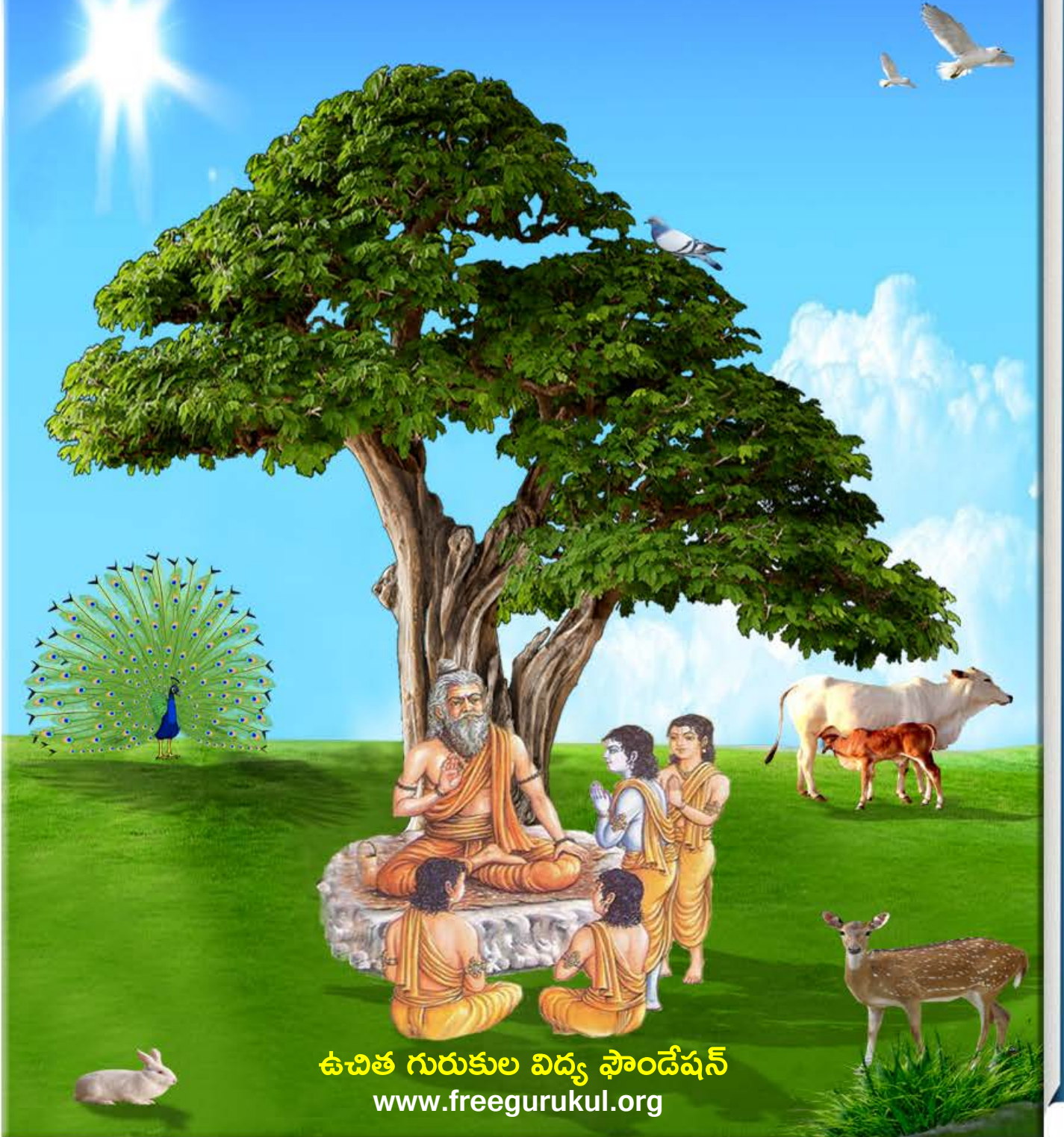

జ్ఞాన యోగం

భగవద్ వచనము

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు కృష్ణుడు

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాజి

గురు గోతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు మైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరభక్త్యేంద్ర స్వామి

యోగి బేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు చైలింగ్ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస

అమ్మ శారదా దేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయిబాబా

గురు అరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తవేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళ స్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో భాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకరించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియచేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో భాగంగా ఈ ఫౌండేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు వ్రాసినట్లయితే (లేక) సేకరిస్తే మాకు తెలియచేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిచేయుటకు, భాగస్వామ్యం అగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రదించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ ఆప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన,ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలేని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైటు అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకొన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul

Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“ మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేది ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందరికీ అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పాద సమర్పణమస్తు

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc x

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritTTD TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. ఆనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీ మెహర్ బాబా

భ గ వద్వ చ న ము

సృష్టి ప్రకాశోద్దేశములు.

శ్రీ మెహర్ బాబా

అనువాదకుడు :

మొసలికంట్టి తిరుమలరావు

(ఆంధ్ర) మెహర్ మండలిచే ప్రచురింపబడినది,
కాకినాడ, (1959)

తోలిపలుకు

శ్రీ మెహర్ బాబా 25 వ పిరవరి 1894 లో పూనాలో నొక పార్శ్వకుటుంబములో జన్మించిరి. పూనాలో నొక వృక్షము నీడను యావజ్జీవితము కడపిన, సూఫీ అవధూత హజరత్ బాబా జాన్ (ఆఫ్ ఘన్ స్త్రీ) 1914 లో శ్రీ బాబాగారి నుదుటిని ముద్దు పెట్టుకొని దివ్యదృష్టి నిచ్చినది. తదుపరి కొన్ని మాసములుగా నీ ప్రపంచ పరిసరస్మృతి తప్పిపోయి వేరొక భూమికలో శ్రీ బాబా నిలిచియుండెను. తరువాత హిందూ అవధూతయగు శ్రీ ఉపాసనీ మహారాజయొక్క ప్రభావములోనికి వచ్చి 1921 నుండి సద్గురు శ్రేణిలో చేరెను. శ్రీ బాబాగారు 1925 లో వహించిన పశానము నేటివరకును వీడలేదు. శ్రీ సాయిబాబా తాజద్దీన్ బాబా ఉపాసనీ మహారాజ్ నారాయణ మహారాజల ప్రభావము శ్రీ బాబాగారిపై ప్రసరించి వారి సాధనాక్రమము నృద్ధియై భగవత్ సాక్షాత్కారములో పరిణామము పొందినది. శ్రీ వారికన్ని మతములును భగవంతునిచేరు భిన్నమార్గములు. అందుచే యేమతము నవలంబించినను భగవంతుని చేరుటయే ప్రాప్తిపదికగా కల మనోప్రసృత్తి కల ప్రతి అన్వేషకుడును ఆయనకు అర్హుడే; 'నీవేరూపమును నామముతో భగవంతు నారాధించినను నాకు కుంతోపమిచ్చునని' తెలిపినాడు.

అందులకే ఆయనకు అన్ని మతములవారు అన్ని భాతుల వారును ప్రపంచము నందంతటను అనుచరులున్నారు. మానవుడు భగవదంశకలవాడు. దానిని గుర్తించి పొందుటకు చేయు యత్నములో శ్రీ బాబా సాయపడును. "నేనొక సూత్రసంఘమును కాని, సంస్థనుకాని, విధానమునుకాని స్థాపించుటకు రాలేదు; కొత్తమతమును నిర్మించుట కసలేకాదు.

అనేకత్వము వెనుకనున్న సత్యమును ప్రబోధించుట జీవితరహస్యమును ఆవిష్కరించు హృదయగ్రంథమిది. హృదయమునకును బుద్ధికిని ఆనందదాయకమగు సమన్వయమును సృష్టించును. అన్ని మతములను సాంప్రదాయములను పునఃశ్లేషములుగా చేసి వాటినొక సూత్రమున మణిహారముగా కూర్చును' అని శ్రీ మెహర్ బాబాగారు సెలవిచ్చి యున్నారు. వారొక ప్రత్యేక నియమానుష్టాని విధానములును పూజా సాంప్రదాయములు కలిగిన యేమతమునుగాని స్థాపించి వ్యాపింప జేయుటకు అనతరించలేదు. మానవుడు భగవత్ స్వరూపుడు భగవంతుడు మానవాంశలో నున్నవాడు. అందీసృష్టి పరిణామపద్ధతిలో తరులత గుల్మదుల నుండి మానవజన్మ నొందువరకు నొక ఘట్టముగను అందుండి వాసనా నిర్మూలన ప్రధానమగు భగవత్ సాక్షాత్కారము పొందుట రెండవఘట్టముగను శ్రీ బాబాగారు

స్వీయనుభవము సీగ్రింథమున పటముల మూలమున విశదము చేసియున్నారు. ఈగ్రంథముపేరు భగవద్వచనము 'God Speaks' లేక దైవవాక్కు. అట్టి వాక్కును పలుకుటకు అర్హతగల బాబాగారు అపూర్వమగు స్థానము నలంకరించుచున్నారు. బాబాగారి దర్శనభాగ్యము కలిగిన పండితపామరు లెల్లరు యీ భావమును పొందుదురనుటలో అతిశయోక్తిలేదు. మహామహాలు సద్గురువులు శ్రీరామ, కృష్ణ, బుద్ధ, మహమ్మద్, క్రీస్తు, చైతన్య రామకృష్ణ పరమహంస, రమణమహర్షి వంటి వారీ శ్రేణికి చెందినవారు శ్రీ మెహర్ బాబా. శ్రీరాములు అవతారపురుషుడని సమకాలికులలో కొందరు మహమ్మలకుతప్ప మిగిలినవారికి గుర్తులేదు. అట్లే అవతారముల మహత్తు తరువాత కాలమువారికి కాని సరిగా అవగతము కానేరదు.

16 వ అక్టోబరు 1950 లో మహాబలేశ్వరములో శ్రీబాబా గారిట్లు చెప్పియున్నారు. "ఇంతవరకు నేకడపిన జీవితము నన్ను దివ్యపరిపూర్ణత్వముకల దైవత్వపీఠమున నుంచినది. ఇకనుండి నానూతన జీవితము భగవంతుని యొక్కయు ఆయన ప్రజల యొక్కయు ఒక విసముడగు సేవకుడుగా నడచును. నానూతన జీవితములో నేను అన్వేషకుడను, ప్రేమకుడను, స్నేహితుడను పరిపూర్ణ దివ్యత్వము, పరిపూర్ణసమృత్తి యీరెండు అంశలును భగవత్ప్రేరితములు. ఇవి రెండును భగవంతుని అనంత జీవితముతో శాశ్వతముగా అనుసంధింపబడినవి."

ఇందు తెలిపినట్లు శ్రీ బాబా కరుణాసముద్రుడు ప్రేమ స్వరూపుడు దీనాదిదీనుల పాదధూళిలోని భగవత్ ప్రసాదమును శిరమును దాల్చిన మహానమ్మడు; యీయనకు జీవితము లోని నిమోన్నతములలోని భేదములులేవు. కలిమిలేము లొక్కటే పతితులను తన ప్రేమాలింగనముతో పాపదూరులనుచేసి పునీతులనుచేయు కరుణాసాంద్రుడు. యీయన విభూతి, దివ్యము. ఆవరణము అనంతమగు ప్రేమాజగత్తు, దృష్టి మట్టిని బంగారముచేయు అయస్కాంతము. చిరునవ్వు నిరాశాంధకారమును మెరిపించు ఆశాజ్యోతి. ఆమహామహుని దృష్టి నేను డిసెంబరు 1953 న తత్సరములో బడితిని. 3 న మార్చి 1954 తేదీని కాకినాడలో నాగ్రహపానన మొనరించి నన్ను ఆలింగనముచే సత్కరించినారు. అదేనత్సరములో నవంబరు మాసములో మెహరాబాదులో జరిగి సహవాసమునకుబోయి అయిదు దినములు వారి నిరంతర సాన్నిధ్యభాగ్యమును పొందితిని. వారి ప్రవచనములను తెలుగులోకి అనువదించుట సంభవించెను. నేను సెలవుతీసుకొనుటకు ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళగా నీవు 'God Speaks' తెలుగులోనికి అనువదించనలెననిరి. అది ఆంగ్లములో అమెరికాలో ప్రచురింపబడినది. చాల కష్టమగు కార్యముగాతోచి అట్లు శ్రీవారితో మనవి చేసితిని. నేనున్నాను నీకు భయమెందులకని సెలవిచ్చిరి. 1955 డిసెంబరు మాసాంతమున భారతప్రధాని శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ హోంమంత్రి

శ్రీ పండిత గోవిందవల్లభపంతు నన్ను పిలిపించి వింధ్యప్రదేశ్ తెప్పి నెంటు గవర్నరుగా వెళ్ళవలసినదని ఆదేశించిరి. 1956 జనవరి 16న తేదీని పదవీస్వీకారముచేసి, పిబ్రవరిలో నీభాషాంతరీ కరణమును ప్రారంభించి అక్టోబరు మాసమధ్యమున ముగించితిని.

యీ వింధ్యప్రదేశ్ వారము అచ్చట రాజ్యకలాపనమును నడుపు కార్యముతో కూడ యీ శ్రీ బాబా పనిని మిత్రమై యేర్పడినట్లు నాకుతోచినది. అనుదినము ఒక నిర్మితకాల మీపనికై వినియోగించుటకు వలసిన దీక్ష శిక్షణ శ్రీబాబాయే ప్రసాదించి యీపని ముగింపజేసినాడు.

నేను వేదాంతశాస్త్ర పాండిత్యముతో సంప్రీప్తించు భాషాధికారము కలిగినవాడను కాకపోవుటచే మరిగత నమృతతో నీపనికి గడంగితిని. శ్రీ పితాపురం రాజావారి గవర్న మెంటు కాలేజీ (కాకినాడ) లో ఆంధ్ర సంస్కృత పండితులు గను, పండితకోటిలో గణనీయులుగను ప్రసిద్ధి కలిగిన శ్రీ విద్వాన్ కోపల్లె శివకామేశ్వరరావుగారి గ్రంథమును ఆమూలాగ్రముగ పరిశీలించి వలసిన భాషాసంస్కరణముచేసి రూపము నిచ్చినందులకు నాహృదయ పూర్వకముగ కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను. శ్రీ బాబాయొక్క ఆశీర్వాచనము ఆయనకు కలదు. దీని పూర్వులు దిద్ది సరిచేసి మొదటినుండి

అంతమునరకు శ్రీ కామేశ్వరరావుగారితో కలిసి పనిచేసిన
 వేంకటపార్వతీశకవులలోని శ్రీ వోలేటి పార్వతీశముగారి పుత్రుడు
 పితాపురంరాజా కాలేజీలో ఆంధ్రాధ్యాపకులునగు శ్రీ వోలేటి
 శ్రీరామచంద్రమూర్తిగారికి నానందనశతములు. ఆయన కూడ
 దీనినొక దేనకార్యముగా యెంచి పనిచేసినారు. శ్రీమఱ్ఱి
 దీనినొక ఆదర్శకార్యముగా యెంచి పనిచేసిన జార్జి ప్రిన్స్ యజ్ఞ
 మానులు శ్రీ పట్టమట్ట శేషగిరిరావుగారు, చిత్రపటములకు
 వలసిన బ్లాకులను తమ సుప్రసిద్ధ కార్యాలయములో త్వరిత
 ముగా తయారుచేసి అందించిన మద్రాసు ప్రెస్ సాడ్ ప్రోసెస్
 స్టూడియో వారికిని నా అభినందనములు.

యీగ్రంథమునకు కావలసిన ద్రవ్యపరికరమును ఆంధ్ర
 మెహార్ (కేంద్ర) మండలి కాకినాడ వారు సమకూర్చి
 ప్రకటనాభారమును వహించియున్నారు. ఇందుకు తోడ్పడిన
 వారెల్లరు శ్రీ బాబా ఆశీర్వాచనముల కర్తవులు.

కాకినాడ, }
 16-6-59.

మొసలికంటి శిరుమలరావు.

ప్రథమ సాగము

* అంతఃకరణ
ప్రవృత్తులు

జీవాత్మలు పరమాత్మయం దంతర్భూతములై కాల-
తయమున గోచరించును.

జీవాత్మలన్నియు నొక్కటే.

జీవాత్మలెల్ల ననంతములు శాశ్వతములు, రూపరహిత-
ములు.

జీవాత్మలన్నియు నొక్కటే; వానియందుఁగాని వాని-
మస్తత్వ జాయమానస్థితులయందుఁగాని భేదములేదు.

జీవాత్మల యంతఃకరణముల భేదము కలదు.

జీవాత్మాంతఃకరణభూమికల భేదము కలదు.

జీవాత్మల యనుభవములందును బ్రవృత్తులందును భేద-
ముకలదు.

* అంతఃకరణము = i సర్వజ్ఞానాది ప్రత్యక్షకరణము. ii శరీరాంతస్థమై
ముండి యిందియనహృదయగునది. iii పంచీకృతములు గానట్టి పంచ-
సహాధూతములతోఁ గూడిన సాత్త్వికాంశ కార్యభావమును గల్గియొండియు
జ్ఞానశక్తి ప్రధానమైనది.

ప్రవృత్తి = స్వస్వవిషయముల నిందియాదుల సంచారము.

కొన్ని జీవాత్మలు స్థూలశరీరజ్ఞానమును, కొన్ని సూక్ష్మ శరీరజ్ఞానమును, కొన్ని కారణశరీర (మనోమయశరీర) జ్ఞానమును, కొన్ని స్వస్వరూపజ్ఞానమును గలవిగా నుండును. ఇట్లున్న జీవాత్మలు తమతమస్థితి కనుకూలముగా స్థూల సూక్ష్మ కారణప్రపంచముల యనుభవమును బరమాత్మానుభవమును గల్గియుండును. ఈ యనుభవములనే జీవాత్మ యాయాకోశము విజ్ఞానమున నాయాకోశము లనఁదగు భూమికల సనుభవించుచుండునందురు. ఈ కారణశరీరాదులే కోశము లనఁబడును. ఇవి యన్నమయ, ప్రాణమయ, మనోమయ, విజ్ఞానమయ కోశములు.

కొన్ని జీవాత్మలు సంప్రబద్ధములు, కొన్ని ప్రబద్ధములు, కొన్ని బద్ధములు, కొన్ని బంధరహితములు. అంతఃకరణమున, సనుభవమున, భూమికల నానాత్వముగల యీ జీవాత్మలన్నియుఁ బరమాత్మ యందలివే.

ఇట్లు జీవాత్మలు పరమాత్మయందలి వైవస్వదు జీవాత్మల యంతఃకరణానుభవభూమికల భేదమే ?

భిన్న భిన్న సంస్కారములే జీవాత్మల భేదభావమునకుఁ గారణము.

స్థూలసూక్ష్మమానసికసంస్కారచిహ్న భేదములఁ బట్టి సంస్కారరహితత్వమునుబట్టియు జీవాత్మలకు నానాత్వము కలెను. ఇట్లు సంస్కారవశమున నానాత్వమునొందిన జీవాత్మలును, సంస్కారరహితజీవాత్మలును బరమాత్మయందలివై, భేదరహితమై యేకత్వము నెససినవియే.

అన్నమయకోశరూపమగు స్థూలశరీరమువాసనామాత్రముగల జీవులు స్థూలప్రపంచానుభవమును మాత్రము గల్గియుందురు. [పంచీకృతపంచభూతాత్మకప్రపంచము స్థూలప్రపంచము].

ఇట్లే ప్రాణమయమనోమయకోశ * వాసనలు గల జీవు లాయా కోశానుభవముల మాత్రము గల్గియుందురు. విజ్ఞానమయకోశజ్ఞానముగల జీవులు వాసనారహితులై స్వస్వరూపమగు పరమాత్మానుసంధానమునఁ దదనుభవమును గలవారగుదురు.

* ఆవరణము	శరీరము		
		వేదాంతము	నూఫీ
స్థూలము	స్థూలశరీరము	స్థూలశరీరము	జిస్మేఠీఫ్
సూక్ష్మము	సూక్ష్మశరీరము	సూక్ష్మశరీరము	జిస్మేలతీఫ్
మానసికము	మానసికశరీరము	కారణశరీరము	జిస్మేఆల్బఫ్
(కారణము)	(కారణశరీరము)		

అన్నమయకోశ మనదగు స్థూలశరీరము వాసనలను. గలజీవులు స్థూలప్రపంచమును స్థూలశరీరముచే ననుభవించుదురు. (ఈస్థూలప్రపంచమును విషయప్రపంచమనియు నందురు. విషయములు శబ్దస్పర్శరూపరసగంధములు. వీనియనుభవముక్రిమముగా శ్రవణ, చర్మ, నేత్ర, జిహ్వ, నాసికలను నిందియముల ద్వారమున గలుగును. వాక్పాణిపాదపాయూపస్థలను నిందియముల యనుభవములగు నాహారవిహార నిద్రా (మైథున), మలమూత్రవిసర్జనాదిక్రియలును విషయానుభవములే).

ప్రాణమయకోశ మనదగు సూక్ష్మశరీరమువాసనల. ఔశేష్ట్యమును గల జీవులు ప్రాణశక్తి ననుసరించి మూడు భూమికల యనుభవములు గలవారగుదురు. ఈ భూమికాత్రయమున దర్శనశ్రవణాఘ్రాణపాటన ముండును.

మనోమయకోశ మనదగు కారణశరీరమువాసనల ఔశేష్ట్యముగల జీవులు మనశ్శక్తిచే మనఃప్రపంచమున దర్శన శక్తిని మాత్రము కలవాడై యుండురు. ఇచటిదర్శనము భగవద్దర్శనము.

సప్తమైన వాసనలగల జీవులు పరమాత్మానుసంధానమున ననంతశక్తియు, ననంతజ్ఞానము ననంతానందము నగు పరమాత్మానుభవసంపన్నులగుదురు.

స్థూలశరీరజ్ఞానము మాత్రము గల జీవులు ప్రాణమయ మనోమయకోశముల యనుభవములనుగాని, పరమాత్మానుభవమునుగాని పొందనేరరు.

ఇట్లే సూక్ష్మశరీరజ్ఞానముగల జీవులు స్థూలకారణ (మనోమయ) విజ్ఞానమయకోశముల యనుభవమును, గారణశరీర (మనోమయ) జ్ఞానము గల జీవులు స్థూల, సూక్ష్మ, విజ్ఞానమయకోశముల యనుభవమును, విజ్ఞానమయకోశజ్ఞానముగల జీవులు స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరుల యనుభవమును బొందరు.

ఆత్మానుసంధానమునఁ బరమాత్మానుభవము పొందనలె నన్నచో జీవునకు స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరముల జ్ఞానము సశింపవలయును. అట్లయ్యును స్థూలసూక్ష్మమనోమయకోశ సంస్థారములు జీవాత్మ నావరించి యున్నంతవఱకు వానికి సంబంధించిన వికారానుభవములు జీవునిపైఁబడుచునే యుండును.

జీవాత్మను స్థూలశరీరసంస్కారము లావరించియున్నంతవఱకు స్థూలశరీరద్వారమున విషయముల ననుభవింపక తప్పకుండుటయే దీనికిఁగారణము.

అట్లే సూక్ష్మశరీరసంస్కారము లాత్మనావరించియున్నంతవఱకు నాజీవాత్మ ప్రాణమయకోశానుభవముల నొందక తప్పదు. అదేవిధమున మనశ్శరీర సంస్కారములున్నంత దనుక కారణశరీరము ద్వారమున జీవాత్మ తదనుభవములు నొందక తప్పదు. ఈమూఁడు శరీరముల సంబంధములగు సంస్కారములు పూర్తిగా నమసిపోయినప్పుడే జీవాత్మ స్వానుభవమునఁ బరమాత్మానుభవమును సంపూర్ణముగా నొందగల్గును.

స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరములు జీవాత్మచ్ఛాయలు; స్థూలసూక్ష్మకారణప్రపంచములు పరమాత్మచ్ఛాయలు.

స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరములు పరిమితములు, రూపవంతములు, సప్తములు నగునవి. స్థూలసూక్ష్మకారణప్రపంచము లట్లుగాక యాభాసములు, శూన్యములు, భావనిర్మితములు, నిరాధారస్వప్నములు. జీవాత్మపరమాత్మలు మాత్రము సత్యములు. కావున జీవాత్మ స్వకీయములగు స్థూలసూక్ష్మకారణదేహములతో స్థూలసూక్ష్మకారణప్రపంచముల యనుభవము నొందుచున్న దనుగా జీవాత్మ స్వకీయచ్ఛాయల సాహాయ్యమున పరమాత్మచ్ఛాయల ననుభవించుచున్న దనుట సత్యము. పరిమితమును సర్వైరము నగు రూపముతో మిథ్యయు, శూన్యమును, భావనిర్మితము, నిరాధారస్వప్నము నగుదాని జీవాత్మ యనుభవించుచున్న దనుట సిద్ధాంతము.

జీవాత్మ స్వస్వరూపజ్ఞానము సాహాయ్యమున సత్యానుభవమును గలదై సత్యమగు పరమాత్మానుభవము నొందును. కేవలస్థూలశరీరజ్ఞానమున నున్న జీవాత్మ స్థూలశరీరానుభవమును మాత్రము కలదగుచున్నది. అసంతతిమును నాశన. రహితమును రూపరహితము నగు జీవాత్మ పరిమితము సత్త్వైరము రూపవంతము నగు స్థితికి నచ్చినదని దీని యభిప్రాయము. సంస్కారములే యీ జ్ఞానమునకుఁ గారణములు. పరమాత్మాభిన్నమయ్య సత్యానృతమిధునీకరణమున (“సత్యానృతే మిధునీకృత్యాహమిదం మమేదమితి లోకవ్యవహారః” అని శంకరభగవత్పాదాచార్యులు) ననాదిగా సంస్కారవశమున జ్ఞానమునకు దూరమయ్యెను.

ఆ యా సంస్కారముల వశమున నాయా శరీరానుభవముల నొందునప్పుడు జీవాత్మ యా యా శరీరములే తాననుభవరహితజ్ఞానమున నుండును. శిలాశరీరమున నున్న జీవాత్మ శిల యనుభవమునే స్వానుభవముగా గ్రహించును. అనఁగా దానే శిలయనుకొనును. ఇట్లే లోహములయు, నుద్భిజ్జములయుఁ గీటకాదులయు మత్స్యేదులయు, నండజాదులయు, మృగాదులయు, స్త్రీపుంసాదులయు శరీరములుగల జీవులెల్లఁ దామే యాశరీరమ నెడి యనుభవమున నుండును. స్థూలశరీర మేజాతిదైనను, దానిరూపమెట్టిదైనను జీవాత్మ తనంతఁదానే యాజాతిస్యక్తులతో నేకత్వము పొందును. తనకు ఆస్థూలశరీరమునకు భేదము లేనట్టి యనుభవమును బొందును. సూక్ష్మశరీరము జ్ఞానము కలిగినప్పుడు ఆత్మ తానే యాశరీర మను ననుభవమును బొందును. ఇట్లే కారణశరీరమునఁగూడ జీవాత్మ యా యనుభవమును బొందును.

ఇట్లు రూపరహితము ననంతము నగు జీవాత్మ స్థూల సూక్ష్మకారణశరీరముల తస్మయీభవనమున నాశరీరములే తాననెడి యనుభవములఁ బొందుటకు హేతువులు సంస్కారములే. స్థూలప్రపంచమునందలి యనుభవములను స్థూలరూపముల ద్వారమునఁ బొందుచున్న జీవాత్మ యనేకస్థూలరూపముల సంయోగవియోగముల సనుభవించును. ఈ సంయోగవియోగములే జననమరణము లని చెప్పఁబడుచున్నవి. ఈ సంస్కారముల వశమున శాశ్వతమును, అపరామరము నగు జీవాత్మ యసంఖ్యాకములగు జననమరణముల నందవలసి

నచ్చుచున్నది. ఇట్లు జననమరణానుభవముల నొందు జీవాత్మ పరమాత్మచ్ఛాయారూపమగు స్థూలప్రపంచము ననుభవించుట యేకాక యాయనుభవముతోఁబాటు తత్త్వపంచసంబంధములగు పాపపుణ్యములు, కష్టసుఖములు నను వానినిగూడ ననుభవింపవలసి యుండును. ఈ ద్వంద్వముల కతీతమైన జీవాత్మ సంస్కారకారణముననే యీ ద్వంద్వముల ననుభవింపవలసి వచ్చినదని గ్రహింపవలయును. స్థూలశరీరాభిమానియగు జీవాత్మ స్థూలప్రపంచవిషయసంపర్కమునలనఁ బొందు ననుభవము లే జననమరణములు, సుఖదుఃఖములు, పుణ్యపాపము లని తెలియఁదగు విషయము. స్థూలశరీరాభిమానమున నాత్మ ప్రీతిబింబము జీవాత్మ యగుచున్నది. ఇట్లే స్థూలప్రపంచము పరమాత్మచ్ఛాయ.

ఇంతదనుక వివరింపఁబడిన యనుభవములన్నియు నాశ్మ ప్రీతిబింబానుభవములు మాత్రమే యగుటవలన సవి మిథ్యానుభవములు (అసత్యానుభవములు).

యథార్థమునకుఁ బరమాత్మయే జీవాత్మ.

జీవాత్మపరమాత్మసంబంధముల వివరించునప్పుడు పరమాత్మ యనంతమగు మహాసముద్రమని చెప్పుదుము జీవాత్మ యనంతమగు సముద్రరూపముగాఁ దెలుపఁబడినఁ బరమాత్మ నతిక్రమించియుండుట కనకాశములేదు. (పరమాత్మ యనంతమగుటచే జీవాత్మ దానిని మించియుండఁ జాలదనుట). అది హేతువుగా ననంతమగు పరమాత్మ యావరణమును దాటుటకు జీవాత్మకు సాధ్యముకాదు. అందుచేతనే జీవాత్మ

పరమాత్మలో నిబిడీకృతమైయున్నది. (అనఁగాఁ బరమాత్మ కలామాత్మము జీవాత్మయని తాత్పర్యము). ఈ ప్రధానవిషయము స్థిరపడిన పిదప ముందున కొకయడుగు సాగి యాత్మయే పరమాత్మయని నిరూపింపవచ్చును. అదియెట్లు ?

అనంతమగు మహాసముద్రమునుండి యొక జలకణమును దీసి చూచినపు డాబిందువు సముద్రమునుండి వేర్పడకపూర్వము మహాసముద్రమేయగును. అంతియేకాదు. అది యనంత మహాసముద్రములో నొకబిందువుమాత్రముగానుండలేదు. ఎందుకనఁగాఁ బ్రతిబిందువును ఆ బిందువునకుఁ గల పరిమితమగు నానరణములో లేనప్పు డాసముద్రమువలెనే యనంతమైయున్నది. (దీనినే వివర్తవాదము శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుదురు.) అట్లయ్యుననంతమగు మహాసముద్రముతోఁ బోల్చి చూచినప్పుడొకలకణము బహుపరిమితమగుదానివలెఁ గాన్పించును. అట్లే సాముద్రజలకణముతోఁ బోల్పఁబడిన జీవాత్మయు ననంతమహాసముద్రముతోఁ బోల్పఁబడిన పరమాత్మ యానరణమును దాటి యుండఁజాలదు. సముద్రభాగమైన నీటిబిందువు బిందుస్వరూపమునఁ బరిమితకలిగిన యానరణముతో సముద్రముమీఁద బుచ్చుదమునలె నెట్లు తేలియుండునో, యాసముద్రమునకీ బుచ్చుదరూపబిందువు ప్రత్యేకస్థితి నెట్లుకల్పించునో, యట్లే పరమాత్మలోనుండి పరమాత్మయే యైన జీవాత్మయుఁ దనచుట్టు నిర్మించుకొన్న యవిద్యానరణమగు బుచ్చుదమునంటి యాటంకమునలనఁ దనకుఁ బ్రత్యేకస్థితి యున్నదనెడి యనుభవము పొందుచున్నట్లు గోచరించుచున్నది. దీనివలననే పరమాత్మ

కంటె భిన్నమైనస్థితి (అస్తిత్వాదికము) తనకుఁ గలదనెడి భావాభాసమును జీవాత్మ పరమాత్మనుండి పొందుచున్నది. తాననంతమైన దెనను స్వకల్పితమాయావరణమునఁ బరమాత్మకంటె భిన్నమైన దను ప్రత్యేకత నొంది తన్ములమున సంకుచితమును బరిమితము నగు స్థితిని బొందుచున్నది.

రెండవ

భాగము

ప్రథమ ప్రేరణము

పరిణమదంతఃకరణమునకు దేహాంతరస్పృష్టి

ఆత్మ కనాదిదశయందు సంస్కారములు లేవు. కావున దాని కంతఃకరణమును లేదు. స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరములతో నేదియు నాత్మకులేని స్థితి యిది. ఈశరీరత్రయము నా యా శరీరముల పుట్టుకకు హేతువులగు సంస్కారములవలనఁ గలుగును. సంస్కారవశముననే యాత్మ యంతఃకరణప్రవృత్తులఁ గలదగును. ఈప్రవృత్తులే స్థూలసూక్ష్మకారణదేహముల యునికికిఁ గారణములు. ఈదేహాత్రియాశ్రయముననే స్థూలసూక్ష్మకారణప్రపంచములు భాసించును.

దీని ఫలితార్థ మేమనఁగా— శరీరత్రయవిజ్ఞానమును, స్వస్వరూపజ్ఞానమును, స్థూలసూక్ష్మకారణప్రపంచానుభవమును, బరమాత్మానుభవమును, ఆత్మకుఁ గారంభమున లేవనుట.

అనంతమును, సంస్కారహీనమును, బ్రహ్మత్వరహితమును, శాంతము నగు స్థితియందున్న యీ యాత్మ స్వస్వరూప విజ్ఞానమునకై ప్రారంభమునఁ బరితపించుటయే ప్రథమప్రేరణము. ఇది పరమాత్మయందు లీనమైయుండును. అనంతమగు సముద్రమునకు మొట్టమొదట స్పందనము గల్గుటవంటిదే పరమాత్మకుఁ బ్రథమప్రేరణము గల్గుట.

అప్రమేయమగుదానిసంబంధియగు నప్రమేయత్వముతోఁబాటు ప్రమేయత్వము గోచరించును.

ఈ ప్రథమప్రేరణ మపరిమితమా పరిమితమా యను విషయమును, ప్రారంభమునఁ బరిమితమై యనంతర మపరిమితమైనదా యట్లుగాక యారంభమున నపరిమితమై పిదపఁ బరిమితమైనదా యనువిషయమును, బరికింతము.

ప్రథమప్రేరణము పరిమితము; ఐన నిది యపరిమితమగుదాని సంబంధము గలదియే.

ఈ పరిమితమగు ప్రథమప్రేరణ మనంతమగు పరమాత్మాత్మనమునుండి బయలుదేరినది. ఈ ప్రేరణము సంఘటన మనంతమగు మహాసముద్రమునఁ బరిమితమగు నొక యల్పప్రదేశముందుఁ గేంద్రీకృతమైనది.

అనంతముద్రమం దంతర్భూతమైన ప్రథమప్రేరణము సంతరణము పరిమితమైనను అదికూడ నపర్యాప్తమే. అనంతత్వబింబమే యీ పరిణతమైన సూక్ష్మస్థానమునుండి వైకించినది. ఆబిందువు కృమముగా* విస్తృతము కాఁజొచ్చి.

* 'పరిమితించువునుండి యపరిమితమగు దాని ఛాయ స్రవించు' నని బాబాగారి వాక్యము.

నది. ఈ ప్రథమ ప్రేరణమునే 'ఓమ్' (నాదము) అని యందురు. ఇదియే సృష్టికి మూలమగు సూక్ష్మము. ఇది యనంతమైనది.

ప్రథమ ప్రేరణస్పందవీచికాధ్వనితోఁబాటు బహు స్థూలములగు ప్రథమసంస్కారములుగూడ నుత్పన్నమాయెను. దీనిచే నాత్మకు శుద్ధవృత్తి లేక ధర్మములున్నవను తలంపుగల్గును. అంతట ఆత్మ స్థూలముగాఁ బరిమితముగాఁ గానఁబడును. ప్రథమ ప్రేరణస్థూలసంస్కారముల యనుభవ మాదియందాత్మ కిట్లు కలిగెను. అనంతము సంస్కారహీనము సంతోకరణవృత్తి రహితమునగు నాత్మకుఁ దనకు భిన్నమగు ననుభవము కలుగుట కిదియే మొదలు.

ఇట్లు శాశ్వతమైన యనంతమైన యాత్మ యవిభాజ్యము స్థిరమునయ్యుం దద్భిన్నానుభవముగాఁ బ్రథగ్భావమునఁ బరిణమించినది. అప్పుడొక తాఁకుడువంటి యుత్పాదనము కలిగినది. ఆయనంతాత్మ పరమశాంతస్థితికి దెబ్బ తగిలినది. ఈ తీవ్రమగు తాఁకిడివలన సంతోకరణవృత్తి రహితమైన యాత్మకుఁ ప్రథమ వృత్తిరూపస్పందనము కలిగి యవిభక్తమైన పరమాత్మస్థితికంఠ భిన్నమను భావము మొదటిసారి కలుగుచున్నది. కాని యాత్మ యనంతమగుటచే భిన్నత్వమును సూచించు ప్రథమస్పందనానుభవముచే స్థూలమగు ప్రథమసంస్కారము లేక యనుభవము ప్రథమమునఁ బరిమితమునగు సంస్కారమని చెప్పవలెను. తన యనంతమైన యాదిస్థితితోఁబోల్చి చూచిన యెడల నాత్మకుఁ గలిగిన యీ ప్రథమ చైతన్యము చాల సూక్ష్మమగు పరిమితి కలది.

సంస్కారరహితమైన యనంతమైన యాత్మ మొదట సంస్కారానుభవము పొందినప్పు డది బహుస్థూలానుభవ మయ్యు బహుపరిమితమైయున్నది. ఆసమయమునందే యనంత మైన యాత్మయొక్క చైతన్యహీనస్థితి ప్రథమస్థూలసంస్కార స్థూలానుభవము పొందినది.

శాశ్వతమైన యనంతమైన యాత్మకుఁ జైతన్యము కలిగెను. ఈ సంస్కారమూలమగు చైతన్య మాత్మయొక్క యపర్యాప్తమైన శాశ్వతస్థితికి సంబంధించినదికాదు. బహు పరిమితమైన స్థూలసంస్కారమునకు సంబంధించినది. ఆత్మకు సంస్కారచైతన్యము కలిగియున్నచో నాత్మ యీసంస్కారానుభవములను బొందవలెను. అట్లనుభవించుటకుఁ దగు మధ్యవర్తి యాత్మ కుండవలెను.

సంస్కారములవలన సనుభవములు కలుగుచున్నవి. ఈ సంస్కారముల యనుభవముల నొందుటకుఁ దగిన యను సంధానము కావలెను. నిర్గుణమైన యనంతమైన శాశ్వతమైన యాత్మ బహుస్థూలము సంస్కారసంబంధమునగు బహుస్థూల పరిమితిగల యనుభవము నొందుటకు స్థూలమగు ప్రథమ వాహనము లేక సంధానవస్తువు కావలెను. పరిమితమగు సీయాత్మ ప్రథమసంస్కారము బహుస్థూలమగు మధ్యవర్తి యావరణములోఁ గేంద్రీకృతమై యున్నది. ఈ స్థూలమగు ప్రథమమధ్యవర్తితో రూపరహితమైన యాత్మ సంపర్కము కలిగి యేకత్వమును బొందుచున్నది.

అభిన్నాత్మ ప్రథమచైతన్యము మొదటి మధ్యవర్తి ద్వారా మొదటి సంస్కారము ననుభవమునుబొంది, ద్వంద్వస్వభావము గల లేక నిహితవిరుద్ధస్వభావముకల బీజముతో సంపర్కమును బొందుచున్నది. ఆదిప్రేరణము తాత్పర్యమున గలిగిన స్పందన ములో నుత్పన్నమైన యీ స్వభావము ద్వంద్వములో రూపొందుచున్నది. పరిమితము స్థూలము నగు మధ్యవర్తి స్వరూపముతో గలిగిన యీనూతన చైతన్య మాత్మానుభవ మును బరిమితమగు స్థూలస్వరూపముగాఁ దోచునట్లు చేయు చున్నది. చైతన్యరహితమైన యాత్మకుఁ గలిగిన చైతన్యమునఁ బరమాత్మతో నైక్యానుసంభావమునలనఁ గలుగు సత్యాను (Reality)భవము పొందుటకు బదులుగా స్థూలస్వరూపముతో గలిగిన సంయోగము నలనను ద్వంద్వస్వభావమునఁ గలుగు మాయ ననుభవించుచున్నది. స్థూలస్వరూపసంపర్క మెక్కువైనకొలది సంస్కారముల సంఖ్య యెక్కువగు చుండును. దీనితోఁబాటు చైతన్యముకూడ పెరుగు చుండును.

ఆత్మకుఁ గలిగిన చైతన్యము క్రమానుగతముగా నెట్లభివృద్ధి చెందునో గమనితము. చేత్యమగు నాత్మ, బహు పరిమితకలిగి యత్యంతస్థూలమగు రాతివంటి మధ్యవర్తితో సంపర్కము పొందినదని యూహించినచో సప్తచార్త్ర యారాతితో నైక్యమును స్థాపించుకొనినదని చెప్పవలెను. (బహు పరిమితములు స్థూలములు వివిధములు వాయురూపములునగు యేడు ప్రధాన నస్తువుల వివిధస్వరూపానుభవములను యుగ యుగములుగా నొందిన తరువాత నాత్మ రాతిరూపమునొందఁ

బ్రాంధించును. దీని నూహించుటకుఁగాని గ్రహించుటకుఁగాని సాధారణమానవులకు సాధ్యముకాదు).

అందుచే మనసౌకర్యముకొఱకే యాత్మకు రాతిర్వరూప సంపర్కము వలనఁ గలిగిన చైతన్యస్థితితో నారంభింతము. ఈ రాతిర్వరూపమునఁ గూడ సనేక విధములైనవి యుండుటచే నొకటి తరువాత నొకటిగా నీరూపానుభవముల నాత్మ పొందుచుండును. ఈ యనుభవములు కేవలము స్థూలమైనవనియే చెప్పవలెను. మొదట నుత్పన్నమైన రాతిర్వరూపములో నైక్యానుభవము నొందిన యాత్మ రాతిని స్థూలమగు మధ్యవర్తిగా నుపయోగించుచున్నది. తనంతట తానే తెలియకయే యాత్మ రాతిలో నైక్యమగుచున్నది.

ఇట్లే యనేకయుగములు తరువాత నాత్మకు రాతిరూపమునఁ గలిగిన సంస్కారచైతన్యవృత్తి క్రమముగా వృద్ధియగుచు నచ్చినది. ఈ యనుభవములను గ్రహించుట కవకాశము పూర్తియగుటచే నాత్మకే సంపర్కము క్రమముగాఁదగిపోవుట ప్రారంభమగును. అప్పుడే రాతిర్వరూపము దానంతట నదియే రాలిపోవును. కొంతకాల మేమధ్యవర్తియు లేక యాత్మ యుక్లే నిలచియుండును. కాని రాతిసంపర్కమునఁ గలిగిన సంస్కారానుభవము మాత్రము వదలిపోదు. ఈ చైతన్యము రాతిర్వరూపము తరువాతి శ్రేణితో సంపర్కమును బొందును. ఈ నూతనమధ్యవర్తిద్వారా అదిని రాతిరూపముతోఁ గలిగిన సంస్కారము నొందుచుండును. అనఁగా రాతిరూపము మాటివది; కాని తత్సంస్కారము వదలలేదనుట. ఒకరూపమును వదిలి

యాత్మ మతియొక రూపమును బొందునప్పుడు రూపస్వరూపమును మాత్రమే వదలుచున్నది. కాని దానివలనఁ గలుగు సంస్కారమును నూతనరూపమునకుఁ గొనిపోవుచున్నది. అట్లే రూపములు త్యజింపఁబడినను వాని ద్వారా కలిగిన సంస్కారములను విసర్జింపక నూతనరూపములకు వాని నాత్మ తీసికొనిపోవుచుండును. ఏరూపములేక యున్నస్థితిలోఁ గూడ నాత్మ తాను పూర్వరూపముల ద్వారా పొందిన సంస్కారమును మాత్రము వదలదు. చెప్పనలవి కాని యసంఖ్యాకములును వివిధములు నగు రాతిరూపముల ద్వారా ఆత్మకుఁ గలుగు సంస్కారసముదాయప్రభావ మెక్కువగుచు నేయుండును. దీనివలన నాత్మచైతన్యము క్రిమానుగతమైన యభివృద్ధినొందును. కాలచక్రపరిభ్రమణమువలన నీరాతిస్వరూపమునుండి యాత్మ తనచైతన్యమును వేటుచేయును. వృద్ధి నొందుచు వచ్చిన సంస్కారములు మాత్రమాత్మకంటియుండును. దీని యనంతర మాత్మ యింకొక విధమైన మధ్యవర్తితో సంపర్కము పొందును. అది లోహస్వరూపము. ఇది నటలో రాతిస్వరూపమునఁ గలిగిన సంస్కారముల ప్రభావ ఫలస్వరూపమే యీలోహరూపము.

పరమాత్మలో నిబిడికృతమై నిర్గుణ మనంతము విస్తారము నైన యాత్మ స్థూలమగు రాతిస్వరూపముల వలనఁ గలిగిన సంస్కారపరంపరలచే లోహస్వరూపముతో నైక్యముఁబొందుచున్నది. రాతిస్వరూపములలో వలెనే లోహస్వరూపము లందుఁగూడ ననంతములైన తరగతులుకలవు. ఈ స్వరూపము

ద్వారా ఆత్మ యనేకవిధములైన సంస్కారములను పొందును. లెక్కలేని మధ్యవర్తులయొ వివిధస్వరూపములయొ ద్వారా ఆత్మ రకరకముల సంస్కారముల అనుభవములను గ్రహించుచుఁ గ్రమానుగతమైన చైతన్యవృద్ధిని నొందుచుండును.

తక్కువ శ్రేణికిఁ జెందిన వెనుకటి స్వరూపముల సంస్కారమును వదలివేయుచు, సృష్టిలోఁ గ్రమవృద్ధి కగు నున్న తశ్రేణి యందలి స్వరూపముల సంస్కారములను పొందుచు నాత్మ యాత్ర చేయుచునే యుండును. అట్లే లోహస్వరూపముల సంస్కారములనుగూడ ఆత్మ విసర్జించును.

కాని మొట్టమొదటి లోహస్వరూపసమూహమునఁ గలిగిన సంస్కారానుభవములు మాత్ర మాత్మచైతన్యమును వదలవు. తరువాత శ్రేణియందలి లోహసముదాయముతో నాత్మకు నూతనసంస్కారము కలిగినప్పుడు పూర్వపు లోహ స్వరూపములే యంతరించును; కాని సంస్కారములు నశింపవు. ఇట్లే పలుతరగతులుగల లోహసముదాయములతో సంస్కారమును మాత్రము గ్రహించిరూపమును విసర్జించుచు ననేకానుభవముల నాత్మపొందుచుండును. స్వరూపములతరగతి యున్న తస్థితికిఁ బోవుచున్న కొలఁది నా ఆత్మసంస్కారానుభవములు కూడ వెనువెంటనే యూర్ధ్వగతిని గలిగియుండును. పరమాత్మలో నిమిడియున్న యాత్మ నిర్గుణము ననంతమునైనను దుదకు లోహరూపమునుబొందును. రాతి స్వరూపమునకు లోహ స్వరూపమునకును సంబంధించినంతవఱ క్కాత్మ యీష్టాల ప్రపంచానుభవమును బొందుచున్నది.

అంతఃపక్షకునుబోందిన నృక్షరూపసంస్కారపరంపర లతో నావరింపఁబడి యాత్మ నిలచియున్నది. ఇట్టికినృక్షరూ పముకూడఁ ద్యజింపఁబడినది. రూపములేక సంస్కారములు మాత్ర మాత్మయందు నిలచియున్నవి. ఈ సంస్కారపరంపరలు సనుభవములు, వివిధరూపములు, సంతములేవియుఁ గాఁ దోచును. ఆత్మచైతన్యము తన పరిపూర్ణపరిణామమును పొందు టకే యీ యంతములేని విషయశక్రమునఁబడి పరిభ్రమణము పొందుచుండును. ఇట్లు తనకుఁ బరిభ్రమణమువలనఁ గలిగిన చైతన్యమువలననే తుట్టతుద కనశ్య మాత్మ తా నసంతమై, శాశ్వతమైన పరమాత్మయందలిదాన ననెడి యనుభవమును బొందును. ఈచైతన్యమువలన నాత్మ కఖండమగు శక్తియు, జ్ఞానమును, నానందము కలుగును.

ఇందు గమనింపవలసిన ముఖ్యవిషయ మేమనఁగా:— ఆత్మ కసంతములైన సంస్కారములవలనఁ గలుగు చైతన్య నుభవముపెంపొందుచునేయుండును. క్రిందిశ్రేణియందలిరూ పములను విరజ్జించుచు ఉన్న తము అత్యున్నతము నగు శ్రేణికిఁ జెందినరూపములను గృప్తించుచు నాత్మచైతన్యము క్రమా భివృద్ధి గాంచుచుండును. శిలాలోహవృక్ష స్వరూపము లను వదలినప్పుడు వానివానియందున్న భిన్నభిన్నములగు రూపానుభవములను బొందుచు, విరజ్జించుచు, గ్రమానుగత మైన యున్నతపదారోహణము చేయుచు, నాత్మ పురోగమిం చుచున్నది. ఈ భిన్న స్వరూపములన్ని యుఁ గ్రమవికాసము పొందుచున్న యాత్మ పరియోజనము కొఱకే నేగఁగినది.

ఆత్మ వృక్షస్వరూపమునుగూడ వదలునప్పు డందుఁ వివిధరూపములను దాను గ్రహించిన సంస్కారములను మాత్రముగ్రహించి వృక్షరూపమును వదలివేయుచున్నది. తుదిదశకు వచ్చునప్పటికి రూపరహితమును సంస్కారపరివృతమునైన యాత్మ యున్నది. ఈస్థితి యుగములకొలఁది యాత్మ కీయనుభవములు గలిగినతరువాత సంభవించుచున్నది. ఈస్థూలప్రపంచములో భూమిపైనను నీటిలోపలను బుట్టిన వివిధవృక్షస్వరూపముల యనుభవము పూర్తియైనతరువాతనే యాత్మ యీ రూపమును వర్జించుచున్నది. అప్పటికీ వృక్షరూపావలంబనము లేక పూర్వసంస్కారముల మధ్యమున యాత్మ నిలచియున్నది. ఈసంస్కారముకూడ వినియోగము కానలెను లేక యంత మొందనలెను.

ఈ సంస్కారములుగల యాత్మ వృక్షరూపమునకుఁదగు వాత రూపములగు క్రిమికీటకాదిరూపము నాశ్రయించుట కాత్మ చైతన్యము ప్రేరకమగును. ఇప్పుడే వదలిన వృక్షరూపముల సంస్కారప్రభావమే యాత్మ నాశ్రయించిన క్రిమికీటక రూపమునఁ బరిణమించినది.

ఈ క్రిమిరూపముతో నేకత్వముపొందిన యాత్మచైతన్యప్రవృత్తి తాను గీటకమనెడి యనుభవమును బొందును.

ఇంతటి చైతన్యపరిణామముపొందినను నాత్మ కింకను బరమాత్మయందలి తనకుఁగల స్వతఃసిద్ధశాశ్వతానంతస్థితి సంబంధమగు సత్యజ్ఞానము నిత్యముగా నొందలేదు. ఈ స్థూల ప్రపంచములో నే నొకకీటకమనెడి యనుభవమే యాత్మకుఁ

గలుగుచున్నది. ఇది యవిద్య లేక అజ్ఞానము. ఆత్మ చైతన్యము పూర్ణవికాసము పొందనంతవఱకు కీయజ్ఞానము పాత్రకొనియుండును. ఆత్మకుఁ బూర్తియగు చైతన్యము కలిగినను అజ్ఞానములోనే మునిగియున్నదని చెప్పుదుము. ఎందుచే ననఁగా సంతమాత్రమున నాత్మకుఁ బూర్తియగు నాత్మజ్ఞానము లేక తనను దాను తెలిసికొను చైతన్యము కలుగకపోవుట వలన.

అదియునుగాక యాత్మ చైతన్యము పూర్ణవికాసమును పొందినప్పు డా యాత్మ మానవస్వరూపముతో నేకత్వమును బొందును.

ఆత్మ కీటకరూపమును బొందినప్పుడు నృక్షరూపము సందొందిన సంస్కారములను వదలివేయుచున్నది. అట్లే కీటక రూపమును వదలి రూపరహితస్థితిలో నా సంస్కారములు మాత్రము నిలచియుండును. అవియు ననుభవరూపమున సంత మొందవలెను. దానితరువాత స్వరూపము నాశ్రయించుట కాత్మయుఁ గీటకరూపమును విసర్జించుచున్నది. వివిధకీటక రూపముల యనుభవములు రాలిపోవుచుండఁగా నాత్మముందు స్థితి కధిగమించుచుండును. ఆత్మకుఁ గీటక చైతన్యము కలుగుట తోడనే స్థూలప్రపంచములోని కీటకానుభవము పొందుచుఁ బ్రథమముగా నాత్మకుఁ దనంతటఁ దాను గదలిపోవు శక్తి కలుగును. అదియునుగాక తాను సచేతనమనని, సజీనమనని, యాత్మకుఁదోచును. ఈయనుభవము భిన్న విధములుగా సభివృద్ధియగు నాత్మ యొక సరీస్వపముగా (వెన్నెముక లేనిదిగా) రూపొందును.

అటుపిమ్మట వెన్నెముక మాత్రముకలిగి యితరావయవములు లేక ప్రాచుచుఁబోయెడి యనేకవిధములగు కీటకస్వరూపముల నాత్మపొందుచున్నది. ఈ యాత్మచైతన్యవృత్తి యనేకములగు మార్పుల నొందుచుండును. ప్రాచుచుఁబోవుట కాళ్ళ జతతోడనో, యనేకములగు జంటలపాదములతోడనో, జంట కాళ్ళయు, తెక్కలయుతోడనో సిద్ధములగు నాయారూపములతో మార్పులు చెందుచుండును.

ఒకప్పుడీ కీటకస్వరూపమునకుఁబైన బొచ్చుండును. మఱియొకప్పుడు నున్నగా సమముగా దీనిపైభాగముండును. ఇగొకప్పుడు పొలసులు కలిగినభాగముతో నుండును.

ఆహారముకొఱకు, నీరృష్టిలో వినాశనమునుండి తప్పించుకొనుటకు, నీ కీటకచైతన్యము కలిగిన యాత్మ కష్టపడవలెననెడి యనుభవము గలదగును. తనకు జీవము గలదనియు స్మృతికలదనియు నాత్మకుఁ దెలిసినచ్చును.

ఈ యనేకవిధములైన కీటకజీవితముల యనుభవములను బొందిపొంది యాత్మ తాను భూజలచరధర్మములఁగలదాన నైతిననికూడ గుర్తించును; దానికి సహజమైన చలనము బూమిపైనఁ గలిగియుండుటయేగాక స్వేచ్ఛగా నీటిలోఁగూడ వర్తించుటకు శక్తి కలుగును.

మనము సూక్ష్మముగా నర్థము చేసికొనునిమిత్త మన్ని విధముల కీటకములను, సర్పిషములను, భూచరజలచరములను గీటకజాతిలోఁజేర్చుదము. అనఁగా గాల్లు లేక ప్రాచునవియు,

కాళ్ళు అవయవములు తెక్కలు కలిగియుండియుఁ బ్రాచునఁ
యుఁ గీటక శ్రేణికిఁ జెందినవిగా నెంచవలెను. అనఁగా నిఁ
పక్షులకంటెఁ జతుష్పదజంతువులకంటెను భిన్నమైనవి.

శిలాలోహస్వరూపములు నిడివిగా నిలుచుటక
శక్తిలేనివి. వానిస్థితి బల్లపఱుపుగా నడ్డముగా నున్నది. వృక్ష
జాలము నిడివిగా పైకి నిలచియున్నది. కీటకజాతి నిలువున నిలుఁ
లేక భూమి నానుకొనిపోవు శ్రేణి యందలిది.

ఆత్మ యీ వివిధములైన కీటకప్రపంచముతో ననేకవిః
ములైన యనుభవములనొంది యొంది తుద కేస్వరూపము
తోను సంబంధములేని స్థితిలోనికివచ్చును. అంతకుఁబూర్వము
వదలిన కీటకరూపముల సంస్కారములు మాత్రా మాత్మన
బూర్తిగా నావరించియుండును. ఈ సంస్కారముల కనుభవము
పూర్తియగుటకు మఱియొకరూపము నాత్మ యాశ్రయింఁ
వలసియుండును. దానికొఱకై మత్స్యరూపము నాత్మపొందును
ఇదివఱలోఁగలిగిన కీటకరూపసంస్కారములే యీమత్స్య
రూపమును బొందుచున్నవి. ఈరూపములతో ననుభవముల
పూర్తియైనప్పుడు మరల ఆత్మ యేరూపాలంబనము లేకయుం
డును. అప్పుడే వదలిన మత్స్యరూపసంస్కారములు మాత్ర
మాత్మను నావరించియుండును.

తరువాత నాత్మ పొందఁబోవురూప మీ సంస్కారము
ఫలమే. మత్స్యంతకరణవృత్తిగల యాత్మచైతన్యము స్థూః
ప్రపంచమున జలచరముగా, జీవమును వెన్నెముకను గలిగిన, జల

తేవుగా ననుభవమును బొందుచున్నది. స్వతంత్రచలనముకలిగి, స్థావరముకలిగి, యవయవములు లేక, టెక్కలుకలిగిన చేపగా నిప్పుడు నున్నది. దీనికిఁగూడ మనుటకును, నాహారసంపాదనమునకు యాశన తప్పదు. ఇది నిలువుగా నిలబడఁజాలదు. తలపైకెత్తుకొని నిలుచునట్టి లేక పడుకొనియుండు స్థితిలోనే జీవయాత్ర గడపవలసియుండును.

ఈ మత్స్యరూపమును బొందకపూర్వము కూడిన సంస్తారముల ప్రభావము పూర్తిగా నంతమొందిన తరువాత మత్స్యరూపమునుగూడ నాశ్మ విసర్జించును. ఏరూపము నాశయములేక యత్తిఱి నుండును. కాని చివటకు వదలిన సంస్తారముల యెఱుకమాత్ర మాత్ర నంటియుండును. ఈ సంస్తారముల యనుభవము నిమిత్త మాత్ర మఱియొక రూపమునాగ్రియింపవలసియున్నది. అందుచే మత్స్యరూపమున నున్న పృథుల పొందిన యనుభవముల రూపాంతరమైన పక్షిరూపము నాత్రయాశ్రయించుచున్నది. తుట్టుతుదకు మత్స్యరూపమున బొందిన సంస్తారశక్తి ప్రప్రథమముగానొందు పక్షిరూపమున ననుభవమునకు వచ్చుటయు బూర్తియగుటయు జరుగును. అనే విధములగు నీపక్షిరూపములతో నేకత్వముపొంది యాత్ర బహుసంస్తారముల నొందుచున్నది. ఇట్లే రూపములను గ్రహించుచు విసర్జించుచు నాత్మ సంస్కారమును ప్రోగుచేయుచు విసర్జించుచున్నది.

ఇట్లు యుగముల తరబడి కల్గెడి యనుభవములతో నొకేణికిఁజెందిన రూపసంబంధములు వివిధములు నగు పలుతర

తులగలుగు సంయోగవియోగములవలన నుద్భవించిన సంస్థారముల యనుభవమును చేత్యాత్మపొందుచున్నది. ఆత్మాంతరికరణవృత్తిపరిణామచక్రము తిరుగుచుండవలె నన్నచో ప్రత్యక్షముగాఁగాని పరోక్షముగాఁగాని యీసంయోగవియోగానుభవము లవసరము. సర్వవ్యాప్తమైన చైతన్యపరిణామకర్మాగారమున స్థూలస్వరూపములు పుట్టుచుఁబెరుఁగుచుండుట ప్రాసంగికము.

పక్షిప్రవృత్తిగల యాత్మ ఒకతరగతి పక్షులయు, దరువాత మఱియొక తరగతిపక్షులయు, నట్లే క్రమముగా రకరకముల పక్షులయు, చైతన్యానుభవమును పొందును. ఇది మూలముగ ననేకములగు సంస్థారము లాత్మకు సంక్రమించుచున్నవి. తానే పక్షి ననెడి యనుభవ మీవిధమున నాత్మకుఁ గలుగుచున్నది. ఆదిని రూపములేక పరమాత్మకుఁ జెందిన యాత్మ యీపక్షి రూపము నాశ్రయించుటచే గాలిలోను భూమిపై నను నీటిలోను. పక్షికిఁగల సంస్కారముల ననుభవించుచున్నది. వెన్నెముకఁ గలిగి, యీకలు గలిగి, కాళ్ళమీఁద నిడివిగా నిలబడుశక్తి గలిగి, గాలిలో నెగురు శక్తి గలిగిన జంతువుగా నాత్మ యనుభవము నొందుచున్నది.

ఇట్లే యుగములతరబడి పక్షి జన్మానుభవములను పొందినతరువాత పక్షిరూపాలంబనముకూడ వదలిపోవును. చిట్టచివట కలిగిన పక్షిరూపసంస్కారములుమాత్రము మిగిలియుండును. అవికూడ సాంశశ్రేణికి సంబంధించిన బక్షిరూపములతో నంతమొందును. అంతవటకుఁబొందిన పరిణామాభి

వృద్ధి యశ్లేయున్నను రూపాశ్రయముమాత్ర మాత్మకు లేని స్థితి వచ్చును. ఆత్మ కంతరికరణసహకృతచైతన్య మొకసారి యబ్బినతరువాత నది వృద్ధిపొందుచు నేయుండునుగాని నశింపదు. రూపములేని యన్యకుఁ బూర్వ మాత్మకుఁగలిగిన పక్షిరూప సంస్కారములు మిగిలియుండును. ఇవి యనుభవముచే నశింప వలసియున్నవి. అందుచేఁ జైతన్య మొక సున్నితమగు మధ్య, వర్తితో సంపర్కముపెట్టుకొని, చైతన్యముగల యాత్మ జంతు, రూపములలోఁ బ్రథమశ్రేణితో నేకత్వము పొందును.

అంతకుఁబూర్వము కడపటి పర్యాయము వదలిన పక్షి రూపము సంస్కారరూపము లీ జంతురూపములోఁగూడ నాత్మనంటియుండును. అనఁగా నీజంతురూపమదివఱలోఁ దుట్ట తుడ వదలిన పక్షిరూపసంస్కారముల రూపాంతరమనుట. ఈ జంతురూపముద్వారా పక్షిరూపములలోఁబొందిన సంస్కార రూపములను గ్రమముగా నాత్మ వదలించుకొనుచున్నది. ఇట్లు జరిగిన తరువాత జంతురూపమునుండియు నాత్మ ముక్తిని బొందుచున్నది. అనఁగా నారూపమును వదలివేయుచున్నదని కాని లేక యారూపము మృతమైనదనిగాని చెప్పఁబడును.

కడపట వదలిన జంతురూపము సంస్కారము లానరించి యున్న యాత్మ రూపాలంబనము లేకయుండెను. మొదట జంతు రూపమునఁగలిగిన సంస్కారములను జీవుడగు నాత్మ యనుభవింపవలెను; లేక క్షీణింపఁజేయవలెను. దీనివలన నా జీవాత్మకు రూపసంస్కారముల స్పృశి నశించును. అట్లు నశించుటచే రూప

సంస్కారవాసనారహితము, శాశ్వతము, ననంతము సగు స్థితికి సంబంధించిన సత్యానుభవ మాత్మకుఁ గలుగవలెను. అట్టి జ్ఞానము మూలమునఁ బరమాత్మానుభవమును బొందవలెను. ఇట్లు తన నైజనత్వము ననుభవించుటకొనర్చు యత్నమునఁ జైతన్యప్రవృత్తిగల యాత్మ, యనేకరూపానుభవములనలనఁ గలుగు సగస్కారములు తన నావరించియుండుటచే, వానిని క్షీణింపఁజేసికొనుటకును యత్నముచేయును. ఈయత్నమున నాత్మ తన స్వస్వరూపమును సత్యము సగు పరమాత్మకు దూరమగుచు స్థూలమైన మాయాప్రపంచమందలి ద్వంద్వము లలోఁ దగుల్కొనుచున్నది. పరమాత్మతత్త్వమును గ్రహింపఁగోరు జీవాత్మ యెడతెగని యవిద్య యనఁదగు సజ్జాన మను గాఢావగుంతనముచేఁ గప్పబడుచున్నది.

జీవాత్మ చైతన్యప్రవృత్తి మొట్టమొదటపొందినజంతురూపసంస్థారములను క్షీణింపఁజేయవలెనన్నఁ దుట్టతుదనుగూడ నట్టిసంస్థారానుభవములకనునగు జంతురూపమును దత్పూర్వరూపమును నదలు నప్పుడుకూడఁ బొందవలెను. మొదటి జంతుజాలరూపముల యనుభవములు సంఘటించిన ఫలమునలననే చిట్టచివటి జంతురూపముకూడ ఆత్మకు తటస్థపడుచున్నది.

ఈ జంతురూపముకూడ రాలిపోయిన తరువాత ఆత్మ కీ స్థూలప్రపంచముననే స్థూలరూపసంపర్కము లేకుండును. అట్టిస్థితిలో అప్పుడే వదలిన జంతురూపసంస్కారములచేఁ బరీతమై యాత్మ విలసిల్లుచున్నది. ఈ సంస్కారములుకూడ క్షీణింపవలెనన్నచో ననుభవింపఁబడవలెను. దీనికొకకుఁ దరువాత

శ్రేణియందలి జంతురూపము నాత్మ యాశ్రయించుచున్నది అనగా నారూపముతో నా ఆత్మ యైక్య మొందుచున్నదనుట. ఇట్లు వివిధములు నసంఖ్యాకములునైన జంతురూపములతో సంపర్కమునొందుచు విడుచుచు, నీజంతురూప సంబంధియగు చినరి శ్రేణితో నేకత్వము పొందును. జాంతవప్రవృత్తిగల యాత్మభూమిపైనను భూగర్భమునను నీటిలోను జరించు వివిధ జంతుజాలములతో నేకత్వమును బొందుచున్నది. జీవచలన స్మృతులుకలిగిన చతుష్పాదజంతువులతో నొకటియై తినుటకు మనుటకు నిత్యము యాతన పడుచుండును. అందొకప్పుడు శాకాహారియు మఱియొకప్పుడు మాంసాహారియునైన జంతుజాలముతో సంపర్కము కలిగియుండును. ఈజంతురూపము నిట్టనిలువుగా నిలుచుటకు శక్తికలిగినదికాదు. వాల్చినతలతో నధోదృష్టి కలిగియుండును. ఈ జంతుజాలములో నగ్రియములైనవి వానరములు. అవి మానవులవలె నిడివిగా నిలుచుండుటకు యత్నించును.

ఇట్లు జంతుజాలముల సంపర్కములతో సంస్థారముల యనుభవము పూర్తియైన తరువాతఁ దుదనుగల్గు జంతురూపము నుగూడ నాత్మ విఛ్ఛించును. ఈదృశచైతన్యవిశిష్టమగు నాత్మ మరల రూపరహితముగా నుండును. కాని యంతకుముందే వదలిన జంతురూపసంస్కారము లాత్మను చుట్టుకొని యుండును. ఈసంస్కారరూపము లనుభవింపఁబడవలెను; లేదా శ్రీణింపవలెను. అందుకొఱ కాత్మ తన చైతన్యముద్వారా మనుష్యరూపము నాశ్రయించును. చిట్టచినఱ వదలఁబడిన

జంతురంస్కారము మూర్తిభవింపఁగా నేర్పడిన రూపమే యీ మానవరూపము. ఆజంతురంస్కారము లన్నియు నీరూపములో శ్రీణింపఁబడవలెను. అట్లు ఆ సంస్కారక్షైణ్యము పూర్తియగుట తోడనే యీప్రథమ మానవరూపము నశించును. చానినే మరణమని చెప్పుదుము. కాని ప్రథమనరరూపములోఁగల సంస్కారములు మాత్రము విగతరూపమైన యాత్మ నావరించుచుండును.

ఈ సంస్కారము లనుభవింపఁబడి శ్రీణింపవలెనన్న నాత్మ చైతన్యము మఱియొక నరరూపము పొందవలెను. ఇది నటకు మొదటి నరరూపములో ననుభవించిన సంస్కారము ఫలితమగు మానవరూపమునే తిరిగి యాత్మ పొందుచున్నది. తరువాత స్వరూపముతో నాత్మ పొందు వైకృతమునే 'జననము' అనిచెప్పుదురు.

ఆత్మచైతన్యము మొట్టమొదట మానవస్వరూపము తో సంయోగము కలుగుటతోడనే చైతన్య వృద్ధిపరిణామము పరిపూర్ణతను పొందినది.* మానవరూపమున నాత్మచైతన్యము

*శ్రీమహర్షిబాబా గా రిట్టివిషయము ననిర్ధారితుముగా వదలఁగూడదని తెలుపుచున్నారు. సూక్తిపరిణామము లేక పునర్జన్మలలో విశ్వాసావిశ్వాసములు మానవుని యాధ్యాత్మికోన్నతి కనురోధకారణముగాని యనురోధకారణముగాని కాలే దని యాయన యంగీకరించిన్నారు. ఈవిషయమై యీ క్రింది మాటలలో వారు తమయుభిప్రాయమును దెలుపుచున్నారు.

పూర్తిపరిణామము పొందినది. కావున రూపపరిణామము కూడఁ బరిపూర్ణత్వమును పొందినది. ఈ ప్రథమ మానవరూపముతో నాత్మ యేకత్వమును పొందినతరువాత నింతకంటె మానవరూపమున కున్న తస్థాయి యేర్పడదు. అనఁగాజీవాత్మాంతఃకరణప్రవృత్తులు సచేతనములై మానవరూపమునఁ బరిపూర్ణతనుబొందినవన్నమాట. ఇప్పుడు చైతన్యపరిణామ మొక నిశ్చలస్థితికివచ్చినది. చైతన్యపరిణామములో మానవరూపము బహుత్వేజమునుగల్గి సమున్నతమై యున్నది. కావున మనుష్యరూపములో చైతన్యపరిణామము పరిపూర్ణమైనది. తరతరముల యుగయుగముల యనుభవపరిణామముగా నేర్పడిన దీమానవరూపము. ఈ పూర్ణతగల మధ్యవర్తియగు మానవరూపమును బూర్వపుసంస్కారము లన్నిటిని బూర్తిగాక్షీణింపఁజేసి కొనుటకు నసంశయమైన శాశ్వతమైన పరమాత్మలో నిమిడి యున్న తన సత్యస్థితిని బొందుటకును నాత్మ వినియోగించుచున్నది.

మానవరూపములోవలె నాత్మ తన పరిపూర్ణచైతన్యవిజ్ఞానమునుబొందుటకుఁ బరిణామాత్మకమైన సంఖ్యర్థణముపయోగించును. ఈచైతన్యవిజ్ఞానకీర్తిని భద్రపఱచుచు నాపరిణామమార్గమునఁగలుగు నితరఫలములను విస్మరింపకలెను. కష్టసుఖాదిరూపభవాగ్నివలన సంస్కారములను నశింపుచేయుటకు సహకారి కాఁగలందులకుఁ బునర్జన్మాచుభవ మవసరము. సప్తమొంటునోటు 1. చూచునది. సంఖ్యలవారిగ నూడన లీ సప్తిమొంటులలో నీయఁబడినవి.

మూడవ

భాగము

జీవరాశి

సప్తవిధవర్గీకరణము

మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారరూపముగు సంతతికరణము మానవస్వరూపమునఁ బరిణతిసౌందుటకుఁ బూర్వము ప్రధానములగు ఏడు పూర్వపూర్వరూపముల సనుభవించుచు క్రమగతిముందునకుఁ బ్రసరించినది. రాజినుండిలోహము, లోహమునుండి యుద్భిజ్జము, నుద్భిజ్జమునుండి కీటకము (సర్పిషము), కీటకమునుండి మత్స్యము, మత్స్యమునుండి విహంగము, విహంగమునుండి మృగము, మృగమునుండి మానవరూపము కలిగినది. వీనిలక్షణములు భిన్నములు.

శిలా లోహ వర్గముల లక్షణములు

శిలారూపమునను లోహరూపమునను జీవాత్మకు స్థూలప్రపంచప్రభుమానుభవము కలిగినది. శిలావర్గమువలెనే లోహవర్గముకూడఁ గర్మశము, సంగవిహీనము. వానిలో నొక్కొకదానియం దంతర్గతజాతు లనేకము కలవు. శిలా లోహముల ఘనీభూతస్థితియందు జీవము శక్తియు నిద్రాణములై యుండును. అందుకనియే యవి ప్రాణరహితములని యెన్నఁబడుచున్నవి. స్వతస్సిద్ధమైన చలనశక్తి వానికిలేదు. అందుచేతనే యవి నిట్టనిలువుగా నుండుటకంటె చాఁపచట్టుగాఁబడి యుండుటకే స్థూలప్రపంచమున వాని యంతఃకరణవృత్తి యున్ముఖమగును.

ఉద్భిజ్జవర్గలక్షణములు

ఈ జాతిలో జీవుడు సగము చలనశక్తిని సగము స్థావర శక్తి ననుభవించును. ఈ నృత్తిద్వయము నృత్తజాతిలోఁ బొందుటనుబట్టి యివి నిట్టనిలువుగా నిలువఁద్రొక్కుకొని నిలిచెడు శక్తిని ప్రదర్శించును. ఈ యూర్ధ్వగమన స్థితిని రక్షించు కొనుట కీజాతి భూశిలాపర్వతముల సాహాయ్యము పొందును. ఒకచోట వేరు తన్ని కొనియుండుటచే నీజాతి తమంతటతామై నిలువలే నని తెలుపఁబడినది. ఇంతియేకాక యొకచోటినుండి మఱియొకచోటికి బోలేవు.

కీటక (సరీసృప) వర్గలక్షణములు

జీవాత్మకుఁ దనంతట తాను సంచారము చేయఁగలుగుట యందలి యనుభవము సరీసృపరూపమునఁ గలుగుచున్నది. అనఁగా జంగమత్వానుభవము కలుగుచున్నదనుట. ఈసరీసృపవర్గమునందలి వ్యక్తులు తమతమ యనుభవములకంటె నుత్తరొత్తరబలీయములగు సంతకరణవృత్తుల ననుభవింపవలెనను కొరిక కలవియై తమజాతియందలి పెరిశామము నందభివృద్ధిని బొందిన యితరసరీసృపముల సంయోగమును బొందుచున్నవి. ఇవి క్రమముగా వెన్నెముక కలవియై వివిధరూపములతోఁ గ్రాతుచుండును. వీనియందు రెండు పాదములను గలవి, బహుపాదములను గలవి, రెండురెక్కలను గలవియునై జంగమస్థితియం దభివృద్ధి పొందుచుండును. ఇంకను వీనియందుఁగొన్నిటికిఁ బైభాగము వెండుకలతో నిండియుండును; కొన్నిటికిఁ

బైభాగము నున్నగానుండును; మఱికొన్నిటికిఁ బైభాగము పొలనులతో నిండియుండును. బ్రదికి మనుగడ సాగించుకొనుట కివి పైఁజెప్పఁబడిన రూపములతోఁ గ్రిందుమీఁదగుచు నిరంతర కృషి చేయుచుండును. ఇవి కొంతకొంత వైషయికజ్ఞానముగల పౌరులు. వీనియందుఁ గొన్నియెడల జలచరత్వస్థలచరత్వములు రెండు నుండును. ఈ సర్వోపరూపము క్రిమికీటకసర్పములయు నుభయచరములయు సంబంధమును గలది. వీనికిఁ గాళ్లును తెక్కలు నున్నప్పటికిఁ బ్రాచు స్వభావముమాత్రమే కలవియగుటవలనఁ బక్షిజాతికిని జతుష్పాదజంతువులకును భిన్నమైనవి. ఈ సర్వోపస్వరూపముకూడ నిట్టనిలువుగా నిలుచుగడనేరదు. వంగిభూమిపైఁ జాఁపచట్టుగానుండు స్వభావము కలది.

మత్స్యవర్గలక్షణములు

మత్స్యంతఃకరణపుష్టిగల బీవాక్య న్జ్ఞాతుసంబంధములగు వివిధమత్స్యములతోఁ బాదాన్యమునొంది స్థూలప్రపంచమును జలచరమై యనుభవించును. ఇది వెన్నెముక కలిగి వైషయికజ్ఞానమును స్వతస్సిద్ధమైన చలనశక్తియుఁ గలప్రాణి. దీనికి తెక్కలుండును. ఇదియును బ్రదికి మనుగడ సాగించుకొనుటకై నిరంతర కృషిచేయుచుండును. నిలువుగా నిలుచు శక్తి యీ రూపమునఁగూడ జీవాత్మకు లేదు. ఇదియుఁ దలఁపైకి నిలుపలేక చాఁపచట్టుగానుండు క్షిణిని గలదే.

పక్షివర్గలక్షణములు

వెన్నెముకఁ గలిగి యీఁకలు తెక్కులు గలరూపమును బొందిన జీవాత్మ యిది. దీనికిఁగలుగు నూతనానుభవములవలన సంతకరణవృత్తు లభివృద్ధి నొందును. ఈరూపమునకు గాలిలో నెగురు శక్తియుఁ గాశ్యమిఁద నిలుపుగా నిలిచెడి శక్తియుఁగలదు.

జంతువర్గలక్షణములు

జంతుజాతిలోనుండు నానావిధములగు జీవరాసులవలనఁ గలుగు నూతనానుభవములచే జీవాత్మకు సంతకరణవృత్తులయనుభవము సంపాదించుశక్తి యభివృద్ధి నొందును. పాణిజ్ఞానము, స్మృతి, స్వతంత్రచలనశక్తి, కలిగిన చతుష్పాదజంతు లోక మార్మలక్షణముకొఱకు, నాహారముకొఱకు వివిధములగు కష్టముల కగ్గమగుచుండును. అందుఁ గొన్ని శాకాహారులును, గొన్ని మాంసాహారులును. ఇవియు నిట్టినిలుచుశక్తి లేని వగుటచేఁ దలలను వంచుచుండును. వీనిలో వానరము నూత్రిము సౌచ్చు పరిణతి పొందిన జంతు వగుచున్నది. ఇది మనుష్యులవలె నిలుచుండుటకు యత్నించును.

మానవవర్గలక్షణములు

ఇట్లు క్రమముగాఁ బరిణామాభివృద్ధిని బొందుచున్న జీవుఁడు పరిపూర్ణపరిణామస్థితికి వచ్చి ప్రపంచానుభవములంతకరణవృత్తితోఁ బూర్ణముగాఁ బొందఁగలిగినపుడు మాన

వ్రుడగుచున్నాడు. పరిణామయాత్రకు బరమావధి మానవ రూపము. ఇందే మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారముల కధిష్ఠానమగు సంతతికరణము పరిపూర్ణస్థితిని బొందును.

మానవుడు జన్మించినపుడు మొదటఁ గ్రిందఁబడియుండు శక్తినిమాత్రము కలిగియుండును. ఈ స్థితిలోఁ గొంతకాల మాతఁడుండును. తరువాత నిలువునఁ గూర్చుండుటకు యత్నించును. అపైన నిలుచుండుటకుఁ గృషిచేయును. ఇట్లు మానవ రూపమునఁ బరిపూర్ణవికాసము చెందిన జీవాత్మప్రవృత్తి నిలుపుగా నిలుచుయత్నము చేయును.*

— ఆరోపించు వాత్మ

ఖనిజదేహంబు వీడి వృక్షంబనైతి,
దచ్చరీరంబు వీడి జాంతఃకరీరి
నైతి; నా తనువును వీడి యైతి నరుడ;
భయము వాకేల ? నే నధఃపతన మెప్పు
డేని యనుభవించినొక్కొక్క; మృత్యువునకుఁ
జిక్కి యీ నరతనవుఁ ద్యజించి యింకఁ
బ్రయతనిర్జరమూర్తి నై భాసితదశః
తిగ్దశదేహవిభూతి సతిఃప్రమించి
ముందునకుఁ బోదుఁగాని నేనందు నిజవ.
బ్రహ్మాంబై నన్యము నశ్వరమ్ము నుమ్ము.
దేవతాత్వముఁగూడ సతిఃప్రమించి
నప్పుడగుదు మనోవృత్తికైన నంద
రానివాడ; జన్మాదిదూరగుడ నగుడుఁ
గాతఁ, దెల్పుచున్నదిగదా ఖంగు ఖంగు
రనుచు ఘంటారవమయి మిథ్యాజగంబు
మనకు బ్రహ్మ లయస్థానమనుచుసతతము

నాల్గవ

భాగము

పునర్జన్మము

సంస్కారహీనచేత్య సామ్యావస్థ

(ప్రథమపీఠము (ప్రథమము) కల్గినది మొదలుజీవాత్మ తనకంటె భిన్నముగానట్టియు, దనతోఁ గూడియున్నట్టియు, స్వరూపస్మృతి కాటంకమును గల్గించునట్టియు, మాయాశబలమగుటచేఁ దనకుఁ దెలియకుండగనే తానే కల్పించుకొన్నట్టియుఁ బరిమితకారణసూక్ష్మదేహములు తానే యనుకొనుచు, బరిమితములగు స్థూలసూక్ష్మకారణదేహములఁబడి యూ యూ రూపములన్నియుఁ దానేయను సంతతికరణవృత్తిని గల్గియుండెను.

సమధికసమున్నతతరచేత్యతాపరిణతి నొందుతఱి యాత్మకు వాసనానుభవము సమకూర్పు ద్వారకల్పములైఁవర్తించిన పరిమితస్థూలరూపములనుండి యెఱుకతోడనే మాటిమాటికిఁ దన పరిపూర్ణపరిణామయాత్రయం దాత్మ విడివడఁచున్నదైన నది తెలిసియేని తెలియకేని స్వకీయములగు పరిమితసూక్ష్మరూపమునుండియుఁ బరిమిత మనోమయరూపమునుండియు నెప్పటికిని విడివడనేరదు.

ఈ విధముగాఁ దన పరిమితస్థూలరూపమునకు ద్వారకల్పమైన శరీరముతోడఁ దనకుఁగల సంబంధమునుండి విడివడి నెప్పటికిఁ దనకుఁ దెలియకుండగనే మిగిలియున్న తనపరిమిత సూక్ష్మరూపసంబంధమే శరీరరహితస్థితియందున్న యాత్మకుఁ

బరిమితశక్తిరూపమగు ప్రాకార మగుచున్నది. దీనివలన దన కనంతరమేర్పడనున్న పరిమితస్థూలరూపమునకు ద్వారకల్పమైన దానిని దెలిసికొను విజ్ఞానమాత్మకుఁగలుగు జాడయేర్పడును. ఈవిజ్ఞానమున నింతకుమున్ను తాను వీడిన పరిమితస్థూలరూపసంబంధములై తన్మనోమయరూపమునందునిల్చి పరిబింబించువాసనల నాత్మ యనుభవింప నీలగును.

పూర్వము విడనాడిన పరిమితస్థూలరూపవాసనలనుండి సముత్పన్నములగు సమున్నతతరజాతుల (types) సంబంధములైన పరిమితస్థూలరూపములఁ దెలిసికొనుటకుఁ దగిన సమధికతరమగు పరిమితశక్తి యాత్మకు సుస్థిరమగుటకుఁ దగినప్రాకార మగురీతి నాయాత్మ తన పరిమితసూక్ష్మరూపమునఁగూడ సమధికసమున్నతతరచేత్యతాపరిణామము నొందును. ఇట్లు పరిమితస్థూలరూపముతోఁబాటు పరిమితసూక్ష్మరూపము గూడఁ బరిణమించుట సహజము.

ఇదే విధమున సమధికతరము సమున్నతతరము నగు క్రమపరిణామక్రమమునఁ దనకు లభించి నవకూడి యభివృద్ధి నొందుచు నసంఖ్యాకములైవలయు భిన్నవాసనల నాత్మ తన యందమిడ్చికొని స్థిరమొనరించుకొని పర్యాయించుట కనుకూలముగఁ బరిమితమనోమయరూప పరిణామముగూడ స్థూలసూక్ష్మరూపములతోఁ బాటుకాలముననే జరుగును.

ఇది యిట్లగుటచేతనే నానావిధములగు నుద్భిజ్జరూపములతో నేకీభావమునొందుజాడల నాత్మ యున్న పృథక్పృథక్లున్న యా యాత్మకును, పరిణతపరిమితసూక్ష్మమనోమయరూప

ముల నుద్బుద్ధమగు నాయాత్మయే తదుద్భిజ్జముల వివిధములై యచిరకాలముననే గల్లుమార్పుల రూపమునఁ బరిమితసూక్ష్మ మనోమయరూపములనున్న తనకును గల సన్నిహితసంబంధ మును వ్యక్తికరించుచిహ్నములఁ బ్రకటించును. ఈయుద్భిజ్జ రూపములందు బ్రమకఁదగినవి దక్కఁ దక్కినవి నశింపవలసి వచ్చుసంఘర్షణమున బ్రతుకుటకుఁ గావలసినట్టియు నితరజీవ రాశికిసంబంధింపనట్టియు, సర్థవంతములగునట్టియు లక్షణములు న్యక్తమగును.

సర్వపము, పక్షి, మత్స్యము, అనువాని రూపము లలో జీవాత్మ పరిమితసూక్ష్మరూపము క్రమముగా సహజ గుణముగా మాటును. ఈ సహజస్వభావము జంతురూపమున మఱింత స్ఫుటముగా ప్రకటితమగును. పిదప జీవాత్మ మనుష్య జన్మమెత్తినపుడు స్థూలశరీరానుభవమున, మనోవృత్తుల మార్గమున స్థూలప్రపంచానుభవమును బరిపూర్ణముగాఁబొందును.

ఇట్లు మనుష్యశరీరమున సూక్ష్మకారణశరీరముల యభివృద్ధి పరిపూర్ణమగును. అట్లుగుటచే స్థూలప్రపంచజ్ఞానముతోఁ గూడి జీవాత్మ మనుష్యశరీరము నందన్న మయ ప్రాణమయ మనోమయశరీరముల ననుభవించును.

ఇట్లు శరీరత్రయవిజ్ఞానము జీవాత్మకు మనుష్యజన్మమునఁ గల్గినప్పటికి స్థూలప్రపంచప్రవృత్తులఁ గలదగుటచే సూక్ష్మప్రపంచము దానిసవృత్తులను, గారణప్రపంచము దాని ప్రవృత్తుల నెఱుఁగఁజాలకుండును.

జీవాత్మకు స్థూలప్రపంచప్రవృత్తిమాత్రము కలిగినను సూక్ష్మకారణ(మనోమయ)శరీరముల స్మృతిలేనప్పటికిని సూక్ష్మకారణశరీరముల ద్వారముననే స్థూలప్రపంచప్రవృత్తుల ననుభవించును. ఈ యనుభవమునకుఁ బరోక్ష హేతువులు సూక్ష్మకారణశరీరములే. సూక్ష్మకారణశరీరములయు, వాని ప్రపంచములయు, స్మృతి లేకపోయినను ప్రాణ (సూక్ష్మ) మనో (కారణ) లోకముల శక్తిని గుర్తెఱుంగక పోయినప్పటికిని మనుష్యరూపమొందిన జీవాత్మ స్థూలస్వరూపద్వారముననే తనశక్తి నుపయోగింపఁగలదు. దీని కుదాహరణముగా నేఁడు మానవుఁడు ప్రయోగించు పరమాణుశక్తిని జెప్పవచ్చును. కామకోపాధిదులు, సంకల్పవికల్పములు మనస్సునకు స్థూల లక్షణములు. వీని ననుసరించి జీవాత్మమనస్సు నుపయోగించును. కామము (కోరిక) మనఃప్రభావమును ముఖ్యముగా సూచించును. (కామమాశ్రిత్య దుష్కారం దంభమానమదాన్వి తాః మోహతః గృహీత్వాఽచిద్గ్రాహన్ సర్వతే శుచివ్రతాః అను భగవద్గీతయందలి పదునాఱవ యధ్యాయ ములోని పదియవశ్లోకమునుజూచునది.)

సూక్ష్మకారణ (మనో) లోకముల స్మృతికలుగక పూర్వమే జీవాత్మకుఁ బ్రారంభమున సరజస్మమందు ప్రాప్తమైన సంస్కారముల స్మృతియుండును. ఈ సంస్కారముల స్మృతి యీజస్మమున కత్యంత సన్నిహితమైన పూర్వజస్మమునకు సంబంధించినది.

ఇట్లత్వంతసన్నిహితపూర్వజన్మముగ జంతురూపము నుండిఁవచ్చిన సంస్కారస్మృతి పరిపూర్ణముగా క్షీణించి పోయినప్పుడు జీవాత్మనుండి స్థూలముగ మానవరూపము విడివడును. ఈయెడబాటునే మానవుని మరణమని చెప్పదురు.

పైనదెల్పినరీతిని స్థూలముగ మొదటి మనుష్యశరీరము నుండి జీవాత్మ విడివడిపోయినప్పటికిని సూక్ష్మశరీరకారణశరీరములనుండి మాత్ర మెడబాటునందదు.

అట్లే మొదటి మనుష్యశరీరమును వ్యజించినపుడా శరీరముతో నున్నప్పుడు కల్గిన సంస్కారములను జీవాత్మ సూక్ష్మకారణశరీరముల ద్వారమున గ్రహించి యనుభవించును. ఇదేవిధమున నుత్తరోత్తరముకల్గిన మానవశరీరమును వదలి నప్పుడుకూడ నా యీ సంస్కారములను గ్రహించియే ముందు ముందురానున్న జన్మమునకు సూక్ష్మకారణ శరీరములమార్గమున జీవాత్మ తనవెంటఁ గొనిపోవుచుండును. అనఁగాఁ బూర్వపూర్వసంస్కారముల రూపమే యుత్తరోత్తర మానవశరీరము జీవాత్మకుఁ గల్గుటకు హేతువగుచున్నది. ఇట్లు మాటిమాటికి జీవాత్మ మానవశరీరముతోఁ సంయోగము పొందినప్పు డీసంయోగమునే మానవుని యుత్పత్తియని చెప్పదురు.

స్థూలశరీరమున విషయలంపటమైన జీవాత్మ పరిణతములైన సూక్ష్మకారణశరీరములతోఁ గూడియుండి పిదప నా శరీరమును విడిచి తాను విడిచిన మానవశరీరసంపర్కమున గల్గి చట్టియు, బరస్పరవిరుద్ధములగుచట్టియు, సంస్కారములతోఁ

గూడి కొంతకాలముంచును. ఈకాలవ్యసధినే మరణమునకుఁ బునర్జన్మమునకు మధ్యకాలమని చెప్పవగును. ఇట్లు చావు పుట్టుకలకు మధ్యకాలమువలె గోచరించుపమయమున జీవాత్మ యనుభవించుస్థితినే సరకమనికాని స్వర్గమనికాని యందును. మానవస్వరూపమునఁ జిత్కలతోఁ బ్రకాశించు జీవాత్మమాటి మాటికి నా యా మనుష్యదేహముల సంయోగవియోగానుభవము లొందుటయే పునర్జన్మపద్ధతి యందును.

సూక్ష్మకారణశరీరములతోనున్న జీవాత్మ పుణ్యపాపాదులగు ద్వంద్వములయందుఁ బుణ్యాదులగు శ్రేయములను మాత్ర మనుభవించునప్పుడు జీవుఁడు స్వర్గసుఖముల సనుభవించుచుండెనందుము. అట్లుగాక పాపాదులగు దుష్టపంస్కారముల సనుభవించునప్పుడు సరకమనుభవించుచుండెనందుము.

తీవ్రతరములగు సనుభవముల స్మృతివలన జీవాత్మకుఁ గలుగుస్థితులే స్వర్గసరకములు. ఇవి స్థూలశరీరసంబంధము నుండి దూరమైనప్పుడు జీవాత్మ యనుభవించు సంస్కారముల నుండి జనించును.

సామాన్యముగా లోకము తలంచువిధమున జీవాత్మ స్వర్గమునకుఁగాని సరకమునకుఁ గాని పోదు. జీవాత్మ నిత్యము నసంతమునై, నిత్యము నసంతము, నగు పరమాత్మయందే శాశ్వతముగా నుండుటయే దీనికి హేతువు. కావున జీవునిబుద్ధి ప్రివృత్తియే యీసంస్కారముల సనుభవించుచున్నది.

ముఖ్యసంస్కారములకు విరుద్ధములగుసంస్కారముల
యనుభవము పూర్తియై యీ సంస్కారములు క్షీణించినప్పుడు
ఇతరపూర్వమునదలిన మానవదేహమువలన సంక్రమించిన
ద్వంద్వసంస్కారముల సమస్థితి పాదుకొనినప్పుడు, జీవాత్మ
యుత్తరజన్మమునకు సంబంధించిన మానవదేహముతోఁ దనం
తట తాను సంయోగముపొందును. ఈవిధమున జీవాత్మ స్థూల
శరీరముతోఁ బ్రపంచ ప్రవృత్తుల కున్ముఖమై స్వర్గమునో,
నరకమునో యనుభవించి తరువాత జన్మమునఁ బూర్వజన్మ
సంచితములైన ద్వంద్వసంస్కారముల క్షీణింపఁ జేసికొనును...
ఇదియే జన్మజన్మాంతరముల పునఃపునరావృత్తి.

ఈమాదిరిగ ననంతములైన మానవరూపముల జనన
మరణములు జీవాత్మకుఁ గల్గుచుండును. స్థూలదేహముతో
స్థూలప్రపంచానుభవములను బొందిన యనంతరమే జీవుఁడు
మానవశరీరములతో మరల మరల జన్మించుచుండును. గాఢ
సుషుప్తి యందువలె స్మృతిహీనమైన స్థితినుండి యీవలకువచ్చి
స్థూలప్రపంచానుభవమున జీవుఁడు లీనమై యవిభక్తము,
రూపరహితము, ననంతమునైన స్థితి ననుభవించునపుడు పర
మాత్మయందుఁ దనశాశ్వతనిత్యస్థితిని గలవాఁడయ్యె నని చెప్ప
వలయును. ఇదియే జీవాత్మ పరమాత్మలకు భేదరాహిత్య
మును, నేకత్వమును దెలుపుస్థితి.

ఇట్టి క్రిమపరిణామపద్ధతియందుఁ దన యనంతమైన
శాశ్వతమైనస్థితిని జీవాత్మ తెలిసికొనుటకే యీపునర్జన్మవిధాన

మునఁ బ్రభవమప్రేరణము (స్పందనము) నుండి తనంతట తాను బయలు వెడలినది.

వివిధరూపములఁ బరిణామము క్రమక్రమముగాఁ నభివృద్ధి యగుకొలఁదిని దదభివృద్ధితోఁబాటు జీవునకు బుద్ధివికాసమువలన ననుభవము లెక్కునగుచుండును. పూర్వపూర్వములగు హీనజన్మములవలనఁ గల్గిన సంస్కారములనుండి ముక్తిఁ బొందుచు జీవాత్మ యుత్తరోత్తరజన్మముల నున్నతగతికిని బోవుచుండును.

అంతఃకరణప్రవృత్తుల పరిణామము వృద్ధియగుకొలఁదిని బాహ్యప్రపంచమునందలి స్థూలరూపముల వివిధసంస్కారములను గ్రహించుచు జీవాత్మ మున్ముందునకు సాగుచుండును. అదిని బ్రారంభమైన వాయుతోయరూపములదాటి స్థూలమైన ఘనపదార్థరూపములతో జీవాత్మకుఁ గల్గిన సంయోగానుభవములనుఁ బరిశీలించినచో నాజీవుని యంతఃకరణప్రవృత్తులు వైవిధ్యమును బొంది యేడుతరగతులుగా విభక్తమైనట్లు తెలియుచున్నది. ఈపరిణామదశ లేననఁగా రాతనినుండి లోహమునకు, లోహమునుండి నృక్షజాతికి, దానినుండి సరీసృపజాతికి, ఆజాతినుండి మత్స్యజాతికి, దానినుండి ఖగజాతికి, దానినుండి మృగజాతికి, గ్రమముగాఁ బరిణమించి తుదకు మృగమునుండి మానవజాతికిఁ బరిణమించుటయే.

నిర్వికారమైన పరమాత్మకుఁ బ్రభవమప్రేరణమునఁ (స్పందనమున)గలిగినట్టియు, బరిమితమైనట్టియు, బ్రభవ

సంస్కారమువలన మొదటిసారిగా బహుపరిమితమైన యంతఃకరణవృత్తి కలిగెను. క్రమముగా వివిధములగు సంస్కారములఁ గలదియై యిట్లు జీవాత్మఃత్తినొంది తనకుఁ బూర్వపూర్వరూపము లఁబరిమితములైన ప్రవృత్తులతో వర్ధిలైను. క్రమముగా జీవాత్మ యిట్లు భిన్నవృద్ధినొంది మొదట మానవదేహముతోఁగూడి యున్న పృథ్వీయంతఃకరణప్రవృత్తులు (కర్మేంద్రియ జ్ఞానేంద్రియ వృత్తులు) పరిపూర్ణముగాఁ బరిణతములయ్యెను. అనఁగా మానవదేహముననున్న జీవునకు సర్వేంద్రియవిషయజ్ఞానము కలిగిన దనుటయే. ఇంక నీ ప్రవృత్తుల యభివృద్ధికి మానవదేహముకంటె నున్న తస్థితియందుండెడు దేహమును జీవుడపేక్షింపఁడు; అట్టిదేహము జీవున కవసరమునులేదు. ఈదేహముననే యంతఃకరణ ప్రవృత్తులు పరిపూర్ణఃత్తికి వచ్చినవగును. ఇదియే వైషయికజ్ఞానము.

ఇప్పటి కంతఃకరణ ప్రవృత్తులవలనఁగల్గు జ్ఞానముపల్భమైనను, అభిన్నమును, అనంతమును, అనశ్వరమును, నగు పరమాత్మసాక్షాత్కారానుభవము జీవునకింకను లభింపలేదు. ఇది హేతువుగా జీవాత్మ యఖండజ్ఞానానందశక్తుల యనుభవ మింకనొందలేదు. మానవదేహముల మాటిమాటికి నొందుచు వివిధదశలలో మునిగి తద్దశానుభవముల నొందుచు స్థూలప్రపంచ విషయములందే కొట్టుకొనుచుండును.

శరీరత్యాగము చేసినప్పుడును, దనకు సంక్రమించిన స్థూలసంస్కారముల ప్రభావమువలన వాసనారూపమగు సంతఃకరణప్రవృత్తులతో నున్నప్పుడును జీవాత్మకు ననంతమగు

స్వీయప్రభమస్థితి యనుభవమునకు నచ్చుటలేదు. అందుచే
ద్యక్తశరీరమగు జీవాత్మ ననుసరించి యుండెడు పూర్వ
పూర్వజన్మసంస్కారములే వాసనారూపములై యంతఃకరణ
ప్రవృత్తుల నానరించియుండును.

ఈ వాసనారూపసంస్కారముల యనుభూతిని క్షీణింపఁ
జేయుటకు సంస్కారముల సశింపఁజేయుటకు జన్మపరంపర
యందుఁ గలుగు బరస్పరవిరుద్ధములగు ద్వంద్వానుభవములను
జీవాత్మ పొందుచున్నది. ఈసంస్కారభారమునుండి విముక్తుఁ
డగుటకుఁజేయు యత్నములలో మాటిమాటికి జన్మించుట
యను సంసారపంకమున జీవాత్మ తగుల్కొనుచున్నది. అన్యో
న్యవిరుద్ధములగు సంస్కారముల ప్రభావములను భవపరిణా
మమును సమానముగాఁ బొందునప్పుడు తరువాతరానున్న
మనుష్యజన్మసంబంధమగు బుద్ధిశక్తి కొంతసంక్షోభమును
జీవునకుఁ గలుగఁజేయును. ఇట్టి సంపర్కములేనప్పుడు సంస్కా
రముల ప్రభావము తద్విరుద్ధసంస్కారశక్తివలన సనుభవము
నకురాక తాటస్థ్యమును నహించును. దీనివలన పరస్పరవిరు
ద్ధములగు సంస్కారములనుండి జీవాత్మ విముక్తి నొందుస్థితికి
వచ్చును. వీనినే పూర్ణమగు నిశ్చలస్థితియనిచెప్పట సమం
జసము. పరిణామకృమపద్ధతి యాత్మకు లబ్ధమైన యంతఃకరణ
విజ్ఞానము తానునకు గౌరవలాఘవములఁ జూపు ముల్లు
నంటిది. దీనికిఁగల రెండుసిబ్బులందు పుణ్యపాపముల స్యత్యా
సముగల సంస్కారములు తూచఁబడుచున్నవని మనము
దృష్టాంతముగాఁ జెప్పవచ్చును.

ప్రవృత్తినివృత్తులలో నేవైపునకును మొగ్గకుండగా జీవుడు మాధ్యస్థమైనస్థితిని త్రాసుముల్లువలె నుండుటకు యత్నించును. కాని యనుభవింపవలసిన పరస్పరవిరుద్ధసంస్తారము లున్నంతివఱకు జీవున కిదిసాధ్యముకాదు. అది కారణముగా విషయప్రవృత్తులకు సంబంధించిన ద్వంద్వరూపములగు సంస్కారములందుఁ బ్రధానములును, బ్రబలములునగు వ్యతిరేకసంస్తారములద్వారమున జీవుడు తాటవ్యమునహింప యత్నించును.

ఇట్లు వ్యతిరేకసంస్కారముల ననుభవించుచు జీవుడు అంతఃకరణబాహ్యప్రవృత్తులయందుఁదటస్థత్వస్థితికి వచ్చునప్పటి కీసంస్కారముల యనుభవములందుఁ జిక్కునడును. దీని వలన వీనికివ్యతిరేకమగు సంస్కారముల నాశనముచేయు నుద్దేశముతో బయలుదేరిన జీవుడు ప్రథమసంస్కారములఁ బ్రభావమున మాటునడును. ఇదిహేతువుగా జీవుని నిశ్చలత్వమునకు భంగముకలిగి తీవ్రసంక్రోధము ప్రారంభమగును. దీనినే సంచలనమనియు నందుము. అందుచే త్రాసునకు ముల్లుగా నున్న యంతఃకరణము ప్రథమానుభవమున కత్యంతభిన్నమగు విరుద్ధమార్గమునఁబడును.

ఇట్టి సందిగ్ధస్థితియందు జీవుడు తుదియవస్థయందుఁ దవకుఁ గలిగినట్టియు, బ్రధానములైనట్టియు, వ్యతిరేకములైనట్టియు సంస్కారముల ననుభవించుటకు మఱియొక మానవ జన్మమెత్తును. జీవున కత్యవసరమైన యనుభవములను దృష్టిపఱుచుటకై మానవుడు మరలజన్మించును.

“యం యం వాపి స్మరన్ భావం త్యజత్యంతే కలేబరమ్
తం తమేనైతి కాంతేయ సదా తద్భావ భావితః”

—భగవద్గీత 12-౬ ధ్యానము 6వ శ్లోకము

ఇట్టి జన్మాంతరము జీవుడు విరుద్ధసంస్కారముల సనుభవించుటకుఁగాని, క్షీణింపఁజేయుటకుఁగాని తప్పనిదగుచున్నది.

ఇట్లు పునఃపునరావృత్తమగుచున్న జన్మపరంపరయందుఁ బరిణామమును సంపూర్ణముగానొందిన సూక్ష్మకారణ శరీరముల యవలంబనము కలిగినవాఁడై యంతఃకరణవిజ్ఞానము జీవుడు గలిగియుండును. ఈవిజ్ఞానమునకుఁ దగినస్థానానికి జన్మముగల్గును. ఈ జన్మపరంపరలందుఁ బరస్పరవిరుద్ధములును, ద్వంద్వములును, బహుసంఖ్యాకములును, నానాత్వమునుగలవియునగు సంస్కారముల యనుభవములను జీవాత్మ పొందుచున్నది. ఈ యనుభవపరంపరల కంతమనునదిలేదు.

ఇంతకుఁ బూర్వము తనయందు సంకృమించినట్టియు, నన్యోన్యవిరుద్ధములు సగు సంస్కారములవలనఁ గలుగు సనుభవములను స్థూలదేహముద్వారమున క్షీణింపఁజేసికొనుటకు జీవుడు యత్నించుచుండును. కాని యాయత్నమున జయమును జీవుడు పొందఁజాలఁడు సరికదా దానికిబదులు పరస్పరభిన్నములైన వినూతనసంస్కారములఁ బొందుచుండును.

తనజన్మమునకుఁ గారణమైన సంస్కారముక్షీణించుటతోడనే స్థూలశరీరము నాశనమొందును (ఈ సంస్కారమునే ప్రాగ్భకర్మమని యందురు). విగతశరీరులైన జీవులు మిగిలిన సంస్కారములవశమున స్వర్గమునకుఁగాని నరకమునకుఁగానిఁ

పోవుదురు. ఈమార్గద్వయము పుణ్యసాపరూపములైన యీ యాసంస్కారముల ఫలానుభవము సనుచరించియుండును.

స్వరూపస్థితియందుఁగూడ నుత్తేజములైన తత్త్వం స్కారముల సంతతికరణప్రవృత్తి సాయమున జీవుఁడనుభవించును. ఈయనుభవము వలనఁగూడ సన్యోగ్యవిరుద్ధములగు సంస్కారములు క్షీణించుటకు జీవుఁడు యత్నముచేయును. ఈ స్వర్గనరకస్థితియందును సంస్కారశూన్యతవలనఁ గల్గునిశ్చలస్థితి సామ్యావస్థ సామీప్యము కొంతవఱకుఁ బ్రాప్తమగునే కాని పరిపూర్ణముగాఁ బ్రాప్తింపక తప్పిపోవుచుండును. ఇట్లుసంస్కారములు కొన్ని క్షీణింపఁగా విరుద్ధములై ప్రబలములై మిగిలియున్న సంస్కారములు జీవాత్మకు మఱియొక స్థూలదేహమునం దాశ్రయము పొందుటకుఁ బ్రేరేపించును. జననమరణ పరంపరలలోఁబూర్ణమగు వైశ్చల్యము లభింపనేరదు. అదిష్ఠూల ప్రపంచమున స్థూలదేహమునందున్నప్పుడే సాధింపవలగును. సంస్కారరహితమైన యంతఃకరణము సామ్యవస్థను, నిశ్చలస్థితినిపొందువఱకుఁ బ్రాగ్భములగు సంస్కారములవలన స్థూల ప్రపంచమునందు సంతములేని జన్మములు జీవునకు సంభవించుచునేయుండును.

మానవదేహమున నున్నపుడు తన్నలముకొను బలవత్తరమగు సంస్కారజాలమునందు జీవునియంతఃకరణప్రవృత్తి చిక్కువడియుండును. జన్మచక్రము తిరుగుచున్నకొలది యీ పరిణామము జరుగుచునేయుండును. సాంద్రములైన యీసంస్కారములనుండి తప్పించుకొనుట యసాధ్యముగాఁదోచును.

గోచరించిన దానికంటె గంభీరమగు భావమందిమిశ్రి
యున్నదని జ్ఞానులై యాయాయుగమూల బ్రపంచమున సనత
రించిన *మహాయోగులీ సత్యమును గుఱించియుండ బ్రకటించి
యున్నారు. మానవజాతిగోళమున వైషయికస్పృహపంచముతోఁ
దనజీవితమునందలి కొంతభాగము ననుసంధించినను భగవత్సా
క్షాత్కారమే యాతనిపరమలక్ష్యము.

ఈ సంస్కారము అనుభవముచేతనే స్త్రీణించును.
(ప్రార్థన కర్మ అనుభవేనైవ స్త్రీయతే). కాని యీ అనుభ
వము తెక్కునైనకొలది యీ సంస్కారములు ముగియ గాఢ
మగును.

* మేలానా రూపి "మస్మిన్" యను తనగ్రంథములో నీవిషయమును
వివరించుటకొక కథనిట్లుచెప్పినారు. పులికూనయొకటి గొట్టెలమందలోఁబాటు
పెంచబడుచుండెను. ఆపులికూనపెద్దదియగుకొలది గొట్టెలవలె గడ్డిమేయు
చువానివలెనే యటచుచుండెను. దానికిగొట్టెలకంటె దానువేస్తైనదాన నను
జ్ఞానమేలేకుండెను. ఇట్లుండగా నొకనాడదవి పులి గొట్టెలమందలోఁ బెరుగు
పులికడకువచ్చి యిట్లుచెప్పదొడఁగెను. "నీవుకూడ నావలెనే యొకపులివి.
ఈగొట్టెలలో నొక దానవుకావు. ఈవిషయము నీకుఁదెలియునా?" యని
చెప్పిదానిని సమీపముననున్న కొలనికడకు వెంటఁగొనిపోయి యందలినీటిలోఁ
దననీడనుజూపి గొట్టెలకంటె భిన్నమైన స్వీయరూపమునది గ్రహించునట్లు
చేసెను.

దీనివలన గ్రహింపకలసిన విషయమేమనఁగా మతమృదుగూడ నిం
దియప్రపంచములో మునిగిపోయి యంద్రైశ్వర్యమగును. దానినుండితప్పించు
కొనుమార్గమును గాననేరదు; కాని యేమహాపురుషుఁడో సిద్ధపురుషుఁడో
లభించి వానికి జ్ఞానోపదేశముచేసినపుడు స్వస్వరూపజ్ఞానము నొందఁగలఁడు.
ఇట్టివాడే సువారపంకమునుండి పవిత్రుడై క్రమముగాఁ గాలవశమున తన
గమ్యస్థానముచేరి భగవత్సాక్షాత్కారము పొందును.

ఇట్లు పేరుకొనుసంస్కారముల బలహీనములగు సర్వసర్వ సర్వ పలుచఁబడునట్లుచేయుట కొకటియే మార్గముకలదు. మానవత్వ జ్ఞానముగల దేహముననున్న జీవాత్మ యీసంస్కారములను ద్వరితగతి ననుభవింపవలెను. ఈ యనుభవమువలనఁ గలిగెడు నూతనసంస్కారముల ప్రభావమును దగ్గించుటకుఁ గాను దద్వ్యతిరేకసంస్కారముల యనుభవములవలన యత్నింపవలయును.

ఈ జన్మపరంపరలో విరుద్ధసంస్కారముల సంఘర్షణము జరుగుచునేయుండును. ఈ కృత్యముమీఁద జన్మపరంపరల కార్య మాధారపడియుండును. తుట్టుతుడ కవిద్యనుండి బయటపడి యాత్మానుభవమును దుదిమెట్టఁగాఁ బొందుటకుఁ గాను కర్మానుభవమనరము.

అనుకూలముగాఁ గన్పించినను వాస్తవికముగాఁ బరస్పరప్రీతికూలములగు వివిధసంస్కారపరంపరల యనుభవములను బొందుచు జననమరణరూపయాత్రను జీవుఁడు సాగించుచుండవలెను. ఈజన్మములలో స్త్రీయనియు, బురుషుఁడనియు, జాతి మత నర్ణ భేదములు కలవాఁడనియు, ధనికుఁడనియు, దరిద్రుఁడనియు, రోగియనియు, నరోగియనియు, బరస్పరవిరుద్ధములగు ద్వంద్వస్థితులను బొందుచు విరుద్ధానుభవములను సృజించుకొనుచుఁ దదనుభవమున వానిని క్షీణింపఁజేసికొనుచు జీవాత్మ మున్ముందునకు సాగిపోవుచుండును.

ఈసంస్కారముల విరుద్ధస్వభావమువలనఁ బుట్టిన యనుభవములనొందుచు జీవాత్మ లక్షలకొలదిగా జనన మరణము

లతోఁగూడిన టస్మముల ననుభవించి తుదకుఁ బరస్పరవిరుద్ధములగు సంస్కారములనుగూడఁ బూర్తిగా క్షీణింపజేయును.

ఇట్టి టస్మముల ఫలముగా మానవరూపమున బరిణామమును బరిపూర్ణముగాఁబొంది జ్ఞానవంతమైన జీవాత్మ యప్రమేయము, నిత్యము, సత్యము సగుఁ బరమాత్మానుభవమును బొందఁగల స్థితికిఁబోవును.

ద్వంద్వముల స్థూలసంస్కారములు క్రమముగా క్షీణించుకొలఁది యంతఃకరణప్రవృత్తులకు సంతఃపరిణామము క్రమముగా నభివృద్ధి నొందుచుండును.

ఇట్టి సమయమున స్థూలప్రపంచప్రవృత్తి ప్రధానమైన జీవాత్మప్రవృత్తి క్రమముగా స్థూలప్రపంచమునకు దూరమగుచుండును. ఇదియే నివృత్తిప్రవృత్తు లంతర్ముఖములై మరలిసప్తమ విషయప్రపంచసంస్కారానుభవములు గన్పడిలుచుఁ గ్రమక్రమముగా దూరమగుచుండును.

అనేకటస్మముల ఫలముగా ద్వంద్వములును స్థూలములును సగు సంస్కారముల ప్రభావము క్రమముగా క్షీణించి నపుడే యంతఃకరణప్రవృత్తులు బాహ్యవిషయవిముఖములై యంతర్ముఖములై నివృత్తిదశయందుఁ గ్రమాభివృద్ధిని గాంచుటకు సాధ్యమగును.

గీ. విషయ వాంఛలభరమున వేరు నేను

బానిసగనైతి నీదేహింధమునకు;

వాంఛలను వీడఁగల్గినవాడనైని

ద్వైక్యము దెద నేఁ గరమాత్మతోడ.

ఐ ద వ

భాగము | భూ మి క లు

విమోచనముపొందు జీవాత్మయంతఃకరణమునగ్లు
సంతర్కృఖపరిణామము

విషయప్రపంచబంధములనుండి యంతఃకరణప్రవృత్తులు వెనుమరలిసపుడు ఆత్మ యధ్యాత్మచరణి సంతర్కృఖమగును; విషయసంస్కారములపటుత్వము తగ్గును. బలహీనత నవి యంతఃకరణమున లీనమగును. ఇది యాత్మయంతర్కృఖమగుటకుఁ బ్రథమసోపానము. అంతఃకరణవృత్తులు పండి, వెనుమరలి, యంతర్కృఖములై క్రమక్రమముగా క్షీణించుటకుఁ బూర్వమీ యాత్మ మానవజనన మరణచక్రమునఁ గడఁగానక యనేకపర్యాయములు పరిభ్రమించుచుండును; ఇట్లు తిరిగి తిరిగి యంతర్కృఖమైన పిదపఁ బ్రాపంచికవృత్తులు క్షీణక్షీణములై రూపుమానినవగును. ఇయ్యెడమనోవృత్తులు తమంతతామే విరమించును. ఈస్థితి యందంతఃకరణమునఁ బ్రతిబింబించు సత్ప్రచార్థము గోచరించును.

సాధారణముగా నీయంతర్కృఖత క్రమవిశిష్టము. పశుస్వరూపస్వభావములు మానవుని స్వరూపస్వభావములుగాఁ బరిణమించినవి. కావున విషయప్రవృత్తి మానవునియందు బలవత్తరమైనది. బాహ్యమగు నీ వైషయికప్రవృత్తి యే యసాధారణవృత్తులగు కారణజన్మలందో మాత్రమత్యల్పకాలమున నాకస్మికముగా నష్టమగుటయు, నట్లు సప్తవిషయమగు సంతఃకరణమునఁ బ్రతిబింబితమగు నాత్మ పరమాత్మానుసంభావము

చేసికొనుటయు దటస్థించును. విషయము లంతస్తుభములై క్రమక్రమముగా క్షీణించి మనోలయమున నష్టములగుట లోక సాధారణము. దారి తెన్ను లేని యరణ్యమున దిరిగి తిరిగి గృహోన్ముఖుడై సవాడు మరల నెట్లరణ్యమున జొరఁజో యట్లే విషయస్తుల సంతస్తుభ మొనర్ప చుట్టించునాడు తిరిగి విషయప్రపంచమున బడఁడు.

“నేహభిక్రమనాశోఽస్తి ప్రత్యవాయో స విద్యతే |
స్వల్పమప్యస్య ధర్మస్య త్రాయతే మహతో భయాత్ ||
(గీత 2 అ॥ 40 శ్లో)

ఆత్మ క్రమముగా స్థూలసూక్ష్మమనోలోకములతోఁ దనకుఁగల సంబంధములఁ ద్రేంచి వేసికొనును; అప్పుడు వీని నన్నింటి కందరాని వైబస్థితి నొందును. ఈమార్గమున బోవు నాత్మ కాటుభూమికలు గలవు. అందు మొదటిమూఁడును సూక్ష్మప్రపంచసంబంధమునుగలవి; నాల్గవది సూక్ష్మమనో లోకముల సరిహద్దులలోనిది. ఐదాఱు భూమికలు మనో లోకము. ఈభూమికల నాఁటిదాటిన యాత్మ పరమాత్మ యందు శాశ్వతముగా లీనమైయుండును.

ఒకటి రెండు భూమికలు

ఇందియముల వశమున విషయోన్ముఖమైన మాన వాంతకరణము క్రమముగా(నిందియజయమున)సంతస్తుభమై సప్పుడాత్మ(జీవుడు)ప్రథమభూమికయందు సూక్ష్మేంద్రియముల రూపమున గొలచి కొలచిగా సూక్ష్మప్రపంచానుభవమును

గలదగును. ఈస్థితియందీ యనుభవము లాత్మకు (జీవునకు) స్థూల సూక్ష్మశరీరముల రెంటిమూలమునఁ గల్గును. పర్యాయ భేదము లేకుండ నిందియముల స్థూలసూక్ష్మరూపములు రెండునిట నుపయుక్తము లగుచున్నవి.

ఈస్థితియందు జీవాత్మ స్థూలసూక్ష్మప్రపంచముల నడుమ సరిహద్దుపై నున్నదందురు. ఇట జీవాత్మ యంతఃకరణ ద్వారమున వింతలగు సనుభవముల నొందును. చర్మచక్షులచే త్త.ణము సూక్ష్మభూమికను దగ్గించును. ఇట్లే బాహ్యశ్రోత్రేంద్రియముచే నమరగానము (నాదబ్రహ్మమును) వినును. ఘ్రాణేంద్రియముచే విషయేతర సౌగంధ్యము నాఘ్రూణించును. అనఁగా సంతఃకరణమున భాసించి విషయప్రపంచము సనుభవించు జీవాత్మ సూక్ష్మప్రపంచప్రథమభూమికయందుండి స్థూలేంద్రియములతో సూక్ష్మసంస్కారానుభవములను బొందుచుండును.

బాహ్యవిషయోన్ముఖములగు సంతఃకరణవృత్తులం తన్ముఖములగుకొలఁది యాత్మసూక్ష్మప్రపంచప్రథమభూమిక యందలి యనుభవములనొందుచు బాహ్యవృత్తులఁగిసూక్ష్మవృత్తి విశిష్టమగును. ఈసూక్ష్మప్రపంచము సనుభవించెడి యాత్మకృమముగాఁ దత్ప్రపంచమునందలి ద్వితీయభూమికను బ్రవేశించును. ఈభూమిక యసంతమగు దైవశక్తిపరిపూర్ణము. ఇది పరిమితమై సూక్ష్మప్రపంచమం దపరిమితశక్తిగాఁ బరిణమించును.

స్థూలశరీరమున నున్న యాత్మ యంతస్కృఖమైన విషయ ప్రసంగమునకు యంతఃకరణమునకు బ్రతిబింబితమైనపుడు స్థూల శరీరమును, మనోమయ శరీరమును మఱచును. అంతియేగాని సూక్ష్మాంశమునందెస సూఖకారణశరీరములు ద్వారమున స్థూల మనోమయశరీరములతో నాత్మ వ్యవహరించుచునే యుండును.

అంతస్కృఖాంతఃకరణమునకు బ్రతిబింబించిన యాత్మ (జీవుడు) స్థూలమనోమయ దేహములను, వానివిషయములను విమర్శించును. అన్న పాననిద్రాదర్శనస్పర్శసశ్రవణదులగు నివిధవ్యాపారములందును, వాంఛామనసనిదిధ్యాసాదివ్యాపారములందును తద్దేహాద్యయమును నినియోగించుచునే యుండును.

“స హి కశ్చిత్ క్షణమపి జాతు తిష్ఠత్యకర్మకృత్ ।

కార్యతే హ్యవశః కర్మ సర్వః ప్రకృతిజైర్గుణైః॥”

(భగవద్గీత 5వ అధ్యాయము 5 శ్లోకము)

“నైన కించిత్కరోమీతి యుక్తో మన్యేష తత్త్వవిత్
పశ్యన్ శృణ్వన్ స్పృశన్ జిఘ్రన్ శృంగ్యన్ స్వప్నన్ శ్వసన్

(భగవద్గీత 5వ అధ్యాయము 8 శ్లోకము)

ప్రేమపన్ విప్రజన్ గృహ్లాన్నున్మిషన్ను మిషన్నపి

ఇందియాశీందియాథేషు వర్తంత ఇతిధారయన్

(భగవద్గీత 5వ అధ్యాయము 9 శ్లోకము)

బాహ్యవృత్తుల సంతస్కృఖమొసర్చి యంతఃకరణమునకు బ్రతిబింబితమై ద్వితీయభూమికనున్న మానవాత్మ (జీవుడు)

శమమును (ఇందియజయమును) గలదై యనంతశక్తిమంతమై మహిమలను బ్రకటింపగలదు. ఈదశయందు యోగి మోగిడు చిగుర్చునట్లు, ఫలపుష్పభరితమైన వృక్షము మ్రోడగునట్లు నుజేయగలడు. రైశ్యను, మోటార్ల నాపగలడు. ఊట లేని మాతులనూటపుట్టింపగలడు. సూక్ష్మశరీరముతో సూక్ష్మేంద్రియజ్ఞానమున నింద్రియముల జయించినవాఁడీ ద్వితీయభూమికయందు సూక్ష్మప్రపంచము ననుభవించును. ఈతఁడుసామాన్యునివలె నన్న పానాది కర్మముల నిర్వహించుచున్నట్లు పైకిఁ గాన్పించినను బాహ్యప్రపంచస్పృతి లేకుండును. అంతర్ముఖ విషయమగు సంతోకరణమునఁ బ్రీతిబింబించు నాత్మ(జీవుడు) దర్శనాదులగు సూతనసంస్కారముల సృజించుకొనుచు సూక్ష్మప్రపంచానుభవము పొందుచుండును.

మూడవ భూమిక

సాంతమైన యింద్రియవృత్తుల సంతర్కముమైన యంతఃకరణమునఁ బ్రీతిబింబించిన జీవాత్మ ధారణాయోగమునఁ ధ్యేయాధారప్రదేశమునందు (చిత్తమునిలుపుట) మూడవ భూమిక ననుభవించును. ఇచ్చట సూక్ష్మలోకసంబంధమగు సనంతశక్తి క్త్యనుభవమును జిత్తముపొందును. ఈ యనుభవము రెండవభూమికయందుఁగంటె సధికముగానుండును. ఇట్టియింద్రియం దాత్మకుఁ (జీవునకు) గొప్పమహిమలు ప్రకటించుకొని కల్గును. (పరమాణువుమొదలు పరమమహత్త్వాంతము దీని వశమందుండును. “పరమాణుపరమమహత్త్వంతోఽన్యవశీకారః” అనియోగసూత్రము.) గుడ్డివారికి దృష్టినిచ్చుట,

యంగహీనులు కంగములునిచ్చుట, మొదలగునట్లు మృత్యువును
 కాగ్రాణదాసముచేయుట మొదలగునట్లు నిర్విఘ్నమునను
 యోగి ప్రవర్తించును. ధారణాస్థిరమైన చిత్తముగల యా
 జీవాత్మ సూక్ష్మలోకముల వివిధభూమికల పర్యటించుకత్తి
 గలదైయుండును. స్థూలశరీరాభిమానియగు మానవుడు తన
 స్వాధీనములోనున్న వాహనము చ్చయముల నుపయోగించి
 భూమిపై ఖండితముల గొంచరించుటవంటిదే గూఢాశక్తి.

సూక్ష్మలోకమున నిమిషమున్న ప్రధానభూమికలు
 ద్వితీయతృతీయభూమికలు. ప్రథమభూమిక స్థూలప్రపంచ
 మునకు గొంతభాగము, సూక్ష్మప్రపంచమునకు గొంతభాగ
 ముగానున్నది. అట్లే నాల్గవభూమిక కొంతసూక్ష్మలోకసంబం
 ధమును గొంతమనోలోక సంబంధమును గల్గియున్నది. ఇవి
 మనోలోక ద్వారముకడనున్నది.

నాల్గవ భూమిక

సూక్ష్మవిజ్ఞానముగల జీవుడు తనవృత్తుల యంతర్ముఖత్వ
 మభివృద్ధియొనకొలది సూక్ష్మప్రపంచసంబంధముగ
 నాల్గవభూమికకూర్చు ననుభవములనొంద యత్నించును. ఈ
 భూమిక నాలోహించిన జీవుడు డసంశయకత్తి విజ్ఞానము గలవా
 డగును. పరిమితముఖమున గోచరించు భగవంతుని యపరి
 మితశక్తియే యిది. ఈభూమికయందున్న జీవునకు సిద్ధులు
 కలుగును, ఇట్లు యోగసిద్ధులు బొందినజీవుడు సజీవముగ

నూతనస్పృహ, చేయగలడు; * చచ్చినవారి నేనియు బ్రదికింపగలడు.

(ఇందుగల్గు మహిమలు సమాధిభంగకరములు; వ్యభిచిత చిత్తునకు నివి సిద్ధులు. కనుక వీనినుపేక్షించి పరమాత్మదర్శనాభ్యాసమే చేయఁదగినదని “తే సమాధావృషసర్గా వ్యథానే సిద్ధయః” యోగసూత్రము చెప్పుచున్నది. ఈసూత్రవ్యాఖ్య “అతస్తా ఉపేక్ష్యపురుషదర్శనాభ్యాస ఏవకార్య ఇతిభావః” అని యుగలదు.)

ఈ భాగాంతమునఁ జూపినపటమునందువలె ననంతశక్తి సముపార్జనముగలిగి సూక్ష్మవిజ్ఞానముతో సంతృప్తుఁడైన నొందుచున్న జీవాత్మ నాల్గవభూమికయందుండి మనోమయలోక సింహద్వారమున నిలిచియున్నది. ఇట్టితఱి జీవాత్మ మనోలోకసంభవములును, మానసికవికారలక్షణములు నగు తీవ్రవాంఛలచే విధూతమగుచుండును. ముందు నూయి నెనుక గోయి యనునట్టి సంకటమయమగు సంధికారస్థితిలో జీవుఁడు చిక్కుపడును. తన కధీనమైన సిద్ధిరూపమగు సఖండశక్తి నీవాంఛాపరిత్యక్తికై వినియోగింపవలెననెడి ప్రబలకామ ప్రేరణమున జీవుఁడు మునిగియుండును. సర్వకామములును స్వాధీనమునందుంచుకొని, నానిని నాశనముచేసికొనుచు

* కుతుబ్ సీతీయంచన్న సిద్ధపురుషుల జీవులు విజ్ఞానచయకొశమందుండి యిట్టి సంఘటనలను బ్రకటింపక నియమింతురు. దీనివలన బ్రమాదకరమగు హ్యువసానము తనుకురావండ యిట్టిజీవులు తమకు గర్హించుకొనఁగలవు.

నున్న తస్థితికి జీవాత్మ ముందున కధిగమించునమయమున నీ ప్రమాదస్థితి యేర్పడును.

నాల్గవభూమికయందున్న జీవుని తీవ్రవాంఛలు పరా జితునిచేయును. వానికిఁ బ్రాప్తించినసిద్ధులను దుర్వినియోగము చేసినయెడల తీరనియపకారము జీవునకుఁ గల్గును. జీవాత్మ యింతవఱకు సముపార్జించిన విజ్ఞానశక్తిచెదరి ఛిన్నమును భిన్నమునగును. ప్రారంభదశయందు మిక్కిలి పరిమితములగు సంతోకరణప్రవృత్తులుగల స్థితిలోనికి జీవుఁడు పశనము చేండును. మొదటిశిలరూపముతో నైక్యమునుబొందుగతి జీవునకు వచ్చును. పూర్ణవిజ్ఞానమును మరలఁబొందుటకై జీవుఁడు పరిణామదశయందు మొదటఁదెలుపఁబడిన యనుభవపరంపరలను దిరిగి యనుభవంపనలసినచ్చును.

నాల్గవభూమికయందున్న జీవుఁడు సగమునూత్మ సంస్కారములను, సగముమానసికప్రవృత్తులను గలిగియుండును. దుష్టాదుష్టమగు వాంఛాపీడసమునఁబడి తృప్తిగానక మోహజాలమున జీవుఁడు తగుల్కొనును. తనకులభించిన సిద్ధి రూపములగు శక్తులను సద్వినియోగము చేయుటకుఁగాని, దుర్వినియోగము చేయుటకుఁగాని ప్రేరితుఁడగుచుండును. తుచ్ఛమగు పశువాంఛను దీర్చుకొనుటకుఁగాని పేరుతో ప్రతిష్ఠనో సంపాదించు కొనుటకుఁగాని, తాదృశనీచాశయముల లబ్ధికొఱకుఁగాని యీశక్తిని వినియోగించినచో తనయున్న తస్థితినుండి జీవాత్మ యాకస్మికముగా నధఃపతనమందును. తిరిగి శిలారూపమగు గృష్టిరాశిలోనికిఁ బోవును. ఈకామమును

జయించి యీశక్తిని సద్వినియోగముచేసినను వినియోగింపక పోయినను జీవుడై దనభూమికను బ్రవేశింపఁగలఁడు. అచ్చట వానికిఁబతనములేని సురక్షితస్థానము లభించును. ఈశక్తిని సద్వినియోగముచేసిన వానికి 'కుతుబ్'లని పిలువఁబడెను. యోగసిద్ధులసాహాయ్యముచే నాల్గవభూమికలోనికిఁ బోవుటకు నవకాశముకల్గును. ఐహికాముష్మికలక్ష్యసిద్ధికొఱకు బాహ్యప్రపంచమున నుండియు జీవాత్మ తనకుఁబ్రాప్తమైన యీశక్తిని సద్వినియోగము చేయవచ్చును. ఎట్లనఁగా నితరుల క్షేమముకొఱకును; వైద్యసాహాయ్యముచేయు 'ఆస్పత్రుల' కొఱకును, అన్నాదులై కష్టములనుభవించు వారికొఱకును, ధనమును వ్యయముచేయవచ్చును లేదా యాధ్యాత్మికమైన జ్ఞానమును వ్యాప్తిలోనికిఁ దెచ్చుటకుఁ దన్మార్గమునఁ బోదలఁచిన వారికి సౌకర్యము లొనఁగూర్చుటకు ధనమును వ్యయముచేయవచ్చును. కాని యీనాల్గవ భూమికయందుఁ దన యనుభవమునకు వచ్చినశక్తులను సద్వినియోగము చేయుటయనఁగా నితరుల యాధ్యాత్మికోన్నతికి మాత్రమే వాని నుపయోగించుట యని తాత్పర్యము. ఏవ్యక్తికి నిహస్యాన్నతిఁగూర్చుట కీశక్తులనుపయోగింపరాదు. అట్లుపయోగించుట దుర్వినియోగమేయగును నాల్గవభూమికలో జీవునకు సంప్రాప్తమైన శక్తులు సద్వినియోగముచేయుటనుగూర్చి చూపు నుదాహరణములు గ్రహింప సగును. ఆధ్యాత్మికమార్గముననున్న యాత్మికునకు మార్గనశమునఁదీరిన దప్పికగల్గి యాసన్న మరణుడగునపుడీచతుర్థభూమికయందున్న జీవుడను తనశక్తిని వినియోగించి స్ఫూలశరీరముతో

నాతనికి దర్శనమిచ్చి వానిచే చల్లార్చియంతర్ధానము కావ
చ్చును. ఇట్టిది సద్వినియోగము ఒకవ్యక్తికిఁగాని ఒకజాతికి
గాని శ్రేయఃకారణములగు కార్యములకు సిద్ధపురుషుఁడు తన
శక్తినుపయోగింపవచ్చును. సద్వినియోగముకూడ నాత్మకు
బంధకారణమై మోక్షనిరోధకముగాఁ బరిణమించును. ఇది
హేతువుగా నాల్గవభూమికను దాటుట యతికష్టము; ప్రమాద
భూయిష్టమును. నాల్గవభూమిక యందున్న వ్యక్తి తననుబీజించు
తీవ్రవాంఛలను దృష్టిపఱచుటకై తనశక్తుల నుపయోగింప
కుండ నిగ్రహము కల్గియుండుట చాలకష్టము.

నాల్గవభూమిక మనఃప్రపంచమునకు సింహద్వారము.
అన్ని భూమికలకంటె నీభూమికయందు జీవ్రుడధిపత్యము
సండుటకు బహుమార్గములుకలవు. ఈమార్గములు జీవ్రునకు
మనస్సు సశముకాకపూర్వము ప్రబలమగు నాధ్యాత్మికశక్తులు
సంక్రమించుటచే నేర్పడినవి. అందుచే నాల్గవభూమికయందు
జీవ్రుఁడు విషమస్థితి కభిముఖుఁడగును. మానసికప్రపంచమగు
నైదవభూమికను బ్రవేశించినపుడే మనస్సును దా నుపయో
గించుకొనుటకు లేక మనోవృత్తుల సనుభవించుటకు సాధ్య
మగును. నాల్గవభూమికయందు మనసు తనయధీనమం
డుండదు. స్థూలవిషయప్రవృత్తుల కధీనమైన జీవాత్మనలెనే
నాల్గవభూమిక ప్రవేశించిన సూక్ష్మవిషయవిజ్ఞానముగల జీవా
త్మయు మనస్సును బరోక్షముగానే యుపయోగించుకొనును.
ఈ నాల్గవభూమికయందు మనస్సునకుఁ బూర్తివికాసము
కల్గును. అది తీవ్రగతయందలి సంకల్పవికల్పములతోడను,

గాగద్వేషాబులతోడను నిండియుండును. ఒకవంక నిట్టిబలవత్తరములైన మనోవికారముల సశఃజేసికొనుటకు జీవాత్మకృషిచేయుచుండును. మఱియొకవంక గూఢములగు నీభూమికల యనంతశక్తి కార్యరూపమునఁ బరిణామింపవలెననునూహతోఁ బ్రేర్యమాణమగుచుండును. ఇదియే బుద్ధిసిద్ధులన్ని భూమికలయందుకంటె సధికముగా జీవునకు సంప్రీప్తించు భూమిక. (బుద్ధిసిద్ధులనఁగా యోగనిష్పన్న శక్తులు.)

ఈశక్తుల సపమార్గమున నుపయోగింపవలెనను మోహమునఁబడినచో జీవునకుఁ జిత్తవిక్షేపము తప్పదు. దీనివలన నుత్పన్నమగుశక్తి మహాప్రళయమువంటిదై సూక్ష్మశరీరజ్ఞానమును బూర్తిగా నాశనముచేసి నాల్గనభూమికనుండి జీవపరిణామమున కాదియైన శిలాస్థితిలోనికి మరల జీవుని ద్రోసివేయును. విద్యుద్దీపమువెల్లు కాచపాత్రమునఁగల తీగెకాలిపోయి దీపమాటిపోయిన స్థితివంటిదే యిప్పుడు జీవునకు సంభవించి యాతఁ డంధకారావృత్తుఁడగును. అట్లధిపతనమైన జీవుఁడు మరల మరలఁ బరిణామదశానుకూలముగా బహురూపవృత్తుల స్రవృత్తుల ననుభవించుచు జన్మాంతరముల ననేకముపొందుచుఁ గ్రమముగా నొక్కొక భూమికనేదాటుచు మున్ముందునకు నిర్గమింపవలసియుండును.

ఇట్టి చిత్తవిక్షేపము నాల్గనభూమికయందు మాత్రమే జీవునకు సంభవించుచుండును. అదికూడ నాల్గనభూమిక యందలిశక్తుల జీవుఁడు దుర్బినియోగపఱచినప్పుడే యగుదుగా

బడుగును. సాధారణముగా జీవునకుఁ గల్గువిజ్ఞానము నాల్గవ భూమికయందుఁ దస్సు తదితరభూమికలయందు నశింపదు.

జీవాత్మ తనకుఁ గల్గినశక్తులను, వాంఛలకు నశముగానీక నద్వినియోగముచేసినచో సంతర్ముఖమైన ప్రస్థిత్తులనలనఁ గల్గు విజ్ఞానప్రభావమున నొక్కొక్కతటి యైదవభూమికయందలి యనుభవము లవగరము లేకుండగనే దాని నతిక్రమించి యాటవభూమికలోఁ బ్రవేశించును.*

చతుర్థభూమికయందలి జీవుఁడు సిద్ధులని తెలుపఁ బడు తనకుఁగలశక్తుల మంచిచెడ్డలలో దేనిని వినియోగింపనిచోఁ గ్రహముగా సంతర్ముఖమైన పరిణామమునలన నీభూమికనుండి యైదవభూమికయగు మానసికప్రపంచమునఁ బ్రవేశించును.

ఐదాట వ భూమికలు

నాల్గవభూమికలోనున్న సూక్ష్మవిజ్ఞానముగల జీవుఁడు పరిణతినొందుచున్న జ్ఞానవశమున మనోమయకోశరూపము నందున్న మనస్సుతో నేకీభవించి మనఃప్రపంచానుభవమును బొందుచుండును. ఈభూమికయందు జిత్రవిక్షేపనిగ్రహమున సంతర్ముఖమై జీవాత్మ ప్రత్యాహారమును పేరుగల్గితిని మనస్సుతోఁ దాదాత్మ్యమునొంది మానసికభూమికల ననుభవించును. (జితేంద్రియుఁ డగువానిచిత్తము ధ్యానసమయమున దాను ధ్యానించునస్తువు నాకారమునుబొందును. అప్పుడు

* నాల్గవభూమికకుఁగల గడపను నాటి మఱియొక గదిలోనికిఁ బ్రవేశించి నట్లే యైదవభూమికలోనికిఁ బ్రవేశించుట.

వానియింద్రియములను జిత్తము ననుకరించును. చిత్తము నిగో
 ధోన్ముఖము కాఁగా వేఱుప్రియత్నము లేకుండగనే యిం
 ద్రియములు నిరుత్థములుగును. ఈయర్థము 'స్వవిషయాపంసృ
 యోగే చిత్తస్వస్వరూపానుకార ఇవ ఇంద్రియాణాం ప్రత్య
 హారః' అను యోగసూత్ర వ్యాఖ్యయందుఁ దెలుపఁబడినది.)
 మనోభూమికయందు మనస్సు సంకల్పవికల్పనూపమగు
 నాలోచనమును గ్రహిణాస్థితిని గల్గియుండును. ఇవిరెండును
 రెండుభాగములు. సంకల్పవికల్పముల ధర్మాధర్మములు, నైహిక
 పారతౌకికవిచారణమును మిక్కుటముగా నుండును. గ్రహిణ
 శక్తివలన మనస్సునకు ననుకంపము జనించును. ఈస్థితియందు
 వృత్తులుతోడనే మనస్సు ప్రకాశించుచుండును. ఈవృత్తులు
 బాధలుగను, వాంఛలుగను, వైమనస్యసౌమనస్యములుగను,
 ప్రేమానుబంధములుగనుఁ బరిణమించుచుండును.

ఇట్లు మనఃప్రపంచమున మనస్సునకు ప్రత్యేకములుగు
 రెండుతెజఁగుల ప్రవృత్తులున్నప్పుడు తత్తదనుభవములుకూడ
 రెండు తెజఁగులుగానుండును. ఈరెండిటిలో భావప్రకాశ
 మైనది (సంకల్పవికల్పాత్మకమైనది) యైదవభూమికయనియు,
 బోధనముతోఁ గూడిన యనుభూతిఁ గల్గించునది యాఱవ
 భూమికయనియు, గ్రహిణావలయును. (సంకల్పవికల్పాత్మకము
 మనస్సు, నిష్ప్రయాత్మకము బుద్ధి, యను నవి రెండును బ్రత్యేకత
 లేని యేకేంద్రియభావమున వేఱని చెప్పదురు.)

మనోమయకోశములో నుండి ధైరవ భూమికయందున్న జీవాత్మ మొదటిభాగములోనున్న మనస్సుతో నేకత్వమును బొందుచు విషయవివేకమునకై విచారణముచేయు భావతాదాత్మ్యమును బొందుచుండును. ఇత్తటి భావప్రజనశక్తి జీవాత్మకుఁ గలుగుచుండును. కనుక భావముల యాజమాన్య మీకోశమందలి జీవాత్మకుండును.

స్థూలసూక్ష్మవిషయోన్ముఖములైన జీవులఁ దననశమున నుంచుకొనుశక్తి యిచటి జీవాత్మకుండును. అంతయే కాని స్థూలసూక్ష్మవిషయోన్ముఖములైన జీవుల నీకోశమందలి జీవులను స్వాధీనముచేసికొను సను సభిప్రాయము పొరపాటు. భావప్రపంచముననున్న మనస్సుపై యీకోశమందలి జీవులకుఁ బ్రభావముండును.

ఇట్లు సంకల్పవికల్పరూపమగు భావసంపరయంను నిమగ్నమగు మనస్సుతో నైక్యమై ధైరవ భూమికయందలి జీవాత్మ భావప్రసారణమునే చేయుచు మనస్సునకు రెండవ రూపమగు బుద్ధితో నైక్యమును బొందఁజాలదు. కావున మనోవికారములగు వాంఛలనుగాని, రాగద్వేషాదులనుగాని తన యధీనమునందుంచుకొననేరకున్నది.

అట్లయ్యు క్రిమముగా నాంతరపరిణామమునలన నీ భూమికయందు మనోవికారముగల జీవాత్మ యాతన భూమికయందలి స్థితిని క్రిమముగా సంపాదించుకొనుచు నిశ్చయాత్మకమగు బుద్ధితో నేకత్వమును బొందును. ఇదియే

నానుకంపావిశిష్టమగు మానసికస్థితి యందైక్యమునుబొందుట. ఇట్టి మార్గము జీవాత్మ కేర్పడిన పిదప దన్మార్గమున* నాతివ భూమికయందు లభించు విజ్ఞానప్రస్ఫుత్తుల యనుభవమును బొందును.

అతివ భూమికయందలి ప్రస్ఫుత్తుల వివేకము కల్గిన జీవాత్మరసానుభవము వలననే మనఃప్రపంచమును అనుభవించుచుండును. వీనికి భావముల సంపర్కమే లేకుండును. ఎల్లయెడలను, బ్రతివస్తువునందును, భగవద్దర్శనము ప్రత్యక్షముగాఁ బొందు రసానుభూతిని గలిగియుండును†. నిరంతరము భగవంతుని దర్శనముచేయుచునే యుండును. ఈసాక్షాత్కారమున భగవంతుండు తనప్రతిబింబమే యనునంశమును జీవుఁడు గ్రహింపఁజాలఁడు. తాను ప్రత్యక్షముగాఁ జూచుభగవంతుని తోడి యేకత్వము తనకుఁగలదని గ్రహింపనేరఁడు. అనఁగా

* విదాల్లు భూమికల యనుభవములో భేదముస్ఫుల్పము. ఒకఁగోలోఁ బ్రవేశించినవాఁడు దిక్కులుచూడక ముగియవఁకుఁ జూచినపుడు తనయెదుట నున్న వస్తువును గమనించునట్లు, యాతివభూమికయందలి పరమాత్మను బ్రత్యక్షముగఁ జూడఁగలఁడు. దిక్కులుచూచినవానికి ఎదుటనున్న వస్తుప్రత్యక్షజ్ఞానముకలుగక తానున్న గదిరూపము గోచరించునట్లే అతివభూమికయందున్న వానికిఁ దద్భూమికానుభవముమాత్రమే కలుగును.

† భగవత్సాక్షాత్కారమనఁగాఁ జక్కఁజువులతో నొకవస్తువును జూచుటవఁటిదని భ్రమపడరాదు. జ్ఞాననేత్రోపకాసమునఁ బరమేశ్వరసాక్షాత్కారభూతి నహోక్షముచేసికొనుటయే భగవత్సాక్షాత్కారమని బాబాగారి వచనము.

జీవాత్మపరమాత్మం తాదాత్మ్యసమస్వయ మ్మిస్థితియందు జీవునకుఁ గలుగలేదనట. ఐనను దసయెదుట గోచరించు భగవంతునితో నైత్యానుసంధానము చేసికొనుటకొఱకు జీవాత్మ పరితపించుచు నాపేదన మనుభవించుచుండును.

ఈమానసిక వృత్తి ప్రధానమైన మనఃప్రపంచము యొక్క రెండవ యవస్థతో నేకత్వమును బొందుటయనునది యాధ్యాత్మిక ప్రేమమునకు ముఖ్యస్వభావము. ఈప్రేమయే భగవంతునిలో లీనమగుటకు మార్గదర్శిని.

మనోమయ ప్రపంచమగు నైదనభూమిక పూర్ణభావ విజ్ఞానముతోఁగూడినస్థితి. అదిహేతువుగా నాభూమికయందు భావముల సృజించుట వానిని తనయధీనమున నుంచుకొనుట యను భావస్వామిత్వము జీవునకుఁ గల్గును. అట్లయ్యు వాంఛలను నిగ్రహించు నధికారము మాత్రము జీవునకు స్థిరము కాలేదు.

ఆజన భూమికయందలి మనఃప్రవృత్తులు జీవుని యధీనమందుండును. అప్పు డీ మానసికవృత్తి సమీపమున కేభావమునుఁ జొరబడలేదు. ఆజన భూమికయందలి స్రవ్యైక్య భావరహితమైనది. ఇది స్థూలసూక్ష్మశరీరములకు సంబంధించిన మనఃప్రవృత్తులుగల జీవాత్మల చిత్తవృత్తులపై సమకారము కలదియగును. ఈయధికారమును గొందఱు స్థూలసూక్ష్మశరీరప్రవృత్తులు గల జీవుల హృదయములను దాను స్వాధీనపఱుచుకొనుట యని పొరబడుచున్నారు. ఆజనభూమికయందున్న జీవాత్మ వాంఛలకుఁ దత్ప్రేరితములగు వికారము

లకుఁ గారణమగు మానసికస్థితిని తనస్వాధీనమునం దుంచుకొనును.

భగవంతుని ప్రేమించుటయనఁగా వానితోనైక్యమును బొందుటకుఁ బరితపించుటయని యాతనభూమికలో మనకుఁ దెలుపఁబడినవిషయము. ఈయాతనభూమిక నధిగమించినయెడల మాయ యంతరించి భగవంతుఁడు సాక్షాత్కరించును. మానవరూపముననున్న సాత్త్విక మానసికప్రవృత్తులం దున్నప్పుడు స్థూలసూక్ష్మ శరీరముల స్పృహలేకుండును. అట్లయ్యుమనఃకోశమునుండి యేథూలసూక్ష్మశరీరములద్వారమునఁ బ్రవేశముగాఁ దనపనిజేయుచునే యుండును. స్థూలసూక్ష్మ ప్రపంచములయనుభవమును బొందనప్పటికిని స్థూలశరీరసంబంధకార్యముల దనకుఁ దెలియకుండఁగనే కొనసాగించుచుండును. తినుట త్రాగి గుట, చూచుట వినుట, నిద్రించుట మున్నగు కార్యములను జేయుచున్న యీజీవాత్మప్రవృత్తి మనోమయ ప్రపంచసంబంధముననే యుండును; అచటనున్న దృష్ట్యంత్యము నలననేచూచుచుండును. అట్లే తెలియకయే స్థూలరూపములోనుండు స్థూలములగు సణ్డాదిశక్తులనుగూడ స్థూక్ష్మమార్గమున నీజీవాత్మయుపయోగింపఁగలదు. తనమనశ్శక్తిచే సర్వమునుఁజూడఁగలయనుభవము మాత్రమే యీతియిందాతినికెఁగలదు. మనఃప్రపంచమున మనోమయ ప్రవృత్తులుగల జీవాత్మదృగింద్రియశక్తినిమాత్రము కల్గియుండును.

విదనభూమికనుండి మనోమయప్రవృత్తులు గలమానవాత్మ మనోమయరూపమున మనఃప్రపంచప్రథమస్థితి యనుభవ

మును బొందుచుండును. ఇట్లు మానసికమగు ప్రభవస్థితి సంబంధించిన యనుభవము నీరీతిగఁగలదియై వివేక స్థితిని దనయు ధీనమున నాటవహుమికయందుంచఁ గలుగుచున్నది. ఈసమయమున విభూతులను బ్రకటించుశక్తి జీవునకుండదు. ఇట్లుండక పోవుటకు హేతువులురెండు. మనోమయప్రపంచప్రభావమును, సూక్ష్మలోకమందలి య్ఘండశక్తులునుజీవునకు ననుభవములో నుండకపోవుట. అనఁగా నీసమయమున జీవునకువాని స్పృహయే యుండదు. మనోవిజ్ఞానముననున్న జీవాత్మనూత్నలోకమందలి జీవాత్మల ప్రాథమిక మానస్థితిమీఁదఁ బెత్తిన ముచేయుచుండుటచే నత్తటి విభూతులనుఁ బ్రకటింపనలెనను సంకల్పము నిగ్రహింపఁబడె యుండును. మానసికవిజ్ఞానముగల జీవాత్మయందు స్ఫురియించు నిచ్చాశక్తి యాధారముగా దీని స్వరూపముండును. కావున విభూతులఁ బ్రకటించుకొరికను బెంపొందించుటకు, నిగ్రహించుటకుఁగూడ మానసిక విజ్ఞానముగల జీవునకు శక్తి కలదు. ఇంతియేకాదు ఇతరులమనస్సులయందును వివిధసంకల్పముల రేకెత్తించుటకు నణించుటకుఁ గూడ నీజీవాత్మకు శక్తి గలదు. దిగువభూమికలయందలి ప్రవృత్తులఁ జవిచూచుకొని నిచటి జీవాత్మపతనము నొందక స్వైర్యముకలదియై యుండును.

ఇట్టిమానసిక ప్రవృత్తుల విజ్ఞానవంతమైన జీవాత్మ యాంతరపరిణామమును గ్రహముగాఁబొందుచున్న కొలఁది మానసేంద్రియమునకు రెండవభాగమగు బుద్ధిస్థితిపైపరిపూర్ణాభికారమును వహించును. ఇతైఱిగున జీవాత్మపరిపూర్ణముగా

మానసికజ్ఞానమునకు సంబంధించిన ప్రవృత్తులననుభవించును. ఈయనుభవమే యాచనభూమిక యందు మనోలోకపూర్ణ స్థితి జీవాత్మకు సిద్ధించుట.* ఈయనుభవమున భగవంతుని సాక్షాత్కారము ప్రత్యక్షముగా జీవుడనుభవించును. సర్వ వస్తువులయందు సర్వప్రదేశముల సర్వాంతర్యామిగా భగవంతుఁ డీభూమికయందు సాక్షాత్కరించును.

మొదటి భూమికనుండి యాచన భూమిక చేరువజకును ద్వంద్వములును, బర్హరవిరుద్ధములు నగు ననుభవసరంపరల ద్వారమున జీవాత్మ కంతుర్ముఖ పరిణామము సాగినది. ఈద్వంద్వాదులు క్రమక్రమముగా నీమాన్దమున క్షీణింపఁజొచ్చెను. ఇట్టి నశించుకొలది జీవుని మనోమయకోశము నందలి యనుభవముల పరిణతి యాచన భూమికయందుఁ బరిపూర్ణతనుఁ జెందినది. తుదకు ద్వంద్వసంస్కారముల వాసనావేశము మాత్రము మిగిలియున్నది. ఇచ్చట మనస్సునకు జీవునకు నభేదమగు ననుభవము జీవాత్మకుఁ గల్గును. ఈయనుభవముతో జీవుఁడు మనోరూపియై ప్రాప్తివస్తువునందు భగవంతుని మాత్రమే చూచుచుంటినను జ్ఞానముకలవాడగును. ఐనను భగవంతుని యందుఁ దన్మప్రతిబింబమును జీవుఁడుగనలేని స్థితియందున్నాఁడు.

* పుష్పిపన్నకదలి కదులుగానుడియుఁ జిరకాలము రాలక యంటి యున్నటుల నహంకారము క్రమముగా బలహీనమైవస్తుజీవి తునిజాతు జీవునంటియేయందును. సప్తమభూమికయందు నదిపూర్తిగానశించి యనంతమైన సోపానరూపమగు నహమాత్మగామరును.

సంస్కారరహితమై మనోవిజ్ఞానము మాత్రము మిగిలి యా
 అవభూమికయందున్న జీవాత్మ (ఈభాగము చివరభాగమున
 పటముచూచునది) భగవత్సాక్షాత్కారము నొందుచు సర్వమున
 భగవంతుని జూచుచు బ్రతిబింబితమగు దనరూపమును భగవం
 తునియందు గాననేరకున్నాడు. మనోవిజ్ఞానమునఁ దానే మన
 స్సనుకొనుటయే దీనికిఁ గారణము. ఇది హేతువుగా భగవంతుని
 కంటె దాను భిన్నుడనను నభిప్రాయము జీవునకు మిగిలి
 యుండును. అటవభూమిక యందున్న మానసిక విజ్ఞానము
 గల యాత్మ స్థూలవిషయప్రవృత్తులతో స్థూలప్రపంచమును,
 సూక్ష్మవిషయప్రవృత్తులతో సూక్ష్మప్రపంచమును దర్శించిన
 నానికంటె స్పష్టతరముగ వాస్తవికముగ భగవద్దర్శనముచేయు
 చుండును.

ఇంతకుఁ బూర్వము నానాత్వమును నసంఖ్యాకమును,
 ప్రైదుర్భుమునుగల సంస్కారముల ననుభవించిన జీవాత్మ చిత్త
 వృత్తియం దవసానదశయందున్న ద్వంద్వముల (రేఖాచిహ్న
 ముల) మాత్రమనుభవించును. మనోవిజ్ఞానమున నాటవ
 భూమికయందు విలసించు జీవాత్మ మనస్తాదాశ్చ్యభావమున
 భగవంతుని కంటె భిన్నుడనను జ్ఞానముకలదియై తదాప్ర
 ద్వైశస్థితిని వీడకుండును.

ఏ డ వ భూ మి క

మనస్సునుండి సంగవిమోచనము పొందు స్థితికి పైనఁ
 దెలుపఁబడిన యనుభవము త్రోవదీయును. ఇత్తటి జీవుడు

తనతోఁదానే సాంగత్యమును బొందును. ఇదియే పరమాత్మతో నైక్యమును బొందుట.

మనోవిజ్ఞానమునకు సంబంధించిన ప్రవృత్తులు గల జీవుఁడు స్వయంకృషినలన నాజనభూమికను దాటి ఏడవ భూమిక ననుభవించుట సాధ్యమైన ఓనికాదు. అసంతానందము ననుభవించుటకుఁ దా నానందమున నిమగ్నఁడై యున్నట్లు తెలిసికొనుటకు ననంతత్వముతోడి యేకత్వము ననుభవించుటకు మనోవృత్తులనుండి జీవుఁడు పరిపూర్ణవిముక్తి నొందవలెను. ఇది జరుగుట కొక సిద్ధిపురుషుని కటాక్షమవసరము. ఇట్టిసిద్ధుఁడే గురువు. (న గురోరధికం న గురోరధికమ్యని సంప్రదాయసిద్ధముగాఁ జెప్పదురు. ఈ యేడవ భూమిక యందు స్వీయజ్ఞానముగల జీవాత్మ తా ననంతమును, శాశ్వతము నను జ్ఞానమునుగలిగి పరాశక్తి యనుభవమును మనః ప్రవృత్తి యనుభవమునుగూడఁ గలదియైయుండుటచే నీయనుభవములు తన యనంతశక్తికిని, యనంతవిజ్ఞానమునకుఁ బరిమితత్వమునే సమకూర్చుచున్నవి.

ఇట్లు స్వయంప్రకాశమగు జీవాత్మ భగవత్సాక్షాత్కారము నొంది యఖండములగు నానందజ్ఞానశక్తులను దాననుభవించుటయే గాక బహిఃప్రసరణమునుగూడఁ జేయుచుండును. స్థూలసూక్ష్మమనఃప్రపంచములనున్న వివిధజీవాత్మలయందుఁ గొన్నిటి సంస్కారములనుండియు, సాంగత్యములనుండియు విముక్తిగల్పించి యీజీవులకు మోక్షము ప్రసాదించుటకుఁగా

నాత్మ సాక్షాత్కారము పొందిన జీవాత్మలు తమకుఁ గలిగిన యనంతశక్తి జ్ఞానానందములను బ్రత్యక్షముగా నుపయోగించును.

శాశ్వతమైనదైనను వ్యక్తిగతాత్మ తనచేయు మోక్ష సాధనమునఁ బరమాత్మయందలి తనయనంతస్థితిఁ దెలియ నేరక యసంఖ్యాకములగు భిన్న భిన్న సంస్కారములను సమకూర్చుకొన్నది; పరిమితములు, బుద్బుద్ధప్రాయములు సగుహ్యముల సంబంధము నొందినది. ఇట్లు స్థూలప్రపంచమున స్థూలేంద్రియ ప్రవృత్తుల ననుభవించుచు దానిలోఁగూడ సూక్ష్మమనః ప్రపంచములకు సంబంధించిన ప్రవృత్తులను గూడ సంతర్కుఖమై యనుభవించుచుఁ బరిణామమును బొందుచునే యుండెను.

అంతర్బుఖమైన పరిణామదశయందుఁ దుదకు గురుకటాక్షముచేఁ బరిపూర్ణత్వమునుబొంది పరమాత్మ యెట్లనంతమోయట్లే తాను ననంతమనియుఁ దనకంటెఁ బరమాత్మ భిన్నముగాదనియుఁ దెలిసికొని యీయపరోక్షస్థితిని పరమాత్మతో నొక్కటియై జీవాత్మ యనుభవించుచున్నది.*

ఇట్లాత్మ పరోక్షానుభూతి కలిగి తత్ఫలములగు జ్ఞానానందశక్తుల యనుభవము పొందిన తరువాత తనశాశ్వతత్వ

*“నీను చేలించలయు నే నెన్ని సార్లు
చేతఁబట్టిననుకొంటి చిత్తమలర
విస్మయంబయ్యెఁ గరువోయ విప్పినంత
చేతఁబట్టినయడయె నాచేలమగుట”

(Asghar)

మును జీవుఁడు గ్రహించును. ఇంతకుఁబూర్వ మిమోక్ష సాధనదశయందుఁ దాను స్థూల సూక్ష్మకారణ శరీరములతోఁ దత్తత్ప్రపంచముల సంస్కారనాంగత్యానుభవములన్నియు వాస్తవముగాని కలగాఁదోచును. పరిసక్వముకాని పరిణామ దశలో జీవాత్మ యున్నంతకాలము స్థూలశరీరముతో, బంతు జాలములతో, మానవరూపములతో స్థూలసూక్ష్మకారణ ప్రపంచముల విహరణ స్థానములగు నాఱు భూమికల తోడను దవితర నానావిధకార్యములతోడ నీచగన్నాటకము జరుగుచున్నది. అంతమృఖమై జీవుఁడు పరిపూర్ణముగాఁ బరిణతి నొందినపుడే యేడవభూమిక యందలి స్వానుభవమును బొందఁగలుగుచున్నాఁడు. దీనివలననే స్వస్వరూప విజ్ఞానము జీవునకుఁ గలుగుచున్నది. ఇదియే భగవత్సాక్షాత్కారము. దీనినే తనయనంతత్వమును బరమాత్మ యనంతత్వమును నొక్కటియని జీవుఁడు తెలిసికొనుట.*

* ఈవిషయమునే బాబాగారిట్లు వ్యాఖ్యానించుచున్నాడు. భగవంతుని సాక్షాత్కారమనొందినవాఁడు స్థూలస్వరూపుఁడు చిత్స్వరూపుఁడు, భగవంతుఁడును. ఆతఁడు పూర్తియగు జాగ్రదవస్థలోనున్నాఁడు. ఆతఁడే జ్ఞానజ్ఞాత్విజ్ఞేయస్వరూపుఁడు. ప్రేమస్వరూపుఁడును ప్రేమితుఁడును ప్రేమింపబడినదియుగూడ జాతఁడే. ప్రతిజీవాత్మయు దాతఁడుటన్నతనికే దెలియును. ప్రతిజీవాత్మయు నతనిలో నిమిడియున్నది. పృష్ఠిస్థితిలయములకు నిమిత్తకారణము తానేయనియు జీవునకుఁ దెలియును. కాలత్రయమునందబాధ్యుడనై యుండువాఁడను నేనేయనజ్ఞాన మాతనికుండును. ఆపార సత్వోదధి తానేయనియు నీతఁడీస్థితియంచు గ్రహించును కాని సాధారణ మానవునకుఁ దా నెక్కడనుండి యీజన్మమునకువచ్చెనో యీశరీరపాతానం తరము తా నెక్కడనుబోవునో తెలియదు.

మనస్సు పూర్తిగా లబ్ధమునొందినపిదప దానినావరిం
చిన సంస్కారములన్నియు సమరిపోయినతరువాత సంస్కార
బంధవిముక్తమైన యీజీవస్మిన్ సేవ్యాపరిపూర్ణము.
ఇదియే యాటు నడు భూమికలకు నడుమనున్న యఘాతమగు
లోతును దాటుట. ఈ యేడనభూమిక రూపరహితమైన
భగవంతునిస్థానము. ఊహాస్పృశసంపదమును బూర్ణముగా నధిగ
మించినతరువాత సరమసత్యస్వరూపుఁడు ననంతమూర్తియు
నగు భగవంతుఁడు ప్రత్యక్షమగును. ఆత్మజ్ఞానము సంపాది
చుటకై సిద్ధమప్రేరణము(ప్రేరేపకము)గలిగిన జీవాత్మ యేడన
భూమికయందు మాపులేని శాశ్వతమైన, యవిభక్తమైన,
యరూపమైన పరమాత్మతో నేకత్వమును బొందును. ఈపర
మాత్మయనంతవిజ్ఞానశక్తియు, నానందమయీఖండసత్యమును.

అ ట వ

భాగము

భ గ వ త్సాక్షాత్కారమునందలి
జోవానసంగమాము

పరమాత్మ సాక్షాత్కారమునకై తీవ్రవాంఛగల జీవా
త్మకు మాననదేహమున సరిపూర్ణమగు జ్ఞానమును సంపా
దించుకొనినప్పటికిఁ బరమాత్మానుభవము పరిపూర్ణముగా
అభ్యముకాదు. దీనికి హేతువీ విజ్ఞానము స్థూలశరీరసంస్కార
ములచేఁ బరివృతమైయుండుటయే. స్థూలశరీరసంబంధమున
జీవాత్మ స్థూలప్రపంచానుభవ ప్రధానములగు లక్షణము
లతో నిండియుండును.

మానవస్వరూపము లేనిదే జీవునకు సూక్ష్మకారణ శరీరములయు, బరమాత్మయు, విజ్ఞానానుభవములు, పొంద సాధ్యముకాదు. స్వరూపపరిణామము పొందుటకు స్థూలప్రపంచానుభవము నొందుటకు విజ్ఞానాభివృద్ధికి స్థూలశరీర సంస్కారానుభవము లత్యవసరము. ఐనను స్థూలమైన జాహ్యప్రపంచసంస్కారానుభవములగు పైషయిక విజ్ఞానమున్నంత కాలము జీవునకు సూక్ష్మకారణ శరీరముల విజ్ఞానముండదు...

శారీరక పరిణామము మానవశరీరముతోఁ బరిపూర్ణతను బొందును. మానసిక ప్రవృత్తులు విజ్ఞానముతోఁగూడి యీదశయందే విషయముల పైకిఁబ్రసరించుటయు బరిపూర్ణతను బొందును. కావున స్థూలప్రపంచసంబంధములగు సంస్కారముల యవసరము జీవునకింతటితోఁ దీరినది. ఇటు నుండి మనఃప్రవృత్తులు వెనుమఱలి యంతదృఢములగును. ఈయంతదృఢతయే స్థూలసంస్కారములు సూక్ష్మసంస్కారములుగను, సూక్ష్మసంస్కారములు మరగ్గసంస్కారములుగను బరిణామముబొంది తుదకీమానసిక సంస్కారములుగూడ లయమునొందును. మానవస్వరూపమునందే జీవుడు సూక్ష్మకారణ శరీరములయు, స్వకీయములయు సనుభవములను, సూక్ష్మమానసిక ప్రపంచములయు, పరమాత్మయు సనుభవములను బొందునని తాత్పర్యము. ఐనను మానవదేహమున జీవుడు విజ్ఞానముపొందినవెంటనే పైనఁజెప్పినవాని నన్నిటిని యనుభవింపనేరడు. దీనికిఁగారణమేమనఁగా స్థూలసంస్కారములు, సూక్ష్మసంస్కారములుగా మార్పునొందవు. ఇట్లే

సూక్ష్మదశనుండి మానసికదశలోనికి గూడ వెంటనే మార్పు నొందవు. జాంతవాదిశరీరముల వీడి ప్రప్రథమమున మానవ శరీరమును గ్రహించిన జీవునకు బూర్వజన్మసంస్కారములెల్లు భాసించుచుండునో యిట్లేపరంపరగా సనేకమనుష్య జన్మముల నెత్తిన జీవునకుఁగూడఁ బూర్వపూర్వ స్థూలసంస్కారములు భాసించుచునేయుండును. వీనిప్రభావముకూడ నీజీవునియందు గోచరించుచుండును. ఇట్లు స్థూలసంస్కారములు వాసనా రూపమున జీవునంటియున్నంతకాల మా జీవుఁడు పౌనఃపున్యముగ మానవదేహమున జన్మింపవలయుట తప్పదు.

ఇచట జీవునకు రెండుమార్గములు ముక్తుఁడగుటకుఁ గాన్పించును. వానిలోనొకటి యాకస్మికముగ జీవుని స్థూల సంస్కారములన్నియు నొక్కమాటు నశించుపోవుట. అప్పుడు జీవాత్మకు స్థూలశరీర విజ్ఞానమునశించి యాత్మజ్ఞానముదయించును. అసఁగా స్థూలసంస్కారములు నశించి పరమాత్మ సాక్షాత్కారము లభించును. లోకసాధారణమైనది రెండవ పద్ధతి. ఈరెండవమార్గమునఁ గ్రమముగా స్థూలసంస్కారములు క్షీణించి సూక్ష్మసంస్కారాభి ముఖుఁడు జీవుఁడగును. తరువాత సూక్ష్మసంస్కారములను గ్రమముగానంతరించి మానసికసంస్కారములుగా మాటును. తరువాత నివికూడ లయమొందును. ఈమార్గమున మొదటిజీవుఁడు స్థూలశరీర ప్రపంచములయు, బిదప సూక్ష్మశరీరప్రపంచములయు, సనంత రము మనశ్శరీరప్రపంచములయు, సనుభవములను గ్రమముగా నొకదానిని విడిచి మఱియొకదానిని పొందుచుండును.

తుదకుఁ గారణశరీరముచుండియు విముక్తికలదియై జీవాత్మ తననుదాను దెలిసికొనును. ఇదియే జీవుఁడు పరమాత్మానుభవమును బొందుట.

ఇట్టి యనుభవము కలిగిన పిదప జీవునకు సథిరోహింప వలసినవి మూఁడుసోపానములుమాత్రమేకలవు. ఈమూటిలో జీవాత్మ యిత్తటి నొకసోపానము సథిరోహించును.

మొదటి సోపానము :- (1) సర్వోత్కర్ష గల పరమాత్మానుభవమును బొందినతోడనే జీవుని తనవెంట నీడనత సంటియున్న స్థూలసూక్ష్మకారణ శరీరములఁ ద్యజించును. శాశ్వతము, ననన్యమునగు నొకానొక యనుభవము జీవుఁ సకుఁగల్గును. అది భగవంతుని యనంతత్వమున నిమిషియున్న శక్తి జ్ఞానానందముల యనుభవము. ఈయనుభవమును జీవుఁ డనుభవించును గాని వానికి భగవంతునకుఁ గల గుణములన్నియు సంక్రమింపవు.

(2) శరీరత్రయ విజ్ఞానము లేనివాఁడై సప్పటికి నీసోపానము నందున్న జీవుఁడు కొంతకాలమువఱకు నీశరీరములను ద్యజించకపోవచ్చును.

రెండవసోపానము :- స్వీయజ్ఞానానుభవముతోఁబాటు శరీరత్రయము నీసోపానమున విడనాడకుండును. ఛాయారూపములైన యీశరీరత్రయవృత్తులు గూడ జీవాత్మ కలదియైయుండును. ఐనను వీనితోఁబాటు భగవంతుని నిరతిశయత్వమునకు సంబంధించినశక్తి జ్ఞానానందముల జీవాత్మ

యనుభవించుచునేయుండును. అంతమాత్రమేగాక యీశరీర త్రియచ్ఛాయలను బరమాత్మచ్ఛాయలుగా జీవుడనుభవించుచుండును. ఇత్తటి తనకుఁ బ్రాప్తించినశక్తి జ్ఞానానందముల జీవాత్మ శరీరత్రియమునందున్న స్వేతరజీవాత్మలకొఱకు వినియోగింపదు. అనఁగా జీవుడెప్పుడు స్వాయత్తంతి కలవాడైయుండును.

మూడవ సోపానము :- దీనియందలి యన్యునముల రెండవదానియందలి యనుభవమునలెనేయుండును. ఐననొక్క భేదము మాత్రముకలదు. ఈసోపానమున కధిరోపించిన జీవుడు తనకు లభ్యమైనశక్తి జ్ఞానానందముల నితరజీవుల నుద్ధరించుటకై వినియోగింపఁగలడు. స్థూలశరీరమునందున్న జీవులను సూక్ష్మశరీరానుభవములఁ గలవారినిగను, సూక్ష్మశరీరమునందున్న జీవులను గారణ శరీరానుభవములఁ గలవారినిగను, కారణ శరీరానుభవముగలవారిని స్వానుభవముగలవారినిగను నీసోపానమునందున్న జీవుడొనర్పఁగలడు. అంతియేగాక స్థూలశరీరప్రివృత్తులను గల జీవుల నొక్కపర్యాయమే స్వానుభవముగలవారినిగాఁ గూడ నీసోపానమునందున్న జీవుడొనర్చుటకు శక్తిమఁడుడుగును.

మానవశరీరమునందున్న జీవునకు సూక్ష్మకారణ శరీరముల పరిపూర్ణ పరిణామము—ప్రివృత్తుల యంతర్ముఖత :

ప్రాణమనశ్శరీరములు మనుష్యరూపముననే పరిణతి నొందుచుండును. ప్రాణమయమనోమయకోశముల విజ్ఞాన

మును కలిగియున్న స్పృడు స్థూలదేహావరణము నుండి యే జీవుఁడు పరోక్షముగాఁ బ్రాణమనశ్శరీరముల ద్వారమున బనిచేయుచుండును. ఈదశయందు జీవుఁడు మనశ్శరీరచిహ్నములగు శక్తులను దెలిసికొన నేరకపోయినను, ఆయాశక్తులదా నుపయోగించుకొనును. దీని కుదాహరణములు: ఆణవికవిద్యుచ్ఛక్తులు మనోవికారములే కోరికలు. ఈకోరికలఁ దీర్చుకొనుటకే జీవుఁడు మనశ్శరీరము నుపయోగించును.

మానవశరీరమున నున్న జీవునకు సూక్ష్మశరీరజ్ఞానము కలిగినచో స్థూలశరీరమునకు మనఃప్రవృత్తులకు సంబంధించిన జ్ఞానసంపదయుండదు. ఎనను సూక్ష్మశరీరావరణమున జీవుఁడు స్థూలశరీరమనఃప్రవృత్తుల ద్వారమునఁ బరోక్షముగాఁ గార్యకరణసమర్థుఁడే యైయుండును. ఈదశయందు సూక్ష్మశరీరజ్ఞానముతోఁ దత్ప్రవృత్తులను గలిగియున్న జీవుఁడు స్థూల మనఃప్రవృత్తుల యనుభవములఁ బొందనప్పటికిఁ దినుట, త్రాగుట, చూచుట, వినుట, గమనాగమనాదులు మున్నగు కర్మజ్ఞానేంద్రియ ప్రవృత్తుల ననుభవించుచుండును. అట్లేమనఃప్రవృత్తులఁ గూడ మనస్సు ద్వారమున ననుభవించుచుండును.

మానవశరీరమున నున్న యాత్మ మనోమయ కోశవిజ్ఞానమును గలిగియున్న స్పృడు స్థూలసూక్ష్మశరీరముల ప్రవృత్తుల ననుభవింపదు. మనోమయకోశావరణమునుండి జీవాత్మ స్థూలప్రాణశరీరముల ద్వారమున పనిచేయుచుండును. అట్లే మనఃకోశజ్ఞానముగల జీవాత్మ స్థూలప్రాణశరీరముల ప్రవృత్తి శౌన్యమగుటచే తత్సంబంధప్రపంచముల యనుభవము

లేకుండును. ఐనను యింద్రియముల మార్గమున విషయముల ననుభవించుచుండును. ఇదేవిధమున వివిధరూపములనున్న శక్తినిగూడ నుపయోగించుకొనును.

స్థూలశరీర ప్రవృత్తులుగల జీవాత్మనరసినచో నీవిషయము తేటపడగలదు. భూమిపైనున్న వానికి సూర్యమండలమెంత దూరమో యట్లే స్థూలశరీరవ్యాపారమున నున్న జీవునకు సూక్ష్మలోకమునకు మనోలోకమునకు నంతదూరమని భావింపనగును. సూర్యుడు నిరంతరము భూమిపైఁ దనకిరణములను బ్రసరింపఁ జేయుచుండును. అట్లే సూక్ష్మశరీరమునకు మనోమయకోశమునకు సంబంధించిన శక్తులు స్థూలశరీరము నావరించియుండును. భూమిపైఁబ్రసరించు సూర్యకిరణముల యందలి యణుస్వరూపములు విద్యుత్స్వరూపములును నగు శక్తులను దనకుఁ దెలియకయే ప్రపంచ మెట్లు వినియోగించుకొనుచున్నదో యట్లే జీవాత్మ స్థూలశరీరప్రవృత్తులను గలిగియుండియుఁ దనకుఁ దెలియకుండగనే మానసిక సూక్ష్మశరీరముల శక్తులను వినియోగించుకొను చుండును. సూర్యకిరణముల నంటివే మన శ్శక్తులు. వానిని వాంఛాకామముల ద్వారమున మనఃప్రవృత్తులతోఁబ్బాటున జీవాత్మ స్థూలశరీరము నుండియే వినియోగించుకొనును.

ఈ పైనుదాహరణమునే మఱికొంత యాలోచించినచో సూక్ష్మస్థూలశరీరముల భేదము మఱింతస్పష్టముగాఁ దెలియఁగలదు. గాలి భూమికి బైభాగమున సూర్యునకు సమీపమున నుండి సూర్యకిరణశక్తిని, సామీప్యముచే, మిక్కుటము

గాగ్రహించును. అట్లే స్థూలశరీరమున సతిక్రిమించి సూక్ష్మ శరీరమునకు సంబంధించిన యంతఃకరణ ప్రవృత్తులను గలజీవాత్మ యఖండశక్తి కలదియై నిర్జీవులను సజీవులను జేయుటకు, అంశులకు దృష్టినిచ్చుటకు, అంగవిహీనుల నంగసహితులఁ జేయుటకు సమర్థమైయుండును. ఇది మొదటి మూఁడు భూమికల యందలి ప్రభావము రెండు మూఁడు భూమికలయందుండి శక్తిమంతమైన కొలఁది జీవాత్మ తనశక్తులను మిక్కుటముగాఁ బ్రసారము చేయఁగలదు.

సూక్ష్మవిజ్ఞానముగల జీవుఁడు శక్తిమంతుఁడై తననిష్కళంకశక్తిని మిక్కుటముగా వినియోగించుచు దానిని బహిష్కృత సరణముచేయునపుడు మానసికప్రవృత్తులు లేనివాఁడై యుండును. అందుచే స్వస్వరూపజ్ఞానము లేకయే జీవాత్మమనోలక్షణములగు కామవిచికిత్సాదులగు వాని వశుఁడైయుండును. ఇతఁడీ తనకు లభ్యమైన పరాశక్తిని వినియోగించు నవకాశముండియు, నావిజ్ఞానము లేనివలన మనోలక్షణములగు సంకల్ప వికల్పాదులనశమై తద్వికారములగు కామాదుల తగులమున జిక్కునడును.

అఖండశక్తిమంశమై సూక్ష్మవిజ్ఞానముగల జీవాత్మ తనకుఁ గలిగిన యోగశక్తులఁ బ్రదర్శింపవలయునను కోరికతో బ్రకటించినపుడు వానివిజ్ఞానసంపద యట్టడుగునకు దిగజారి పోవును. జీవులకుఁ గలిగినవిజ్ఞానమునందలి తరతమభావమును బట్టి యాయీజీవులు రెండుమూఁడు భూమికలప్రవేశమును

గాంతురు. అనఁగా రెండుమూడు భూమికల పరిమితత్వమున సూక్ష్మవిజ్ఞానమునకు విస్తృతికలదు.

సూక్ష్మప్రపంచమునకు మనోలోకమునకు సరిహద్దు నిర్ణయించు రేఖను నాల్గవభూమికయందురు. సూక్ష్మవిజ్ఞానము గలజీవాత్మ సూక్ష్మమనఃప్రపంచములను వేటుచేయు నాల్గవ భూమిక సింహద్వారముకడ నిప్పుడున్న దని దీని తాత్పర్యము. ఈభూమికా విజ్ఞానముగల జీవాత్మ పూర్వానరణములఁ బ్రవృత్తులను గలిగిసూక్ష్మ ప్రపంచప్రవేశమున లబ్ధమైన యఖండ శక్త్యనుభవమును బొందుచుండును. మనఃప్రపంచ ద్వారము కడ సూక్ష్మశక్తినిపొందిన జీవుఁడు మనఃప్రపంచమునకు సమీపముగా నుండును. దీనివలన మనఃప్రవృత్తుల వికారములు తమప్రభావమును జీవునిపైఁబ్రసరింపఁజేయు చుండును.

ఇట్లు సూక్ష్మవిజ్ఞానముగల జీవుఁడు నాల్గవభూమికయందుండి తద్విజ్ఞానలబ్ధములగు శక్తులవినియోగించి నప్పటికి నీ వినియోగము మనఃప్రవృత్తుల చైతన్యములేకయే యీశక్తులు ద్భృతములైనవి యాకర్షణము చేయునవి. తదనుకూలముగా నీశక్తుల వినియోగించునప్పుడు కామాదివికారములు జీవునకుఁ గలుగును. ఈవికృతులచే నాతఁడు సంచలితుఁడగు చుండును.

నాల్గవ భూమికయందు జీవునిపరిస్థితి ప్రమాదకరమైనది. ఇచ్చట జీవుఁడఖండశక్తి సంపన్నుఁడయ్యి నాశక్తిని మగచిచెడ్డల రెంటికి నుపయోగించుట కవకాశముండుటచే మానసికముగా నుచ్చృతిలోనున్న రెండుశక్తుల యొరపిడికి లొంగ

పండువలసి వచ్చును. మంచిచెడ్డలకుఁ దోచినదీయు నీశక్తుల
నిమన్వయింపఁదగిన స్థితి జీవునకేర్పడును. సూక్ష్మ ప్రపంచసం
బంధములగు బలనచ్చుతులివి. ఇవియేమనోమయప్రపంచమున
జీవుని లొంగదీయఁగల మనోలక్షణశక్తులు. ఈరెంటిసమన్వయ
మును జేయుటయత్యవసరము. ఈనాల్గవ భూమికయందున్న
జీవుఁడు తెలియకుండగనే మనోలక్షణముల పేరణమున మ
నోవికారములకు లొంగిపోయినచో యున్నతదశయందున్న
యీశక్తులత్వప్తికై వాంఛలధికమై మహిమలను బ్రకటించు
గోరిక కలవాడగును. ఈగోరిక నాపుకొనలేక చచ్చినవారిని
బ్రతికించుట, అంధత్వమును మాన్పుట, రోగులకారోగ్యమును
గలుగఁజేయుట మొదలగు మహిమలను జీవుఁడు ప్రదర్శించును.
ఈప్రదర్శనమునకు పేతువులు జయింపరాని తనవాంఛలే.
ఈస్థితియందున్న జీవుఁడు సృష్టికేబ్రతిసృష్టిచేయఁగలఁడు.

ఇట్లు తనకుఁబ్రాప్తించిన శక్తినిమానసిక ప్రవృత్తుల
ననుసరించి యుపయోగింప యత్నించినప్పుడు సాధారణప్ర
కృతి కతీతమైన యీరెండు శక్తులకును ప్రబలమగు సంఘ
ర్షణము జరుగును. ఈసంఘర్షణముచే నాల్గవభూమికయందు
న్నజీవునకు భయంకరమైన విప్లవము తటస్థించును. ఉన్నత
మార్గమున మున్ముందునకు సాగుచున్న జీవుని మోక్షయాత్ర
విచ్చిన్నమగును. అందుచే జీవుఁడు మరల పతనమునొందును.
ఇట్లు పతితుడైన యీతఁడు మరల తాతీయాకారమునుబొంది
తిరిగి క్రమక్రమముగాఁ బరిణామమును బొందవలసియుండును.

—: దీనికి స్థూలవిజ్ఞానముగల శాస్త్రజ్ఞనితార్కాణము :—

నాల్గవ భూమికయందున్న జీవుని వాంఛాపర్వతమును, శాస్త్రవిజ్ఞానమునఁ దానుసంపాదించిన శక్తులవినియోగింప వలయునను కోరికగలవైజ్ఞానిక శాస్త్రజ్ఞని వాంఛాపర్వతముతోఁ బోల్చిచూతము.

వైజ్ఞానికుఁడు కృమముగా దానుశాస్త్రసంపదచే సముపార్జించిన మహాశక్తిని వినియోగింపవలెనను కోరికగలవాఁడగును. శాస్త్రవేత్తయీశక్తి జ్ఞానముకలవాఁడైనను ప్రారంభదశయందాశక్తి యనుభవము వానికిలేదు. సూక్ష్మవిజ్ఞానము సంపాదించిన జీవుఁడాశక్తి యనుభవమును గలవాఁడై యుండి దానిని వశపఱుచుకొనఁగల్గును. శాస్త్రజ్ఞుఁడగువాని కీశక్తియనుభవములోనికిరాదు. వైజ్ఞానికి నాణవికశక్తి యనుభవము కలిగెనన్నచో మాక్ష్మ ప్రపంచమునందలి శక్తిసంబంధమగు స్థూల లక్షణములలో నొకటియగు సనుభవమును బొందినాఁడనిచెప్పవలయును.

అణుశక్తిని తనకుస్వాధీనము చేసికొనినవైజ్ఞానికుఁడు మనోలోక లక్షణమగు శక్తినుపయోగింపవలయునను కోరికకు లొంగినచో నది వాని భావదశాపరిసమాప్తి యనవలెను.

పరస్పరవిరుద్ధమగు భావముల సందిలోఁడగుల్చాని తన శక్తులను గార్యరూపమున బ్రకటింపవలెను. కోర్కెయొకవైపునకు లాగుచుండగా నిగ్రహప్రథానమగు వివేక మాకోరికను శాఁలించఁజేయుచుండును. అప్పుడీశక్తి ద్వయమును దన యధి

సముసందుంచుకొని సమత్వమును బాటింపవలసిన బాధ్యః
వైజ్ఞానికుని యందుండును. తనకుఁగలిగిన శక్తులను లోకకల్యా
ణమునకుఁగాని, నాశనమునకుఁగాని యీతఁడు వినియోగింపఁ
చును. లేదేని వినియోగింపక యూరకుండవచ్చును. యః
స్సంపాదనమునకో, యధికారసంపాదనమునకో స్వార్థపరుడై
యహమికచే నానహింపఁబడి తాను వినియోగించు శక్తివలఁ
లోకమున నెట్టెట్టభీభత్సకార్యములు పుట్టునోయని తలంపఁ
దుర్వినియోగము చేసినప్పుడు ప్రస్తుతము లోకమునకు భయ
మునుగొల్పు పైఠాకోఁజనుబాంబు కంటెను బలవత్తరమున
బ్రహ్మాద కరమునగు మారణయంత్రమును వైజ్ఞానికుఁడ
సృజించును.

ఇదియొక ప్రధానఘట్టము. వైజ్ఞానికుఁడు ధ్వంసకా
కమగు నస్త్రమును బ్రయోగించి నాడన్న చో కీర్తిసముపా
నాయత్తమగు స్వార్థపరత్వమనెడు వాంఛకును విజ్ఞానసమ
పార్జితమగు దనశక్తి నుపయోగించుటకును మధ్యమున గ
సమత్వము ధ్వంసమగును.

ప్రమాదస్థితియందు తాను కనిపెట్టిన నస్త్రమునంద
శక్తివలన దనకుఁగలిగిన బలము నుపయోగింపవలయును, నన
కోరికకు, ఆకోరికను నిగ్రహింపవలయునన్న యత్నమునకి
నంతరము చాల సునిశితమైనది. వైజ్ఞానికుని స్థితియిట్లుండగ
నాధ్యాత్మికభూమిక ప్రవేశించు వీనివిషయముపోల్చి చూతము
ఆణవికశక్తిని స్వార్థపరుడై వైజ్ఞానికుఁ డుపయోగించినపు
తానెంతజాగ్రత్తగా నున్ననుగాని ఫలము మొదటతననాశనవే

ఆబాంబు బ్రీడ్డలైసప్పు డాతఁడే మూర్ఖపోయి స్పృహదప్పినేల
పైఁగూలును. కొంతసేపటికి వానికిజ్ఞానమురాఁగా నాతఁడు
తొనింతకుఁబూర్వము పైజ్ఞానికులలో నున్న తస్థితియందుంటి
ననువిషయమును మఱచి తన సంసారము బాల్యమునుండి
తనజీవితవిధానము స్మృతియులేనివాఁడై తుదకు తనకింతనష్టము
కలిగినదను జ్ఞప్తికిని దూరగుఁడగు చున్నాఁడు. దీనినేవైద్యు
లపస్మార (Amnesia) వందురు. ఇట్టిస్థితియందు వీనికిమనుష్యు
డనను సాధారణస్మృతి మాత్రమేయుండును. శాస్త్రవేత్తత్వ
ముసరిపూర్ణముగా నశించును. ఇతనిజీవితము కొత్తిగా మరల
ప్రారంభమగును. ఇట్లే నాల్గవ భూమికయందు సమున్నత
పైన సూక్ష్మజ్ఞానముకల జీవునకుఁగూడఁ దనశక్తుల దుర్వి
నియోగము చేసినప్పుడు విషాదసంఘటనము ప్రాప్తించును.
దీనివలనఁ బరిమితమగు విజ్ఞానమును మాత్రముగలస్థితిలోని
కీతఁడు పతితుఁడైనమున్నతజ్ఞాన స్మృతిని గోల్పోవును. ఈపరి
మితవిజ్ఞానస్థితిని పొందుటయనఁగా మరల నీతఁడు తాతిరూప
ముగా మాటుట.

అణిమాది సిద్ధుల (Occult) దుర్వినియోగ మొనర్చి
తనకు యోగశక్తివలన ప్రాప్తించు పురోభివృద్ధిని నాశనము
చేసికొనకుండుటకై యీనాల్గవభూమిక యందున్న జీవునిసంర
క్షించువాడు సద్గురుఁడు* దీనినే వేదాంతులు గురూపనదన

* ఈగ్రంథ ప్రచురణకర్తలు జీసస్ నకు కలిగినమోహశక్తులగుర్చి ప్రశ్నిం
పగా బాబా యిట్లు సమాధానముచెప్పెను. వైతాను జీసస్ ను మోహపెట్ట
లేదు. జీసస్నే స్వయముగా మోహితుఁడై యీమోహములజయించెను. తీసి

విధియనియు గురువుకంటె నధికుఁడులేడనియు జెప్పచు “పం
డితో మేధావీ గాంధారానేహోప సంపద్యేతైవమేవే హాచార్య
వాన్ పురుషోవేద” యనుచాందోగ్యమునందలి వాక్యము నుదా
హరింతురు. సాధారణముగా నాల్గవ భూమికయందున్న జీవుఁడు
తనమానసిక ప్రవృత్తులు నిగ్రహించుకొనలేని సమయమున
స్థూలసూక్ష్మశరీరముల దన యధీనమునందుంచు కొనగలసమ
ర్థులగు సద్గురువులు ఆయశక్తులను దాముగ్రహింతురు. అందుచే
పూర్ణపతనము నొందుజీవు లెక్కువగానుండురు. గురువులు
ప్రమత్తులుగా నుండుటవలనగాని భగవదీచ్ఛయట్లుండుటవలన
గాని యిట్టిపతనములప్పుడప్పుడు సకృత్తుగా జరుగును. చిన్నది
పెద్దదియను భేదములేక యేకంఘట్టనమైనను, యేలోకమున
జరిగినను అదియంతయు భగవదీచ్ఛప్రకారమే జరుగు
చుండును.

మానసశరీరమున నుండగా జీవున కొక్కవర్యాయము
పరిపూర్ణాత్మజ్ఞానము కలిగినయెడల మఱింక సాధారణముగా
నాజ్ఞానము నశింపదు. అయినను చతుర్థభూమికయందున్న

యందు గ్రహింపఁదగిన మహావిషయ మొకటిగలదు. జీసస్ తానే మోహి
తుడై ప్రపంచమున విజృంభించు మోహపాశముల భారమునంతను వహించి
పిదప వానిని జయించెను. ఈసరణిని మోహపాశములకుఁగల శక్తులనన్నిటి
నరికట్టు మహాశక్తి నొందానిని జీసస్ సృజించెను ఇట్టిస్థితియే బుద్ధునియం
దును నాయా యతతరపులయందును గోచరించును. భగవంతుఁడు
భూమిపై నవతరించినప్పుడు ప్రపంచమునంతను సన్మార్గమున పురోగమించు
టకు వలయుశక్తినిచ్చును. మానవజాతిమాత్రమే కాక స్వప్రకృత్యపంచమంతయు
నిశక్తివలన ప్రయోజనము ననుభవించును.

విజ్ఞానాత్మ తనకబ్బినజ్ఞానమును గోల్పోవుస్థితికి రాననకాశము కలదు. ఈయనకాశముల కల్పించునది శక్తులదుర్వినియోగము. నీనిని దుర్వినియోగము చేయకుండుటకు జీవుడు మనోవికారములకు లొంగకుండవలయును. లొంగిన పతనమను ప్రమాదముతటస్థించును. భావములు, వాంఛలు, వాంఛాప్రకోపములు, అను మూడులక్షణములలోను వాంఛలే ముఖ్యమగు. మనోలక్షణముగా నెన్నవలెను.

ఈయఖండ శక్తిని బరిపూర్ణముగా సద్వినియోగము చేసినచో జీవుడు నాల్గవభూమికా ద్వారమును దాటి యైదవ యాటవభూమికలలో ప్రవేశించుటయేగాక తిన్నగా నొక్కొక్కప్పుడాటవ భూమికయందలి విజ్ఞానమును కోరికలు మనోవికారములు నుగ్రస్థితిలోనుండి జీవునకు సంపాదించినశక్తిని హుళమును వమ్ముచేయ యత్నించినప్పుడు తమ గ్రహస్థితిని నిలువరించి తనశక్తిని సద్వినియోగమును జేయుచు సంరక్షించుకొనుటచే నీభూమికారంబంధమగు నావరణలోనికి ప్రవేశింప జీవునకు సాధ్యమగును. ఈశక్తులన్నింటిని జీవుడు తన వశమునం దుంచుకొనుటయేగాక యవసరమైనప్పుడు సృజింపగలడు.

ఇట్లు సూక్ష్మస్రస్థిసంచమున బ్రబ్ధలితమైన యీయఖండశక్తిని మంచిచెడ్డలవేసికని గొందఱుజీవులువ్యయము చేయుదు. నాల్గవభూమికనుండి కడచి యీసూక్ష్మవిజ్ఞానముగల జీవులు మానసిక లోకములోని యైదవభూమికారంబంధమగు విజ్ఞానమును బొందుదురు. ఇందు ప్రవేశించిన జీవుడు మనోవృత్తు

లకు లొంగడు. ఇట్లు లొంగకుండుటకు హేతువు? యీతఁడు మనోవిజ్ఞానము పూర్తిగ కలవాడై తన్మూలమున మనశ్శాసకుఁడగుటయే.

ఐదారుభూమికలనున్నట్టియు, మనోవిజ్ఞానముగలట్టియు, జీవుఁడు ఆభూమికలయందు తాను పురోగమించుకొలది మనోలోకవిజ్ఞానమును అధికాధికముగాఁ గలవాడగును. ఈస్థితికి వచ్చిన జీవుఁడు దిగువనాల్గు భూమికలకు సంబంధించిన విజ్ఞానస్మృతియే లేకుండును. ఇట్లు మనఃకోశముననున్న జీవునకు సూక్ష్మలోకాఖండశక్తియనుభవముగూడ నుండదు. ఈస్థితిలో నున్న యాత్మ స్వానుభవముచే మనసుపై సర్వాధికారమును గలదైనప్పటికి సూక్ష్మప్రపంచశక్తి జ్ఞానములేమింజేసి యెట్టి మాయలను మహిమలను బ్రదర్శింపలేకుండును. అందుచేతనే సూక్ష్మజ్ఞానముగల జీవునికంటె స్థితియందున్న జీవునకు నధిక మగుశక్తి తనంతసంక్రమించినప్పటికిని మరణించిన వానిని బ్రతికించుట నంటియు, సంధులకు దృష్టిని ప్రసాదించుటనంటియు, మహిమలను బ్రదర్శింపజాలఁడు. అట్లయినను బ్రజ్ఞాపూర్ణమైన మనస్సును స్వాధీనమున నుంచుకొనుశక్తినిగల్గి మనోమయఃకోశముననున్న యీజీవుఁడు స్థూలసూక్ష్మశరీరవిజ్ఞానము మాత్రముగల జీవులకు మనోవిజ్ఞానము కలుగునట్లు చేయు సృజనశక్తిగల వాఁడును, ఇట్టి జీవుల తనయధీనమునందుంచుకొనఁగలశక్తి గలవాఁడును నగును. ఈవృజనశక్తి శాసకతయథావసరముగ నీతఁడు చేయుట వీనిని నొకయాట నంటిది.

ఉదాహరణమునకై సూర్యసమీపమున నున్న మనో
విజ్ఞానముగల జీవునిశక్తిని యాలోచింతము. మనోలోకమునకు
నాధారశక్తి సూర్యుడను నీమానసిక ప్రవృత్తి సూర్యుని
నుండియే కలవాడై జీవుడుండుననియు నీజీవుడు మానవ
శరీరమునందుండి తన మనశ్శక్తులను గ్రహించుటయు, శాసిం
చుటయు, వాని నుపయోగించుటయు, సనుభవపూర్వక
ముగ నొనర్చుననియు, నీయుదాహరణమున మనమూహిం
తము. అట్టియెడ నీయైదాఱుభూమికలయందున్న జీవుడు
సమస్త శక్తులను గలిగి యుండుటయే గాక యితర జీవుల
మనోభావములను వాంఛలను వికారములనుగూడ దనయధీ
నమునందుంచగలడు. ఇప్పటికి జీవునికి సైర్యము కలుగుటచే
నిటనుండి యిట్టిజీవుడింక గ్రొందికిదిగజారడు. నాల్గవభూమిక
యందు జీవుడు మనస్సునకు లొంగిపోవలసిన ప్రమాదముం
డెడిది. కాని మనోవిజ్ఞానమునుబొందిన జీవుడు తనమనఃప్రవృ
త్తులను శాసించు సధికారముగలవాడై యుండును.

తుద కాత్మవిజ్ఞానముపొందిన జీవుడు సూర్యునిలోనున్న
పరమేశ్వరరూపమగు నారాయణునినంటివాడు, (ఉపమాన
ముగానే యిచట సూర్యుని ప్రస్తావము తేబడినది. మనకు
కంటికి గాన్పించు వేడిమినిచ్చు సూర్యునిప్రసక్తి యిచటలేదు.
కాగా నీర్మస్థికంతకు మూలకారణమగు నాదిశక్తికి నీసూర్యు
నకును ఏకత్వముపాదింపరాదు. ఎందుకనగా సూర్యుడుకూడ
నా పరమాత్మస్మృతిలోనివాడే)

పరాత్పర పరబ్రహ్మ

పరమాత్మ

పరమేశ్వర

(అదే అర్థమే) అత్తు

నిజాత్మ (పూర్ణ చైతన్యము)

మోషవరూపుడగు భాగవంతుడు
సకలమాతృలాభిమూర్తు
7వ భూమిక

సర్వము

గుల్మ

లోహ

తరు

కౌటక

విక

జంతు

గణాంతరమున గల జై

చైతన్యము యొక్క అంతర్భూత పరిణామము

6వ భూమిక

5వ భూమిక

4వ భూమిక

3వ భూమిక

2వ భూమిక

1వ భూమిక

అంతయు
మాయ

మానవుడు

చైతన్యపరిపూర్తి

జీవ ఆత్మ
(పూర్తి చైతన్యము)
(పట్టు స్థితి)

జన్మమరణసృష్టిలు

(ఈ పరిణామము అపరమాత్మమే)

మనశ్శక్తులరెంటికిని యాధారభూతముగా పైనుదహరింపబడిన సూర్యబింబస్వరూప స్వభావవిజ్ఞానమును యేడవ భూమికను ప్రవేశించివట్టియు, నాత్మవిజ్ఞానముకల్పియు జీవుఁడు కలిగియుండును. అనంతమును శాశ్వతమునగు శక్తిజ్ఞానానందములను ననుభవించుచు, వికసింపఁజేయుచు నుండెడు నీ జీవుఁడు స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరముల విజ్ఞానమును మాత్రము గల జీవుల సంస్కారములనుండి సముద్ధరించుటకై తమతమ శక్తులను దృఢసంకల్పబలముతో వినియోగించుచుండును. (ధర్మసముద్ధరణమునకై 'యపాంతరతముఁడు' అను మహర్షి యాత్మవిజ్ఞానముకలవాఁడై ముక్తానస్థయందున్నవాఁడు భగవన్నిదేశమున వ్యాసుఁడై జన్మించెనను విషయము శారీరకమీమాంసయందు యావదధికారాధికరణమున దెలుపబడినది. ఇది యిట అనుసంధేయము.)

ఏ డ వ

భాగము

ఏ డు మ ఋ గు ల తె ర.

సద్గురువు కవియు నైనవాఁడు కబీరు. ఈతఁడు రచించిన కబీరువాణియను కావ్యము భగవద్భక్తిని దేవమార్గమును మాయారూపమగు సృష్టిని చక్కగా నిర్వహించుటచే దాని కొక ప్రతిష్ఠాము కలిగెను. ఆతఁడు సద్గురునగుటచే జిజ్ఞాసువునకు సామాన్యమానవునకుగూడ నుపయోగించు విషయముల దెలిపెను. రూఢార్థముగల మాటలచే లక్షణార్థముగలమాటల

వలనను కబీరు బోధించిన యాధ్యాత్మికరహస్యములు సామాన్యుని ధీశక్తికి అందుబాటులో నున్నప్పటికిని యాధ్యాత్మికపథమున నున్న తస్థితులఁ బ్రకాశించు శక్తిని సంపాదించినవారికి మాత్రమే యీ సలుకులలోని గంభీరమగు నాధ్యాత్మికత్వము బోధపడును.

కృమశిక్షణమున యాధ్యాత్మికరహస్యజ్ఞానముపార్జనము చేయు యోగులుకొందఱు తాము సమాధ్యవస్థలోనున్నపుడు దమ భౌతికశరీరములనే యాధారము లేక గాలిలోనిలుచునట్లు తాత్కాలికముగా చేయగలరు. ఏవిధమగు స్థూలనస్తుసహాయములేకయే నీటిపై నడచువారును గాలిలో నెగురువారును యోగులలోఁ గొందఱుందురు. ఇట్టి శక్తులుకల్గినవారు భగవత్ప్రపాపాత్ములని చెప్పుటకు నలనుపడదు. ఆధ్యాత్మికవిద్యయను తులయందు తూచినచో నీమహాత్వములు తేలిపోవును. కావున వీనికేమియు విలువలేదు. ఇట్టిమహిమల ప్రకటించుట వలన యోగులగువారు సాధారణముగా నాధ్యాత్మికవిద్యయగు జ్ఞానసంపాదనమున బురోగమింపనేరకపోవుట యేగాక తిరోగమనస్థితిని పొందుదురు. సత్యస్వరూపులగు సద్గురువు లిట్టిమహిమలను జూపువారి చర్యల ననుమతింపరు. ఈ రహస్యమును దెల్పు కథ యొకటి కలదు. 'హిందువుల గురువొకండు ఒకనది రేవుకడ నదిని అణా కేవులకు దాటించు పడవకొఱకు వేచి యుండెను. ఒకయోగి యచటికినచ్చి తనయోగమహిమచే నీటిమీద నడిచి యీవలయొడ్డునకుఁ బోయి తిరిగి యట్లే యీ గురువున్న చోటికినచ్చి 'ఇది యెంతసులభమైనపనియో చూచి

తిరా' య నెను. చిటునగవుతో వానికా గురు విట్లు సమాధానముచెప్పెను, 'బౌను, యిది సులభమైనసనియే. నీవు చూపిన యీ మహిమ పడవకేవు అణా కంటె తక్కువ విలువకలది. దీనినిబట్టి నీచవాంఛలను నిరంతరమును స్వాధీనములో నుంచుకొనుట స్వల్పకార్యముకాదని తెలియును. కోరికలన్నిటి నూర్థ్వముఖమునకుదిద్దిపి పవిత్రమైన యున్నతస్థితిలోనికి చెదరకుండ తీసికొనిపోవుట ఘనమైనకార్యము. కాని యీకోరికలన్నిటిని పరిపూర్ణముగా దగ్ధముచేసి నాశనముచేయుట ఘనమైనకార్యము. ఈకార్యమును నిర్వహించుటకు ముఖ్యముగా గావలసినవిభగవత్కృపానుగ్రహములు. ఇవి ప్రచ్ఛన్నమైనశక్తిస్వరూపములు. ఈశక్తిసంపాదనమున కాధారముభక్తియు, ప్రేమయు. వీని రెంటిలోఁ దనను దానాహుతిచేయునప్పుడు భూమమను నార్ఘ్యముండదు. కొన్నియెడల భగవద్భక్తియో, భగవత్ప్రేమయో బహిరంగముగా గోచరించినపుడు సాహసోపేతముగ చూపఱకు తోచుచుండును. తన మహిమలను బ్రకటించు ప్రాగల్భ్యముకొఱకు యత్నముచేయుటమాత్రము భగవంతు నవమానించుటయేయని చెప్పవలెను. ఆసనశుద్ధిగఁ గూర్చుండి భగవంతుని ధ్యానముచేయునపుడు తన తృప్తికైనను శరీరమును కదలింపఁగూడదని కబీరు చేయు నుపదేశము. "స్థిరసుఖమానమ్" అని పాతంజలి యోగసూత్రము చెప్పుచున్నది. ఇచ్చట స్థిరశబ్దమునకునిశ్చలము అని యర్థము. ఈ అర్థమునే. "ఆనీనః సంభవాత్" అని శారీరకమీమాంసాసూత్రము భ్యాసరూపమగునుపాసనము అనఁగా సమానప్రత్యయాప్రవా

హాకరణముగావున నది శరీరచలనమున సంభవింపనేరదు. దీనికి హేతువు చలనము చిత్తవిక్షేపమునుజేయును, అని శంకరభగవత్పాదుల యభిప్రాయము. స్వప్నముతోఁ బోల్చినయెడల జాగ్రదనస్థయందలి భౌతికజీవితము వాస్తవమని చెప్పవలెను. అట్లే భగవద్గర్భవాస్తవికతతోఁబోల్చి చూచినప్పుడు ప్రపంచము దానికి సంబంధించిన జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యవస్థలయందలి జీవితకలాపము సారములేని మాయారూపమగు స్వప్నముగా నెంచవలెను. ప్రపంచమును అందలి యనుభవములను యెట్లు మాయామాతృములో సత్యానుభవమునకుఁ గోంపోవు నాధ్యాత్మికమార్గముగూడ మాయాసంకలితమే. ఇందు మొదటిది సత్యదూరమైన మాయ యనియు. రెండవది సత్యమైన మాయయనియు జెప్పవలెను. రెండింటికి నంతరము పెద్దదైనను భగవంతుఁ డొక్కఁడే పరమసత్యము.

జ్ఞానోదయగునప్పుడవిద్య నశించును. ఈ యవిద్యనే యజ్ఞానమందురు. జ్ఞానము కల్గినఁగాని యజ్ఞానమంతముగాదు. అజ్ఞానము నశించి జ్ఞానముకలుట యెప్పు డను ప్రశ్నమునకు సమాధానముగా 'నిలుచుండి పాడుచున్నాఁడు' అను వాక్యము నుదాహరించి నిలబడుటకుఁ పాడుటకు కాలబేధమెట్లులేదో యట్లే యవిద్యానాశనము విద్యోత్పత్తియని శ్రీశంకర భగవత్పాదులు శారీరకా మీమాంసాభాష్యమునఁజెప్పిరి. భగవంతుఁడొక వైపున తద్దర్శనమున తదైక్యముపొందుటకు శక్తిగల మానవుఁడు మరియొకవైపునసృష్టిలోనున్నాడు. భగవత్సాక్షాత్కారము పొందువఱకును మానవునిండి సత్యము మఱుగు

పడియేయుండును. పైకిట్లుకాన్పించెడి యీయనంగతస్థితికి రెండు కారణములు కలవు. సత్యమునుగూర్చిన మానవునియజ్ఞానమొకటి. రెండవది సత్యము హేతువునకును (తర్కబుద్ధికిని) కేవలము బుద్ధికి నతీతమైన స్థితిలో నుండుటచే మానవుఁడు భగవంతుఁడగుటయును, అట్లుగుటకు శక్తిమంతుఁడగుటయును వాస్తవము. కారణమేమనఁగా దెలిసికొన్నను తెలిసికొనకపోయినను మనుష్యుఁడు భగవంతుఁడు. అజ్ఞానము యెంతకాలము వీని నావరించియుండునో యంశకాలము భేదబుద్ధికలవాఁడై మాయావశుడై యనంతమైన వస్తుజాలమునందేకత్వమును గనలేకుండును. విషయముల యానంత్యమునకును మేరలేదు. భగవజ్జ్ఞానోదయముతో నవిభాజ్యమైన భగవంతుని యేకత్వమనంతమైనదని తెలియును. మనకు స్థూలముగాగోచరించు జగత్తునందలి ద్వంద్వములయందుభాసించు మాయలో భగవంతునకు మానవునకుఁగల భేదభావమును సద్గురువు నడిమిభాగమున గల తెరయని చెప్పుచున్నారు. సద్గురువును మహాకవియునగు శ్రీహాళీఁ యిట్లుచెప్పెను.

“అత్మపరమాత్మ మధ్యమందంతరంబు
పేర్కొనగలేదు సమ్ముమఖీజ; నీవు
నిత్యసత్యునిగప్పిన నిపురటంచు
దెలియు కనునిచ్చి కొంతవైదొలగినంత”

‘ఈయననికానస్తకమును దొలగింపుము; భగవంతుఁడు నీకు గోచరించున’ని కబీరుచెప్పెను. స్త్రీలువేసికొను మేలిముసుగు

జేయుట. మొదటిద్వారమును నోటినుండి యిందుప్రవేశము కలుగును. సూక్ష్మప్రపంచమున ప్రథమభూమికయందు ప్రవేశించుటయే దీనిపరమావధి “అలామ్ యే మాలకుత్”

స్వప్నానస్థయందు మానవుడు సూక్ష్మశరీరమును సూక్ష్మచైతన్యమును గొంతవరకు పయోగించుకొనఁ గల్గుచు న్నాడు. ఇట్లే యాతఁడు మొదటి భూమికలోఁ బ్రవేశించిన ప్పడు సూక్ష్మశరీరము ననుసరించి సూక్ష్మవిజ్ఞానము కలవాడై సూక్ష్మప్రపంచానుభవమును బొందును.

అట్టియనుభవమును బొందిన యాతఁడు క్రమాభివృద్ధి జనకమగు మార్గమున ముందునకు సాగుచున్న యెడల సూక్ష్మలోకములో నాల్గవ భూమికకుఁబోఁగలడు. రెండు మూడు భూమికలను యవనికాస్తకము నొక్కటే పర్యాయముజయించిన పద్ధతి నిదిదాటినట్లగును. మొదటిభూమికకూడనిట్లేజయింపఁబడినది. రెండు మూడుద్వారములగు నాసావుటములరెంటి ననుసరించి మున్ముందునకు గడచి చనినపిదప సత్యమగు మాయానుభవము తీవ్రమగుచుండును. ఇదియే పైమార్గములోని యున్న తానుభవము. రెండవద్వారము దాటినపిదప సూక్ష్మప్రపంచాద్భుత విషయముల యనుభవములను జిజ్ఞాసువు కలవాడగును. ఆశ్చర్యజనకములగు నాయనుభవములలో సైర్యమును గోల్పోయి పతనమొందుట కవకాశము కలదు. మూడవద్వారము దాటినతరువాత కలుగు సనుభవములు నిగూఢములు విస్మయజనకములు. వానినలన మానవుడు నిశ్చేష్టితు-

డగును. బాహ్యప్రపంచమునందలి యనుభవములను వాస్తవములని నమ్మినట్లే తామున్న పరిసరములలో నాశ్చర్యనిమగ్నులైనూక్షులోకమున నున్న వారు తామిత్తరి పరమాత్మనుదర్శించితిమను పొరపాటునకు లోనగుచును. ఆభూమికకు సంబంధించిన మాయలోఁదగుల్కొని యడే తనలక్ష్యమని తలఁచెడు సాధకునకు సద్గురువు సాయపడవలయును. మనోవిజ్ఞానము గల జీవుఁ డీతనితో సదృశుఁడు కావున వానికిని సద్గురువు సాయపడవలయును. గురుకటాక్షమిట్టి చిక్కులోనున్న వానినిమున్ముందునకు నుత్తరోత్తరభూమికలోనికిఁ దీసికొనిపోఁగలడు.

సప్తయవనికాభేదనమే నాల్గవ విజయము. ఈవిజయమున నేకకాలముననే జీవుఁడు రెండేసి సిద్ధులనేడుతెఱఁగులఁబొందఁగలడు (1) నాలుగైదిటుల ముడులువిడఁగొట్టబడును. (2) నాలుగైదిటుల తెరలుమాయమగును. (3) నాలుగైదిటుల మూలవాంఛలు నాశనమగును. (4) నాలుగైదిటులసొంద్రినైల్యమదృశ్యమగును. (5) తత్సంబంధమగు ప్రధానసంస్కారములారెండింటివి తుడిచివేయఁబడును. (6) నాలుగైదిటులమార్గమున కర్ణరంభిద్వయము లధిగమింపఁబడును. (7) తుదకారెంటివలన సూక్షులోకమున నున్నతమైన నాల్గవ భూమికలోనికిసాధకుఁడుచేరును.

ఆధ్యాత్మిక వికాసమునను, శక్తి సంపాదనమునను ఇది సరకు చెప్పినట్లు నాల్గవభూమిక ప్రాధాన్యము వహించినది. (“అన్వార్-ఓ-తాజలియాత్” లేకసిద్ధులు) ఇంతదనుక చేరిన సాధకక్షేత్రికులు మృతులనుగూడ సజీవుల నొనర్పఁగలరు.

ఈశక్తుల దుర్వినియోగము చేయుటకై మనస్సు ప్రేరణము చేయుచుండును. దానివలన ముప్పుతప్పదు. కన్నులకు మిరుమిట్లుగొలిపి గర్వితులనొనర్చునట్టి యిట్టియున్న తస్థితికి బోయినవారు సద్గురువుల తోడ్పాటులేనివారగుచో ఆస్థితిని నిగ్రహించుకొనలేరు. కొలదిమందికే ఈశక్తి కలుగును. వారినిగురించియే హాసీజు యిట్లుచెప్పచున్నాడు.

‘స్వర్గదేహాలియందున్న సమయమందు
సరకుగొనబోకు మందలిసౌఖ్యదముల
సరకుచేసిన మెలకువ సడలిపడెడు
నాకముననుండి పాతాళలోకమునకు’

ఇట్టిసందర్భమున తానంతదనుక సముపార్జించిన యాధ్యాత్మికాన్నత్యమును పూర్తిగాకోల్పోవుటయేగాక జీవుడు తాజేరిన స్థానమునుండి భ్రష్టుడై శిలారూపమగు స్థితికలవాడగును.

దారిచూపు గురుకరావలంబనము లేకుండ నాల్గవ భూమికయందు గమనించెడు ముముక్షువునకు గాఢాంధకారమున తెరువు తెలియక నడచెడు తెరువరిగతిపట్టును. ఉజ్జ్వలమై శక్తిమంతమైన నాల్గవభూమిక యందలి స్థితిని క్రైస్తవ మతస్థులు వారియాధ్యాత్మికపరిభాషలో ‘జీవతమోనైశ్చితి’ యని యందురు.*

* మోక్షమార్గమున నాల్గవభూమికయందున్నవానికి సంగ్రహించు శక్తులు దుష్కలములకు మరల్చినప్పుడాతని రాక్షసుడందురు. ఈభూమిక యందేయున్న ప్రసిద్ధయోగియగు ‘చాంగ్’ దేవునకు సద్గురుగను శ్రీధ్యాసే శ్వరుడు సకాలములో సాయపడకున్నయెడల పతనమనొందెడివాడు. ఈ

తమోన్మతుఁడగు జీవుఁడు భ్రమ ప్రమాదముల నిగ్రహించినయెడల మనోలోకమగు నైదవభూమిక ప్రవేశింపఁగలఁడు. నాల్గవభూమికయందునలె యననికాసప్తకము నొక్కచే పర్యాయము భేదించెడు తుదిఘట్టమునకా జీవుఁడు చేరెనని చెప్పవలెను. ఇప్పటికి బంధములైన యేడును విడివడి వాంఛలు వర్ణములు, సంస్కారములు నశించి సప్తయవనికాశ్మకావగుంత నము పూర్తిగా తొలగిపోవును. నేత్రేద్వయమను ఆఱు ఏడు ద్వారములదాటి తేజః ప్రేమపూర్ణమగు నైదవభూమికయం దాతఁడు ప్రవేశింపఁగలఁడు.

ఈ యైదవభూమికలోఁ బ్రవేశింపఁగల్గినవారు 'వాలి-అల్లా' అనఁబడు భగవంతుని మిత్రులు. వారి మనోనేత్రము పూర్తిగా వికసించియుండును. అనగుంతనము లను యవనిక లేడును సమసిపోయినను దగ్ధపటన్యాయమున యవగుంతన మింకనున్నటులేయుండును. అందుచే జిజ్ఞాసువు భగవదైక్యము నింకను పొందలేదు.

నాల్గవభూమికను బ్రవేశించిన 'బాబాఫరీత్ గంజిశేఖర్' యెగురుచున్న ఖిట్టలనుబడఁగొట్టి వానిస్థానముల వారించి తిరిగివానికి స్థానముపోసి తన శత్రులనుబరీక్షించుకొన ప్రారంభించెను. అట్లతియైన భూమికయందున్న శృంగ నాయొకతె యట్టికత్తి దుర్వినియోగములన కలుగుఫలములనుండి యాతని రక్షించెను ఈయనుభవముకలిగింపిదప 'ఫరీద్ బాబా' తనగురువుతో సన్నిహితసంబంధమును గలవాఁడై తద్గురుకటాక్షమున సద్గురుత్వమును తానుపొంద గల్గెను. (Qutubiyat-or Perfect masterhood.)

* అహంకార కలుషితములుకాని నిష్కళంకమైన ప్రేమ కారణముగా నైదనభూమికయందున్న ముముక్షువుస్థితి సురక్షితము. దీనికి తిరోగమనస్థితి రాదు. తమ కేవిధమగు సపాయము లేకుండ యీ భూమికయందున్న వారు స్థూలసూక్ష్మలోకములందున్న వారికి సంకల్పరూపమునగాని నిస్సంకల్పముగాగాని మిక్కిలి సాయముచేయఁగలరు. ఇట్టి సిద్ధసంకల్పులు సాయమునుచేయుదురు.

ఎక్కడో యొకానొక జీవునివిషయమునఁ దప్ప తక్కిన జీవులవిషయమున నిటనుండి వారు తమంతతాము ముందునకు సాగుట యసంభవము. మిగిలిన యనగుంతనమును గురువుననుగ్రహమున సాహాయ్యమునఁ దొలఁగించుకొని యాటవభూమికయందు జీవుఁడు ప్రవేశింపఁగలఁడు. మనోలోకమున సత్కున్నతమగు భూమిక యిది. దివ్యదృష్టి నిట జీవుఁడు పడయును. ఫలభాగమార్గమున నీతఁడు దివ్యత్వమును బొందును. ఇచ్చట భగవంతుని సాక్షాత్కారము పరిపూర్ణముగా కలుగును. ఎల్లడలను యెల్ల వస్తువులును భగవన్మయములై వీనికి గాన్పించును. దీనినే సాక్షాత్కారదృష్టియందురు. అనఁగా ప్రత్యక్షదర్శనము వలన నిట జీవునకు విశ్వాసము కలుగును.

స్థూలప్రపంచమునందున్న వారికి భగవంతునియందు విశ్వాసమే యాధారము. ఈ విశ్వాసము స్థిరమైనది కాకపోవచ్చును. ఇది యీక్రింద తెలుపఁబడిన విశ్వాసములవంటిది కాదు. మేధావిశేషమో, సహజజ్ఞానమోకలవాని విశ్వాసము, దర్శనమువలన కలిగిన విశ్వాసము, స్వానుభవమువలన కలిగిన

విశ్వాసము, అను ముత్తెటగులకు భిన్నమైనది స్థూలప్రకృతి
సంస్థితుని విశ్వాసము.

ఉన్న తస్థితినంది యాటవభూమికయందున్న జిజ్ఞాసువు
కూడఁ ద్వంద్వములకుఁ గొంత లొంగినస్థితిలోనుండును. భగవం
తున కెదురుగా దానున్నపుడును చూచువాడు, చూడబడు
వాడు, అనునగాఢమగులోయ యిరువురను వేఱుచేయుచున్నది.
సద్గురు కటాక్షమునగాని యీలోయను జీవుఁ డతిక్రమింప
నేరఁడు. తనశక్తివలన మొదటిభూమికల నైదిటిని మానవుఁడు
స్వతంత్రముగా దాటుటకు సాధ్యములైనవే. అట్లైనను ఐదవ
భూమికయందుండు ద్వైతజ్ఞానరూపమగు యవనికమాత్రము
సద్గురుకటాక్షమున లభ్యమగు సాయమునఁదొలఁగింపఁబడును.
ఆటవభూమికయందుండు మాయనుండి యేడవభూమికలోఁ
బ్రకాశించు సత్పదార్థానుభవమును దసంతట తాను మాన
వుఁడు పొందనేరఁడు. ఇచట నభయప్రదాతయగు సద్గురు
కటాక్షమే యద్వైతసిద్ధి కాధారము.

అనంతమై, జ్ఞానానందశక్తులకు స్థానమైన యేడవభూమి
కలో జీవుఁడు స్యక్తిత్వమును గోల్పోయి భగవంతునిలో లీన
మగును. శాశ్వతమై త్రైకాలికాభ్యాసమైన పరిపూర్ణత్వము
నాతఁడొందును. అప్పుడిభౌతికశరీరము నిలిచినను నిలువకున్న
నొకటియే. స్థూలరూపమగు నీశరీరమను కవచము బ్రహ్మ
త్వైక్యసిద్ధి స్థిరమైన కొలఁదికాలమునకు రాలిపోవును. కాని
కొందరివిషయమునందీ శరీరము చాలకాలమువఱకు నిలిచి
యుండును. భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందినవారు

‘మజ్జిమ’ (Majjhims) అనియు బ్రహ్మభూతులనియుఁ జెప్పఁబడుదురు.

సద్గురువు స్వయముగాఁజేయు సాయమువలననే సాక్షాత్కారమందినవారిలోఁ గొందఱు సాధారణమానవునిస్థితికి రాఁగలరు. అట్టివారు ఆత్మజ్ఞానముకలవారై స్థూలసూక్ష్మమనోలోకముల విజ్ఞానమును తిరిగిపొందుచుందురు. అప్పు డిట్టిపురుషుల సనతారపురుషులని సద్గురువులని లేక ‘కుతుబు’ లని చెప్పదురు.

తేజస్సుగలచోట సంధకారముండదు. ఇవిరెండును విరుద్ధస్వభావములుగలవి. జ్ఞానమున్నతటి యజ్ఞానము నశించును. బ్రహ్మనుండి జీవునివేరుపరచునట్టియు నగాధమైనట్టియు మాయాయననికానగుంతన మిదియే. జ్ఞానసూర్యుడగు సద్గురువు కనురెప్పపాటులో దానిచ్చగించినవానికి భగవత్సాక్షాత్కృతిని బ్రసాదింపఁగలఁడు.

భగవంతుఁడొక్కఁడే సత్యము. ప్రేమస్వరూపుడగు నాదిత్యపురుషునియందు శాశ్వతముగా నున్న వారమే మనమందఱము.

ఎనిమిదవ

భాగము

పరాత్పరతరపరబ్రహ్మ.

(లోకాతీతము, అలోకమునగు దాని కన్వలవెలిగెడు
దైవము.)

ప్రథమస్పందనము — జీవపరిణామచక్రము.

పరాత్పరతర పరబ్రహ్మ.

(లోకాతీతము, అలోకమునగు దానికన్వల వెలిగెడు
దైవము.)

ప్రథమ స్పందనమునకు పరతరమైన స్థితియొకటి కలదు. ఇదియే పరాత్పరతరమగు పరబ్రహ్మ. భగవంతుని యస్తిత్వమును దెలుపునదియు నిదియే. ఇదిసర్వమునకు మూలము, నూఫీ యీస్థితిని 'వారా—ఉల్—వారా' అనిచెప్పెను.

భగవంతుని యస్తిత్వమును దెలుపు నీయనాదిస్థితియందంతములేనట్టియు నిరన్వయమునగు శూన్యస్థితికలదు. "అసద్వా ఇదమగ్ని ఆసీత్" అని తైత్తిరీయోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది.

ఈ శూన్యమున భగవంతునకు చిదచిత్ స్థితులలో నన్యతరముగాని, భగవంతుని చిదచిత్ కళల యన్యతరముగాని భాసింపదు. అహమేవాహమనబడు ప్రత్యయగోచర మగునదియు, నహంతతోఁగూడినదియు, నగునదేదియు నందులేదు. అం దనంతమనోవ్యాపకత కాని, సంకుచిత మనోవ్యాపకత

కాని లేదు. కారణ శరీరము సతిక్రమించిన మహాకారణ శరీర మనబడు సర్వవ్యాపకమైన శరీరముగాని, భౌతికశరీరముగాని యీయన్యక్తశూన్యము నందులేదు. లోకాలోకములు నందు లేవు. చిత్స్వందనముగాని, యచిత్రప్రకాశముగాని యందు గోచరింపదు.

ఇది మూలమనియు, ననంతమనియు, నన్యక్తమనియు భగవంతుని శూన్యస్థితియనియు వాకొనబడును. ఇట్లని నిర్గుణము నిరాకారమగు భగవంతుని స్వరూపమిది యనరాదు. సగుణ సాకారస్థితియు నిదికాదు. ఇదియే భగవంతుడుకలడు అని తెలుపు నస్తీత్వమును బోధచేయునదియై, చిత్ శూన్యమై స్థాణుస్థితిని దెల్పును.

భగవదస్తీత్వమును దెలుపునప్పటిస్థితిని సృష్టికిపరమైన దానికంటె పరతరమైన దానినిగాఁ జెప్పుదుము.

ఈ పరాత్పరతర భావమునే భగవంతుని యోగనిద్ర యని చెప్పుదురు.

ఈయ స్తీత్వమనంతమగుటచే దిక్కాలమున కందనిదై సర్వత్ర వ్యాపించియున్నది.

ఈ సర్వము శూన్యగర్భితము. శూన్యమనబడు అభావము కొదవపడినచో సర్వశబ్దమునకు సర్వత్వము సిద్ధింప నేరదు.

ఈయభావరూపమగు శూన్యమున చేత్యమగు జిత్సదాత్మము వ్యక్తముగా నుండును. శూన్యాంతర్గతమైన సమస్తము

నకు శూన్యస్వభావమే యుండును గావున చిత్పదార్థమును శూన్యమునలెనే యందుండును. దీనికి పరతరమైన భగవత్స్వరూపము స్వతస్సిద్ధముగా సర్వశబ్దవాచ్యము కావున భగవంతుని కానంత్యముండును. సర్వము తానై తనయందు సర్వము నైనస్థితియే భగవంతునకు సహజము.

ఇట్టిస్థితిలో శూన్యము అణగియున్నప్పుడు దానిస్వభావముచే చిత్స్వరూపముగూడ శూన్యతనే భజించును. దీని కన్వలనున్న భగవంతుని స్థితియందు సర్వవ్యాపకత్వము మూలమున భగవానుఁ డనంతముగా నుండును. పరమాత్మయనఁబడు స్థితియందు సర్వమున తాను ప్రకాశించుటమాత్రమే గాక సర్వమును దనయందు నిముడ్చుకొనువాఁడై యనంత శక్తి జ్ఞానానంద సౌందర్యములు అన్యక్తములై యుండును.

భగవంతుఁ డన్నిటియందు నసంతృప్తి ప్రికాశించుచున్నాఁడన్నచో నాయన్నిటికి న్యతిరేకమైన శూన్యమునందు పరిమితముగా గోచరించును.

ఈ పరిమితమైన శూన్యరూపమగు నభావమావిర్భవించి నప్పుడది యనంతముగా గోచరించును. ఇట్లు విస్తరించుట చూచినప్పుడు మన కది విరుద్ధముగాఁ దోచును.

ఈ పరిమితమైన యభావమునకు నసంతృప్తియును గలిగించునది భగవంతునియం దిమిడియున్నట్టియు నసంతములునగు శక్తి జ్ఞానానందము లనఁబడు స్వభావము నివి పరాత్పర తరమగు పరబ్రహ్మ సహజస్వభావములుగా వ్యాప్తమైయుండును.

అనంతమును, సర్వవ్యాపకమును నగుదానియందు పరిమితముగా నిమిషియున్న శూన్యరూప మగు నభావముకూడ పరబ్రహ్మయందు గోచరించు స్వభావతీతయము నావరించియుండును.

“ఓంకారబిందువునావిర్భూతి”

ఇట్లు పరిమితమైన శూన్యము, భగవత్స్వభావములును, సర్వవ్యాపకములునైన వాని మూడిటి ప్రభావముచే క్రిమముగా పరివ్యాప్తమై యనంతశూన్యమునుగా గ్రహింపఁదగు సృష్టిగా నావిర్భవించును. ఈ సృష్టియందలి మనకు మిథ్యా రూపమున గోచరించు, శూన్యమని తెలుపఁబడెడి యన్యక్త రూపము భగవంతుని ఛాయ యని యందుము.

భగవంతుఁ డనంతఁడగుటచే తచ్ఛాయయు ననంతము. సర్వవ్యాపకమైన భగవంతుని విభూతిలో నల్పాల్పబిందువునం దిమిషియున్న యీ మిథ్యాత్వమగు శూన్యత యావిర్భవించుట కారంభించును. అన్యక్తమగు నీశూన్యస్థితినుండి యావిర్భవించు శూన్యము సూక్ష్మబిందుస్థానమునుండి వెలుపలకు వచ్చి వ్యాపించుచున్నది. ఆబిందుస్థానమునే సృష్టిస్థానమనియు, ఓంకారస్థానమనియుఁ జెప్పదురు. దీనినిబట్టి సృష్టిస్పందనము బిందుస్థానమై పరబ్రహ్మయందే యున్నదని తెలియఁబడును.

అనంతమై సర్వవ్యాపకదశయందున్న పరిమితశూన్యాం తర్గత బిందుస్థానమునుండి సృష్టి ప్రారంభమై క్రిమముగా సర బ్రహ్మపదార్థమునుగూడ నావరించుచున్నది. ఈసృష్టి సర్వము నందును వ్యాపించి యనంతమై పై నుదాహృతములైన భగవం

తెని స్వభావత్రయమునకు సన్నిహితముగాఁ గూర్చుబడి
యనంతముగా వ్యాప్తినొందును. అంత ననంతశూన్యముగా
బ్రహ్మత్వమగును. ఇదియే యనంతస్వప్తియననబడును. బ్రహ్మ
కంఠమును భేదించుకొని మొట్టమొదట ఓంకారము, అథవాను
నదియు నుద్భవించెనని మన సంప్రదాయము.

“ఓంకాశ్చభశబ్దశ్చద్వావేతో బ్రహ్మణఃపురా
కంఠంభిత్వావినిర్యాతో తస్మాన్మాంగలికాపుభాః.”

లీల - (లహర్)

పరిమితమైనట్టియు నపరిమితమైనదానియం దిమిడియున్న
ట్టియు నన్యక్తమును అనంతశూన్య రూపము కలదగుటకు
సోతువునే మూలకారణమందుము.

ఈ మూలకారణము భగవంతుని లీల (లహర్) తప్ప
మరేమియు కాదు. ఈ ప్రథమస్పందనరూపమగు లీలయే భగ
వంతుని ముఖమునుండి వెల్వడిన “నే నెవడను—కో—హమ్”
అను శబ్దము.

బ్రహ్మాప్తిత్వముతో నొక్కటియగు ననంతత్వమునలన
స్వతంత్రుడై బ్రహ్మ అనంతానందమున లీనమందుటకు తానీ
యనంతమగు లీలనుబ్రకటించును. దీనినేస్వాత్మానందలయము
నొందుట యని చెప్పదురు. ఇదియే శతానందరూపమగు బ్రహ్మ
పదార్థమని తైత్తిరీయోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. లీలను ప్రక
టించుటయే స్వాతంత్ర్యమునకు నిదర్శనము. స్వతంత్రుడై

లీలను బ్రకటింపఁగలుగుట హేతువుగా నీవిషయమును మనము గ్రహింపవలయును.

అనాదియందు ననంతమగు సీలీలయే శూన్యమునఁ దవ్యక్తమైయున్న దెల్లయు వ్యక్తమగుటకు హేతువగుచున్నది.

శూన్యగర్భితమైన దానిని వ్యక్తీకరింపఁ జేయుటకు ముందు భగవంతుఁడు తనలీలనుబ్రకటించును. ఈ లీలా ప్రకటనమునకుఁబూర్వము పరబ్రహ్మస్థితియందుండి యనంతమై స్వతంత్రమైన సర్వత్వమునందుగల శూన్యమున యీలీల యిమిడియున్నది.

అనంతమై యంతర్భూతమైన యీలీల భగవంతుని యందుండి పైకి ప్రకటితమై శూన్యమున శూన్యముగా నెట్లు ప్రత్యక్షమగుచున్నది ?

లీల లీలయే. స్వతస్సిద్ధముగానేల ? యెట్లు? యేదియను ప్రశ్నములు దీనికి కలుగవు. అది యేక్షణమందైన నా విర్భవింపనచ్చును. అది యిప్పుడే జరుగవచ్చును; కొలఁది నెలలో జరుగవచ్చును; ఎన్నటికిని జరుగకపోవచ్చును.

అనంతమగు నాదిలీల లీలయే. ఆనంత్యమున సనుభావ్యుడగు భగవంతుని విలాసము. అది భగవంతునియందు ప్రస్ఫుటము కాకపోవచ్చును; వేలకొలఁది సంవత్సరముల తరువాతనో, లక్షలకొలఁది కాలచక్రములు తిరిగినతరువాతనో, యా విర్భవింపనచ్చును. దీని కాశ్చర్యపడవలసిన దేదియులేదు.

స్వతంత్రుఁడు, నిత్యుఁడుఁ నైన భగవంతునియందీలీలా
విలాసము తనంతటతానేహఠాత్సంభవముగాఁ బ్రస్ఫుటించును.
ఇట్లు ప్రస్ఫుటితమై బాహ్యముగాఁ గోచరించు విలాసమే యీ
సమస్తసృష్టికిఁ బ్రారంభముగా నారంభమయ్యెను.

ఇట్లు భగవంతుఁడు తనవిలాస ప్రభావముతో నవత
రించినప్పు డాయనతరణముతోఁగూడి యేకకాలముననే యీ
సంత్యమున నిమిడియున్న శూన్యమును నభావముగా నవత
రించును.

ఈక్రమమున భగవల్లీల మిథ్యయని తెలుపఁబడు
శూన్యమును సృజించినదని గ్రహింపవలయును.

మేయమగు సర్వమునుండి యమేయమగు మిథ్యయెట్లు
జనించినది యనువిషయమును మరల ఒక్కపర్యాయమిచట
జ్ఞప్తికిఁ దెచ్చుకొనుట యనసరము.

పరమాత్మ యనంతమగు సర్వము. దీనిని పారములేని
పారావారముతోఁ బోల్చవచ్చును. పారావారమున ప్రతిజల
బిందువు పరిమితమగు సర్వము. అపారమగు సముద్రమనంత
మగు సర్వము. అనంతసముద్ర మనంతసర్వమైనపు డందులోని
ప్రతిజలబిందువు పరిమిత సర్వమగును.

ఈ లీలావిలాస మనంతమగు సముద్రమును మధించి
సృష్టిరూపమగు దాని నావిర్భవింపఁజేయక పూర్వము సర్వ
సృష్టిపై బిందుస్థానమై ఓంకార మనంతమగు సర్వమందున్నది.

సృష్టిలీలా స్పందనము ప్రస్ఫుటముకాక మునుపు యీయపార
చారావారముపై శాంతము నిశ్చలమైయుండెను. అట్టియెడ
నాయనంతఃకలమున బిందువులనుమాట లేదు. అంతయు నొక్క
టియే. కావున భిన్నత్వమును లేదు. అప్పుడున్నది సమ
స్తము సనంతమునైన యపారమగు సముద్రమొక్కటియే.

లీలయనునది సమస్తమగు నానంత్యమును స్పందించు
నట్లుచేయుఁగా మొదట నోంకారము సృష్టి బిందువై బహు
పరిమితమై సర్వముగా జనించినది.

అనంతమగు సర్వమున ననంతమగు శూన్యమిమిడి
యుండెను. ఐనను యీశూన్యము లీలచే కడలింపఁబడినప్పుడు
మితమైన సర్వమునుండి యమితమైన శూన్యమావిర్భవించి
నది. అదియే యోగకారమను బిందువు.

అతిమితమైన సర్వమునుండి యనంతమైన శూన్యము
కృమముగా వెలికినచ్చినది. అదియంతములేనిదిగాఁ బెంపొందఁ
జొచ్చెను.

•లీనమైయున్న శూన్యముపైకుబికి శూన్యత్వముగా
జనించు సమయముననే సృష్టయగు బ్రహ్మ పరబ్రహ్మస్వరూ
పమున శూన్యముగా నిమిడియుండి సచేతనుడై యావిర్భవి
ంచును. ఇట్లావిర్భవించిన సచేతనమగు బ్రహ్మ కృమముగా
మూర్తిచుంతమయ్యెను. సర్వమగు తననుండి శూన్యస్థితిని
బయటపెట్టినచ్చిన సమస్తవస్తుచయముల యనుభవములను భగ
వంతుఁడు తాను సృష్టికర్తగా ననుభవించుచున్నాఁడు.

అప్పుడు కృమముగా స్వస్వరూపజ్ఞానము కలవాడై భగవంతుడు సృష్టికర్తగా తననుభావించి ప్రమేయమగు శూన్యమున ననంతస్థితియందు తగుల్కొని తన తత్వత్రయమును విస్తరించి పోషించుచున్నాడు.

భగవంతుని యనంతస్థితి పైకి గోచరించెడు శూన్య సంబంధమగు ననంతత్వమునుండి తప్పించుకొన లేకుండును. శక్తిజ్ఞానానందముల యనంతత్వముల సంపర్కప్రభావముల చే నీశూన్యమును ననంతముగా విస్తరించుచుండును. ఇవి స్వవిరుద్ధ పరిణామముగాఁ గాన్పించును.

భగవంతుడు తన పరబ్రహ్మస్థితియందు తనసత్యస్వరూప విషయికమగు చిత్ జ్ఞానమును బూర్తిగాఁ బొందుటకే పైన తెలుపఁబడిన సంఘటన మననకమైనది. ఈమార్గమున తన శక్తిజ్ఞానానందముల యానంత్యానుభవమును పరబ్రహ్మ కలవాడగుచున్నాడు.

పరిపూర్ణమగు చిత్స్వరూపానుభవ మొక్క పర్యాయము కల్గినను అది నశింపదు; శాశ్వతమైయుండును. ఈ చిత్స్వరూపజ్ఞానము మిథ్యానూపమగు శూన్యమునుండి వచ్చినదా? సత్యమునకు కల్గినదా? యరు ప్రశ్న మిచ్చట పుట్టనేరదు.

ఈచిత్స్వరూపజ్ఞానము భగవంతునకు నైజమగు సత్యానుభవమును గలుగఁజేయును. ఈస్థితియందే చేత్యుడగు జీవు

నకుఁ బరిపూర్ణత్వము సిద్ధించినది. ఇట్లైనను అసత్యమగుఁ
మిథ్యానుభవము కల్గినపిదపనే చిత్స్వరూపజ్ఞానసత్యము సాక్షా
త్కరించును. ఈ చిత్ జ్ఞానము పరిణామమును బొందునప్పుడు
అసత్యమే సత్యమని తోచుస్థితి తీవ్రమగును.

అట్టితఱి భగవంతునకు నసత్యస్మృతితప్ప వేటొండుం
డదు. దానినే సత్యముగా భగవంతుఁడును అనుభవించును..
అనఁగా సృష్టికర్తయగు (హిరణ్యగర్భుఁడు) భగవంతుఁడు.
మాయారూపమగు శూన్యావిర్భావమును సత్యమని, సర్వమని
తదేకీభావమున పొరపడినట్లు గోచరించును.

ఈస్థితిలో భగవంతుఁడు తన నిత్యసత్య స్వరూపానంద
మును బొందనలెనన్న సర్వమునం దిమిషియున్న చిత్కళను
తనలోని కాకర్షించుకొనవలెను. (ఈ చిత్కళయే బహిర్గతమైన
నప్పుడు మాయారూపమున భగవంతుని యనంతస్థితి నావరిం
చును.) దీనినే యంతర్ముఖముగా నాకర్షించినప్పుడు అది తన
కేంద్రమగు సర్వమునందును అనంతస్థితియందు నిలుచును.
(దీనినే 'ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానప్రతిష్ఠ' యనునది యుపనిష
ద్ధర్మమునుగాఁ బెద్దలు చెప్పుదురు.)

పైన చెప్పినట్లు బహిర్గతమైన చిత్కళ యంతర్ముఖమై
పరిపూర్ణముగా నంతఃపరిణతినిబొందినప్పుడు మిథ్యారూపమునే
సత్యమను ననుభవమునుగూర్చిన శూన్యత దనంతతానే నమసి
పోవును. ఇట్లది సమసిపోగా దాని స్థానమున భగవంతుని నిత్య
సత్యానంతములు స్థిరపడును.

అనగా నిత్యసత్యరూపమును గ్రహింపవలసిన నూతన విజ్ఞానమునునదిలేదు. సర్వమునందు నిమిడియున్న విజ్ఞానమే యిది. శూన్యమునుండి పైకివచ్చి శూన్యతతోఁ దనకుఁగల సంబంధమువలన శూన్యమునే సత్యముగా నింతవఱకు ననుభవించిన విజ్ఞానమే యిది. ఈ విజ్ఞానము పరిణామించి పరిపూర్ణమైనప్పుడు అసత్యమైన యభావానుభవము అనంతము సత్యముగ గోచరించును. అంతఃపరిణామమువలన నీ విజ్ఞానరూపముగు చిత్కళయే పూర్ణత్వమును బొందినప్పుడు అనంతము, సత్యము నగునది యొక్కటేయను ననుభవము కలుగును. ఇది భగవంతునకు స్వకీయమగు ననంత సత్యస్థిత్యనుభవమును గూర్చును.

ఆద్యమును, ఆనంత్యమునగు స్థితియందు భగవంతుఁడు సత్యజ్ఞానానందములను వానిప్రభావముచే నిత్యమగు ననంతత్వమును బొందుచున్నాఁడు. కాని భగవంతుఁడు శాశ్వతమైన పరమాత్మ పరబ్రహ్మ. ఆదిస్థితికిని తరువాత భగవంతునికి సంక్రమించిన స్థితికి నీ భేదముకలదు. శూన్యతను ఆవిష్కరణము చేసినప్పుడు క్రమముగా సంప్రాప్తించు సంస్కారములవలన నీ భేదము కలుగుచున్నది.

పరబ్రహ్మస్థితి యందుండు భగవంతునకు తాననంతఁడు నిత్యుడై నప్పటికి తన నిత్యానంతత్వముల జ్ఞానము లేకుండెను. అనంతమును, స్వీయమునగు చిద్విలాస ప్రభావము వలన భగవంతుఁడు తన యాధార్థ్యస్వరూపముగు చిదనంతఁ

డగును. ఈ చిత్స్వరూపము తనసత్యజ్ఞానానందముల రూపమును అనుభవించుటకుఁ దోడ్పడును.

నూతనముగా సంప్రాప్తించిన నిత్యచిత్స్వరూప స్థితి వలన తన పరబ్రహ్మస్థితి జ్ఞానము నిత్యముగా సృష్టికర్తయగు హిరణ్యగర్భుఁడు పొందఁగలుగుచున్నాఁడు. ఈజ్ఞానము స్మరణరూపమైనది. ఇదియే పరబ్రహ్మపదమును బొందుటకు లక్ష్యమైనది.

పైన తెల్పినట్లు భగవంతుని యాద్యస్థితి యనంతము. నిరాకారమునగు శూన్యము. ఇందు భగవంతుఁడున్నాఁడు. కాని యిది చిద్రహితమైనస్థితి. దీనినే సృష్టినంకల్పము నధిగమించిన భగవంతుని గాఢసుషుప్తి.

ప్రప్రభమమున స్పందనరూపమైన చిల్లీలా విలాసము. కారణముగా భగవంతుని సుషుప్తిస్థితి భంగమయ్యెను. దాని వలన కలిగినఫలము సృష్టి. ఈసృష్టినే కార్యరూప పరిణామమందురు.

ఈ సుషుప్త్యవస్థను గ్రహించుటకై మానవుని సుషుప్త్యవస్థతోఁబోల్చి మనము చూచుకొందము. మానవుని సుషుప్తియు భగవంతుని సుషుప్తియు యథార్థమునకు భేదరహితములే. పరమాత్మయనియు, పరబ్రహ్మయనియు చెప్పఁబడు స్థితియందున్న భగవంతుఁడిట్టి గాఢసుషుప్తి నిమగ్నుఁడైయుండును. కాని మానవస్థితిలోనున్న భగవంతుఁడు ప్రతిదినమూ సుషుప్త్యవస్థనుమాత్రమేకాక జాగరణావస్థ ననుభవించును.

రూపరహితుఁడు, సంస్కారరహితుఁడు, అనంతఁడు. నిత్యఁడు నైన భగవంతుఁడు పరిమేయమగు సజీవ, నిర్జీవరూపానుభవములను బొందుచుండును. దీనికి హేతువు అభావమగు శూన్యముయొక్క- పరిమితమగు సంస్కారము శూన్యముగా నావిర్భవించుటయే. దీనినే మాయాశబలితబ్రహ్మ మందుము.

చిత్స్వరూపము తత్త్వరిణామదశ లందుచున్నప్పుడు కొన్ని కొన్ని వేశల శూన్యసంస్కారములను మానవానుభవములను భగవంతునియందు సంక్రమింపజేయును.

పరిమితమైన చిత్స్వరూపమునుండి వెలువడు మయాఖిలేఖలచే సంగృహీతమైన ప్రథమసంస్కారమును భగవంతుఁడు కలవాడగును. అనంతమగు లీలావిలాసము ప్రసృటమై తదంతర్గతమైన మిథ్యాత్వమునుండి శూన్యతను ఆవిష్కరించినపుడే పైన తెలుపబడిన పరిణామ ముత్పన్నమయ్యెను. ఈ లీలావిలాసమునకు కర్తృత్వము భగవదిచ్చయే.

ప్రథమమున పరిమితముగా బిందురూపమున స్పందించిన చిత్కలాపరిణామముతో బాటుగా ననాదియు సాంతమునగు సంస్కారమును క్రమాభివృద్ధిని పొందజొచ్చినది. ఈ చిత్కలావిక్షేపశక్తిని సరోవరమధ్యపతితసూక్ష్మవస్తుస్పందనమున జనించు తరంగము క్రమాభివృద్ధిని తీరాంతము వ్యాపించుటతో బోల్తురు.

ఈ పరిణామము వ్యాప్తినొందుకొలది నానాస్థూలరూపముల ద్వారమున నానావిధ సంస్కారానుభవములు కలుగు

చుండును. ఎందుచేతననగాఁ బుట్టుచున్న సంస్కారముల యనుభవములను చేత్యమైనచిత్కల తప్పకపొందుచుండును. కాని చిత్కలయే యీసంస్కారముల ననుభవించుటకు చిత్సంస్కారములరెండికి పరస్పరానుభవమునుగూర్చు మధ్యస్థపేరణ శక్తి యొకటియుండనలెను. పరిణామమున క్రమక్రమాభివృద్ధి నొందుజీవునకు స్థూలరూపముల యందభివృద్ధికలుగుకొలఁది యీచిత్సంపదయుఁ బరిణతిని బొందుచుండును.

భగవంతునియందు ప్రభవమున నుత్పన్నమైన యమే యమైన విలాసతరంగసంబంధమున బరిమితమగు మొదటి సంస్కారము అనంతమును, చిత్కలాహైన్యమును గోచరింపఁ జేయుచున్నయు, భగవంతుని పరిమితచేతను నొనర్చినది. క్రమముగా వివిధములగు సంస్కారములు బహిష్కృతములై భగవంతుని పరిమితమగు చేత్యస్వరూపమును బెంపొందింపఁజేయఁ జొచ్చెను. ఈసంస్కారములు చేత్యమగు విజ్ఞానమునానరించి నృద్ధియగుచు తుదకుభగవంతునిమానవరూపముతో నేకీకరణ మొనర్చును. ఇదియే చిదనంతమగు భగవంతునియందుగల పరిణతి పరిపూర్ణదశకు వచ్చినదనుట.

ఇట్లు మానవశరీరమున భగవంతుఁడు జీవాత్మయై చిత్ జ్ఞానమున పరిపూర్ణదశకువచ్చుటచే నింతకంటె ఉన్నతోన్నతములైన శరీరముల యవసరము లేదయ్యెను.

చేత్యమగుజ్ఞానము పరిణతిగాంచుమార్గమున సజీవములు నిర్జీవములునగు నానాస్థూలరూపములతో భగవంతునికి

సంపర్కముకలుగుచుండును. ఐనను తనకుఁ దెలియకయే పరిమితమైన సూక్ష్మాకారమున మనోరూపమున భగవంతుఁడు యేకత్వమును బొందుచున్నాఁడు. సర్వమునం దిమిషియున్న శూన్యమగు మిథ్య ప్రారంభమున బహిర్భూతమైనప్పటినుం డియు చిద్దశాపరిణామమార్గమునందు పైనపేర్కొనబడినరూపములు భగవంతుని స్థూలరూపసంబంధము కలిగియేయుండెను.

చిత్స్వరూపజ్ఞానము వృద్ధియగుకొలఁదిని సూక్ష్మమనోరూపముల పరిణామముకూడ కొనసాగుచుండును. ఇట్లు పరిమితములగు సూక్ష్మమనోరూపములు స్థూలమగుమానవరూపమున వృద్ధిపొందుచుండును.

మానవరూపమున భగవంతుఁడు పరిపూర్ణముగా చిత్స్వరూపజ్ఞానముకలవాఁడై నప్పటికి పరిమితమగు సూక్ష్మమనోరూపములుకూడ మానవరూపమున పరిపూర్ణముగా వృద్ధిపొంది నప్పటికిని అందుప్రకాశించు చిత్స్వరూపము జీవసంబంధమున స్థూలమైనదగుటచే నదిస్థూలప్రపంచానుభవమునుమాత్రము కలుగఁజేయును. అందుచే నిట్టిజీవునకు సూక్ష్మమనోరూపములస్మృతియు తల్లోకముల ప్రత్యక్షానుభవము అనునవి రెండు నుండవు.

మానవశరీరమున భగవంతుఁడు పరిపూర్ణముగా చిత్జ్ఞానము కలవాఁడై నప్పటికి సూక్ష్మశరీరసంబంధమగు తన పరిమితశక్తినిగూర్చికాని, మనోమయశరీరమునకు సంబంధించిన తన పరిమితమనస్సునుగూర్చికాని జీవదశయందున్న భగవంతుని

కింకను స్మృతి కలుగలేదు. నే నసంతోష క్షిప్తానసంపన్నుఁడను. నేనే భగవంతుఁడను అను యెఱుకకూడ నీదశయందున్న జీవునకు లేదు. స్థూలశరీరసంబంధములగు పాంచభౌతికవిజ్ఞానమునకు తనకభేదము స్ఫితియందు పాటించును. స్త్రీపుంసాత్మక సాధారణవ్యక్తివలె స్థూలప్రపంచానుభవములును భగవంతున కీదశయందుండును.

దేహమగు స్థూలరూపమును, మనోరూపమును, ప్రాణమయవిజ్ఞానమయరూపములును, అనువాని యనుభవములను సరబ్రహ్మయం దిమిడియున్న యమేయశూన్యమునుండి యావిర్భవించిన ప్రమేయశూన్యమునుండి బయలుదేరి జీవునకుఁ గలిగించుచున్నది.

అనఁగాఁ బరిమితశరీర మనః ప్రాణశక్తులు శూన్యమునుండి బయలుదేరినవనియు, వీనికి సంబంధించిన విజ్ఞానము కూడ శూన్యసంబంధమైనదేయనియుఁ దెలియవలయును.

మనస్సు భావములకు, వాంఛలకు స్థానము. ప్రాణశక్తి బలము, వీర్యస్థానము. శరీరము సుఖదుఃఖముల కాశ్రయము. భావములు, వాంఛలు, బలము, వీర్యము, సుఖము, దుఃఖము అనునవి మానవునియందు పరిమితములైయున్న మనోమయ, ప్రాణమయ, అన్నమయకోశముల లక్షణములు. మనఃప్రాణశరీరసంబంధమగు త్రిగుణములును పరిమితమగుస్థితిలోనున్నను పరిమితశూన్యమునుండి యవి పుట్టినవి కావున వానిశక్తులను మిక్కిలిగాఁ బ్రసరింపజేయును.

మానవప్రకృతికి ప్రారంభలక్షణములు ప్రాణమనో బౌతికరూపములే. ఇవి యానందమును సూచించునవి. ఈ మూడిటికిని భగవంతునియందుగల మూడు విధములగు ననంతశక్తి జ్ఞానానందములతో సంబంధముకలదు. దీనినే సచ్చిదానంద మందుము.

పరిమితమగు శూన్యమునుండి క్రమముగా పరిమితమగు భగవంతుని త్రిగుణాత్మకమైనస్థితి యిట్లావిర్భవించినప్పుడును, పరిమితమగు శూన్యమనంతశూన్యముగాఁ గన్పడినప్పుడును, మాయగా గోచరించు శూన్యత్వమున నీపరిణామము లగ్నమైయుండి పరిమితమైన మూడు లక్షణములుగా మానవుని యందు ప్రత్యక్షమగుచుండెను. వీనిశక్తి యనంతముగా నృద్ధి పొందు లక్షణము కలదు.

మనఃప్రాణశరీరములు మూడును తమతమ శక్తిబాహుళ్యమును భ్రమకొల్పుచు నెట్లుప్రకటించునో చూతము. వాని యనుభవము లీక్రిందివిధమున కలుగుచున్నవి. (1) నూతన విషయ సృష్టిచేయఁగల విజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞుని మనస్సు బహు విషయములను కనుగొనుచున్నది, (2) భ్రమయను చక్రగతమైన యణుశక్తి యావిర్భవించి యది యేశూన్యము నుండి బయలుదేరినదో దానినే నాశనముచేయఁగల భీషణ శక్తిని బ్రదర్శించుచున్నది. (3) విహికసుఖమున కాలవాటమైన శరీరము శూన్యతాభివృద్ధితోపాటు సుఖాభివృద్ధిని యిచ్చు భవించవలెనను వాంఛ కలదియగును. ఈ మాయాజీవితమునకు సుఖమును బడయుటయే ప్రాతిపదికమగును.

భగవద్వచనముగా నీశూన్యత యిట్లువిస్తరించుటకు కారణమేమనగా సర్వస్వరూపమైన దానియందలి యనంత శక్తిజ్ఞానానందములనెఱుఁగు భగవల్లక్షణమును పరిమితముగా ప్రాణమనోభౌతికశరీరములను నాహవించుటయేకాని మఱొండు కాదు.

అనంతశక్తికి పరిమితలేదు. దానికి తఱుగువిఱుగులులేవు. కాని పరిమితముగశక్తి యనంతశక్తితో సంబంధమున్నను అది నశించుటకు కారణమేమనగా శూన్యములోని పరిమితమనస్సు నుండి శూన్యముగా నావిర్భవించుటయే.

అనంతజ్ఞానముశాశ్వతము, సమగ్రము, సర్వవ్యాపకము. దానికి తెంపుగాని తుదిగానిలేదు. పరిమితమైనమనస్సు అనంత జ్ఞానముతో సంబంధము కలిగినదైనను క్రమముగా నాశనము పొందుచున్నది. శూన్యమై పరిమితమైనమనస్సునుండి బయల్పడలిన శూన్యమునుండి యీపరిమితమనస్సు పుట్టుటయే దీనికి కారణము.

అసీమానందము, నిత్యము, నిరాటంకము. అది నిత్యమగుటచే దానికి విరుద్ధస్థితిలేదు. లౌకికసుఖము అఖండానందముతో సంబంధముకలిగినప్పటికిని నిత్యముకాదు. అందుచే దానిలో న్యతిరేకస్థితియగు దుఃఖస్థితికూడకలదు. ఈపరిమిత సుఖము మానవునకు ప్రాప్తిపదికమేయైనను నాశనముకలది. దీనికి హేతువు జీవితముయొక్క యశాశ్వతత్వము. శూన్యజీవితమునుండిజనించిన శూన్యమునబుట్టినది యీజీవితమగుటనలన దీనికి నాశనముతప్పదు.

భగవత్సాక్షాత్కారమునకై చేయుచున్న మున త్రిగుణాత్మకమైన మనఃప్రాణస్థూలశరీరలక్షణములను గోల్పోవుట నచ్చును. పిదప ప్రధానమగు సచ్చిదానందముల జీవుఁడనుభవించును. అప్పుడు తననిజస్థితి స్థూలశరీరముకాదనియు, శాశ్వతానందమనియు, పరిమితప్రాణశక్తికాదనియు, మూలశక్తియనియు, పరిమితమనోవిజ్ఞానముకాదనియు, అనంతజ్ఞానమనియు జీవుఁడు తెలిసికొనును. ఇట్టి ఎఱుక కలిగినపిదప పరిమితమగు ఉపాదిత్రయమును విడనాడి స్రధానమగు భగవంతుని రూపమై శాశ్వతమగు సచ్చిదానందస్థితిని పొందును. ఇంతకుఁ బూర్వముగలసంబంధము యాస్థితికి చేరునప్పటికి పరిమితోపాధులతోడి సంబంధము జీవునకు విచ్చిన్నమగును.

ఈస్థితియందు మానవుఁడు చేత్యసంపదను కలవాఁడయ్యు నసత్యమును, పరిమితమునైన శూన్యతనే సత్యముగను అనంతముగను భావించి తదనుభవములఁ బొందఁడు. ఐహిక సుఖప్రధానమైన శరీరము, ప్రాణశక్తి, మనస్సు శూన్యతానుభవములకు కారణభూతములైనను పరిమితసంస్కారములతో మానవుని చిద్విజ్ఞానమును బంధింపవు. వీనిసంబంధము భేదింపఁబడుటచే చేత్యదృష్టినుండి యివిదూరములైనవి. స్వభావముచే నివి పరిమితమగు శూన్యసంబంధముకలవి కావున వెంటనే యదృశ్యములైనవి.

శరీరము, ప్రాణశక్తి, మనస్సు మనుష్యుని చిత్జ్ఞానముపై తమప్రభావమును గోల్పోవుటకుఁ బూర్వము దైవందిస

జీవితములో నొకయనుభవము మానవునకుఁ గలుగుచుండును. అది ప్రతిదినము నిద్రపోవుట, మెలఁకువఁగాంచుట యనునవి.

ఈ ప్రధానమగు అనుభవము దైనికజీవితములో మానవునకు మూఁడుస్థితుల కారణమగుచున్నది.

మొదటిస్థితి :—గాఢసుషుప్త్యవస్థ. ఇదియే మానవుని లోని యాత్మకుఁ బూర్తియగు నిశ్చైతన్యస్థితి.

రెండవస్థితి :—స్వప్నవస్థ. ఇది జాగ్రదవస్థతోఁ గూడి యుండును.

మూడవస్థితి :—పరిపూర్ణజాగ్రదవస్థ. మానవునియందు జీవస్వరూపముగా నాత్మకుఁగల విజ్ఞానస్థితి యిది.

మానవునకు తనయందు సంచరించు ప్రాణవాయువుల ప్రజ్ఞానము కలదు. అది మానవునకు నాతఁడు చేయు పనుల వలన ద్యోతకమగుచున్నది. సంస్కారములవలన కర్మములు పుట్టును. కర్మములవలన సంస్కారము లుత్పన్నమగుచున్నవి. సంస్కారములు కర్మములచే మనస్సునందు సంకలనము పొందుచున్నవి. ఈరెండును అన్యోన్య్యాశ్రయములు, అన్యోన్య్యాధారములు. కర్మములవలన సంస్కారములు వృద్ధిపొందును. సంస్కారములనుండి కర్మములు ప్రేరణము చేయఁబడును.

పైన తెలిపినట్లు సంస్కారముల జన్మము సర్వమునం దిమిడియున్న శూన్యమునం దంతర్గతమైయున్నది. దీనినే పరబ్రహ్మస్వరూపమునందలి భగవంతుని స్థితియని చెప్పదురు. శూన్యము సృష్టిస్వభావము ననుసరించి శూన్యముగా

నావిర్భవించి నప్పుడు శూన్యాదిస్వరూపము భగవంతుని యందలి చిత్కలాస్పందనమునను సృజమాంశముగా జనించి నది. అదియే శూన్యత్వప్రథమ సంస్కారము. ఈ చిత్కలాస్పందనము సృష్టద్వమగుకొలది ప్రథమసంస్కారము వివిధ సంస్కారములుగా నుత్పన్నమగుటకుఁ గారణమైనది.

అందుచే సంస్కారము లన్నియు మిథ్యారూపములు. శూన్యమనఁబడు మిథ్యకంటె వేఱుకాదు. కాని శూన్యములగు నీసంస్కారముల ద్వారమున మనుష్యుని యందలి చిత్స్వరూపమగు ప్రజ్ఞానము పూర్ణత్వమొందుటచే నీసంస్కారము లతో సంబంధముగల యీ ప్రజ్ఞానము, యీ శూన్యమే వాస్తవము సర్వము అను ననుభవము మానవ్రసకుఁ గలుగుస్థలమే యేయును.

ఇట్లు సంస్కారములు పూర్తిగా నశించునటకును మనుష్యుని జీవితమునందలి ప్రధానములై గోచరించును. వీని నాశనముతో నసత్యమై శూన్యసంబంధములగు ననుభవమునుండి చిద్విజ్ఞానము ముక్తిని పొందును. ఇట్లు సంస్కారములనుండి ముక్తి పొందినప్పుడు అసత్యమగు శూన్యమును సత్యముగా భావించు ననుభవముఁ గూడ నశించును. అప్పుడు సత్యము అసంతమగు నాత్మయనియు, భగవంతుఁడనియు ననుభవము కలుగును.

సంస్కారములు మనుష్యుని ప్రజ్ఞానముపై తమ ప్రభావమును చూపు సంతకాలము ప్రాణశక్తి ప్రోత్సాహమున

మనస్సును లొంగదీసికొని యాంతరస్మృతియం దీసంస్కారములు స్థావరమేర్పఱచు కొనుచున్నవి.

ఈ సంస్కారములు మానవుని యంతస్మృతియందు వానివాని విజ్ఞానవికాసమునుబట్టి కొన్నిగంటలో, దినములో, సంవత్సరములో, యావజ్జన్మములో స్థిరముగా నిలిచియుండును. ఇవియే స్వప్న జాగ్రదవస్థలయందు సంతస్మృతిమార్గమున బ్రస్ఫుటించుచుండును.

ఈసంస్కారములు పూర్తిగా నిద్రాణమైయున్నప్పుడు దానిని సుషుప్త్యవస్థ యందుము. ఇవి పైకిపుట్టినప్పుడు ప్రభ మావస్థలలో ననిశ్చలములుగానుండును. దీనికి కారణము శూన్యతలోనుండి సూక్ష్మాతీసూక్ష్మరూపములలో నివి బయలుదేరుటయే. ఆసమయమున మానవుఁడు అర్థస్మృతిలోనుండి యంతస్మృతిజన్యములగు స్వప్నములయనుభవములను బొందుచున్నాఁడు. ఈచంచలరూపములోని సంస్కారములు పరిపక్వమైనప్పుడు నిర్దుష్టమైన స్థూలరూపముగా ననుభవములోనికి వచ్చును. ఇవియే ప్రభమశూన్యదశలోని సూక్ష్మరూపములు. ఈయనుభవము కలిగినప్పుడు మానవుఁడు స్థూలప్రపంచానుభవమును జీవస్వరూపమున జాగ్రదవస్థయందుండి యనుభవించును.

తేలివిగలిగి లేచి జాగ్రదవస్థలోనున్నప్పు డాతఁడనుభవించునవియు శూన్యగర్భస్థములగు సంస్కారములు. స్వప్నదశయం దాతఁడనుభవించుసంస్కారములే మరింతశక్తికలవియై

యాథార్థములుగాఁ జైకినావిర్భవించును. అనఁగా స్వప్న మే యుచ్ఛస్థితియందున్నప్పుడు మానవుఁడు జాగ్రదవస్థలోనున్నాఁ డని చెప్పవచ్చును. కావున మానవుని జాగ్రదవస్థ యస్వప్న మైన స్వప్నావస్థానుభవమే. కాని యిప్పుడు మరింత ప్రస్ఫుటముగాను స్పష్టముగాను అనుభవములోనికి వచ్చును.

నిద్రాణమైన స్వీయసంస్కారముల ప్రస్ఫుట నాటకమే స్వప్నము. ఈ సంస్కారములు అంతస్మృతిచే వెలుపలకు వచ్చినప్పుడు స్వప్నమునందలి వస్తుజాతము పాత్రలుగా సూక్ష్మాతి సూక్ష్మరూపములలో సృష్టింపబడును.

స్వప్నావస్థయందున్నవాఁడు తనకుఁ గలుగు స్వప్నమున నాతఁడు ఏకమైపోవును. ఆస్వప్నమును సృష్టించువాఁడును అతఁడేయగును. ఈసృజనము ఒక నాటకమువంటిది. ఈ నాటకమున సృష్టికర్తయగు నాతఁడును పాత్రధారిగనే యుండును. ఈ స్వప్న నాటకమున కథావస్తువుతోడను, అందలి వ్యక్తులతోడను తాను సూక్ష్మస్థితియందుండి సంపర్కముకలవాఁడై మెఱయును. ఈ స్థితియందు కథావస్తువు, వ్యక్తులు, సమస్తము స్వప్నమనుభవించువాని సృజనమే. మరి యివియన్నియు సూక్ష్మస్థితిలోనున్న వేకాని వ్యవహార సిద్ధములుగావు. ఈయవస్థ మానవుని భూతాద్యతన జీవితములకు సంబంధించిన సంస్కారముల ఫలము. ఇట్లొకజీవుఁడు స్వప్నావస్థయందు సంతస్మృతిలో సూక్ష్మస్థితియందుండెడు రూపములతోడి సంయోగము కలవాడగుచున్నాఁడు.

జాగ్రదవస్థలో వీనికి స్వప్నగతవిషయములు జ్ఞప్తికి రాగా వానిని స్థూలరూపములందలి వస్తువులుగను, జీవములు గను, తనకు సంబంధముగల విషయములతోఁ గూర్చి కొనును. ఈవిషయములును అప్పుడు జ్ఞప్తికి వచ్చును. అధికజ్ఞాన సంపన్నునకు భూతకాలమునందును దైనందిన చర్యలో తనకు సంబంధముగల వస్తుచయము స్వప్నానుభవమున జ్ఞప్తికి వచ్చును.

ప్రజ్ఞానంతనకు తాను గాంచవలెనని యజ్ఞించునదైనను, తనకు సన్నిహితత్వముగల వస్తువైనను, తాను స్వప్నమునం దనుభవించినదని జ్ఞానము కలుగవచ్చును.

ఒకప్పుడు పూర్వముగనిన స్వప్నమునందు గోచరించిన వస్తువును భావికాలమున స్థూలరూపమున తన జీవితాంశములో గోచరించునదియై వర్తమానమునఁ గాన్పింపవచ్చును.

కొంతకాలము గడచిన తరువాత నావస్తువే. తన జీవితములోఁ జూచిన స్మృతియేమియు లేనప్పటికి ప్రస్తుత జాగ్రదవస్థలో నెన్నఁడో కలలోఁజూచిన రూపముగానే మరలఁ గాన్పించును.

కొన్ని సంవత్సరములకుఁ బూర్వమే స్వప్నమున యనుభవించిన విషయములు ఒక్కొక్కప్పుడు యథార్థములై యనుభవమునకు వచ్చుట యందందు కానవచ్చుచున్నది.

భూతకాలములోని యంశములు ప్రస్తుతకాలమున జరిగినసంస్కారములనుండి స్వప్నరూపమున నుత్పన్నమగు

నష్టాదుభవిష్యత్కాలమున జరుగనున్న విషయములను మానవుడు కలలోగనుట యెట్లు సంభవించు నని యిచ్చట సందేహము కలుగవచ్చును.

రాజోవు విషయములను ప్రస్తుతము కలలోగనుట నిజముగా సాధ్యమగునా! భావికాలమున జరుగఁబోవు సంఘటనలను ముందుగా నిర్ణయింపవచ్చునా! యనునది ప్రశ్నము. కలలోఁగాంచియు, భావికాలమున యెప్పుడో జాగ్రదవస్థలో తన యనుభవమునకు వచ్చు విషయమును గూర్చి మూఁడుడై యీ మధ్యకాలమున నుండుట కవకాశము కలదాయనియు సందేహము.

ఇట్టి సందేహముతోఁ గూడిన ప్రశ్నముల కవకాశమున్నను అప్రయత్నముగా భవిష్యత్తునుగూర్చి కలలో కొంత గ్రహింపగలిగినను మానవున కాభవిష్యత్తు ఈ వర్తమానస్థితిలో నెట్లు సిద్ధమగుచున్నది అని మరియొక ప్రశ్నము కూడ పైనివాని ననుసరించి కలుగును.

ఇంకను కలలోనైనను గడచిన సంస్కారముల మార్గమున వర్తమానమున నివశించు మానవుడు భవిష్యత్తుతో నెట్లు సంపర్కమును బొందుచున్నాడనియు, భావిని జరుగనున్న విషయములకు మానవుని సంస్కారములతో మున్ముందుగా నెట్లు సంయోగము కలుగుననియు, అనాగత విషయజ్ఞానము మానవునకు దేనివలన లభ్యమగుచున్నదనియు సందేహపరంపర ఒకదానివెనుక నింకొకటి కలుగవచ్చును.

భావినిజరుగనున్న విషయములతో, వస్తువులతోఁ దనకుఁగల సంబంధము వర్తమానదశలో మానవునకు తనకుఁ తెలియకయే యనుభవద్యోతకము లగుచుండుటకు కారణము తన స్వప్నస్థితిలో ప్రచలితమైన నాటకమునకుఁ దానే కర్త యగుట.

నిద్రాణమైన తన సంస్కారముల ద్వారమున కలలోని నాటకమునకు సృష్టికర్తయైనప్పుడు తన పూర్వసంస్కారములు పైకి విజృంభించినప్పుడవి వర్తమాన స్థితిని కలవినలె తోచును. ఈనాటకమున మునిగియున్న మానవుడు తన పూర్వస్థితిలో మునిగియుండును. దానినే వర్తమాన స్థితియని తలంచు చుండును.

భూత పూర్వములగు సంస్కారముల నిమగ్నుడై యుండియు ఎఱుకలేమిచే వర్తమానమనెడు భావమునందు మానవుఁ డుండును. తన పూర్వసంస్కారముల రక్షించు కొనుచు వచ్చినను తాను స్వప్నమందనుభవించిన వస్తుచయముల సంపర్కములను స్వప్నములద్వారముననే యనుభవించు చుండును. ఈసంబంధము లప్రయత్నసిద్ధములైనను అవస్థా రూపనాటకము పరిపూర్ణముగా సురక్షితమై నడచునట్లవి చేయును. స్వప్నమును సృజించు కర్తయే దానికి రక్షకుఁడును.

వర్తమానదశయందు కడచిన దానిని యెట్లు పోషించు కొని మున్ముందునకు సాగుచున్నాడో మానవుడు తనకు తెలియకుండగనే వర్తమాన దశయందు భవిష్యత్తును సంత

క్షిించు కొనుచున్నాఁడు. వర్తమానము భూతమునకు భవిష్యత్తెన్నఱు, భవిష్యత్తున కది భూతమగును.

నేడు నిన్నటికి భావికాలము. అదే రేపటికి భూతకాలము. నేటితో సజీవుడైన మానవుఁడు నిన్నరేపు అనురెంటిని పోషించుచున్నాఁడు.

భూతభవిష్యత్కాలములకు ప్రత్యేకము మూలమున్నప్పటికి నవి ఒక్కపర్యాయమే వర్తమానమున పరిరక్షితములగు చున్నవి. కావున వర్తమానమున భూతభవిష్యత్తులు శాశ్వతముగా లీనమైయున్నవి. సృష్టికిగల శాశ్వతత్వమున కాలమనునది లేదు.* గతములేదు. అనాగతములేదు. వర్తమానము మాత్రమే కలదు. అనంతకాలమున జరిగిన దేదియులేదు; జరుగబోవునదియు లేదు. అంతములేని అద్యతనముననే యెల్లవిషయములు జరుగుచున్నవి. జరుగుట యనున దంగీకరింపవలసి

* స్థూలసూక్ష్మమనోలోకములు ఊహాప్రపంచములు మాత్రమే. అందుచే కాలము, కలము (ఆకాశము) కూడ మాహాజనితములే. కాలమునకు స్వాతంత్ర్యముగాని ప్రత్యేక పరిమాణముగానిలేదు. ఈ మాండులోకములలో నన్యోన్యసంబంధము లేని యనుబంధరూపమైన విలువమాత్రము కలదు. స్థూల ప్రపంచమందలి కాలమానకు మిగిలిన లోకములలోని సంబంధములేదు. ఇట్లే సూక్ష్మమనఃప్రపంచముల కాలమానకు మిగిలిన లోకముల కాలమానకు సంబంధములేదు. కలయనునది యవయవసూక్ష్మాంశముల ద్వారమున స్థూలవిషయముల యనుభవము, దీర్ఘమును, క్షేత్రమును, క్షేత్రమునకు నగుకలయెంత తక్కువ కాలములో జరుగునో మనకు తెలియదు. ఈ కాలవిరక్షమన గడియారమును కాలమానముతోఁ జెల్లపబడునది.

వచ్చినచో అదియే వర్తమానము. ఎందుచేతననగా మనదృష్టికిః జరిగినట్లు కానబడునదంతయు, నిప్పుడేజరుగుచున్నట్లు కనబడునదియు, నికముందు మాయావృతమైన జగత్తులో జరుగఁబోవునదియు భగవంతుఁడాదిని నేనెవఁడ నను ప్రశ్నతోడనఁచిద్విలాసమును స్ఫుటికరించి ప్రథమ స్వప్నమును గాంచి నప్పుడే ప్రారంభమైనది. వాస్తవముగా నేమియు జరుగలేదు. జరుగఁబోదు.

కావున మానవుఁడు స్వప్నస్థితియందు భూతవర్తమాన భవిష్యత్తురూపములతో సంబంధముకలవాఁడయ్యేనేని, యట్టి సంబంధమును దానే సృజించి, పోషించి నాశనముచేయుచుండును. కాని ప్రస్తుతమగుదశయందును, స్వప్నదశయందును సాక్షి భూతుఁడై జీవుఁడు వానిని జూచుచుండును.

ఇట్లు ప్రారంభమైన సృష్టిమీద జీవసృష్టియై యది సురక్షితమగుచున్నది. స్వప్న జాగ్రదవస్థల యందేని, వర్తమాన భవిష్యత్తు లందేమి యేవేని సృష్టింపబడుచున్నవో ఆవస్తువులన్నియు దమవినాశనమునకు సంబంధించిన లక్షణమును గలిగియుండును.

ఉత్పన్నమైనది అంతవంతము. దాని నెంత రక్షించినను అది నాశన మందకతప్పదు. తద్రక్షణవ్యగ్రుఁడైన మానవుఁడు తనకుఁ గడచినకాలములో సృజింపబడిన ప్రతివస్తువును తాను వర్తమానమున రక్షించుచుండును. భావికాలమున తాను రక్షించుదానికి నాశముకలుగునని యెఱిగియు దానిని

రక్షించుచుండును. తనకేయెఱుక కలదను విషయమును మానవుని స్మృతియందుండదు. కావున తద్రక్షణయత్నమే తన్నాశనమును గూర్చిన యాలోచనమా యనునట్లు మానవునిదశయీ స్థితియందుండును. ఇది భావిజ్ఞానస్మృతిలేమి నలనకలుగుచున్నది.

సృష్టికర్తకును కర్తృత్వముతోపాటు రక్షకత్వము పై విధముననే కలుగును. ఇట్లు రక్షకుడయ్యు రక్షితవస్తుచయనాశనముకూడ వానికి దృగ్గోచరమగుచునేయుండును. కావున యన్ని వస్తువులు ప్రయత్నపూర్వకముగను, అప్రయత్నముగను రక్షింపబడుచునేయున్నవి. అట్టితఱి సృజింపబడిన వస్తువుల భవిష్యత్తును వర్తమానమున మానవుడు స్థిరపఱచుచున్నాడు. నాశనమెట్లును తప్పదని తెలిసియే మానవుఁడెట్లుచేయుచున్నాఁడని విశదమగుచున్నది.

అసంతమైన దిన్యస్వప్నలీలయందు భగవంతుఁడు సృష్టిస్థితి లయ కారకుఁడుగా త్రిమూర్త్యైకమైన పాత్రలను ధరించును.

భగవంతుఁడు తాను అసంతముగాఁజేయు సృజనపోషణ విధానములతోడనే భవిష్యత్కార్య మగు లయకృత్యము నందును నిమగ్నుఁడైయుండును. భూతకాలసంబంధమైన తన సృష్టిని పోషించినవాఁడై శాశ్వతమైన తనవర్తమానస్థితియందే భవిష్యత్తుకూడ పాదుకొనునట్లుచేయును. ఆ భావికాలము యితరకాలము సృజింపబడినదానిని, ప్రస్తుతము పోషింపబడు

దానిని కూడ సశింపఁజేయును. కావున భగవంతుఁడు సర్వజ్ఞుఁడై శాశ్వతమగు వర్తమానస్థితియందుండి వర్తమానమున తాను శాశ్వతముగార్జునుఁడు భూతకాలస్థితి తెలిసినవాఁ డగును. కాని వెంటనే భవిష్యత్తునందున్న సమస్తమును వర్తమానస్థితియందే మున్ముందుగనే నిరంతర మాతఁడు అనుభవించుచుండును.

అట్లే మనుష్యరూపమునందున్న భగవంతుఁడు మానవుఁడుగా ప్రయత్నములేకయే జాగ్రదవస్థయందును, భవిష్యత్తునందును తా ననుభవింపనలసిన విషయములను స్వప్నావస్థయందుఁగొంచును. కొంతకాలమునకు మున్ముందుజరుగఁబోవు విషయములఁగూర్చి ముందుగానే తెలిసికొనుటజరుగునని మానవుఁడు తెలియఁ గలుగుచున్నాఁడు.

దీని పర్యవసానమేమనఁగా సృజనకార్యమునందే స్థితిలయము లిమిడియున్నవనుట. మాయను సృజించి భగవంతుఁడు దానితోఁగూడ పోషణనాశనములను జేయుచున్నాఁడు.

వాస్తవముగాఁ బోషణనాశనములను గల్పించుకీయలు సృష్టికీయయందే యిమిడియున్నవి. మాయాసృజనముననే తక్కినరెండునుకలవు. అనఁగాఁ బోషించి నాశనముచేయనలసినదేదియు సృష్టింపఁబడలేదు. సృష్టింపఁబడిన సమస్తము శూన్యమునుండియే వచ్చినది. శూన్యమనఁగా సర్వవిధముల లేనిదన్నమాటయే. దీనినే యత్యంతాభావమందురు.

ఇట్టిశూన్యము బ్రహ్మచే సృష్టమై విష్ణువుచే పుష్టమై శివునిచే సప్తమగుచున్నదని చెప్పనపుడు అనంతమై బ్రహ్మాండ

మనబడు మాయాలోకమునకు సంబంధించి భగవంతునకుఁగల్గు దివ్యము ననంతము నగు స్వప్నావస్థకు సంబంధించినదని చెప్పదుము.

నిత్యసత్యమునకు సృష్టిపితలయము లనునవి లేవు. దిగ్వి దిగ్విభాగములుగల యాకాశములేదు. అది సాపేక్షమునుగాదు అన్యోన్యసంబంధముగల త్రైకాలిక బాధ్యమునుగాదు. అనఁగా దానికి భూతభవిష్యద్వర్తమానములు లేవు.

సత్యమగు దీని నిత్యత్వమున శాశ్వతము, అనంతము, సర్వవ్యాపకము నగు సత్పదార్థము కలదు.

మానవచైతన్యము స్మృతియందలి శౌన్యసంస్కారములను అంతఃకరణ ప్రవృత్తులచే ననుభవించు నప్పు డాన్యక్తి స్వప్నావస్థయందున్నాడనియందురు. పరిపూర్ణమైన స్మృతితో శౌన్యసంస్కారములను మానవచైతన్య మనుభవించు నప్పు డాతఁడు ఒకస్వప్నమున మరియొక స్వప్నమును గాంచుచున్నట్లు తోచును. ఇది శౌన్యమును అనుభవమునకుఁ దెచ్చుచున్నది. అది హేతువుగా ప్రపంచము తత్సంబంధవ్యవహారములు శౌన్యమునందలి శౌన్యములనియు, స్వప్నమునందలి స్వప్నములనియు నెన్నఁబడుట యందౌచిత్యము కలదు. అనఁగా మానవశరీరములోని భగవదంశము మానవజీవితమును సృష్టి యనెడు దివ్యస్వప్నములో మిథ్యారూపమగు స్వప్నమునుగా ననుభవించుచున్నది. సృష్టియనెడు నీదివ్యస్వప్నమున మానవజీవితము భగవంతుఁ డనుభవించెడు మ రి యొ క స్వప్నము.

భగవంతుడు మానవరూపమున పరిపూర్ణవిజ్ఞానము పొందినప్పటికిని మాయారూపముగల యనంత శూన్యవివిధ సంస్కారములను స్థూలప్రపంచ యాథార్థ్యమునుగా ననుభవించునప్పటికిని దనకుగల పరిపూర్ణవిజ్ఞానము యీ యసంఖ్యాకములైన సంస్కారములు నిద్రానస్థయందున్నప్పుడు లీనమైపోవును. దీనివలన గాఢమును దివ్యమునగు సుషుప్త్యవస్థాదివ్యస్థితి నిర్ధారిత మగును. అనుదినము గాఢసుషుప్తినుండి జాగ్రదవస్థలోనికి జీవుడు వచ్చినప్పుడు పూర్వానస్థయందు నిద్రాణమైయుండిన పరిపూర్ణవిజ్ఞానము లుప్తమైన సంస్కారసమూహము అనునవి పరిమిత శూన్యమాయాసంస్కారములుగా నావిర్భవించి వాస్తవమై యనంతమైన శూన్యముగా రూపము దాల్చును.

జీవాంతఃపరిణామములోని జన్మపరంపరా మూర్తమునలన యన్యోన్యవిరుద్ధ సంస్కారములన్నియు నశించు నటకును జాగ్రత్సుషుప్త్యవస్థలలో నొకదాని తరువాత నొకటిగా జీవసంస్కారము లావిర్భూతములై, యంతర్గతములై, జీర్ణములగుచుండుట జరుగుచునే యుండును. ఇట్లు జరుగఁగా జరుగఁగా సంస్కారహీనమైన జీవుడు తుదకు మిగులును. అత్తటినైజమును, శాశ్వతమును, అనంతమును, సత్యమును నగు భగవద్గీతి స్మృతిపూర్వకమైన యనుభవము తనకుఁ గలుగును.

భగవంతుడు మనుష్యరూపమున సంస్కారరహితమైన పరిపూర్ణమగు చైతన్యమును బొందునప్పుడు మానవుని వివిధావస్థలు భగవంతుని వివిధావస్థలతోఁ బోలిక కలిగియుండును.

మానవాకృతియందు భగవంతుని గాఢనిద్రాస్థితి యీదివ్యస్థితిని బోలియుండుటయే గాక పరబ్రహ్మరూపమగు భగవంతుని గాఢనిద్రాస్థితిని గూడ బోలియుండును.

ఆస్థితి నిరామయమైన యనంత శూన్యస్థితి*. గాఢ సుషుప్తియందు నిశ్చేతన శూన్యముండి, అహ మ్మనుష్యక్తి యూపిరిపీల్చుచున్నను పరిమితమగు 'నేను' అను 'అహ' మందు చైతన్యముండదు. పరిమితమగు మనఃప్రాణశరీరములయు నీప్రపంచమునయు చైతన్యము కూడ నుండదు. మనుష్యునిలోని యాత్మ తన యునికిని గురించి కూడ స్మృతికలిగి యుండదు. అనగా గాఢనిద్రాస్థితిలో 'ఆత్మ' యున్నదిః చైతన్యము మాత్రము 'లేదు'.

* భగవత్సత్త్వార్థమునకు గాఢసుషుప్తికి నొక గంభీరమగు సంబంధము కలదని శ్రీ మెహర్బాబ్ విశదీకరించియున్నారు. భగవంతునితో నైశ్చమందవలెనని యాత్మ యనుక్షణమాశించుచునే యుండును. కాని దాని చైతన్యము వ్యూలప్రపంచ సంబంధమగుటచే నాత్మకూడ నాస్థూలప్రపంచ వస్తుసమూహములో నొకటైనట్లు కాన్పించును. గుల్ఫస్థితిలో జీవమురాతిలో సంఘటితమై యుండును. కాని యాత్మ పరమాత్మతోఁగలిసియే యుండును.. నల్లకుండునుగాని మధ్యమగాని నేవించినవానికి కరీరమున ప్రత్యేకముగా మార్పులేకపోయినను నేవించినవాని కలన మంద్యము గోచరించును; వికారము ప్రకౌపించును; ఇట్లే జీవుడు భగవంతుని తానివాడేయైనను జీవత్వ ప్రభావమును కలవాడగును.

బడలికవలనఁ గలగు నిద్రావస్థయందున్న ప్రతిజీవుఁడు స్వస్వభావ మగు భగవంతునందు లీనమై విశ్రాంతిగనును. సృష్టియంతయు నిట్లే సర్వాంతర్యామియైన భగవంతునందు గాఢనిద్రావస్థనఁ బ్రవేశించును. ఇది యెల్లజీవుల దైవందినానుభవము.

గాఢనిద్రలోనుండి మానవుడు మేల్కొనినప్పుడు యేమి కారణము లేకయే మెలకువ గాంచును. నిద్రాణమైయున్న సంస్థారముల చైతన్యమే తనయాంతరస్మృతిని కదలించి లేవఁ గొట్టును. ఇవి గాఢనిద్రలోఁ గనబడవు. అందుచేతనే మనుష్యుడు నిద్రనుండి మేల్కొంచినవెంటనే తనపరిసరములస్మృతిని మొదట పొందును. తరువాతఁ గ్రమముగా మితమగు 'నేను' అహమునకు సంబంధించిన కలాపములన్నియు జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. అనఁగా మనఃప్రాణశరీర ప్రపంచముల చైతన్య జ్ఞానము పొందును.

ఆది యందున్న యనంతమగుశూన్యతలోని గాఢనిద్రాస్థితినుండి భగవంతుడు మెలకువఁగాంచినప్పుడే 'ఆదికారణ' ముత్పన్నమైనది. స్వతంత్రుడును, అనంతుడు నగు భగవంతుని చిద్విలాసమయ్యదియే. అంతకంటె దానికి వేరుకారణము కాని సందర్భముకాని లేదు.

గాఢనిద్రలోనుండి మేల్కొనుమానవుడు సగముమెలఁకువగలిగిన స్వప్నావస్థలోఁ గొంతకాలముండి పూర్తిగా మెలఁకువఁగాంచినట్లే 'పరమాత్మ పరబ్రహ్మ' స్థితిలోనున్న భగవంతుని విషయముకూడ నట్లే యాదియగు తన దివ్యగాఢనిద్రాస్థితిలోనుండి పూర్తిగా మేల్కొనుటకు పూర్వము సగముస్మృతిస్థితిని అనుభవించును. అదియే దివ్యస్వప్నస్థితి లేక స్వప్నేకర్తృత్వావస్థ.

ఆదికారణమై ఆవిర్భవించిన మొదటి అనంతవిలాసము బహుపరిమితమైన చైతన్యమును భగవంతునిలో మొదట

కలుగఁజేసినది. ఈపరిమితమైనచైతన్యము, అర్థస్మృతిలోనున్న భగవంతుని, అణఁగియున్న శూన్యపరిమితసంస్కారమును అంతరస్మృతిద్వారమున అనుభవించునట్లుచేసినది. ఈ శూన్యమే శూన్యతగా రూపొందినది. ఈశూన్యత్వమునకుఁ బరిమితమగు మొదటిసంస్కారానుభవమే 'దివ్యస్వప్నముగాఁ బ్రారంభమాయెను. అదియే యీబ్రహ్మాండసృష్టి'.

పరమాత్మలో మొదటిచైతన్యబిందువు భగవంతునిలో నాంతరచైతన్యమును బ్రవేశపెట్టినది. దీనివలన భగవంతునకు నగము చైతన్యస్థితికలిగినది. ఇది అంతయు గాఢమగు దివ్యనిద్రలో భగవంతుఁడున్నప్పుడు జరిగినది. ఈ దివ్యమగు అర్థచైతన్యస్థితిలో భగవంతుఁడు దివ్యస్వప్నంబుల గనుచు సృష్టియనుభవము పొందును. ఇది భగవంతుని జాగ్రదవస్థపొందకపూర్వము జరుగును. ఈ జాగ్రదవస్థయందు భగవంతుఁడు తనఅనంతమును అపరిమితమును అగు దివ్యస్వభావానుభవమును బూర్తిచైతన్యముతోఁ బొందును. ఈదివ్యస్థితి 'సర్వమయు'డగు పరమాత్మ పరబ్రహ్మస్థితిలో నిమిషియున్న శూన్యమునుండివెడలి పైకివచ్చినది. 'సర్వము' అనఁబడు శూన్యమునందున్న 'ఓమ్బిందువు' లేక సృష్టి బిందువు ద్వారమున నీభగవంతుని అర్థచైతన్యము పైకివచ్చెను.

ఈ బిందువునుండి పైకివచ్చిన భగవంతుని దివ్యమగు సంశ్చైతన్యము తదీయ దివ్యగాఢనిద్రను భంగపఱచినది. అప్పుడే భగవంతుని మొదటి నిట్టూర్పు బయలువెడలెను. అదియే ఆదిశబ్దము 'దివ్యనాదము'. దీనితో నాకాశము, కాలము.

పరిదృశ్యమానబ్రహ్మాండము నుద్భవించెను. తోడనే పరిమితముగు సహంకారము, మనస్సు, ప్రాణశక్తి, న్యక్తి బహురూపముల బయలుదేరెను.

దివ్యస్వస్థస్థితియం దనంతమగు భగవంతుని దివ్యము నాంతరమునగు చైతన్యము పైకిఆవిర్భవించి శీఘ్రగతిపొందిన కొలది దివ్యస్వస్థము లేక 'సృష్టియంతము' కదలుట ప్రారంభమగును. ఆస్థితిలో భగవంతుడే దివ్యస్వప్నానుభవమును బొందుటయేగాక, యీ సృష్టిపరిణామములోని విషయజాలముతో నేకత్వమును బొందుచు సన్నిహితసంబంధము కలిగియుండును.

పైన తెలుపబడిన శూన్యతలో సృష్టిబిందువునుండి భగవంతునిదివ్యము నాంతరమగు చైతన్యము బయట కావిర్భవించినప్పుడు సృష్టియంతయు పైకివచ్చి క్రమముగా రూపపరిమాణ నల్లపరిణామము పొందుచుండును. ఇది భగవంతుని అంతశ్చైతన్య ప్రభావముబట్టి యుండును.

సరమాత్మ పరబ్రహ్మస్థితిలోని గాఢమగు దివ్యనిద్రనుండి మేల్కొలుపబడుచున్నాడు. కాని సగము స్మృతియే కలుగుచున్నది.

పరిణామవృద్ధినిబొంది సగము చైతన్యస్థితిలోనున్న భగవంతుడు దివ్య స్వప్నానుభవమును మఱింత తీవ్రముగా బొందుచున్నాడు. అప్పుడు తనసృష్టికార్యములో మఱింత తీక్షణముగా నిమగ్నుడగుచున్నాడు.

జగత్ సృష్టిలో సర్వము తానేయైనట్లు అనుభవమును బొందుచు, భగవంతుడు జగత్తులతో, వాయుమండలములతో

చేతనాచేతన సర్వవస్తుసంచయముతో గుల్మ, లోహ, నృక్ష, పక్షి, కీటక, మత్స్య, జంతు, మానవప్రాణికోటితో నేకత్వమును బొందు చున్నాడు. 'నే నెవరు?' అను తన మొదటి మాటకు పైకి వాస్తవముగాఁ దోచు వికృతసమాధానముల గుఱచుచున్నాడు. ఎట్లనగా నేను రాతిని, నేను లోహమును అని తుదకు 'నేను పురుషుడను, నేను ప్రాణి' అను సమాధానము వచ్చును.

భగవంతుడు మానవకోటితో నేకత్వము పొందినప్పు యైన యర్థచైతన్యస్థితి వదలిపోయినది. దివ్యస్వప్నస్థితిలో మానవరూపముతో భగవంతునికి సంబంధము కలిగినప్పు యైననుఁ బూర్ణచైతన్యము సంక్రమించును.

ఈ పూర్ణచైతన్యస్థితియందుఁ గలలన్నియు పటాపంచలై గాగ్గిదనస్థానుభవమును భగవంతుడు కలవాఁ డగును. తానే భగవంతుడ నను సాక్షాత్కారజ్ఞానము కలిగి యుండును. ఈ పరిస్థితిలో భగవంతుడు మానవులతోఁ బూర్తిగా నైక్యమై, పూర్ణచైతన్యము కలిగి, యెక్కువ యెక్కువ కలిగి యున్నప్పటికిని, తన స్వతస్సిద్ధమైన వాస్తవమైన దివ్యజాగ్రత్తనను భగవంతుఁ డింకను గాంచలేదు. ఇప్పటివఱకును గతి న చైతన్యము శూన్యమునుండి వచ్చిన శూన్యతకు సంబంధము గలది. ఇదివఱలో నిబిడికృతమైన శూన్యత భగవంతుని హంతరస్మృతి పైకివచ్చుట వలన 'సర్వముగా' బ్రభవించి డి. దీనివలన భగవంతుడు తన సర్వముతో నేకత్వము కల భగవత్స్వరూపుడుగా చైతన్యము పొందుటకు బదులుగాఁ

పరిదృశ్యమానబ్రహ్మాండము నుద్భవించెను. తోడనే పరిమితముగు సహంకారము, మనస్సు, ప్రాణశక్తి, న్యక్తి బహురూపముల బయలుదేరెను.

దివ్యస్వస్థస్థితియం దనంతమగు భగవంతుని దివ్యము నాంతరమునగు చైతన్యము పైకివిర్భవించి శీఘ్రగతిపొందిన కొలది దివ్యస్వస్థము లేక 'సృష్టియంతము' కదలుట ప్రారంభమగును. ఆస్థితిలో భగవంతుడే దివ్యస్వప్నానుభవమును బొందుటయేగాక, యీ సృష్టిపరిణామములోని విషయజాలముతో నేకత్వమును బొందుచు సన్నిహితసంబంధము కలిగియుండును.

పైన తెలుపబడిన శూన్యతలో సృష్టిబిందువునుండి భగవంతునిదివ్యము నాంతరమగు చైతన్యము బయట కావిర్భవించినప్పుడు సృష్టియంతయు పైకివచ్చి క్రమముగా రూపపరిమాణ నర్హపరిణామము పొందుచుండును. ఇది భగవంతుని అంతఃచైతన్య ప్రభావముబట్టి యుండును.

సరమాత్మ పరబ్రహ్మస్థితిలోని గాఢమగు దివ్యనిద్రానుండి మేల్కొలుపబడుచున్నాడు. కాని సగము స్మృతియే కలుగుచున్నది.

పరిణామవృద్ధినిబొంది సగము చైతన్యస్థితిలోనున్న భగవంతుడు దివ్య స్వప్నానుభవమును మఱింత తీవ్రముగా బొందుచున్నాడు. అప్పుడు తనసృష్టికార్యములో మఱింత తీక్షణముగా నిమగ్నుడగుచున్నాడు.

జగత్ సృష్టిలో సర్వము తానేయైనట్లు అనుభవమును బొందుచు, భగవంతుడు జగత్తులతో, వాయుమండలములతో

చేతనాచేతన సర్వవస్తుసంచయముతో గుల్మ, లోహ, వృక్ష, పక్షి, కీటక, మత్స్య, జంతు, మానవప్రాణికోటితో నేకత్వమును బొందు చున్నాడు. 'నే నెవరు?' అను తన మొదటి మాటకు పైకి వాస్తవముగాఁ దోచు వికృతసమాధానముల కగుపడుచున్నాడు. ఎట్లనఁగా నేను రాతిని, నేను లోహమును అని తుదకు 'నేను పురుషుడను, నేను స్త్రీని' అను సమాధానము వచ్చును.

భగవంతుడు మానవకోటితో నేకత్వము పొందినప్పుడాయన యర్థచైతన్యస్థితి వదలిపోయినది. దివ్యస్వప్నస్థితిలో మానవరూపముతో భగవంతునికి సంబంధము కలిగినప్పుడాయనకుఁ బూర్ణచైతన్యము సంక్రమించును.

ఈ పూర్ణచైతన్యస్థితియందుఁ గలలన్నియు పటాపంచలై జాగ్రదవస్థానుభవమును భగవంతుడు కలవాఁ డగును. తానే భగవంతుడ నను సాక్షాత్కారజ్ఞానము కలిగి యుండును. ఈ పరిస్థితిలో భగవంతుడు మానవులతో, బూర్తిగా నైకమై, పూర్ణచైతన్యము కలిగి, యెక్కువ యెక్కువ కలిగి యున్నప్పటికిని, తన స్వతస్సిద్ధమైన వాస్తవమైన దివ్యజాగ్రదవస్థను భగవంతుఁ డింకను గాంచలేదు. ఇప్పటివఱకును గలిగిన చైతన్యము శూన్యమునుండి వచ్చిన శూన్యతకు సంబంధము గలది. ఇదివఱలో నిబిడీకృతమైన శూన్యత భగవంతుని యాంతరస్మృతి పైకివచ్చుట వలన 'సర్వముగా' బ్రభవించినది. దీనివలన భగవంతుడు తన సర్వముతో నేకత్వము కల భగవత్స్వరూపుఁడుగా చైతన్యము పొందుటకు బదులుగాఁ

దానుపైకి యావిర్భవింపఁజేసిన సృష్టితో నైక్యమును బొందును. పూర్తిచైతన్యముతో మానవులతో నైక్యమును బొందుచుఁ దన పరమాత్మ పరబ్రహ్మసితిని గూర్చి గుర్తు లేకుండును.

ఈ పూర్తిచైతన్యమున భగవంతుఁడు తన స్వంతసృష్టి యనుభవమును బొందుచునే యుండును. మానవులతోఁ బూర్తియగు నెఱుకతో నేకత్వము పొందుచుండును. ఆ యాసంస్కారముల ప్రభావమును బట్టి ఒకప్పుడు పురుషుఁడుగాను మఱియొకప్పుడు స్త్రీగాను రూపొందుచుండును. అనగా మనుష్యసితిలో భగవంతుఁడు పూర్తిచైతన్యము కలిగినవాఁడయ్యుం పరబ్రహ్మసితిలోని భగవంతునివలె సనుభవమును బొందఁడు. పరిమితకల మానవసితి యనుభవమునే పొందును.

ఇచ్చట యన్యోన్యవిరుద్ధసితి యేమనఁగా సత్యమగు భగవంతుఁడు మాయాసృష్టిని సత్యముగా నెంచును. ఆయన వాస్తవికతను మాయలోఁ గోల్పోవుటచేత సత్యస్వరూపమే తన్ను తాను తెలియుటకు బ్రతిబంధక మైనది.

మానవులోని భగవంతుఁడు తన నిజరూపమును భగవంతుఁడుగాఁ దెలిసికొనుట కిప్పుడు మానవునిలో ప్రతిపాదితమై పూర్తిభగవచ్చైతన్యము లోపల నాకర్షింపఁ బడవలెను. ఈ యంతర్ముఖమైన చైతన్యము బయటకుఁ ద్రోయఁబడినప్పుడు మానవుడే భగవత్స్వరూపుఁ డగుచున్నాఁడు. ఈ చైతన్యము నల్లనే భగవంతుఁడు తన్ను దాను దెలిసికొను చున్నాఁడు. ఇదియే భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందుటయనఁగా. ఈ దివ్యస్వప్నమున కిదియే పవిత్ర లక్ష్యము.

ఈ లక్ష్యము సిద్ధించుట యనగా చైతన్యము క్రిమముగా సంతోషరిణామముఁ బొందుచు, గాఢనిద్రావస్థలో పూర్తిశూన్యత యనుస్థితి క్రిమముగా లయమైపోయి సముపార్జితమైన పూర్ణచైతన్యము మిగులుటయే. అనగా శాశ్వతమైన 'నేనే భగవంతుఁడ' ననెడి యనుభవమును బూర్తిస్మృతిలో భగవంతుఁడు పొందగలుగు చున్నాఁడనుట. పూర్తిస్మృతితో తన ఆదిస్థితిని పొందగలిగి నప్పుడు భగవంతుఁడు తన శాశ్వతస్థితిని, పవిత్రప్రకృతి ననుభవించు చున్నాఁడు. ఇదియే సర్వము అనిచెప్పఁబడెడి యనంతము సత్యము నయినది. మొదట 'నే నెవరు' అను ప్రశ్నకు 'నేను భగవంతుడను' అను సమాధానము చివఱకు లభించినది. పూర్తిచైతన్యముతో భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందుటకు మానవచైతన్యము కలిగిన భగవంతుఁడు జన్మాంతరములలోనఁ బైకి ప్రస్ఫుటమైన చైతన్యము సంతర్కభ్రము చేసికొనుచుండును. ఈ చైతన్యము మొదటగా దివ్యస్వప్నములో మానవరూపము నొందినప్పుడు ప్రాప్తమైనది.

ఈదివ్యస్వప్న మంతమగు కాలము ప్రారంభమైనపుడు మానవరూపమున మాయావృతమగు జాగ్రదవస్థయందు గలుగుననుభవములు పొందు భగవంతునిచైతన్యము తనలో సంతర్కభ్రము చేసికొను చుండును. ఈచైతన్యము లోకసృష్టిలో బాహిరములగు నస్తువులచే నాకృష్టమగుచుండును. ఆదిని భగవంతు గాఢనిద్ర వానిచైతన్యస్థితిలోనుండి క్రిమముగా చైతన్య పరిణామమార్గద్వారమున నెట్లుచైతన్యము బహిర్గతమైనదియు

నిది మరల నెట్లు లోపలి కాకర్నింపఁబడి యంతర్ముఖమైనది తెలిసికొనుట యవసరము. ఇది 'నేను భగవంతుఁడను' అను పవిత్రజాగ్రదవస్థ యనేకజన్మాంతరానుభవముల యసంతరము సాధ్యమైనది. ఈ చైతన్యవృద్ధి భగవంతుని చైతన్యముతోఁ బాటు సాధారణప్రజ్ఞ కలిగిన మానవుఁ డెట్లు మార్పుచెందెనో చూతము. సాధారణమానవుఁడు మొదట గాఢనిద్రలో నుండి క్రమముగా జాగ్రదవస్థలోనికి వచ్చుటవలన వలసిన చైతన్యస్ఫూర్తిని పొందుచున్నాఁడు.

మొదటిస్థితి:— తనపరిసరముల స్మృతియే లేక కన్నులు మూతపడిన మనుజుని గాఢనిద్రను పరబ్రహ్మస్థితియందలి శూన్యతలోనున్న భగవంతుని గాఢమగు దివ్యనిద్రను గమనించినప్పు డీ రెండు సందర్భములను నిర్గుణుఁడగు భగవంతునకు సగుణుఁడగు మానవునకును చైతన్యము పూర్తిగా మృగ్యము. రెండింటిలోను శుద్ధశూన్యత యున్నది. ఈ రెండు సందర్భములలో నా చైతన్యము లేకపోవుట గాఢనిద్రలోనున్న మానవుని మూతపడిన నేత్రముల పోలికవలనఁ దెలియును.

రెండవస్థితి:— ఇంకను నిద్రలోనుండియే మెల్లగా మెలకువనుపొందుచున్న స్థితిలో కన్నులు తెఱచుటకు యత్నము చేయువాని స్థితి పరికింతము. లోపల అణగియున్న సంస్కారములు గాఢనిద్రాస్థితిలో అణగియున్నవి. ఆంతరస్మృతిద్వారమున నివి కదలి పైకివచ్చి శూన్యస్థితిని భేదించి మెలకువ గలుగఁజేయు చున్నవి. అంతస్మృతినుండి భిన్నములగు సంస్కారములు ప్రకాశము పొంది పైకి వచ్చినప్పుడు నిద్రలోకలలను

గాంచుచుండును. కాని గాఢనిద్రాస్థితి పోయినది. అర్ధచైతన్యస్థితిలోఁ గలలను గనుట అనఁగా సంతస్మృతిలో సూక్ష్మాతి సూక్ష్మరూపమున నణఁగియున్న శూన్యతాసంస్కారముల యనుభవము పొందుట. మరుష్యుఁ డర్ధచైతన్యస్థితికిఁ బ్రారంభములో నుండుటయేగాక, కలలయనుభవమును పొందుటయే గాక కలలోని సూక్ష్మరూపములలో తనచే సృజింపఁబడిన జీవజాలముతో సంబంధలంపటుండై తగుల్కొనును. సంస్కారములు వైకివచ్చి మానవుఁడు తనకలలో జరుగు విషయములలో ముఖ్యపాత్రవహించి కలలనాటకమునకు కర్త లగుచున్నవి. గాఢనిద్రలోనుండి యప్పుడే స్వప్నస్థితిలోనికిఁ బోవుచున్నాఁడు. అర్ధచైతన్యస్థితి నొందుచున్నాఁడు. ఈకలలను గనుచున్న వ్యక్తిని అప్పుడే కన్నులు తెఱచుటకు యత్నించు నిద్రలోని వ్యక్తితోఁ బోల్చుకో నచ్చును. ఈ కన్నులు తెఱచుస్థితి చైతన్యలేఖము మానవునియం దంతశ్చైతన్యముగా నావిర్భవించు స్థితియని చెప్పవలెను.

మానవుని స్థితిగూర్తించినట్లే తన గాఢనిద్రాస్థితి నుండి కదలికకలిగిన భగవంతునిస్థితిని గూర్చి యాలోచింతుము. భగవంతుఁడు తననిద్రాస్వప్నస్థితి లేక సృష్టికర్తృస్థితి యనుభవము పొందుచున్నాఁడు. భగవంతుని పవిత్రాంతశ్చైతన్యము ద్వారమున ప్రథమశూన్యతాపరిమితసంస్కార మావిర్భవించినప్పుడీ కలప్రారంభ మగును. ఈ రెండు శూన్యతయును, భగవంతుని అంతశ్చైతన్యమును, సర్వమగుభగవంతుని ఆదిస్థితిలో శూన్యముగా సంతర్గతమై యున్నవి. భగవం

తుడు, తన అర్ధచైతన్యప్రారంభదశలో తనసృష్టిలోని జీవరాసులతో దగ్గజసంపర్కము కలిగియుండును. (ఇదియే తన దివ్య స్వప్న సంపర్కము.) సృష్టిని పైకి ఆవిర్భవింపజేయు పవిత్రాంత్రైతన్యము ద్వారమున నిది జరుగుచుండును. ఇవి శూన్యతాసంస్కారములు.

మూఁడవస్థితి:— అర్ధనిమిలితనేత్రములతో నిదురలో నున్న మానవుని అవస్థ మూఁడవది. మనుష్యుఁ డీస్థితిలో సర్వచైతన్యస్థితి యొక్క యనుభవము పొందును. ఇంకను నిద్రలో నుండి పూర్తిగానర్ధచైతన్యస్థితిలోనున్న మానవునిగురించి తెలిసికోవలెనన్నచోఁ గొలఁదిగా తెఱచియున్న కన్నులుకలిగి, అర్ధచైతన్యప్రారంభదశ డెలుపుచుండును. శూన్యతాసంబంధ మాయాసంస్కారముల వల్ల కలలను గనుచున్నాఁడు. ఈ సంస్కారము లంతస్స్మృతితోఁ జేరి పైకివచ్చినప్పుడు స్వప్నస్థితి ప్రారంభదశగాఁ బరిణమించును. ఈ కలలు సాగినకొలఁది అంతస్స్మృతులలోఁ జేరి నిద్రాణమైయున్న వివిధసంస్థారములు పైకివచ్చి ప్రాబల్యము పొందుచుండుటచే మానవుఁ డంతస్స్మృతిలో మఱింత తీవ్రముగా వీనియందు దగుల్కొనును. దీని పర్యవసానమేమనఁగా కలలో దానుసృజించుకొన్న రూపములతో మఱింత గాఢమగు సంబంధము కలుగఁజేసికొనును. అప్పు డతఁడు పూర్తిగా అర్ధచైతన్యస్థితిలో నుండును. ఈస్థితి చైతన్యములేని పూర్తియగు గాఢనిద్రాస్థితికాదు; మఱి పూర్తిస్స్మృతిగల జాగ్రదవస్థయును గాదు. ఇది అర్ధజాగ్రదవస్థ. ఈ అర్ధచైతన్యస్థితిలో కలలను మఱింత గాఢముగాను, దృఢసంకల్ప

ముతోను అనుభవించుచు సగము తెఱచిన కన్నులతోనుండును. ఇది మానవుని మూఁడవస్థితి.

ఇది దృష్టిలో నుంచుకొని యర్థవైతస్వస్థితి ననుభవించుచు దివ్యస్వప్నావస్థలో నున్న భగవంతుని గూర్చి యోజింపుడు. సృష్టికర్తగా తన సృష్టియనుభవమును భగవంతుఁడు పొందుచుండును. దివ్యాంతశ్చైతన్యము సృష్టికార్యమును తీవ్రముగా నెఱవేర్చుచు, తన సృష్టిజాలములోని జీవకోటిలో భగవంతుఁడై కృము పొందుచుండును. దివ్యస్వప్నములోనున్న భగవంతునకు బలవత్తరమగు సంస్కారములుత్పన్నమగుచు, సృష్టియగు జీవజాలమే తాననుస్థితి వచ్చును.

నాలుగవస్థితి:— మానవుని నాల్గవస్థితిగురించి చూతము. నిద్రలోనుండి కలలోఁ దనకు గలుగుచున్న యాంతరస్పృశ్యతలోని సంస్కారముల తాకిడి ప్రబలమై క్రమముగా సగము తెఱచిన కనులను బూర్తిగా తెఱచుటకు యత్నించు స్థితి నాలుగవది. ఇచ్చట మనుష్యుఁ డర్థవైతస్వములోనుండి పూర్తియగు జాగ్రదవస్థ పొందుచున్నాఁడు.

దీనితో భగవంతుని స్వప్నావస్థయగు నాల్గవస్థితిని పోలిచి చూతము. ఈ ఘట్టము చాల ప్రధానమైనది. భగవంతుని చైతన్యము బ్రహ్మాండము పరిణామము నొందుతఱి భగవంతుని యనంతమగు యంతశ్చైతన్యద్వారమున బహుసంస్కారములు పై కావిర్భవించి, శూన్యతానంతస్థితిలో స్థిరపడుచుండును. అప్పుడు తన దివ్యస్వప్నమగు స్థితిలోని పూర్ణమైన నిర్దుష్టమై తనస్వరూపముతో భగవంతుఁ డేకత్వము పొందును.

ఇదివఱ కనేకములగు చేతనాచేతనవస్తు సామగ్రితో నైక్యము పొందియు పైవనివరింపఁబడిన స్థితిలో మానవరూపముతో నేకమగును. అర్థచైతన్యస్థితినుండి పూర్ణచైతన్యస్థితిపొందెడి యీ సమయములో మానవరూపముతో పూర్ణమగు నేకత్వము పొందును.

అయిదవస్థితి:- నిద్రలోనుండియుఁ గనులు కొంచెము హెచ్చుతక్కువగా తెఱచిన స్థితి అయిదవది. ఇందులో అంతస్స్పృతినుండి సంస్కారములు గాఢమగు బలముతో పైకి ప్రకృపించుచుఁ గలలంత్యదశలో స్పష్టముగా నడచుచుండును. ఈ స్థితిలో మానవుఁ డర్థచైతన్యము కలిగియుండును. ఈ స్థితిలోని కలలు వాస్తవికతకు సన్నిహితముగా నుండును. సహేతుకమగు సందర్భశుద్ధి కూడ నిందుఁ గానఁబడును. శూన్యతలోని సూక్ష్మాతీసూక్ష్మరూపము లున్నతస్థితిలోనికి వచ్చి స్పష్టముగాఁ గలలలోఁగానఁబడు సందర్భమిది. ఇంక నీకలలు ముందునకు సాగుట కవకాశములేని సమయములో సంస్కారము పూర్తిచైతన్యస్థితిలోనికి వచ్చెడి యవస్థ వానికిఁ బ్రాప్తించును. ఇంకను నిద్రలో నున్నప్పటికిని కన్నులు తెఱచుకొని పూర్తిగా జాగ్రదవస్థలో నున్నట్లు చెప్పువలెను. స్వప్న సమయమునుండి జాగ్రదవస్థలోఁ బ్రవేశించుట యందు యీబహుక్తుప్తకాల మొక తృతీసమయముండును. ఇదియే యంతస్స్పృతి పరిపూర్ణమగు నర్థచైతన్యము.

ఈ మానవుని అయిదవస్థితిని గమనించి నప్పుడు భగవంతుఁడు తన పూర్తిచైతన్యము పొందుటకు ముందు,

పూర్తిపరిణామము పొంది, యనంతమగు సర్వచైతన్యస్థితి
యనుభవమును పొందుచున్నాడు. డను విషయమును గా
నింతము. తన యుచ్ఛస్థితి యందు భగవంతుడు డనంతమ
సంస్కారముల ప్రాబల్యముచే తన అంతశ్చైతన్యముతో
బ్రహ్మాండస్పృహతోని జీవజాలముతో సంపర్కమును విడి
వేయు చున్నాడు. అనంతమగు తన పవిత్రాంతస్కృతితో
తన అర్థచైతన్యస్థితితో అది పూర్ణత్వముపొందుతటి జంతుజా
రూపములతో భగవంతుడు డేకత్వమును పొందెను. దివ్యస్వస్థ
ములోని యీ పంచమస్థితితో బూర్తిపరిణామముతో నన
తార్థచైతన్యస్థితి యందున్న భగవంతుడు జంతుజాలసంస్కా
రములతో సంబంధము కలిగియుండలేదు. ఇప్పుడు భగవంతుడు
దివ్యస్వస్థస్థితిలో నొకఘట్టమునకుఁ జేరితిమి. అనంతముల
సంస్కారము లావిర్భవించునట్లుచేసి భగవంతుని యంతశ్చై
తన్యము తీవ్రస్థితిలో నున్నది. ఇప్పుడు భగవంతుడు మా
రూపముతోనేకత్వమును పొందినాడు. పూర్ణమగు డై
తన్యమునుగూడఁ బొందెను.

ఆటవస్థితి:— కన్నులు బాగుగాదెరిచి నిద్రనుండినేర్చు
జాగ్రదవస్థలోనున్న యాటవస్థితిలోనున్న మనుష్యుని జాతవ
ఈ స్థితిలో సర్వచైతన్యావస్థలేదు. శూన్యములో నణగియు
సంస్కారములు మానవుని ఆంతరస్కృతిలోనుండి పైకి
లుగా వచ్చు సమయము గతించినది. పూర్తిమెలఁకువ గా
స్కృతి కలిగియున్నను దన ఆత్మస్కృతి యింకనతనికిఁ గల
లేదు. గాఢనుషస్థితి తప్పినది. కల యంతమైనది. శూ

ములోనుండి సూక్ష్మరూపములుగా పైకివచ్చి కలిగినకలలోని అనుభవములు కూడ గతించినవి. ఇప్పుడు తనదృష్టికి స్థూలముగాను, వాస్తవముగాను దనజాగ్రదవస్థలోఁ గనఁబడు వస్తుచయమునుజూచి మానవుఁడు తబ్బిబ్బగుచున్నాఁడు. కలలో నస్పష్టముగా గానఁబడిన శూన్యమునుండి బయల్పడలిన రూపములనే యిప్పుడు నిర్దిష్టమైన, స్పష్టమైన రూపము కలవానినిగాఁ జూచుచున్నాఁడు. ఇప్పు డొకమాదిరి యగు కలను గనుచున్నాఁడు. ఒక తృప్తికాలములో మేల్కొన్న కలకంటె నిది యెక్కువ వాస్తవముగాఁ దోచును.

ఇది యాటవస్థితి. వాస్తవముగా విషయములుగోచరించుచున్న నిదికూడ శూన్యమైన కలగానే తోచును. కలలోని కలవలె నీ దృశ్యమును జూచుచున్నాఁడు.

ఈ స్థితి మనుష్యుడు మేలుకొంచకపూర్వము కొన్ని క్షణముల యనుభవముతోఁ బోల్చినగును. అప్పుడు తన్నుదాను జూచుటకంటె నెదటనున్న వస్తుజాలమునే మొదట యాతఁడు చూచును. అదినఱకు మూసికొనియున్న కన్నులు తెఱచుటతోడనే దృష్టి కొక భ్రమణ మేర్పడును. అప్పుడు తన 'ఆత్మ'ను గురించిగాని, 'ఆత్మ'ను చుట్టుకొనియున్న వస్తువులతోడి 'ఆత్మ'సంబంధమును గురించిగాని, యెఱుంగని స్థితిలో నున్నాఁడు. అత్తఱి నస్తువులను 'దెల్లబోయి' తదేకదృష్టితోఁ జూచును.

భగవంతుని స్థితి మానవరూపముతో నైక్యమంది పూర్ణచైతన్యము పొందినప్పుడు మానవుని ఆటవస్థితివలెనే

యుండును. ఆసమయమున ఆదిని కనుచున్న దివ్యకలను గనుచు ననంతమగు అర్ధచైతన్యస్థితి భగవంతునికి లేదు. అంతస్స్మృతిలోనుండి పూర్తిపరిణామముగల శూన్యతను సృష్టిగా పై కావిర్భవింపజేసినస్థితియు నిప్పుడు లేదు.

ఈ ఆటవస్థితిలోఁ బూర్ణమగు చైతన్యము కలిగియుండుటచే భగవంతుఁ డాదియందువలె గాఢమగు నిద్రాస్థితిలోని యనంతమగు సర్ధచైతన్యస్థితియందులేడు. తనకుఁ బరిమితమైన ఆత్మచైతన్యజ్ఞానము లేదు. అదియునుగాక త్రిగుణాత్మకమైన శక్తిజ్ఞానానందముల యనంతస్థితిస్మృతియు భగవంతునకేర్పడ లేదు. కాని పూర్తిచైతన్యముమాత్రము కలిగియున్నాడు. అనఁగా శూన్యతలో నిమగ్నమైయున్న చైతన్యము కలిగియున్నాడు. వాస్తవమైన స్థూలస్థితుల ద్వారమున నీపూర్ణచైతన్యము వ్యక్తమగును. కాని తాకికదృష్టి కీ స్థితులనంతముగాఁ దోచును.

ఏడవస్థితి:- స్థూలశరీరస్మృతియు స్థూలప్రపంచపరిసర ప్రభావానుభవమును బొందుచు తన పరిమితమగు అహమికను స్థాపించుటకు చేయు ప్రయత్నము జాగ్రదవస్థ కలిగిన యేడవ స్థితి. స్థూలచైతన్యజ్ఞానముతో స్థూలప్రపంచానుభవమును పొందుచున్నప్పటికిని మానవుఁడు తనకుస్మృతిలేకయే పరోక్షముగా నుపయోగించు పరిమితమగు ప్రాణశక్తి మనశ్శక్తుల చైతన్యమును పొందలేకున్నాడు. ఈ శక్తుల యనుభవము తనస్థూలశరీరలక్షణములచేఁ బరిమితమైనది. ఈ స్థితిలో మనుష్యుఁడు పూర్ణచైతన్యము కలిగియున్నాడు గాని యది స్థూల

చైతన్యము. తననావరించియున్న లోకపరిస్థితులలో దసయాత్మ తగుల్కొనియున్నది.

స్థూలప్రపంచస్మృతి కలిగియుండుట యేగాక, తనదృష్టికి ప్రపంచములో నెదురగు వస్తువులస్మృతిని కలిగియుండుట యే గాక, పరిమితమగు తనయాత్మ యీపరిసరములలో మునిగి యనుభవమును బొందుచున్నది. స్థూలప్రపంచములోని వస్తువ యమును శ్చస్థూలప్రధానేంద్రియముచే గుర్తించి వానిలోని వ్యత్యాసమును దెలిసికొనుచున్నాడు. పరిమితమగునాత్మ ప్రబోధించినరీతి నీ యింద్రియముల ప్రాధాన్యమును నిష్ఠ యించుకొనుచు, చైతన్యముకల్గియో కలుగకయో ప్రాణశక్తి ని, మనశ్శక్తిని బోక్షముగా వానికి సంధించుచు మానవ్రక్ష యింద్రియముల నుపయోగించుచున్నాడు. తిరిగి తానుగాఢ నిద్రను జొరకపూర్వమే మెలకువగల మానవ్రక్షే కార్య మును జేయుచున్నాడు.

ఇట్లే భగవంతుని యేడవస్థితి గమనింతము. ఇప్పుడు మానవరూపముతో నైక్యమొంది భగవంతుడు పూర్తి చైతన్యము కలిగియుండును. భగవంతు డాదినవలె నిప్పుడు దివ్యకలలను గనడు. పూర్ణచైతన్యముతో మాయా వృతమగు నెఱుక యనుభవమును పొందుచున్నాడు. ఈ యెఱుక శూన్యమును, వాస్తవమైన దానిగా ననుభవింపఁ జేయును. అనగా భగవంతు డనంతమైన పవిత్రార్థచైతన్య స్థితిలో నున్నప్పుడు, తనదివ్యస్వప్నము నావిర్భవించిన శూన్య మే యంతర్గతమైన శూన్యము. ఈ శూన్యము ననుభవమును

బొందుచున్నాడు. పూర్ణచైతన్యస్థితిలోనున్నప్పు డాశూన్యమునే తన దివ్యస్వప్నముగా ననుభవింపక యాశూన్యమే సర్వమను చైతన్యానుభవము నొందుచున్నాడు.

ఈయెఱుక (awareness) కల్గినవెంటనే సృష్టికర్తగా తాను గనుచున్న దివ్యస్వప్నములను గనుట యాపివేసినను తాను బరిపూర్ణచైతన్యము పొందుటచే బూర్వపుదివ్యస్వప్నము స్వప్నముగా స్మృతికలిగియుండక వాస్తవమైన విషయముగా ననుభవించును. శూన్యముగాఁ గాక సర్వముగా మాటును. ఇదియే తను సృష్టించిన శూన్యము. ఈ శూన్యమునే (సృష్టియనతనకల) వాస్తవముగా భగవంతుఁ డనుభవించుచున్నాడు. ఈ స్థితిలో భగవంతుఁడు మానవవ్యక్తితో నైక్యమునుబొందుచున్నాడు.

సృష్టికర్తయైన భగవంతుఁడు మానవరూపములో నున్నపుడు నిండుచైతన్యముతో తన స్వప్నస్థితినివీడి స్థూలచైతన్యమకల మానవుఁడుగాఁ దాను బరివర్తన మొందిన్లు తెలిసికొనుచున్నాడు. తన దివ్యస్వప్నస్థితిలోని సృష్టిని వాస్తవముగా గ్రహించుచున్నాడు; తనజాగ్రదవస్థలో మానవులోని భగవంతుఁడు 'మాయావిషయ' జ్ఞానముతో దన ప్రప్రథమ దివ్యస్వప్నములోని అంతస్వప్నముగా ననుభవించుచున్నాడు.

ఇది భగవంతుని వింతస్థితి. తాను పొందినపూర్ణచైతన్యముతో, బెడతొనను పోవుచున్నాడు. తనకు గలిగి మాయాస్మృతివలన దన యనంతమగు 'ఆత్మ'తో సంపర్కమపొందనేరక మానవరూపములోనున్న తనస్వరూపముతో

నేకత్వమొందుచున్నాఁడు. ఇది శౌన్యముగా తన దివ్య స్వప్నము నడుచుచున్నప్పుడే జరుగుచున్నది.

కేవలము కల్పితమగు ఊహగాఁ గనఁబడినను, మానవుని జీవితము శాశ్వతమును వాస్తవమునునగు భగవంతుని యునికి నావరించిన ముసుగుగాఁదోచును.

తన్ను దాను తెలిసికొనుటకు మానవరూపములో భగవంతుడు లీనమగుచున్నాఁడను విషయము చూచుటకు విపరీతవిధి చోదితముగాఁ గనఁబడును. మానవుడే భగవంతునిలో లీనమైన నాడు భగవంతుడు తన అనంత మును, శాశ్వతము నగు స్థితిని దెలిసికొనుచున్నాఁడు. తనలో లీనమగుటకు యత్నించుచున్న తన ప్రతిబింబస్వరూప మగు మానవరూపములో లీనమై పోవుచున్నాఁడు. అందు తన పూర్తిచైతన్యము పొందినప్పటికిని దన యనంతశాశ్వత రూపానుభూతిని పొందలేకున్నాఁడు. కాని యీ పూర్తిచైతన్యము తన ప్రతిబింబముతో నేకత్వముపొందుట పోవుటతో డనే భగవంతుని స్మృతినుండి యీ బింబము మాయమగును. అప్పు డప్రయత్నముగాఁ దనంతటతానే నేను భగవంతుఁడ నను చైతన్యమునొందును. ఎప్పుడునుగల శాశ్వతుఁడుగాను, అనంతుఁడుగాను నుండు సత్యాత్మతానే యని గుర్తెఱుఁగును.

మానవస్థితిలో భగవంతుఁడు మానవుఁడుగాఁ దన్ను తా నెఱిగి పరిమితమగు సహంకారలక్షణములను బ్రకటిం చెను. వీనితోఁ బరిమితమగు మనస్సు, కారణశక్తి స్థూలశరీ

రము కూడనేయుండెను. తరువాత కృమముగాఁ దన్నుతానే భగవంతుఁడనని తెలిసికొని తన యనంతశక్తులను దన పవిత్రానంతమైన “పరమాత్మ”గాఁ బ్రకటింపజొచ్చెను.

ఆదిని గాఢదివ్యనిద్రలోనుండి క్రమముగా నేఁడు ప్రాతిపదికస్థితులనుండి భగవంతుఁ డెట్లు పొందెనో వానిని మానవుఁడు గాఢనిద్రనుండి జాగ్రదవస్థలోనికి వచ్చులోపున నేఁడు స్థితుల నెట్లునుభవించెనో పోల్చుచూచినయెడల భగవంతుని చైతన్యపరిణామగతి తెలియుచున్నది. చినఱకుఁ బరిపూర్ణ చైతన్యపరిణామము కలిగిన భగవంతు డట్టిచైతన్యము కల మానవునితో నేకత్వము పొందుచున్నాఁడు. ఈలోపున భగవంతుని దివ్యకలయగు సృష్టినాటకములోని సమస్తచేతనాచేతన వస్తుజాలముతోను భగవంతుఁ డేకత్వమును బొందుచుండెను.

స్మృతిహీనమగు స్థితిమొదలు (దివ్యగాఢనిద్రతోఁబోలి నది) పూర్ణచైతన్యస్థితి మానవాకృతిలోఁ గలుగునఱకు భగవంతుఁడు శాశ్వతమై సర్వవ్యాప్తమై రూపరహితమై యవిభాజ్యమై యనంతమగు ‘ఏకమేవాద్వితీయం’ గానే యున్నాఁడు. అనంతమును సర్వవ్యాప్తమునగు భగవంతుని స్వభావము తన శాశ్వతస్థితిని ప్రత్యక్షముగానో, పరోక్షముగానో వివిధరూపస్థితులలో భగవంతుఁడు ప్రకటితమగుచున్నాఁడు.

స్మృతిహీనస్థితిలోని భగవంతుని యనంతమగు విలాసము ద్వారమున నీ పరిణామకార్యమంతయు నప్రయత్నముగా నుత్పన్నమైనది. భగవంతుడు తన యునికి సంబంధమగు చైతన్యస్మృతిని పొందుటతో నీ పరిణామములు బయల్పడవలసివి.

తన నిశ్చైతన్యస్థితి విపులముగు సందర్భములోఁ దనలో నిమిషియున్న చైతన్యము విశేషముకాఁ జొచ్చినది. భగవంతుని యీ చైతన్యము లెక్కలేని స్థూలరూపముల సంబంధము కలదగుటచే సనేకములగు సంస్కారముల ననుభవముల నొందుచు వృద్ధికాఁజొచ్చెను.

వృద్ధిని పొందుచున్న భగవంతుని చైతన్య ముచ్చశ్రేణి యందుండు రూపములతో నేకత్వమును బొందుచున్నది. దీని నలన లెక్కలేనన్ని సంయోగ-వియోగములకుఁ గారణ మగుచున్నది. రూపములు జననముపొందుట తరువాత శూన్యములో నశించిపోవుట జరుగుచున్నది. దీనినే జననమరణము లందును. సంస్కారములు మాత్రము వెనుక విడువఁబడును. ఈసంస్కారములవల్ల సృజింపఁబడెడి మానసరూపముతో వృద్ధి యగుచున్న భగవంతుని చైతన్యము తిరిగి సంబంధము కలిగి యుండును.

మానసరూపముద్వారా చైతన్యములేని భగవంతుఁడు పూర్తిచైతన్యము నొందును. ఈ భగవచ్చైతన్యము మానస రూపముతో నేకత్వము పొందుచున్నది. కాని యీ చైతన్యము సంస్కారములభూయిష్టమగుటచే భగవంతుఁడు తన యనాది యగు ననంతస్థితియనుభవమును బొంద వీలులేకున్నది. తద్విరుద్ధముగా భగవంతుఁడు తాను మానవుడనని తెలిసికొనెను. “నే నెవను” అను మొదటి విలారస్ఫూర్తియనంతరము తాస్థితిలో మానవుడనని తెలిసికొని స్థూలప్రపంచానుభవము నొందుచున్నాఁడు. తనశాశ్వతస్థితిజ్ఞానము మరుగుపడియున్నది.

“నేనెవరు” అను ప్రశ్నకు “నేను భగవంతుడను” అను సమాధానము పొందువఱకు స్థితిలో నుండును.

మొదటివిలాసము శూన్యమును సృష్టించెను. సంస్కారము లా శూన్యమును ‘శూన్యత’గాఁ బోషించినవి. అనఁగా సృష్టి, సృష్టనస్తువులను పరస్పరైరుధ్యములుకల యీసంస్కారదాయములు తమ్ముతామే నాశనము చేసికొని శూన్యతను హరించి సత్యానుభవమును బ్రసాదించును.

స్వతంత్రుడైన భగవంతునిలో నాయన మొదటివిలాసమంతములేని త్రిగుణాత్మకమగు లక్షణములను గల్పించెను. సృష్టి, స్థితి, లయకారులగు బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు బయలుదేరిరి. ఈ కారకత్వములకుఁ గారణము భగవంతునాదివిలాసము.

భగవంతుని యీ మూడులక్షణములు సృష్టిలోని సమస్తవస్తువులకు జన్మస్థితిభంగములను గలుగఁజేయుచున్నవి. అనుదినజీవితములోఁగూడ మనుష్యులకు తదితర సృష్టివస్తువులకు జననము రక్షణము లేక పోషణము మరణము జరుగుచునే యున్నవి.

భగవంతుని ప్రథమవిలాసము ద్వారమున మొదటి సంస్కారము మొదటిమాట ‘నే నెవరు’ అనునది శూన్యము నుండి బయలుదేరినది. ఈ మొదటిసంస్కారము మొదటిసృష్టియంతర్గతశూన్యత నుత్పాదించినది. ఈసృజింపఁబడిన శూన్యతయే సంస్కారముల జన్మమునకుఁ గారణమగును. క్రిమ

ముగా నన్యోన్యవిరుద్ధమగు సంస్కారములు నశించి 'నే నెన' రను ప్రశ్నకు 'నేనే భగవంతుడ'నను సమాధానమువచ్చును.

చేతనాచేతనరూపములు తమ వ్యక్తిగత వర్తనమువల్ల జనించిన సంస్కారము ననుసరించి యీ మాయ ననంతముగా సాగించుచున్నవి. ఈ యనంతములగు సంస్కారసమూహము వలన నాదిసృష్టి (భగవంతుని విలాసమునుండి బయల్పడలినది) పోషింపబడుచున్నది. దాని వెనువెంటనే పరిణామముకూడ. పొందుచు వ్యక్తిత్వముగల రూపము జీవుడకూడ 'నేనెనను' అను ప్రశ్నకు సంపూర్ణస్మృతితో నీకిందివిధము సమాధానములు పొందవచ్చును. 'నేను అచేతనమగువస్తువును'; 'నేను చేతనము కలిగిన జీవమును'; 'నేను హేతుబద్ధమగు జీవిని'; 'నేను పురుషుడను, నేను స్త్రీని'.

ఉదాహరణగా భగవంతుడు మానవజన్మములో గాఢ నిద్రాయందున్న పృథ్వీరాత్రీరూపమగు కాలము ప్రపంచ రూపమగు నాకాశము ననునవి నశించినట్లే కనబడును. కాని మెలకువతో దినోదయము లోకము మఱలఁ గొన్నించుచున్నవి. ప్రతిదినము మేల్కొనుటతోడనే యతనికి లోకము దానిలోని వస్తువులు దాని సంబంధమగు వస్తువులు నెట్లు సృష్టియగుచున్నవి? అతని చైతన్యము పరిణామము పొందు సందర్భములో సముపార్జింపబడి తనలో నిద్రాణమైయున్న సంస్కారములు, పునర్జన్మములలో పొందబడిన సంస్కారములు, అప్రయత్నముగా గాఢనిద్రనుండి మేల్కొనునట్లు అంతర్గతమైన సంస్కారములను బురికొల్పును. దీనివలన నిద్రాణ

మైన సంస్కారములు జాగ్రదవస్థలో నిండుస్మృతిలోని అనుభవములచే నశించుటకు తగు నవకాశము లభించును. ఇట్టి మాదిరిగా నిద్రాణస్థితిలోని మనుష్యుని సంస్కారము లనుదినము నతనికిఁ బ్రపంచమున నుదయమును సృష్టించును. ఇవి నిద్రాణమైయున్న సంస్కారముల వల్ల సృజింపఁబడినప్పు టికిని జాగ్రదవస్థలో పాప్తమగు అనుదినసంస్కారముల వల్ల ఈ పైఅనుభవములు పోషింపఁ బడుచున్నవి. ఆదిని భగవంతుని విలాసమువల్ల కలిగిన సృష్టితో ఉత్పన్నమైన సంస్కారములు కూడ అనుదినానుభవముల వల్ల మఱిత వృద్ధిపొందుచుండును. దినము క్రమముగాఁగల కాలము లోకముకూడ నిద్రలోని యనుభవములగు అన్యోన్యవిరుద్ధసంస్కారముల వల్ల నాశన మగును. ఈ సంస్కారములు జాగ్రదవస్థయందుఁ గల్గు సంస్థారములకు విరుద్ధములైనవి.

ఎడతెగని పరంపరలుగా, భగవంతుఁడు మానవరూపమునఁ దనసృష్టికి సృష్టికర్తగాఁ దనప్రభావము ప్రకటించుకొనుచుండును. మనుష్యుని యందంతర్గతమైన సంస్కారముల వలన నిదిజరుగును. జాగ్రదవస్థలోని జీవితకాండము ద్వారమున సృష్టియు, సంస్కారమును వృద్ధిచేసికొనుచుఁ దననుబోషించు కొనుచుండును. నిద్రకాంచినప్పుడు విరుద్ధసంస్కారముల ద్వారమున తన సృష్టివిధ్వంసకుఁడుగా వర్తించును. చిట్టచివఱకు గాఢనిద్రాస్థితిలో గతించిపోవును. సృష్టిగాఁ గనఁబడు వ్యక్తిగతమైన చైతన్యమును అనుదినమున, నశింపుచేయుచు, మానవుఁడు తిరిగి సృష్టించుచు, పోషించుచు, నాశ

నము చేయుచు సృష్టిని సంస్కారముల నటనచే నడిపించును. ప్రతిజీవము వస్తువ్యక్తి ముఖమున భగవంతుఁడీ యనంతమై త్రివిధములైన సృష్టిస్థితిలయ కార్యములను సాగించుచుండును.

మానవస్థితిలోవలెనే భగవంతుఁడు తనమిగిలిన యన్ని స్థితులలోను ప్రత్యక్షముగాను, బరోక్షముగాను దన త్రికర్మలను సాధించుచుండును. హృదయస్పందనమునఁగాని, లేక ఊపిరి తిత్తులు పనిచేయునపుడుగాని, ఈ మూఁడు కార్యము లేకనమ యమున సాగుచుండును. హృదయస్పందనమున హృదయము పెద్దదియగును. సంకుచితమగును. నడుమ సామాన్యస్థితిలో నుండును. సృష్టిస్థితిలయకార్యములు మూఁడు నిందులో నిమిషి యున్నవి. సంకుచితమగు నప్పుడది యా జీవి మరణమునకుఁ దోివ.

సృష్టిస్థితిలయములగు త్రివిధభగవల్లక్షణము (బ్రహ్మ విష్ణు, మహేశ్వరులు) ఏకకాలమందు అన్యోన్యసంబంధము లేకుండ స్వతంత్రముగా నన్ని వస్తువులయందును జీవములయం దునుఁ బనిచేయుచుండును. చైతన్యపరిణామములో నన్ని భూమి కలలోను, బనిచేయుచుండును. అంతఃపరిణామస్థితినిగూడఁ బని చేయుచుండును. కాని ఈ లోక సృష్టి యనేకయుగములను, అంతరములను భరించి భౌతికసంస్కారమువలన పోషింపఁబడి చివటకు భగవంతుని అన్యోన్యవిరుద్ధములగు భౌతికసంస్కార ముల వలన నశించుచున్నది. ఈ అంతిమవిచ్ఛేదమును “మహా ప్రళయమని” పిలుతురు. మహదంతర్లీనకార్యము సౌన్యమగు నీలోకసృష్టి సర్వములో శాశ్వతముగ లీనమగును.

ఈ పరిణామపద్ధతిలో స్మృతిహీనుడైన భగవంతుడు పూర్తిచైతన్యము పొందగలెను. కాని తన సనాతనమగు స్థితి చెందక యదిపరిమితమై స్థూలమై యున్నది. పరిమాణదశలో నెంతశ్రమయో గలిగినపిదప భగవంతునకు పూర్తిచైతన్యము లభించినది. స్థూలరూపమున బెరిగిన సంస్కారముల భారమును భరింపవలసి వచ్చినది. మానవరూపము ధరించుటకుఁ బూర్వము స్థూలవస్తురూపముల సంయోగములోని సంస్కారముల ననుభవింపక తప్పినదిగాదు. కనుక మానవరూపము లోని భగవంతుడు పూర్తిచైతన్యము పొందినప్పటికిఁ దన యాదిస్థితి స్మృతి లేకుండును. ఈ ఎఱుకలేమికిఁ గారణము అనవసరములైన స్థూలసంస్కారముల భారము గలిగిన పూర్ణ చైతన్యమును పట్టుకొని నదలకపోవుటయే.

మానవరూపములోని భగవంతుడు ద్వంద్వములు విరుద్ధములునగు సంస్కారముల వలన నీపరిమితమగు సంస్కారములను నదల్చుకొనుటకుఁ జేయు యత్నములను బునర్జన్మ మార్గ మని చెప్పెదరు.

మితమగు సంస్కారముల భారమునుండి చైతన్యము తప్పించుటకు భగవంతుని స్థూలచైతన్యమీ సంస్కారముల యనుభవమును పొందవలెను. అనేకజన్మములలోని అన్యోన్య విరుద్ధ సంస్కారములద్వారమున వీని నశింపు చేయవలసి యున్నది. వస్తువుతో న్యతిరేకములగు ననుభవములీ సంస్కారములను క్షీణింపఁజేయుట కవసరములు. అన్యోన్యవిరుద్ధము

లగు అనుభవములే వేళ్ళుబారియున్న సంస్కారములను నిర్మూలించగలవు.

పునర్జన్మములను బొందుటలో మానవునిలోని స్థూల చైతన్యముగల భగవంతుడు పూర్తిగా పరిణామము పొందిన సూక్ష్మమనశశరీరముల సహాయము గలిగి యుండును. స్మృతి లేక యే యివి యెల్లప్పుడు నుపయోగపడుచుండును. ఇట్టి భగవంతు డెడతెగనట్టియు, అన్యోన్యవిరుద్ధము నగు చైతన్య సంఘర్షణము పొందినగాని యివి పూర్తిగా క్షీణింపవు. ఈ సంస్కారములు మానవుని మనస్సుచే నాకర్షింపబడుచున్నవి. అంతరస్మృతిలోనుండి యవసరమునుబట్టి పైకి వచ్చుచుండును. ఈ సంస్కారము లాంతరస్మృతినుండియు భగవంతుని పూర్తి చైతన్యమునుండియు పైకివచ్చి వానబలమునుబట్టి భిన్నములగు మానవప్రభావములను గలిగియుండును. కారణశక్తికి స్థానమైన సూక్ష్మశరీరము మానవుడు కర్మములుచేయుటకు నలసిన శక్తి నిచ్చుచుండును. ఈ కర్మములు జాగ్రవస్థలోగాని, స్వప్నస్థితిలో గాని చేయబడును. ఈ కర్మములుగూడ సంస్కారములనుబట్టి అన్యోన్యవైరుధ్యముగా నుండును.

స్థూలావరణమున మనుష్యస్థితిలో ప్రాణశక్తి మనస్సు, పూర్తివికాసమునొంది నిరంతరము కార్యములో నిమగ్నమై యున్నను నవి పరోక్షముగాను స్మృతిలేని స్థితియందుఁ బని చేయుచున్నవి. కారణశక్తి తన ఆవరణమున చైతన్యముతో భగవత్ కార్యమునకు వినియోగింపబడును. కాని సూక్ష్మావరణములో మనస్సు స్మృతిలేక పరోక్షముగా నుపయోగింపఁ

బడును. మానసికావరణములో మనస్సు స్మృతిపూర్వకమగు దైనకార్యమునకు వినియోగింపఁబడినప్పుడు కారణశక్తి పనోక్షముగాను స్మృతిలేక వినియోగపడుచున్నది.

స్థూలచైతన్యముగల భగవంతుఁడు స్థూలప్రపంచములోని ద్వంద్వానుభవములను బొందునప్పుడాయన యనేక సర్వాయములు జన్మము లెత్తుచుండును. పురుషుఁడుగా ప్రీతిగా ననేకజాతులలోను, సంఘములలోను, నానాదేశములలోను విరుద్ధసంస్కారముల యనుభవముల నలన సంస్కారములను శ్లీణింపఁజేయుటకు యత్నించుచుండును.

మానవరూపమున యనేక లక్షల జన్మముల నెత్తి యెత్తి స్థూలచైతన్యముతో నన్యోన్యవిరుద్ధములగు ననుభవముల ద్వారమున నీ సంస్కారములను రూపుమాపఁ గలుగును. మానవరూపములోనున్న స్థూలచైతన్యముగల భగవంతుఁడు పై నుడహరించిన పరిణామము నొందునిమిత్త మంతర్గతమగు చైతన్యభావమొండఁ బ్రారంభించును. స్థూలసంస్కారములు క్రమముగా బలహీనమగు కొలఁదియు నంతర్గతచైతన్యపరిణామము రూపొందుచుండును.

ఈ జన్మపరంపర పూర్తియై సంస్కారము శ్లీణదశకు వచ్చినపుడు మానవరూపములోని భగవంతుని చైతన్యమంత యుఖి త్వ మభివృద్ధిపొందును.

చైతన్యములోపలినుండి విస్తృతమగు కొలఁదియును స్థూలచైతన్యము మానవరూపములోని భగవంతుఁడు క్రమ

ముగా స్థూలప్రపంచమునకు దూరమగుచుండును. ఇప్పు డనోన్మో
న్యవిరుద్ధములగు సంస్కారానుభవములుకూడ క్షీణించును.

చైతన్యము పరిణామము పొందినప్పుడు భగవంతుడు.
పూర్ణచైతన్యము పొందుట జూచితిమి. కాని యాచైతన్యము.
సంస్కారముల వాసన కలిగియున్నది. ఈ చైతన్యమునుండి.
సంస్కారములను దూరముచేయవలెనన్నచో, బునర్జన్మములఁ
బడయుట, చైతన్య మంతరభివృద్ధి పొందుట జరుగుచుండవలెను.

భగవంతుని చైతన్యము క్రమాభివృద్ధి పొందుట మాన
వుడు కన్నులు క్రమముగాఁ దెఱచుట వంటిదని పోలిక చూపి
యుంటిమి. కన్నులు పూర్తిగా తెఱచిన స్థితి పూర్తి చైతన్య
స్థితితోఁ బోల్చియుంటిమి.

చైతన్యముతో జాగ్రదవస్థలోనున్న మానవుఁ డదివఱ
కేండ్లకొలది పొందిన సంస్కారములకు భిన్న సంస్కారములను.
తనకార్యములో నిమగ్నుడై తన్నుదాను మఱచినస్థితిలోఁ
బొందెడి యనుభవములవలెనే, మానవరూపములోనున్న భగ
వంతుడు తిరిగి తిరిగి జన్మముల నెత్తుటతోఁ బోల్చవచ్చును.

మానవుడు పగలంతయుఁ దనకార్యకలాపమున నిమ
గ్నుడై సాయంకాలమాత్రవిచారమునకు సంబంధించిన పను
లకుఁ దన ధ్యానమును మరలించినట్లు మానవరూపమునందున్న
భగవంతుడు తనచైతన్యము సంతోషపరిణామము వైపునకు మర
లించును. ఇట్టి ప్రేరణమునలన మనుష్యుడు బాహ్యవ్యాసం
గమునుండి మరలి యాత్మవిచారము సేయఁగడఁగును.

పూర్ణచైతన్యము భిన్న భిన్నములగు సంతరముల నేడింటి ద్వారమున నృద్ధిపొందినట్లుగనే తచ్చైతన్యాంతఃపరిణామము కూడ సంతరముల నేడింటిద్వారమున నృద్ధిపొందును. ఈ చైతన్యాంతః పరిణామస్థితులును జైతన్యవరణ సప్తకమని పిల్వః బడును. వీనిలో నేడవయావరణము చైతన్యాంతః పరిణామ నృద్ధిలోఁ దుదిఘట్టము. ఇందు భగవంతుఁడు స్మృతి పూర్వకముగా స్వీయానంత శాశ్వతస్థితి సాక్షాత్కారము నొందుచున్నాఁడు. అనఁగా మొదట స్మృతిహీనుడైన భగవంతుఁడు తన మఱపువిషయమునే మఱచినాఁడనుట.

మానవరూపమున భగవంతుని యీ స్థితిసప్తకము మానవుని తీవ్రమగు దూరదృష్టితోఁ బోల్పవచ్చును. స్వాత్మ సాక్షాత్కారమునకై చేయు యత్నమునఁ దన దృష్టి సంతర్కృత మొనరించి క్రమముగా నావరణ సప్తకమునఁ జొనిపి తుదకుఁ దనను దానే చూచుకొనుట తటస్థించును.

అనేకజన్మముల యసంతరము స్థూలానుభవముల పరమావధికిఁ జేనుట కల్గును. అత్తఱి స్థూలానుభవములు నీరసించి నశించును. మానవదేహమున స్థూలచైతన్యముగల భగవంతుఁడు క్రమముగా సంతఃపరిణతి నొందుట ప్రారంభమగును.

ఇత్తఱి స్థూలచైతన్యము మానవరూపమునఁ బరిపూర్ణుడైన భగవంతుని సూక్ష్మశరీరమార్గమునఁ బ్రథమావరణానుభవమును గొంతవఱకుఁ బడయును. స్థూలచైతన్యముగల భగవంతుని యంతఃచైతన్యము మానవరూపముననుండి సూక్ష్మ

లోక ప్రభమావరణములోనికిఁ దొంగిచూచుట జరుగును. ఈ యనుభవములు గొంత స్థూలశరీరద్వారమునను, గొంతసూక్ష్మ శరీరద్వారమునను గల్గుచున్నవి. ఇచ్చట స్థూలసూక్ష్మేంద్రియము లేక కాలమున వినియుక్తము లగును.

స్థూలమునుండి సూక్ష్మస్పృహచమును వేరుచేయు ద్వారమునొద్ద మానవరూపముననున్న భగవంతుఁడు నిల్చు స్థితి యిది. ఇచ్చట మానవుని చైతన్యము వింత యనుభవము నొందును. స్థూలదృష్టితో సూక్ష్మావరణమును గాంచగల్గుచున్నాఁడు. స్థూల శ్రీవణేంద్రియముతో, సూక్ష్మావరణము నుండి వచ్చు దివ్యగానమును వివగల్గుచున్నాఁడు. ఇట్లే ఘ్రాణేంద్రియముతో సూక్ష్మావరణమునుండి వీలెంచు దివ్య వాసనల నాఘ్రాణింపఁ గల్గుచున్నాఁడు. మానవరూపమున స్థూలచైతన్యముగల భగవంతుఁడు సూక్ష్మలోకప్రభమావరణ భాగమునుండి వచ్చు సూక్ష్మసంస్కారముల స్థూలేంద్రియములతోడనే యనుభవించుచున్నాఁడు.

స్థూలచైతన్య మంతర్గతమగుచున్నకొలఁది సూక్ష్మలోక ప్రభమావరణమందలి పూర్ణానుభవములను మానవరూపమందలి భగవంతుఁడు పొందుచుండును. ఇప్పటికి మానవరూపము నందలి భగవంతుని చైతన్యమునకు స్థూలలక్షణము వదలిపోయి సూక్ష్మచైతన్యము లభ్యమగుచున్నది.

అంతర్గతచైతన్యము నృద్ధియగు కొలఁది సూక్ష్మచైతన్యము నొందిన మానవునకు (భగవద్రూపికి) ద్వితీయావరణానుభవవృద్ధి కలుగుచుండును.

సూక్ష్మప్రపంచ మనంతశక్తి ప్రధానస్థానము. ఈ శక్తి యనంతమగు త్రిగుణలక్షణభాగము. ఈ శక్తికణ మనంతకాల గర్భమునుండి పరిమితమాయాలోకములకుఁ బ్రసరించునప్పుడు సూక్ష్మలోకమున ననంతశక్తిగా నావిర్భవించును.

రెండవ యావరణమున భగవత్ప్రేరిత మానవుఁడు సూక్ష్మచైతన్యమును గలిగియు స్థూలమనశ్శరీరముల చైతన్యము లేకయు నున్నాఁడు. కాని మానవుఁడు స్థూలశరీరము ద్వారమున మనస్సుతోఁ బనిచేయును. సూక్ష్మావరణముపై నీనికిఁ గ్రియాశక్తి యుండదుగాని సూక్ష్మలోకమందుండి పనిచేయును.

సూక్ష్మచైతన్యము కలిగిన మానవరూపమున భగవంతుఁడు స్థూలమనశ్శరీరముల చైతన్యము కలిగియుండకపోయి నప్పటికిని, స్థూలమనోలోకముల యనుభవములను బ్రత్యక్షముగా పొందనప్పటికిని, స్థూలశరీరమును బ్రత్యక్షముగాఁ గాక సూక్ష్మావరణమునుండి యుపయోగించుచుండును. ఈ స్థూల శరీరకార్యములను కర్మేంద్రియజ్ఞానేంద్రియముల ద్వారమున కొనసాగించుట కాన్పించును. అట్లే మానవరూపమునందున్న భగవంతుఁడు సూక్ష్మప్రపంచ ద్వితీయావరణచైతన్య మొంది నప్పుడు తన మనశ్శరీరమును (అనగా మనస్సును) గూడ వినియోగించును. పరోక్షముగా భావములు, వాంఛలు, మనోవికారము లనఁబడి పైకి స్థూలలక్షణముగాఁ గనఁబడు నట్టివాని ద్వారమున మనశ్శరీరముపై పనిచేయును.

ఇప్పు డంతచైతన్యము వృద్ధియగు కొలది మానవరూపములోని సూక్ష్మచైతన్యము కలిగి రెండవయావరణములో

నున్న భగవంతుడు సూక్ష్మలోక సంబంధానంతశక్తి యెఱుక
యనడగు చైతన్యమును బొందును. ఈ శక్తితో మామూ
లుగా మాయమంత్రములు జూపుటకు, మహిమలు చూపుటకు
సామర్థ్యము సంపాదించును. ఎండినచెట్టును బచ్చగాఁజేయుట,
పచ్చనిచెట్లు నెండగట్టుట, రైశ్యను మోటార్ల నాపుట, ఎండి
పోయిన నూతిలో నీటిని పుట్టించుట మున్నగు మహిమలు
చూపఁగల శక్తివచ్చును.

సూక్ష్మచైతన్యముగల రెండవ యావరణలోనున్న
మానవరూపములోని భగవంతుడు సూక్ష్మలోకానుభవములను
సూక్ష్మశరీర సంబంధసూక్ష్మేంద్రియముల వలన పొందును.
మామూలు మానవుని వలె నిద్రాహారవిహారముల జేయుచు,
కష్టసుఖముల యనుభవములు పొందుచున్నను బైకిఁ గనబడు
చున్నను, ఇప్పు డతఁడు నిజముగా స్థూలచైతన్యము లేక
యున్నాఁడు. అతని అంతర్ముఖచైతన్యము సూక్ష్మలోకాను
భవము పొందుచు, తన సూక్ష్మేంద్రియముల ముఖమున
నూతనమగు సంస్కారములను బొందుచున్నాఁడు. ఇవి
చూచుట, యాఘ్రాశించుట, వినుట యను మూఁడు లక్షణ
ములు కలిగియున్నవి.

ఈ అంతఃపరిణామము వృద్ధియగుటచే మానవరూప
ముకల భగవంతునికి సూక్ష్మలోకతృతీయావరణానుభవము
కలుగును. ఇచ్చట సూక్ష్మచైతన్య సూక్ష్మలోకానంతశక్తి
యనుభవమును పొందును. మానవరూపములోని భగవం
తుడు పరిమితమగు శక్తి నొక్కదాని నెక్కువగా ననుభవిం

చును. ఇట్టి స్థితిలో గొప్పమహిమలను ప్రదర్శింప శక్తి కలిగి యుండును. గుడ్డివారికి దృష్టినిచ్చుట, పంగున కంగప్రదానముచేయుట, మృతునకు జీవముప్రసాదించుట వంటి యఖండమహిమలు ప్రాప్తమగును. స్థూలచైతన్యములోనున్న మానవరూప మొక భూభాగమునుండి మఱియొక భూభాగమునకు స్థూలవాహనములపైఁ బ్రయాణించినట్లు సూక్ష్మచైతన్యమానవరూపములోని భగవంతుఁడు సూక్ష్మలోకమందలి భిన్నలోకముల నావరణముల ననుభవింపఁ గలుగుచున్నాఁడు.

సూక్ష్మలోకములో నుండు ప్రధానావరణములు రెండు.. అవి రెండవది మూడవది. మొదటి యావరణము గొంత సూక్ష్మలోకములోను గొంతస్థూలలోకములో నున్నది. అట్లే నాల్గవ యావరణము కొంతసూక్ష్మలోకములోను మఱికొంత మనోలోకములోను వ్యాప్తమైయున్నది. అందువల్లనే నాల్గవ యావరణము కొంత సూక్ష్మములోను మఱికొంత మనోలోకములోను వ్యాప్తమైయున్నది. అందువల్లనే నాల్గవ యావరణము మనోలోకమునకు సింహద్వార మనిచెప్పదురు.

అంతరచైతన్యము వృద్ధిపొందగా సూక్ష్మచైతన్యములో నున్న మానవరూపములోని భగవంతుఁడు నాల్గవది యగు సూక్ష్మమానసికావరణానుభవమును బొందును. నాల్గవయావరణములో మానవరూపములోని భగవంతుఁడు సూక్ష్మశరీర పూర్తిచైతన్యము కలిగి, సూక్ష్మలోకపరిపూర్ణానుభవము కలవాడై యుండును. అందుచే, ససంతతశక్తిమయమగు సూక్ష్మలోక, సూక్ష్మస్వభావజ్ఞానము కలిగి యున్నాఁడు. ఈ యసంత

శక్తియే సర్వమయుడగు భగవంతునందు నిబిడికృతమైనట్టియు, శూన్యతనుండి మితమైన శక్తిగా నావిర్భవించిన యనంతమగు భగవంతునిశక్తి.

నాలుగవ యావరణములో మానవరూపములోని భగవంతుఁ డనంతశక్తిసంపన్నుఁ డగుచున్నాఁడు. దీని నలన మృతులను పునర్జీవితములుగా నొనర్చుట, కొత్తరూపములను సృష్టించుట, చైతన్యముతో కదలు కొత్తలోకములసృజించుట మున్నగు పనులను జేయఁగలుగుచున్నాఁడు. ఈ నాలుగవ యావరణములో భగవంతుఁ డఖండశక్తిమూర్తియని చెప్పవలెను.

నాలుగవ యావరణములోని యీ సూక్ష్మమనోలోకముల యనంతశక్తి స్థూలలోకమునఁ దెలిసిన సాధారణశక్తివంటిది కాదు. సర్వజీవరాసి కూపిరియనఁబడు నఖండమగు ప్రాణశక్తి. ఇదియే జీవసప్రదాత. ఈ యనంతశక్తియే మట్టినుండి జీవములను సృష్టింపఁగలదు.

ఈ శక్తియనంతమైనదైనను వాస్తవమగు భగవంతుని యఖండశక్తితో సరియైనది కాదు. భగవంతుని యీయఖండశక్తి 'మాయ'గాఁ బరివర్తన మొందినప్పుడు నాలుగవ యావరణములోని సూక్ష్మమనోలోకముల యఖండశక్తి బరిమితమగు రూపాంతరముగా నవతరించును.

సూక్ష్మచైతన్యము కలిగి మానవరూపములోని భగవంతుఁడు, నాలుగవ యావరణములోని యఖండశక్తిరహస్యమును

బొందినవాడై మనఃప్రపంచద్వారమున స్థిరత్వమేర్పఱచుకొన్నాడు. ఇప్పుడు మనోలోకమందలి మనఃప్రధానలక్షణమగు తీవ్రవాంఛలు, నాలోచనములు, మనోవికారములు నతనిని జంఝామారుతమునలె చుట్టుముట్టినవి.

అఖండశక్తి స్వరూపుడననెడి యనుభవమును స్మృతి పూర్వకముగా మానవరూపమందలి భగవంతుడే నాలుగవ యావరణములో నొందుచున్నప్పటి కీసమయముననే 'కాశరాత్రి' యనుభవము కూడఁ గలుగుచున్నది. ఇప్పు డొకవైపు దయ్యము మఱియొక వైపు అగాధమగు సముద్రము మధ్యమునఁ దగుల్కొన్న యనుభవములు కలుగుచున్నవి. తనకుఁ బ్రాప్తించిన యీ యఖండశక్తి నుపయోగించుకొనవలెననెడి వాంఛ తీవ్రముగా వేధించుచుండును. సమస్తకోరికలను మనోవికారములను, దలంపులను బూర్ణముగా లొంగదీసిఁ స్వాధీనములోనికి దీసికొని రాగల యచంచలశక్తి అంతశ్చైతన్యమునకుఁ గలుగుచుండు సమయములో మానవరూపమందలి భగవంతుడే యనన్యములగు కోరికలనెడి శత్రుకోటి నెదుర్కొన వలసియుండును.

ఈనాలుగవయావరణములోనున్న మానవరూపములోని భగవంతుని చైతన్యము నెదుర్కొనుటకు మానసావరణము నుండి తీవ్రమగు కోరికలు బయలుదేరిన భగవంతుని పరాజితుని చేసినయెడలఁ దనకుఁ గలిగిన యఖండశక్తులను వినియోగించి వైచక్షణ్యము లేకుండ స్వార్థపూరితములగు కోరికలను దృష్టిసఱచుటకు యత్నము జరుగును.

సూక్ష్మలోకసంబంధమగు నీ యఖండశక్తి మంచిచెడ్డల తారతమ్యమెఱుంగక విడుదలయైనప్పుడు స్థూలచైతన్యమునకు గ్రాహ్యముకాని యపకారము జరుగును. అణుశక్తి విజృంభించి నప్పుడు జరుగు విపరీతానుభవము మనకుఁ దెలియును. అట్టి యీ యణుశక్తి సూక్ష్మలోకములోని యఖండశక్తిలో నొక చిన్న స్థూలభాగమై యున్నది.

నాలుగవ యావరణములోని చైతన్య మఖండశక్తి విడుదల వల్లఁ గలుగు తాకిడి వలన యనుభవమును బొంది దానికి వశమైపోయిన యెడల, నీ మానవరూపములోని భగవంతుని యంతఃచైతన్య మంతవఱకు లబ్ధమైన దానిని, గలిగిన యనుభవములను బూర్తిగ కోల్పోయి మొదట కలిగిన స్థూలమును బహుపరిమితమైన చైతన్యము కలిగిన స్థూలమగు రాజీరూపముతో భగవంతుఁ డైక్యముపొందును. మొదట వివరించిన మాదిరి భగవంతుఁ డీయనస్థావరంపరల యనుభవములను బొందుచు మానవరూపమునఁ బూర్తిగా చైతన్యము పొందవలెను.

ఒకమాటు పోస్తమైన చైతన్యము కోల్పోవుట యనునది సాధారణముగా నుండదు. కాని నాల్గవఆవరణములోవిచ్చి తియైన చైతన్యమునకు మాత్రమీ గతిపట్టును. ఇది యసాధారణమైన విషయము. శక్తులు దుర్వనియోగము చేయఁబడి నప్పుడు సంభవించును.

నాలుగవ యావరణములోఁ బ్రతిఘటించు కోరికలను జయించిన* యఖండశక్తిని సద్వినియోగముచేసినచో మానవ రూపములోని భగవంతుఁడు మనోలోకములోని యాజన యావరణము చేరును. దీనివలన నాలుగవ యావరణము ననుభవింపఁ బనిలేదు.

కాని మంచిచెడ్డలు లేక లబ్ధమైన యంతఃశ్చైతన్యమును నాలుగవ యావరణములోఁ గొపాడుకొనుచున్న యెడల మానవరూపములోని భగవంతుఁ డయిదవ యావరణము చేరును. ఇది మనోలోకము ద్వారము దాటిన తరువాత జరుగును.

* కోరికలను ప్రయత్నముతో నశింపు చేయవలెను అవి సంస్కార మాలకుఁ గారణము. అహంకారమునకు సంబంధించిన లక్షణములవల్లను కర్మ మాలకుల మనశ్శరీరమునైఁ గలుగు ప్రభావముల వల్ల నీ సంస్కారములు పుట్టుచున్నవి కోరికలు స్థూలశరీరము ద్వారమున ప్రకటిత మైంపుడు కర్మములకు దారి తీయుచున్నవి. ఈ సంస్కారములు చైతన్యమునకు పని కలిగించుచుండును. అందుచేఁ బరమాత్మ తన్నుచా తెలిసికొనుటకీ చైతన్యముపయోగపడుటలేదు ప్రయత్నముతో నీ సంస్కారము తుడిచివేయబడినయెడల వాత్మ సత్యమును ప్రదర్శించుటకుఁ బ్రారంభించును. అప్పు డీహసంబంధమును కోర్కెలనుండి మనస్సునిముక్తి పొందుటకుఁ బ్రారంభించును. కృత్రిమముండి (జీవాత్మ) (గోరికలు) తీసివేయబడినప్పు డాత్మమిగులును; భగవంతుని చైతన్యము లేకయుండును. మనము జీవముతో నున్నప్పుడే యాకోర్కెలతో నిండిన జీవితమును ద్యజింపవలెను. పరమచైతన్యస్మృతిని గోరికలను విసర్జించుట ద్వారమున నొందుటయే జీవితలక్ష్యము.

అయిదాతావరణములు చైతన్యస్థిధానముగా మనస్సునకు సంబంధించిన మనోలోకమునకుఁ జెందియుండును. మనోలోకములో మానవరూపములోని భగవంతుఁడు తనమనస్సునకు యజమానుఁడు. కాని స్థూల సూక్ష్మలోకములలో, స్థూలసూక్ష్మ చైతన్యముతో మనస్సునకు లొంగియుండెడివాఁడు.

అయిదవ యావరణమున వృద్ధిపొందుచున్న యీ అంతఃచైతన్య మా యావరణసంబంధ మనోలోకానుభవములను, మనోదృష్టివల్లను మనోనేత్రము ద్వారమున చూచుచున్నది.

మనశ్చైతన్యము కలిగియున్నప్పుడు మానవరూపములో భగవంతుఁడు స్థూలసూక్ష్మరూపములస్మృతి యుండదు. కాని ప్రత్యక్షముగాఁగాక సూక్ష్మావరణమునుండియు, బైనను స్థూలసూక్ష్మశరీరములవలన నాతఁడు పనిచేయుచుండును. మానవరూపములో మనశ్చైతన్యము కలిగినప్పుడు స్థూల సూక్ష్మచైతన్యము లేమిచే నాలోకము యనుభవముల నొందనప్పటికిని, స్థూలశరీరమునుఁ గొన్నిట స్థూలకార్యములకు వినియోగించును. అందుచే మనశ్శరీర చైతన్యానుభవమును దన మనోనేత్రము ద్వారమున మాత్రము కలిగియున్నను, దినుట, త్రాగుట, నిద్రాపోవుట మున్నగు స్థూలైంద్రియకర్మములు స్థూలమానవరూపములో సాగుచునేయుండును. అట్లే తన సూక్ష్మశరీరము ప్రయత్నముగను స్మృతిలేకయే తనయఖండ శక్తి ద్వారమున నుపయోగించుచునే యుండును. పైకి స్థూలముగాఁ గానఁబడు కార్యకలాపమున నిమగ్నుడైనప్పటికిని మన

శ్చరీరము మనశ్చైతన్యమునే కలిగియుండును. తన మానసేంద్రియముద్వారమున మనోలోకానుభవము పొందుచుండును. మనశ్చైతన్యముతో మనోలోకములోనున్న మానవరూపము లోని భగవంతుఁ డొక్కయింద్రియమునే కలిగియున్నాఁడు. అదే 'చూచుట లేక దృష్టి' (ఇదియేదృష్టశ్చ వివేకమనెడి యద్వైతమందలి విచారణమును జాలవఱకుఁ బోలియున్నదనవచ్చును.)

అయిదవ యావరణమున మనశ్చైతన్యములోనున్న మానవరూపములగల భగవంతుఁడు తన మనోదృష్టి వలన నెడలు సంస్కారానుభవముల నొందుచున్నాఁడు. ఇస్పడతఁగి కొక్క మనస్సుతియే కలదు. ఈ స్థితిలో స్థూలసూక్ష్మచైతన్యములలోనున్న మానవుల మనస్సుల సతఁడు స్వాధీనములో నుంచుకోఁ గలుగుచున్నాఁడు.

అయిదవయావరణములో నున్న మానవుఁడు మనశ్చైతన్యము కలిగి మహిమలను బ్రదర్శించు శక్తి లేకున్నాఁడు. మహిమలను ప్రదర్శించు నఖండశక్తికల సూక్ష్మలోకములో లేడిప్పుడు. ఇప్పుడు మనోలోకములో నున్నాఁడు. మనశ్చైతన్యము కలిగి సూక్ష్మచైతన్యములోనున్న మనస్సులపై దన ప్రభావమును గనపఱిచెడి శక్తి కలిగియుండుటచే వారిచే మహిమలను గనబఱుచునట్లు ప్రేరేపింపఁగల మూలశక్తి సంపన్నుఁడైనాఁడు. తనతన మనశ్చైతన్యస్థితిలోని మహిమలఁ బ్రదర్శింపఁ శక్తి లేకపోయినను సూక్ష్మావరణములో నున్న

వారిమనస్సులను నడిపించి వారిచే మహిమలఁ బ్రదర్శింపఁ జేయుఁగల మనశ్శక్తిని గలవాఁడైయుండును.

మనశ్చైతన్యమున నున్న మానవుఁడు స్థూలసూక్ష్మ చైతన్యస్థితిలోనున్న మనస్సుల యాలోచనలను, గోరికలను, వికారములను సృష్టించుటకు, నడిపించుటకు శక్తి కలిగి యున్నాఁడు. అయిదవయావరణమునఁ జేరునప్పుడు కొంత స్థిరత్వ మాయనకు సిద్ధించినది. అంతర్గతముగా నింతవఱకుఁ గలిగిన చైతన్యము దిగజాఱదు; విచ్ఛేదముకాదు.

ఈ మనశ్చైతన్యము వృద్ధియగు కొలఁదిని మనస్సుపైఁ దన యథికారము బలపడుచుండుట తెలిసికొనును. అప్పుడు మనస్స్వరూపము పొందిన చైతన్య మగును. ఇట్లు మానవుఁడు మనశ్చైతన్యలోకమైన యావయావరణములోని మనోలోక సంపూర్ణానుభవమును బొందుచున్నాఁడు. ఈ యనుభవము ప్రత్యక్షముగాఁ దనను దానే భగవంతుఁ డాదిమరూపమును “ముఖాముఖ”ని దర్శించుటయని చెప్పబడును. మన ఇంద్రియ మగు ‘దృష్టిద్వారా’ మనశ్చైతన్యము చూచుటయే యీ ‘దర్శనము’ అని చెప్పబడును. అనఁగా మానవరూపములో భగవంతుఁ డన్ని చోటులను బ్రతివస్తువులోను సర్వవ్యాపినిగా దర్శించును.

మొదటి యావరణము మొదలైన లావయావరణమువఱకు కంతఃపరిణామము పొందిన చైతన్యము క్రమముగా వృద్ధిపొందుచు నన్యోన్యవైరుధ్యములగు సంస్కారముల యనుభవములు

కృమముగాఁ తరుగుచు క్షీణదశకు వచ్చెను. ఇట్లే సంస్కారములు నాశనమగు సరి కాఱవయావరణములో భగవంతుఁడు మనశ్శరీరము పూర్ణుడై తన్మయును బొందెను. చివరకు ఆత్మనిరుద్ధములై బహు నీరసస్థితిలోనున్న కొద్ది సంస్కారములుమాత్రము మిగిలియున్నవి. ఈ అంతశ్చైతన్యము మనస్సుతో నేకత్వము పొందినప్పుడు భగవంతుఁడు తానే 'మనస్సు'ని తెలిసికొనును. 'మనస్సు'గా నున్న మానవరూపములోని భగవంతుఁడు తుదిపరిమితమగు ననుభవమును బొందుచున్నాఁడు. తాను మనస్సుగా నన్ని వస్తువులలోను భగవంతుని జూచుచున్నాఁడు. కాని తనలో మాత్ర మింకను దర్శింప లేకున్నాఁడు. ఇది మానవరూపములోని భగవంతుని యాఱవ యావరణములోని స్థితి.

ఈస్థితిలో మనశ్చైతన్యముకల మానవరూపములోని భగవంతుఁడు సంస్కారహీనుఁడైయున్నాఁడు. భగవంతుని బ్రత్యక్షముగాఁ జూచుచున్నాఁడు. సమస్తములోను గనుచున్నాఁడు. కాని తన యాశ్మస్వరూపమును భగవంతునిలోఁ జూడలేకున్నాఁడు. దీనికిఁ గారణము మనశ్చైతన్యప్రభావమతనిపైఁగలిమి. తానే మనస్సును కొనుచున్నాఁడు.

దీనివలన తానుభగవంతునికంటె భిన్నుడననుభావము విశదమగుచున్నది. తన మనశ్చైతన్యముతో భగవంతుని ప్రత్యక్షముగాఁ జూచుచున్నాఁడు. భగవంతుని స్థూలసూక్ష్మరూపములలోకంటె నిప్పు డెక్కువనిర్దుష్టముగాఁ జూడఁగలుగుచున్నాఁడు.

అన్యోన్యవిరుద్ధములగుసంస్థార లేశములు మిగిలియున్నవని పైనచెప్పితిమి. ఆటవయావరణములో మనశ్చైతన్యము కలిగిన మానవరూపములో భగవంతుడు ద్వంద్వముల స్మృతి కలిగి తాను మనస్సుతో నేకత్వముపొందుచు భగవంతునికంటె భిన్నమగు భావములోనున్నాడు.

అయిదాటావరణముల మహాప్రపంచము సందలిచైతన్యంతాపరిణామము తెలిసికోనలెనన్నచో నది మననోధికార స్థానమని గుర్తెఱుగవలెను. మన ఆవరణములోని మనస్సునకు రెండుభాగములు కలవు.

మొదటి భాగములో మనస్సుస్థితి, విచారణము లేక యాలోచనాస్థితి. ఈస్థితిలో మనస్సాలోచనములో మునిగియుండును. మంచివి, చెడ్డవి, మైహికములు, నాధ్యాత్మికములు నగు ఆలోచన లన్నిరకము లిందిమిడియున్నవి.

రెండవ భాగములో మనస్సు భావాకర్షణము చేయుటయనఁదగు సహానుభూతిస్థితిలోనుండును. ఈస్థితిలో కష్టసుఖములు, వాంఛావిచారణములు మున్నగు వివిధములగు రసానుభూతు లనుకంపాభావమృదులములై హత్తికొనును.

మనోలోకములో మనస్సు ద్వంద్వతత్వము కలిగియుండుటచే నీ రంగములో మనోనుభవములు కూడ రెండువిధములుగా నుండును.

మనోలోకము రెండుభాగములు. అయిదవయావరణము. భావములు నేకాలోచనలతోఁ గూడియుండును. ఆటవయావరణము రసానుభూతు లనుకంపాభావములు నైయుండును.

మానవరూపములోని భగవంతుడు డయిదవ యావరణములో మనస్సు మొదటి భాగముతో సంబంధము కలిగి యుండును. విచారణము ఆలోచనాన్వితమైన మనస్సు. ఈ యయిదవయావరణములోని మానవుడలో చనముల సృష్టికర్త; యజమానుడు. ఆయన భావము మూర్తి. స్థూలసూక్ష్మచైతన్యము కల భగవంతుని మానసికప్రవృత్తులపై పెత్తనముచేయును.

స్థూలచైతన్యములో భగవంతుని మనస్సునే స్వాధీనము చేసికొనినాఁ డని భ్రమపడుచుందురు. కాని వాస్తవ మేమిటనఁగా నయిదవ యావరణములోని భగవంతుడు మనస్సునంతటిపైన నధికారము గలిగియుండఁడు సంకల్పరూపమైన మనోభాగమునే స్వాధీనమునం దుంచుకొనును.

ఈ స్థితిలో భగవంతుడు భావముల నుత్పన్నముచేయు మనోభాగముతో సంపర్కము కలిగియుండి, వాంఛానుభూతులు గల ద్వితీయ మనోభాగముపై నధికారము పొందలేక పోవుచున్నాడు.

మానవరూపములో సూక్ష్మచైతన్యము కల భగవంతుడు డయిదవ యావరణములో నుండి యావరణములోని బ్రహ్మచీకరులను చూచుచున్నాడు. ఇప్పుడు మనస్సు రెండవభాగముతో నైకము పొందుచున్నాడు. (సహానుభూతి, భావాకర్షణములు గల స్థితి యిది)

ఈ చైతన్య మావరణములో మనోనేత్ర సాహాయ్యమున మానవుడు మనోలోకానుభవము పొందును.

దుచున్నాడు. అసఁగా రసానుభూతులతోఁ గల సంబంధము వలన నచ్చటి వాని లక్షణములను మూర్తీభవించుచున్నాడు. అన్ని చోట్ల సమస్త సత్తువులలోను సదాప్రత్యక్షముగా భగవంతుని దర్శించుటవల్ల గలుగు రసానుభూత్యనుభవమును బొందుచున్నాడు. భగవంతు నెల్లప్పుడును జూచు ననుభవము కలిగినను భగవంతునిలోఁ దన ప్రతిబింబమును గనలేకున్నాడు. భగవంతుని దర్శనమువల్ల గలుగుభావోద్దేకముచేఁ దాను భగవంతునితో నేకత్వమును, బొందలేకపోవుచున్నాడు. తా నింకను రసానుభవములోనే యుండుటచే నీస్థితిలో భగవంతునితో నేకమగుటకుఁ దీవ్రముగాఁగోరును, బరితపించును. మానవునిలో రసప్రధానమైన యీమనోద్వితీయభాగముతో నైక్యము పొందినప్పుడు క్రమముగా భగవంతునిలో నైక్యమైప్రజ్ఞాపూర్వక భగవత్సాక్షాత్కారమును బ్రసాదించు భగవత్ప్రేమము తీవ్రముగా నావిర్భవించును.

అయిదవ యావరణములో భావములపూర్ణచైతన్యము మాత్రమే యుండునని మనఃపెఱుంగవలెను. ఇచ్చట భావములపై నధికారమేర్పడినది. కాని వాంఛలపై ననురాగములపై నధికార మేర్పడలేదు. ఆఱవయావరణము రసానుభూతులపై పూర్ణస్వాధీన మేర్పడ్డ చోటు. ఇచ్చట నాలోచన యొక్కతేని జొరఁబడుటకు వీలులేదు.

ఆఱవయావరణ ములోచనము లేక భావము ననుసరిలేనిది. భగవంతుని స్థూలనూత్నస్థితిలోని రసానుభూతులఁ గలిగియుండును. దీనివల్ల భగవంతుని స్థూలనూత్నచైతన్యము

ములో నున్నవారి హృదయములపై నధికారము చేయుచున్న దను తప్పుటర్థమును జెప్పచున్నారు. హృదయములపై నధికారము లేక మనోలోకములోని మనస్సు రెండవభాగముపై నధికారము కలిగియుండును. దీనినుండియే కోరికలు, రాగములుత్పన్నమగును.

చైతన్యము నాటవయావరణములో భగవంతునియందు బ్రేమ, యాయనతో నైక్యము పొందుటకుఁ గోరిక ప్రస్ఫుటమగును. ఆటవయావరణములోని మనోలోకము నధిగమించి నప్పుడు తుదిసంస్కారలేశములు నశించుటతో మాయకూడ సమసిపోవును. అప్పుడు సత్యమవగతమగును.

మనశ్చైతన్యముకల మానవరూపములోని భగవంతుఁ డాటవయావరణమున ద్వంద్వానుభవముల నింకను బొందుచున్నాఁడు. ఈ స్థితిని భగవంతుఁడు తననుదాను మనస్సుగానే కనుఁగొనుచున్నాఁడుగాని నిజదర్శనము చేయలేదు.

ఈ ద్వంద్వస్థితి, యంతశ్చైతన్యస్థితి కడపటిదగు నేడవ యావరణము చేరువఱకు వేలాడుచుండును.

ఈ యేడవయావరణములో మానవరూపమునందు పూర్ణమగు భగవంతుని చైతన్య మంతర్ముఖమగును. దీనివలన తనమీఁదనే తనదృష్టిని కేంద్రీకరింపఁజేసికొనును. తాను సృష్టించిన వస్తుసంచయమునుండి నెనుకకు మరలును.

ఈ పూర్ణచైతన్యము పూర్తిగానంతర్ముఖమైనది. శూన్యమునుండి బయలుదేలి వాస్తవముగా నున్నట్లుకనఁబడిన వస్తువులన్నియు వాని సంస్కారములతోఁగూడ సంతర్ధాన మైనవి.

శౌన్యసంబంధము కలిగిన సంస్కారము లన్నియుఁ బూర్తిగా నశించినతరువాత సంస్కారముకలిగిన మానవరూపములోని భగవంతుని చైతన్యము చైతన్యహీనమగు చైతన్యముగా మారును. అంతర్ముఖముగా నృద్ధిచెందిన పూర్ణచైతన్యమొకప్పుడు భగవంతునకుఁ గలిగిన యాదిశౌన్యస్థితినుభవమును గలుగఁజేయును. ఈ యనుభవము స్మృతిపూర్వకముగాఁ గలుగును.

ఈ పూర్తిచైతన్యము 'మహాచైతన్య' మనఁబడును. శౌన్యమునం దాదిస్థితిలో నిరాలంబస్మృతి హీనమగు భగవంతుఁ డిప్పుడు పూర్ణచైతన్యము గలవాఁ డయ్యెను. దీనినే పరమాత్మ పరబ్రహ్మస్థితిలోని భగవంతుఁడు మహాచైతన్యము పొందినాఁడనియు ననవచ్చును.

ఈ యాద్యస్థితియగు శౌన్యమునఁ బ్రవేశించుట 'పానా'స్థితి నేడవయావరణమునం దొందుటయని చెప్పుదురు.

సూఫీభాషలో 'పానా' అనఁగా 'లోపలప్రవేశము గనుట'. అది రెండు కక్ష్యలుగా నుండును. శౌన్యస్థితిని స్మృతిపూర్వకానుభవము పొందుట. రెండవస్థితి 'పానాపిల్లా' అనఁగా నేనే భగవంతుఁడ' నను స్థితిని స్మృతిపూర్వకముగా ననుభవించుట.

ఈ రెండవ కక్ష్యను చేరుట మానవరూపములోనున్న భగవంతుని లక్ష్యము పూర్ణచైతన్యముతో 'నేనే భగవంతుఁడ' నను సాక్షాత్కారము పొందుట. దీనినే సూఫీలు తుది 'మజూయత్' అని చెప్పుచుందురు.

ఈస్థితి నొందుటకు మున్ముందుగానే పరిమితమగు నహములేక నేను అను శరీరసూక్ష్మమనోలక్షణముల ప్రభావమును మామూలు జాగ్రదవస్థలో మానవుడు కలిగియున్నాడు. పరిమితమగు సంస్కారముల ప్రభావము వానిమీఁద పడుచుండెడిది. కాని మానవరూపములోని భగవంతుని చైతన్యమంతఃపరిణామము పొందుచున్నప్పు డీచైతన్యము క్రమముగా నాతావరణముల యనుభవముల నాయా యావరణములలోఁ గలుగుచున్న సంస్కారములవల్ల పొందెడిది. లోపలి యీ మహాచైతన్యము పూర్తియగు సంతర్గత పరిణామముపొందినప్పుడు మానవుడు సంస్కారములులేని యేడవ యావరణములోని మహాచైతన్యమును పొందినాడు. లక్ష్యమును చేరుటలో నది తుది ఘట్టము.

ఈ స్థితి వచ్చునప్పటికి 'మనస్సు' పూర్తిగా నాశనమై సంస్కారములతోఁ బాటదృశ్య మగుచున్నది. పరిమితమగు నేను అను అహంకృతితోఁగూడిన శారీర సూక్ష్మమానసిక ప్రపంచసంబంధమాయాసంస్కారములుకూడ సంతరించును. ఈ సంస్కారములుశూన్యములోనుండి బయలుదేరిన శూన్యములే.

విహికనుఖములతో సంబంధము కలిగిన యీ పరిమితాహంకృతిలక్షణములన్నియు వాని హంగులతోఁగూడ నశింపుకావుటతోడనే యొక విధమగు శూన్యతానుభవము చైతన్యమునకుఁ గలుగుచున్నది. ఇది యొకమాటు ప్రాప్తించినతర్వాత

శాశ్వతముగా నిలిచియుండును. ఇప్పుడు మానవుడు నిరాలంబమగు శూన్యచైతన్యమును గలిగియున్నాడు.

ఏమియులేని ఆకాశము సర్వ స్వతంత్రము. శూన్యము. కాని, సర్వముకాని యిందు లేవు. ఇది పవిత్రమును నిరాలంబమునగు నాకాశము లేక సర్వశూన్యము (Divine, Absolute, Vacuum) అని చెప్పబడుచున్నది. ఇది మాయాజనితముకాదు. సత్యమునుండి జనించినది.

శూన్య మంతరించి యాకాశములో సర్వము ప్రవేశించి పకపూర్వము 'నేనే భగవంతుడ'నను అనుభవము కలుగఁక పూర్వ మీ పవిత్రాకాశస్థితి యుండును.

ఇది పానామొదటిస్థితి. శూన్యత్వము పూర్తిగా నశించును. 'మహాచైతన్యము' నిరాలంబమగు నాకాశముపై (absolute vacuum) కేంద్రీకరింపబడును. గాఢమగు దివ్యనిద్రలో నున్న పరమాత్మ పరబ్రహ్మస్థితిలో నిట్టియాకాశము వ్యాపించి యుండును.

మానవరూపస్థితిలో భగవంతుని చైతన్యము 'పానా' ప్రథమస్థితి పరిమితమగు నహమునకు మనస్సుప్రాణలోకములకు సంబంధించినది కాదు. భగవంతుని చైతన్యమునుగాదు. అపరిమితమగు 'ఆత్మ'లేక అహము చైతన్యమునుకాదు. సర్వ వ్యాప్తమగు మనస్సునకుఁగాని యనంతమగు ప్రాణశక్తికిఁగాని లోకశరీరమునకుఁగాని సంబంధములేదు. ఇట్లు పానామొదటి స్థితిలో శూన్యాకాశచైతన్యముమాత్ర ముండును. 'మహాచైతన్య'

స్వము' పూర్తిగా సంతృప్తులమై శూన్యాకాశము స్మృతిని గలిగి యున్నది.

ఇదివరలోఁ దెలిసినరీతిలో సాధారణమానవుని గాఢ నిద్రలో నిట్టి శూన్యస్థితి ప్రచలనమున నుండును. అప్పటికి సంక్రమించిన చైతన్యము నిద్రాణమైయుండును. పరిమితమగు నహంకారసంబంధమగు మనస్సాక్ష్యశరీరలక్షణము లీ గాఢ నిద్రానస్థయం దదృశ్యమగును.

ఈ గాఢ నిద్రాస్థితిలోని శూన్యతకును 'పానా'మొదటి కక్ష్యయందలి శూన్యతకును వ్యత్యాసమున్నది. 'పానా'స్థితిలో శూన్యత నిద్రాణమై యుండదు. ఇచ్చట పరిపూర్ణవికాసము కలిగిన చైతన్యము భగవంతుని ఆదిస్థితిలోని నిరాలంబమగు శూన్యత యనుభవము పొందుచుండును.

'పానా' మొదటిఘట్టముయొక్క అనుభవము 'నిర్వాణ' స్థితి. 'నిర్వాణ'ము 'భగవంతుఁడు లేఁడు' అనుస్థితి తోఁచు నట్లాసరించును. భగవంతుఁడు లేనట్టి, చైతన్యము గలదను స్థితి యిది యొక్కటియే. బుద్ధుఁ డీ 'పానా'స్థితినిగూర్చి వక్కాణించినాఁడు. భగవంతుఁడు లేఁడని బుద్ధుఁడు దెల్పినట్లు తరువాత దీనికిఁ దప్పటర్థము చెప్పబడినది. సత్యమేమనగా నది భగవంతుని పరమాత్మపరబ్రహ్మస్థితి (God is). కాని 'పానా' మొదటిస్థితిలో నిరాలంబమగు శూన్యత్వము ననుభవించు చైతన్యము మాత్రము మిగులును.

భగవంతుఁడు లేనిస్థితి యనుభవ మగుటచే, నిర్వాణ స్థితిలోని భగవంతుఁడు చైతన్యపాత్రను ధరించును. దీనినే మహాచైతన్య మనిపిలుతురు.

‘పానా’ రెండవస్థితి నిర్వాణస్థితి వెనువెంటనే వచ్చును. ‘నేను భగవంతుడ’ నను అనుభవము స్మృతిపూర్వకముగాఁ గలుగును.

‘పానా’ మొదటిస్థితి నంటి రెండవస్థితి వచ్చును. దీనిని ‘పానా పిల్లా’ అని పిలుతురు. గతించినట్టియు, మితము నగు సహమికపై సత్యానంతమగు మహాహము బయలుదేలును. దీనియందు మహాచైతన్యము లగ్నమగును. అప్పుడు నిరాలంబ శూన్య మనంతమగు మహత్తుతో నిండును.

భగవంతుని యీ మహాచైతన్య మనంతమగు సహము నందుఁ గేంద్రీకరింపఁబడి నప్పుడు, మానవుఁ డనంతమగు భగవంతునితో నైక్యము పొందుచున్నాఁడు. అప్పు డనంత మగు భగవంతుని మహాచైతన్యము ‘నేనే భగవంతుడ’ నేను స్థితియం దేకత్వము పొందును. అదియే లక్ష్యము, లక్ష్య సిద్ధియు.

లక్ష్యసిద్ధి నొందుట యనఁగా నిర్వికల్పసమాధిని బొందుట.

నిద్రాపోయిన మానవుఁడు తిరిగి మానవుని స్థితియందే మేల్కొంచినట్లు, దివ్యనిద్రను బ్రవేశించినవారు భగవంతుని దివ్యస్థితియందే మేల్కొనవలెను. ‘పానా’ మొదటిస్థితి పూర్ణ చైతన్యము కల గాఢనిద్రాస్థితి. ‘పానా పిల్లా’ యను ‘పానా’ రెండవస్థితి భగవంతుని ప్రత్యక్షముగా నెఱిగియుండుట.

‘పానా’ మొదటి కక్ష్య వెంటనే రెండవ కక్ష్య యగు ‘పానాపిల్లా’ ప్రవేశించినప్పుడు పరిమితమగు సహము, మనస్సు,

ప్రాణశక్తి, స్థూలశరీరమునకు సంబంధించిన లోకచైతన్యము తిరిగిరాదు. కాని యది మహాచైతన్యము రూపములో సర్వ వ్యాపకమైన యాత్మ లేక భగవంతునియం దైక్యము పొందును. 'నేను భగవంతుడ'ను 'అహం బ్రహ్మాస్మి'యను అనుభవము నీ మహాచైతన్యము పొందును. దీనిని 'అనల్ హా' స్థితి యని అందురు. ఇదియే నిర్వికల్పసమాధి యనుభవము. అనగా 'నిస్సందేహముగా నేనే భగవంతుడ'ను. ఇందాత్మస్మృతి పూర్వకముగా 'ఆత్మ' 'పరమాత్మలో' లీనమగును.

ఈ యనుభవమే పరమావధి. ఇది చైతన్యము పరిణామము పొందిన తరువాత లభ్యమైనది. ఇది శూన్యమున నిమిషియున్నది; పరిమితమగుశూన్య మనంతమగు శూన్యముగా పరిణమించినప్పుడిది సాధ్యమైనది. వృద్ధిపొందిన చైతన్యము శూన్యమునం దంతములేకుండ శూన్యతను దగుల్కొని శూన్యతయను మాయానుభవమును సత్యముగాను అనంతమైనదిగాను బొందినది. ఈ చైతన్య మంతర్ముఖమై పురోగమనము పొందినప్పుడిశూన్య మంతులేని యాత్మాచుభవమునుబొందును. క్రిమముగా సత్యస్వరూపుడు ననంతుడు నగు భగవంతుడు 'సర్వము' అను సత్యమును గ్రహింపగలిగెను. ఇదే నిస్సందేహమును ప్రతిబంధముల కతీతమునగు 'నేను భగవంతుడ'నను 'పానాపిల్లా' స్థితి.

'నేనే భగవంతుడ'నను స్థితి ననుభవించు పరమావధిని "పానా" అందురు. ఈ స్థితిని బొందినవారిని 'మజాబ్'లు అందురు. అనగా భగవంతుని స్వాధీనములో నున్న వారన్న

మాట. వీరినే 'బ్రహ్మభూతు'లని పిలిచెదరు. ఈస్థితిలో నంత రాయము లేకుండ స్మృతిపూర్వకముగా 'తానే భగవంతుడ' నను అనుభవము పొందుచుఁ దోడనే త్రిస్వభావలక్షణముగు సచ్చిదానందముల యనుభవమును బొందుచుండును.

ఏడవభూమికలోనున్న మానవరూపములోని యాత్మ చైతన్యముగల భగవంతుడగు శాశ్వతము ననంతమునగు 'ఆత్మ' చైతన్యమును బొందును. తన యనంతశక్తి పరిమితలక్షణములు గల ప్రాణశక్తి, మనోమూలమును గుఱించిన స్మృతిని గలిగి యున్నాడు.

తన యాత్మను సాక్షాత్కరించుకొను యత్నమునఁ దన యనంతస్థితిని గుఱించి మఱచి యనేకములగు సంస్కారము లను సముపార్జించుకొనెను. ఇందులో స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములతో సంపర్కము కలిగియుండెను. ఈ పద్ధతిలో స్థూల ప్రపంచస్థూలచైతన్యమును, సూక్ష్మమనోభూమికల యంతర్గత చైతన్యమును బొందుచు వచ్చెను. తుదకుఁ దన యాత్మ యనంతస్థితి సాక్షాత్కారము పొందెను.

భగవంతుని చైతన్య మాత్మచైతన్యమును బొంది యనంతశక్తిజ్ఞానానందముల యనుభవములను బొందినప్పుడు స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరముల ద్వారమున తద్వివిధలోకముల సంస్కారముల యనుభవమును బొందినప్పు డీలోకములు పసలేని కలలనియు, శూన్య మనియుఁ దెలిసికొనినాడు. ఈ స్థూలశరీరములతోను, జీవములతోను, మానవులతోను గలిగిన సంయోగములు మూఁడులోకముల భూమికల యనుభవములు పొంది

సప్స డవియన్నియు దన చైతన్యమున బరిపక్వదశ కలిగిన యను భవముగాఁ దెలిసికొనినాఁడు. చైతన్యము పూర్తిగా సంతోసరిణామముపొందిన యేడనభూమికలోఁ బరిపూర్ణవికాసము పొందినది. దీనివలన భగవంతుఁడు తన 'ఆత్మ' సాక్షాత్కారము పొందినాఁడు. భగవంతుఁడు తన యనంతస్థితియగు 'నేను భగవంతుఁడ' నను ననుభవమును స్మృతిపూర్వకముగాఁ బొందఁగలిగెను.*

అనఁగా భగవంతుఁడు మొదట స్థూలమార్గమున ననుభవములను బొందును. అనఁగా నన్నమయకోశములో (అన్నభూమిక) శరీరమగును. తరువాత సూక్ష్మదశలో ప్రాణమయకోశము (ప్రాణభూమిక) ప్రాణశక్తి యగును. తరువాత మనోమయకోశములో (మనోభూమిక) మనస్సగును. దీనిపైనవిజ్ఞానమయకోశములో భగవంతుఁడు తానేయగును. అనఁగా నుండినవాఁడు, ఉండువాఁడు, ఉండబోవువాఁడు తానే. ఆదిని చైతన్యము లేక స్మృతిలేని స్థితిలోనివాఁడు, మఱపు అనుదానిని మఱచిపోయి 'నేనెవరు' అను మొదటి ప్రశ్నకు 'నేను భగవం

* సమస్తస్పృష్టిలక్ష్యము భగవత్సాక్షాత్కారము వల్ల కలుగు నానందమును బొందుట. ఇది లబ్ధమగుటకు లోకములో ననేక విధములగు శారీరక మానసిక కష్టములు పడుట యవసరము, యోగ్యము. అప్పుడు కష్టము కష్టముగాఁ దోచును. ఈ యానందము స్వయంపోషకము, కాశ్యతము, పతనము కానిది; అపంతము, వర్ణనాతీతము. ఈ యానందముకొరకే యీ లోకము సృష్టింపఁబడినది.

తుండను' అను సమాధానము పొందుచున్నాడు. స్థూల సూక్ష్మమనోలోకములలో భగవంతునిస్థితి వాస్తవికమైనది కాదు. విజ్ఞానమయకోశమునం దాయన నిజస్థితిలో నున్నాడు. ఆదిని భగవంతుడు భగవంతుడుగానుండెను. ఇప్పుడు భగవంతుడు భగవంతుడుగాఁ బరివర్తనమొందెను.

'పానా'లో మొదటిస్థితియం దంతర్గతమై నిరాలంబమగు నాకాశములోఁ బ్రవేశించుచున్నాడు. 'పానా' రెండవయంతరములో 'నేనే భగవంతుడను' అను ననంతస్థితిని బొందుచున్నాడు. అదే తుదిలక్ష్యమగు 'పానాపిల్లా' అందురు. ఈతుది ఘట్టమును జేరుటతో భగవంతుని మొదటి దివ్యయాత్ర పరిసమాప్తి మైనదని చెప్పవలెను. ఇది (Gnosiss) యాదివిలాసముతోఁ బ్రారంభమై చైతన్యము, వివిధ భూమికలను దాటి తుదకు దేవతాస్వరూపముతో నంతమొందినది.

'పానా'రెండవయంతరములో మానవుడు భగవంతుడైనాడు. అనగా భగవత్స్వరూపమును పొందినాడు. మానవుడు భగవంతుడై భగవంతుని జ్ఞానమును బొందియున్నాడు. ఆయన శక్తిని, నానందమును గలిగియున్నాడు. లక్ష్యము సిద్ధించిన నింకను పూర్ణత్వము రాలేదు.

'పానాపిల్లా'స్థితిలో మొదటి దివ్యయాత్ర ముగిసి మానవుడు భగవంతునిలోఁ బ్రవేశించి భగవంతుడైనాడు. కాని భగవంతుని జీవితములో నింకను బ్రవేశింపలేదు. భగవంతుని యనంతమగు శక్తిజ్ఞానానందముల ననుభవించుచు 'నేనేభగవంతుడను' అని తెలిసికొన్నాడు.

ఈస్థితిలో భగవదంశము పొందిన మానవుడు 'నేను భగవంతుడ'నను మహాచైతన్య స్థితినుండి సామాన్య చైతన్య స్థితిలోనికి వచ్చి 'బాఖా' అను రెండవ దివ్యయాత్రలో బ్రహ్మ శింపజొచ్చును.

సూఫీపదము 'బాఖా' అనగా 'శాశ్వతస్థితి'(Abiding-in).

'మహాచైతన్యస్థితి'నుండి సాధారణ చైతన్యములోనికి వచ్చుటయు, 'శాశ్వతస్థితి' ననుభవించుటయు, అనగా భగవంతుని జీవితములో బాదుకొనియుండుట. 'బాఖా'స్థితిలో మానవునిలో భగవంతుని జీవితము స్థావరమై యున్నదని చెప్పదురు. మానవుడు స్మృతిపూర్వకముగా భగవంతుడుగా పాదుకొని నాడు. దీనిని 'సులుకియత్' అందురు. 'మజూబియత్' లేక 'నేను భగవంతుడ'ననుస్థితిలో సపారమగు నానందములో మునిగియుండుటకును బైన వివరించిన దానికిని దారితమ్యము కలదు. 'బాఖా'స్థితి ననుభవించువారిని నిజమగు 'సాలిక్' అని సూఫీ పర్యాయభాషలో బిలుతురు. సత్యమును, దైవమును అగు 'బాఖా'ను 'బాఖాబిల్లా' అని పిలుతురు. వేదాంతములో దీనిని 'ఆత్మప్రతిష్ఠాపన'మని అందురు.

'సాలిక్' 'మజూబియత్' స్థితిలోవలె అనంతమగు శక్తి జ్ఞానానందముల ననుభవించుటయే గాక తన "సులుకియత్" సాధారణచైతన్యముతో భగవంతుని జీవితములో స్థాపితుడై యఖండ జ్ఞానానందశక్తులను స్మృతిపూర్వకముగా సేకరించుచుండును.

తుదియగు 'పానాబిల్లా' దశలోనికిఁ బూర్ణత చెందిన చైతన్యములో నంతర్లీనమగుటకు ముందును 'బాఖాబిల్లా' దైవ స్థితిలోఁ బ్రతిష్ఠింపక పూర్వమునను 'మాయా' పరిభాషాపదముతోఁ జెప్పవలెనన్న "పానాబాఖా" అను భావులెందఱు వ్యక్తులు గలరో యన్ని విధముల భిన్నములుగా నుండును. సృష్టిలో జీవితపరిమాణములు స్థితులలో నెన్ని భేదములున్నవో యవన్నియు పైయవస్థలో నుండును.

ఈ 'పానా బాఖా' యనుభవములన్నిటిని మూఁడు ప్రధానలక్షణములు కలవిగా విభజింపవచ్చును.

ఇందులో మొదటిది బహుసామాన్యశ్రేణికిఁ జెందినది. ఈ సామాన్యతరగతి మాయలు మాయావృత్తమైన జీవితానుభవములలో మేల్కొన్నస్థితికి, గాఢనిద్రాస్థితికి సంబంధించినవి.

ఇదివరలోఁ దెలిపినట్లు మాయాసంస్కారములన్నియు గాఢనిద్రలో లీనమైనప్పటికి నాదిలోని పరమాత్మపరబ్రహ్మస్థితి యేర్పడుచున్నది. అచ్చట అనంతము సత్యము సగు 'సర్వము' తప్ప వేరేదియులేదు. ఉండబోదు. అదే పరమాత్మపర బ్రహ్మస్థితి. మాయాసంస్కారములు గాఢనిద్రలోనున్న వానిని మేల్కొనునట్లు చేయునప్పు డాసంస్కారములలోనే వేకువస్థితిలోఁగూడ నుండుట తటస్థించును. అందుచే 'మాయా' అనుదినజీవితము నావరించును.

నిత్యజీవితములో గాఢనిద్రాపోవునప్పుడు చైతన్యములేని భగవంతుని స్థితి పాదుకొనుచున్నది. తిరిగి లేచునప్పుడు తిరిగి మాయాజీవితములో వ్యక్తి బలపడుచున్నాఁడు.

‘పానాబాఖా’ రెండవసద్ధతి లక్ష్యసిద్ధిని బొందుట కను
వగు భూమికలకు సంబంధించినది. ఇది బహుసాధారణమగు
జీవితము నావరించు మాయాసంభవములకు భిన్నమైనది.
అయిన నీ ‘పానాబాఖా’ కూడ మాయకు సంబంధించినదే.

మొదటిది మొదలుగా నాటవభూమిక వఱకు వికాసము
పొందుచున్న చైతన్య మంతర్ముఖమై పరిణామము పొందుచుం
డెను. ఈ భూమికలకు సంబంధించిన ‘పానాబాఖా’ యీ
యంతర్ముఖమైన చైతన్యము పొందుచున్న సంస్కారసంయో
గముపై నాధారపడియున్నది. ఇది బహుసాధారణస్థితిలో
నున్న ‘పానాబాఖా’ నుండి భిన్నమైనది. ఇది యింకను పరి
ణామస్థితిలో నున్నది.

లక్ష్యముచైపు ‘పానా పిల్లా’ పోవు తోనలోని ప్రతి
భూమికలో ననుగుణమగు ‘పానాబాఖా’ యుండనేయున్నది.
పూర్తియైన చైతన్య మంతఃపరిణామము నొందుచు నీ భూమిక
లలో గుండ పురోగమనము చేయుచున్నది.

కాని ‘పానా’ యను సూక్ష్మపదమునకు సాధారణముగాఁ
జెప్పఁబడెడి యర్థ మేమిటనఁగాఁ బరమాత్మపరబ్రహ్మస్థితిలో
నుండెడి నిరాలంబమగు త్రాన్యములేక యాకాశములోఁ బ్రవే
శము గనుటయని. పై నుదహరింపఁబడిన సర్వసామాన్యస్థితిలో
నున్నట్టియు, లేక భూమికలోఁ బ్రవేశించిన రెండవస్థితిలోనున్నట్టి
‘పానా’ల కెక్కువభేదములేదు. రెండవకముల ‘పానా’లలోను,
గాఢనిద్రాస్థితిలో, సంస్కారములుగల చైతన్యముకూడ.

రకమగు శూన్యములోఁ బ్రవేశము పొందుచున్నది. మాయా-
సంబంధమగు సంస్కారములు భేదమును గల్పింపలేవు.

బయట వృద్ధిపొందు చైతన్యములోను, సంతర్కృఖమై
పరిణామముపొందు చైతన్యమునను 'పానా' ఒకటియేయైనను,
చైతన్యములోఁ జొరబడు మాయాసంస్కారముల లక్షణము.
లనుబట్టి మాన్పు జరుగుచుండును.

గాఢనిద్రలోనున్న యేజంతవు 'పానా' అయినను.
దానిసంఘటియున్న మాయాసంస్కారములతో శూన్యస్థితిలోనికిఁ
బ్రవేశించుటకును, దనమాయాసంస్కారములతో మనుష్యుఁడు.
గాఢనిద్రాస్థితిలోని శూన్యములోనికిఁ బ్రవేశించుటకును.
వ్యత్యాసము కలదు. అట్లే యూర్ధ్వమార్గములోని భూమిక
లలోనున్న మానవుని మాయాసంస్కారములకును సాధారణ
మానవుని మాయాసంస్కారములకును దారతమ్యము కలదు.

బహువిధముల 'పానా' పానాగానున్నప్పటికిని 'బాఖా'
జాగ్రదవస్థలో వ్యక్తి చైతన్యములు పొందెడి వివిధసంస్కార
ములు ప్రత్యేకతను గలుగఁజేయును. ఇది స్మృప్తిలోని యన్ని
రకముల భిన్నావస్థలలో నున్న జీవకోటికి వర్తించును.

దీనికి భిన్నముగా 'పానా' గాఢనిద్రాసంతరము జాగ్ర-
దవస్థలో "బాఖా" వ్యక్తిగతజీవితము పొందినప్పుడు, 'పానా'
స్థితిని వదలునప్పుడు కల వ్యక్తిగతప్రధానసంస్కారములనుబట్టి
'బాఖా'లో బ్రతిష్ఠను బొందుచుండును. అందుచే 'బాఖా'
స్థితులలోఁ దారతమ్యము లేర్పడుచుండును. సంస్కారప్రభా-
వముకల ప్రతిజీవి చైతన్యము ప్రతివ్యక్తి జీవములోను
మాయను బ్రతిష్ఠించును.

ఇందువలన గాఢనిద్రలోని “పానా” మాయ వెనువెంటనే మెలకువ స్థితిలోని “బాఘా” మాయ సిద్ధమగుచున్నది. ఇట్లే ఒకటి వెనుక నొకటిగా సంవత్సరముతరువాత సంవత్సరము, జన్మముతరువాత జన్మములోను సంకృమించుచుండును. ఇది సాధారణమానవుని జీవితమునకుఁ బురోగమనమార్గభూమికలో నున్న జీవికి భేదముచూపదు. మాయయందున్నంతవఱకు దీనికి స్థిరత్వ మేర్పడదు.

స్వక్తిత్వముకలజీవి “పానాపిల్లా” వాస్తవమునఁ బ్రవేశించి “బాఘాపిల్లా” దైవత్వమునఁ బ్రతిష్ఠింపఁబడువఱకు నసంతములును, బలురకములు సగు మాయాయాపములుగల “పానాబాఘా” లుండక తప్పదు. పెరుగుచున్నటువంటి, యంతర్ముఖవృద్ధి పొందుచున్న చైతన్యముకల “బాఘా”లోని జీవితమునంటు సంస్కారములు దీనికిఁ గారణము.

మొదటిభూమిక మొదలు నాటవభూమికవఱకు ప్రతిభూమికకు నొక ప్రత్యేక ‘బాఘా’ యుండును. అది పొందిన మాయాసంస్కారములను బట్టి యుండును.

మొదటిభూమికలో నొకమనుష్యుఁ డున్నప్పు డతని నిండుచైతన్య మంతర్ముఖము కాఁజొచ్చును. అతని పూర్తిచైతన్యము సూక్ష్మలోక ప్రథమభూమికలోఁ గేంద్రీకృత మగును. ఎందుచేతననఁగా మొదటిభూమికలోని సంస్కారములంతర్ముఖమైన చైతన్యముపై తాకిడి కలిగి మొదటిభూమికలోనే యతనిని బంధించి దానిమాయానుభవముకలుగఁజేయును. మొదటిభూమికలో లేని మానవుని స్థూలశరీరమువలెనే యున్నవాని

శరీర మున్నప్పటికిని, మొదటిభూమికలోనున్న మానవుడు సాధారణమానవునివలెనే నిద్రపోవుచు మేల్కొనుచున్నను, నతని యంతశ్చైతన్యము మొదటిభూమికపై ప్రసరింపఁబడి యున్నది. దానివలన మొదటిభూమిక “పానా” సంస్కారములతో గాఢనిద్రలోఁ బ్రవేశించుచున్నాడు. మఱునాడు మేల్కొనునప్పుడు మొదటిభూమిక “బాఘా”లో ప్రతిష్ఠింపఁబడుచున్నాడు.

ఆ భూమిక సంస్కారముల యనుభవములను పొందునూఁడుత్తమమార్గ భూమికలోఁ బ్రవేశించు మానవుని “పానా బాఘా”కును, సాధారణమానవునికిని భేదము కలదు. మొదటి వాఁడు కన్యక్త యొకచోట చిరకాలముండి, తరువాత నచ్చటఁ తన బంధము లన్నిటిని దెగఁతెంపుచేసికొని ఖండాంతరములు దాటి భూసంచారము చేయువానిని బోలియుండును. ఇతఁడు నిద్రపోవుచు మేల్కొనుచున్నను దన నూతన పరిసరముల కొత్త సంస్కారముల యనుభవములను బొందుచుండును.

అంతశ్చైతన్యము మొదటి భూమికను బ్రవేశించు వాఁడు క్రమముగా నాభూమిక పూర్ణానుభవములనుబొందును. ఈభూమికలోఁ బ్రతిష్ఠింపఁబడువాఁడు “తన స్వంత ప్రపంచము”లోని జీవితము నేర్పాటుచేసికొనును. అందులోనే నిద్రించును, మేల్కొనును.

ఇదే విధముగా వ్యక్తిత్వము పొందిన చైతన్యము మిగిలిన భూమికల ‘పానా’లోఁ బ్రవేశమును పొందుచు నాభూమికలో మేల్కొని వాని ‘బాఘా’లో స్థిరపడుచున్నది.

అయినప్పటికిని ప్రతిభూమిక “పానా-బాఖా”యీమార్గములలో నొకే మాదిరిగా నుండును. ఎందుచేతననగా నిది పై యభివృద్ధిచైతన్యమునలె గాక యంతర్ముఖమై పరిణామము పొందుచున్న చైతన్యమునకు సంబంధించిన దగుటచేతనే. ఒక భూమికలోను మఱియొక భూమికలో నున్న ‘పానా-బాఖా’ల మధ్యమున దారతమ్యము లొక భూలోకములోని రెండు ఖండముల పైనున్న మానవుల మధ్యమున నున్న తారతమ్యముల వంటివి. అచ్చటి పరిసరముల ప్రభావము మాత్రమే వారిపై నుండును. అమెరికా లోనుండు వ్యక్తిపై నచ్చటి పరిసరప్రభావమున్న ట్లాసియాఖండములోని వానిపైఁ గూడ నచ్చటి భిన్న ప్రభావ ముండును.

ఇద్దరువ్యక్తు లొకే భూలోకములో నున్నారనుమాట తథ్యము. ఈ యిద్దరకు సంక్రమించు సంస్థారములనలని యనుభవములు భిన్నములైన యిద్దరు గాఢనిద్రలో నొకమాదిరిగానే బ్రవేశించుచున్నారు. ఒకరు తూలికాతల్పముమీద నిద్రించినను, మఱియొకరు నేలపై పరుండినను యిద్దరు గాఢనిద్ర ననుభవించిరి. ఇద్దరు మేలుకొనినప్పుడు మాయావృతమైన తమవ్యక్తిగతజీవితము నేకలోకముననే గడుపుచున్నారు. ఇట్లే యన్ని భూమికలలోని “పానాబాఖా”లలో పెద్ద వ్యత్యాసములు లేవు. భూమికలోని వ్యక్తిగత జీవితము చూచినప్పుడు ప్రతిభూమిక తన ‘పానాబాఖా’ కలిగియుండునట్లు కనబడును.

సాధారణనిచ్ర శ్రేణియందలి “పానాబాఖా”లో కుక్కలు, గుఱ్ఱములు, ఒంటెలు, ఏనుగులు యింకను మామూలుగా

పృథ్వియై స్థూలప్రపంచములో మాయచేఁ జట్టఁబడిన జీవితము గడుపు జంతుజాలము, మానవులు నుందురు. అట్లే “పానా-బాఖా”లో రెండవ శ్రేణి యందలి యున్న తమార్గములోని సూమికలోని వారు వ్యక్తిత్వము పొంది యన్ని (ఆట) భూమిక లో నున్న “పానా-బాఖా”కు చెందియున్నారు.

తన యంతర్ముఖచైతన్యము క్రమముగా వృద్ధిపొందుచు రొక యావరణములో నున్న మనుష్యుఁ డాభూమికలోని చుట్టుతము, నాకర్షణీయము నగు సనుభవములచే దిగ్భ్రమ చెందినప్పు డతఁ డాభూమిక “మజూబ్” అని చెప్పుదురు.* 3 భూమికకు సంబంధించిన మాయాసంస్కారములు తన చైతన్యమునకు తాకిడి నిచ్చుచుండుటచే వానివల్ల పూర్తిగా “మజూబ్” జయమొందుచున్నాఁడు. జాగ్రదవస్థలోఁ గూడ సభూమికలోని “మజూబ్” ఆ యాభూమికయొక్క సమ్మోహనస్థితిలో పూర్తిగా మునిగియుండును. అట్టి వానిని భగవంతునిలో మత్తుకొన్న “మత్తు” అని అతనిని బిలతురు.

లేక యా భూమికలోఁ బైనచెప్పిన రీతి సనుభవముల పూర్తిజయమొందిన వాఁడు గాక, మాయాసంస్కారముల సనుభవములను పొందుచు తనలో చైతన్యవృద్ధిని బడయుచు రొక సమరసభావమును బెంపొందించుకోగలిగిన వాని నా భూమికకు చెందిన “సాలిక్” *అని చెప్పుదురు. అట్టి “సాలిక్”

*బాబా గాఢ్ టు చెప్పుచున్నారు. వివిధభూమికలలోనున్న “మజూబ్”ల సాలిక్”లలో నేడకభూమికలలోనున్న “మజూబ్-యి-కమిల్” అనఁబడు పూర్ణవృద్ధి లగిన మజూబ్) లో నిజమగు “సాలిక్”ల నేకము చేయుదురు.

లోకవ్యవహారమున కంతయు సాధారణమానవునివలె గనఁబడుచుఁ దనలోని చైతన్యమును వృద్ధిచేసికొనుచుండును. కాని తన చైతన్యమునకు సంబంధించినంత వఱకు స్థూలప్రపంచముతో నొక నిస్సంగత్వము కలిగియుండును.

ఒకప్పు డీ భూమికలోని యనుభవములలోఁ బూర్తిగ నిమగ్నఁడై “మజూబ్”వలె సంచరించును. మఱియొకప్పుడు సమరసముతో నిగ్రహముకలిగి యాభూమికకు చెందిన సాధారణ “సాలిక్” వలె సంచరించును. అతని నడతలోని తరతమ వ్యత్యాసమును బట్టి “మజూబ్-సాలిక్” అనియు, “సాలిక్-మజూబ్” అనియు చెప్పుదురు. దీనినే మాయలో సత్యస్థితిలోని పవిత్రమైన కూడలిస్థానము లేక “తురీయావస్థ” అని చెప్పుదురు.

అంతశ్చైతన్యము తుదిఘట్టమగు నేడన భూమికలోనిది మూడవ రకపు “పానాబాఖా”, వస్తుసత్యమైన “పానాపిల్లా” యును, నివ్యసత్యమైన ‘బాఖాబిల్లా’యు నైయున్నవి. మాయా సంస్కారములు పూర్తిగా నశించినతరువాత సంస్కారశూన్యమైన వ్యక్తి “ఆత్మ”ఆదిలోని పవిత్రశూన్య మనఁదగు నాకాశములోఁ బ్రవేశించి “పానాపిల్లా” ను బొందినప్పుడు అనగా “నేను భగవంతుఁడను”అనుస్థితిని బొందినప్పుడు లక్ష్యసిద్ధి ప్రాప్తి చెనని చెప్పుదురు. ఇది వాస్తవమగు ‘మజూబియత్’ స్థితి.

వివిధ జీవరాసులకును, మాయాజీవస్థితులకు సంబంధించిన లెక్కలేని “పానా”లతో, చివరిస్థితి చేరిన పవిత్రము, నిజమునగు “పానా”కును వ్యత్యాసము కలదు. మొదటివానిలో

చైతన్యములేదు. రెండవవానిలో పూర్తిచైతన్యము పాదుకొని యున్నది.

“పానా-పిల్లా”స్థితి తరువాత కొంద రాత్మన్యక్తులు భూమిపై ‘మానవగూఢములోని భగవంతుని’గా మను ‘బాఖా-బిల్లా’లో స్థాయిత్వము పొందుచున్నారు. అట్టి భగవదంశము గల మానవుడు నొకే సర్వాయ మన్ని భూమికలలోను జీవిత వివిధానస్థలలో నుండగలుగుచున్నాడు. మాయను మాయ గాగుర్తించి మాయావృతమగు మానవజీవితములో నుండును. వాస్తవమగు భగవంతునిలో నుండును. ఇది నిజమగు ‘సులూకి-యత్’ అందురు.

“పానా-పిల్లా”స్థితి నొందిన తరువాతను “బాఖా-బిల్లా”లో పాదుకొనక పూర్వమును వీని రెండిటికిని బవిత్రమగు కూడలిస్థానము కలదు. దానిని “తురీయావస్థ” యందురు. ఇందులో “మజూబియత్”, “సులూకియత్” యీ రెండింటి యనుభవములు కలుగుచుండును. ఇది సందర్భమును బట్టి వాస్తవమగు “మజూబ్-సాలిక్” లేక “సాలిక్-మజూబ్” అయి యుండును.

“పానా”కంటె మున్నున్న యసత్యమును బరిమితమగు “నేను” అను అహమిక క్రమముగా నూర్చుగతిని బరిణామము పొంది “పానా-పిల్లా” లోని సత్యము, ననంతము నగు “నేను” గా మారినది. “బాఖా-బిల్లా”లోని పూర్ణతచెందిన చైతన్యము, సత్యము, ననంతమునగు “నేను” మీదఁ గేంద్రీక

రింపబడినది. అది మనస్సుపై సర్వవ్యాపకమగు “మహా-
మనస్సు”గాను, ప్రాణశక్తిపై సఖండశక్తిగాను, శరీరముపై
మహాకారణశరీరముగాను, ప్రభావముచూపుచున్నది. ఈయను
భవములతోడనే “బాఖా-బిల్లా”స్థితిలో నీ చైతన్యమే పరిమిత
మగు సహంకారమనశ్శక్తి శరీరములపైఁగూడ దృష్టిని కలిగి
యుండును. అందుచే “సాలిక్” అవాస్తవికమగుదానితో ససత్తు
ననుభవము, వాస్తవికముతో సత్తు ననుభవము పొందు
చుండును.

“బాఖా-బిల్లా”స్థితిలో నొకే చైతన్యము ద్వంద్వాను
భవములు పొందుచుండును. ‘నేనుభగవంతుఁడను, నేనుమాన
వుఁడను’ అను అనుభవములు పొందుచుండును. అట్లే యీ
చైతన్యము భగవంతుని అనంతజ్ఞానశక్త్యాసందముల యనుభవ
ముల నొక వైపునను, మానవలోకబాధలను దౌర్బల్యములను
మఱియొకవైపున నేకసమయమున ననుభవించుచుండును.

“బాఖా-బిల్లా” యను దైవస్థితిలో సాధారణ మానవ
రూపములోనున్న భగవంతుఁడు తన పవిత్రజీవితమున బ్రతి
స్థితమగుచున్నాఁడు. లేక మానవుఁడు భగవంతుని జీవిత
ములో స్థిరీభూతుఁ డగుచున్నాఁడు.

“సాలిక్”లు లేక జీవన్ముక్తు లనువారు భగవంతునిలో
స్థిరప్రవేశము గనుట “బాఖా-బిల్లా” యందుము. ‘సాలిక్’
భగవంతుని స్థితి మానవుని స్థితి యేకసమయమున ననుభ
వించు నని తెలిపియుంటిమి. అవాస్తవమగు ననుభవములు

మితమగు శూన్యమునుండి బయలుదేరినవని యవి తిరిగి అనంతమగు సర్వముగాఁ బరివర్తనము చెందునని మనము చూచితిమి.

సహజసమాప్తిని (బాఖాబిల్లా) మానవుఁ డనుభవమును బొందుచున్నాఁడు. మానవుఁడు మానవుఁడుగాను భగవంతుఁడుగా నొకే పర్యాయ మనుభవము పొందుచున్నాఁడు. ఇది నిరంతరము ప్రయత్నములేకయే జరుగుచుండును. ఇదే పరిపూర్ణదశ. ఈస్థితిలోనే కార్యసిద్ధి పరిపక్వము చెందినదని చెప్పదురు. సత్యమునుగూర్చి మనము ప్రస్తావించు సప్ప డీ పరిపూర్ణత మూఁడు లక్షణములుకలదిగా నుండును. “బాఖాబిల్లా” లేక “సులుకియత్” స్థితిలో—

మొదటి శ్రేణికిఁజెందినది, ‘కమిల్’—పూర్ణత కలది.

రెండవ శ్రేణి “అక్ మల్”—ఉత్తమమైన పూర్ణతకలిగినది.

మూడవది “ముకమ్మిల్”—సర్వోత్తమమైన పూర్ణత్వము కలది.

ఈ మూడిటిలోను శాశ్వతమగు సత్యానుభవమున భేదము లేదు. ఈ పూర్ణత్వము నిర్వర్తించు కొన్ని పనులలోఁ గొంత తారతమ్యము కలదు. ఒక్కొక్కరక మగు పూర్ణత్వమునకు భిన్నమగులక్షణము లాపాదింపఁబడుచున్నవి.

“కమిల్” ఒక మనుష్యునికే భగవంతుని పొందుశక్తి నియ్యగలఁడు. తనవలెనే యతఁడును భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందునట్లు చేయగలఁడు. “అక్ మల్” తనతో సమానముగా ననేకులను మార్పగలఁడు. “ముకమ్మిల్” తన

శక్తిచే బరమశక్తిని గ్రహించు శక్తిని సృష్టిలో *బలుపురకు
బ్రసాదింపగలడు.

కాని భౌతికశరీరముల రూపమును మార్పగలడు.
స్థూలప్రపంచములోని తనశరీరమువలెనే మార్పగలడు.
అనగా నీ శరీరములోనుండి శాశ్వతముగా సత్యానుభవము
నీయగలడు. “బాఖా-బిల్లా” రెండవ దివ్యయాత్రాపరి
సమాప్తి. “పానాపిల్లా” “బాఖాబిల్లా” నడిమి ఘట్టము, దివ్య
మార్గసంధి, (ముఖమ్-యే-పురుతాత్) వద్ద తురీయావస్థ
(పానా-మా-అల్-బఖా) యున్నది.

తురీయావస్థలో “నేను భగవంతుడను” అను మహా
చైతన్యము ననుభవమును, సాధారణచైతన్యప్రధానమగు
“నేను-మానవుడను” అను అనుభవమును గలుగుచున్నవి.

“మజూబ్-సాలిక్” లేక “పరమహంస” అనువా రీస్థితి
ననుభవించుచున్నారు. ఈ తురీయస్థితిలో నేనే నాయొక్క
భగవంతుడను” లేక “నేనే నా స్వాధీనములోని జీవిని” అను

*బాబా గా రీ విషయమై యిక నిట్లు తెలుపుచున్నారు, “తనకిష్ట
మైనచో ‘యూమ్మిల్’ సృష్టికంతకును భగవత్సాక్షాత్కార మియ్యగలడు.
సృష్టియనగా సర్వమానవకోటి, జంతుకోటి, ఆచరచునిర్జీవకోటి. కాని
‘యూమ్మిల్’ అట్టి పరిచేయడు. ఎందుకనగా దానితో నీ సృష్టిమాయ
యంతరించిపోవును. అనగా చైతన్యమునే యంత మొందించుట యగును. అనగా
నిది యన్న రెండవస్థితిలో భగవంతుడు చైతన్యము కలిగియుం చైతన్యము
లేకయు నున్న యవస్థ.

అనుభవమును స్మృతిపూర్వకముగాఁ బొందుచున్నారు. మొదటి దివ్యయాత్రకు రెండవ దివ్యయాత్రకు నడుమ నున్న కూడలి యందు “నేనుభగవంతుడను” “నేను మానవుడను” అను సనుభవము కలుగుచుండును. అది క్రమముగా భగవంతునియందుఁ బ్రతిష్ఠింపఁబడు ఘట్టము చేరిన తరువాత యే ప్రయత్నములేకయే భగవంతుఁడు, మానవుఁడు నను రెండను భవములు స్వభావసిద్ధముగాఁ బొందుచుండును.

ఈ కూడలి స్థానము దాటిన తరువాత “పానాపిల్లా” లోని “మజూబియత్” “బాఖాబిల్లా”లోని “సులికియత్”గా ప్రతిష్ఠింపఁబడును. “మజూబియత్”, “మజూబ్” అఖండమగు నానందములో మునిగియున్న పృథ్వీ* ఖండమును జ్ఞానశక్తులయను భవమును స్మృతిపూర్వకముగాఁ బొందగలుగు చున్నాఁడు. “సులికియత్”లోని “సాలిక్” అనంతజ్ఞానానందశక్తుల సనుభవించుటయేగాక వానినిఁ గూడఁబెట్టి వృద్ధిని చేసికొనుచుండును.

* ‘నేను భగవంతుడను’ అను మాటతప్ప స్థూలమాత్మయనోలోకముల స్మృతి ‘మజూబ్’ అకు లేనియెడల, వారు తినుట, త్రాగుట, వస్తువులయందు మనుష్యులయందు నిష్టానిష్టములను జూపుట, యెట్లు జరుగుచున్న దని శ్రీ బాబాగారి నడుగఁగా వారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి. ఈ వికారములు మజూబ్ అకు స్మృతిలేకయే వానియంతట యవిసైన జరుగుకార్యముల ప్రతిఫల రూపములుగా జరుగుచుండును. గాఢనిద్రాలోనున్న మనజూడు గుఱ్ఱు పెట్టిపట్టు, నిద్రలో నడచువారు కూడ నట్లే చేయుదురు. మజూబ్ స్థితికూడ నట్లేయుండును. ‘భగవంతుడ నేను’ అను భావములో మునిగి యుండును.

“కుతుబియత్” లోని “కుతుబ్” వలె వీ శక్తుల నితరులకొకట పనియోగింపరు.

రెండవ దైవయూత్ర దాటిన తరువాత మూడవ ప్రయాణము సందు “కుతుబియత్” స్థితిని పొందుదురు. ఇందు భగవంతుని జీవితమునే జీవింతురు. వీరినే “కుతుబ్” అనియు సద్గురువులనియు జెప్పదురు.

ఇందు “పానా-పిల్లా” స్థితిలోని యఖండశక్తి జ్ఞానానందముల సనుభవించుచు “బాఖాబిల్లా” స్థితిలో వలె వీ శక్తులను సృష్టిచేసికొనుట యేకాక మాయలో నున్నవారి యుద్ధరణకై “కుతుబియత్” స్థితిలో వీ శక్తుల నుపయోగించెదరు. అట్టి దైవాంశుడగు మానవుని సద్గురువు అనిపిలతురు. మానవరూపమునుండి భగవంతుడై భగవంతునిలోఁ బ్రతిష్ఠితుడై యీ మాయలో భగవంతుని వ్యక్తిగత ప్రతినిధిగా భగవంతుని జీవితమునే జీవించుచున్నాడు.

ఈ స్థితిలో భగవంతునియు, మానవునియు, ద్వంద్వసత్థల సనుభవించుటయే గాక మొదటిదానిలోని యఖండశక్తులను, మానవరూపములోని కష్టనిష్ఠురములను గూడ ప్రత్యక్షజీవితములో సనుభవించును.

ఈమూడవ దివ్యయూత్ర పూర్తియగు సరికి సద్గురుఁడు ద్వంద్వజీవితమును గడపుటయేగాక, బలమును దుర్బలమునొకేపర్యాయము ప్రదర్శించుచుండును. తనకుఁగల యఖండ శక్తిజ్ఞానానందముల నొకవైపున ప్రదర్శించుచు, నజ్ఞానములో

నుండి మాయనే సత్యముగా నెంచుచు, జీవించు వారికొక కెక్కున బాధపడుచుండును. దీనికి విరుద్ధముగా “బాఖాబిల్లా” స్థితిలో భగవంతుడు సదా తనభగవత్సత్యము సనుభవించుటయేగాక, తనమానవత్వమునుగూడ సనుభవించుచుండును. ఐనప్పటికిని దనయంతశక్తిజ్ఞానములను, తనయంతవిచారానుభవము సజ్ఞానములోనున్నవారి నుదరించుట కుపయోగింపలేడు. “కుతుబి యత్” స్థితిలోవలె నీ స్థితిలో భగవంతుడు భగవంతుని జీవితము జీవించుటలేదు.

“కుతుబియత్” లేక సద్గురుస్థితిలో నుండు మూడవ పవిత్రీయాత్ర యంతమును బహుస్వల్పసంఖ్యాకులు చూడగలుగుదురు. ఈ స్థితిలోని మానవుడు భగవంతుడుగానే జీవించును. తన యనుభవములోనున్న యఖండజ్ఞానానందశక్తులను భగవంతుడు పయోగించును. దైవాంశసంభూతుడైన మానవుడవిభాజ్యమైన “యేకమేవాద్వితీయ” మైనబడు విభూతి సనేకత్వమునం దవతరించునట్లు చేసినాడు. అతడు స్వతంత్రమగు సత్యమును మాయావలయములోనికి దీసికొనినచ్చెను. విజ్ఞానభూమికలోనుండి తన దివ్యశక్తిచే నీ మాయను స్వాధీనములో నుంచుకొన్నాడు.

ఈ సద్గురువు నిత్యజీవితము సహజసమాధి. అట్టిసద్గురువాకేమా రొకేకాలము నన్ని లోకములలోను, నన్ని భూమికల నుండి సర్వవ్యాపిగాను, ఒక్కడుగాను గడపుచున్నాడు. ఆయా భూమికల జీవిగా, నొకయంతస్థులోని వ్యక్తిగా నీతడు.

ప్రకాశించుచున్నాడు. భగవంతుని స్థితిలోనుండియు నీ భూలోకముపై మానవత్వమున నీతఁ డున్నాడు.*

ఈ “కుతుబియత్” స్థితిలో భగవంతునకు భగవత్త్వమున కేకత్వము సిద్ధించును. అనఁగా భగవంతుని చైతన్యము సర్వములో వ్యాపించియు నింక ననంతముగాను విజ్ఞానస్థితిలో నుండియు, పరమాత్మపరబ్రహ్మస్థితిలో నెల్లప్పుడు నుండును.

నాలుగవ పవిత్రయాత్ర యనఁగా “కుతుబ్” శరీరమును వ్యజించుట.

తన శరీరమును విసర్జించి నప్పటికిని “కుతుబ్” వ్యక్తిగాను స్మృతిపూర్వకముగా, ననంతఁ డగు భగవంతుఁడుగా నుండును. వ్యక్తిగతమై యవిభాజ్యమైన “నేను భగవంతుఁడను” అను అనుభవము శాశ్వతముగా ననుభావ్య మీతని కగును. అద్వితీయమగు నేకత్వముగా, అనంతమగు సర్వముగా నీ యనుభవ మీశరీరము జారిపోయిన తరువాతఁగూడ నుండును.

* కీర్తి మెహర్ బాబాగారి వచనములలో పరిపూర్ణత్వము ఒక్కభగవంతునిదో, లేక ప్రత్యేకమానవునిదో కాదు. పరిమితమగు జీవిత పరిమితానుభవముతో, బుద్ధత్వమును బొందియుండలేదు. కాని తన వ్యక్తిత్వ భగవంతునితో నైకత్వము పొందినప్పుడు పరిపూర్ణుడగుచున్నాడు. పరిమితిము వధిగమించి భగవంతునిలో లీన మైనప్పుడును భగవంతుఁడు మానవభూమిక లోనికి వచ్చి మహాపూజ దైనప్పుడును, పరిమితాపరిమితత్వము లోకదాని పడిది యొకటి యుండదు. ఈ రెండిటికిని స్మృతిపూర్వకమును మనోరంజకము నైన కలయిక కలిగినప్పుడు, పరిపూర్ణత ఫలస్వరూపము నొందును.

‘నేను భగవంతుడను, నేను మానవుడ’ నను భగవంతుని “బాఖాబిల్లా” స్థితిలోని ద్వంద్వచైతన్యము, స్మృతిపూర్వకముగా నుండిన మాయాపటము జారిపోవు వఱకు నుండును. శరీరము రాలిపోవునప్పుడు స్మృతివిశిష్టాఖండావిభక్త మగు ‘నేను భగవంతుడ’ నను వ్యక్తిత్వము మిగిలి పోవును. భగవంతుడు సర్వమున వ్యాపించిన యనంతము, శాశ్వతము సగుబ్రహ్మము. శాశ్వతుడు ననంతుడు సగుటచే ననంతములగు స్థితులుకూడ భగవంతునికి గలవు. ప్రధానముగా రెండు స్థితులుమాత్రము గలవు. ఆదిస్థితి, అంతిమస్థితి.

ఆదిస్థితి, “పరమాత్మపరబ్రహ్మస్థితి” చైతన్యములేనిస్థితి. తుదిపరిణామస్థితి, పరమాత్మపరబ్రహ్మములోని భగవంతున స్థిత్వ (సరమాత్మ) స్థితి యందు సచేతన మగు స్థితి.

పరమాత్మపరబ్రహ్మస్థితిలోఁగాని పరమాత్మస్థితిలోఁగాని భగవంతుని యస్థిత్వము (బ్రహ్మత్వము) శాశ్వతముగా నుండును. చైతన్యములోనే తరతమ భేదములుండును. పరమాత్మస్థితిలోనుండి యస్థిత్వజ్ఞానమున (existence) తాను పరమాత్మ పరబ్రహ్మములో శాశ్వతముగానున్న స్థితిని గనుచున్నాడు.

అందుచే పరమలక్ష్యము “నేను భగవంతుడ” నను సాక్షాత్కారము పొందుట యని స్పష్టమగుచున్నది. ఇది ధ్యేయము. ఈసత్యము స్మృతిపూర్వకముగా లభ్యమైనప్పుడది శాశ్వతముగా నిలచియుండును. ఇంకేయితర రూపములలో గాక భూలోకమున మానవరూపములో నిది యావిర్భవ

వించుచున్నది. భగవంతుని వివిధావస్థలలోను స్థితులలోను 'మజ్జిమనికాయ'గా తురీయావస్థగా తేక "పానా-మా-ఆహార-బాహా-నులుకియత్-కుతుబియత్" లుగా నది ప్రస్ఫుటమగుచున్నది.

మిగిలిన యంతరాంతరకక్ష్యల భగవంతుని స్థితులన్నియు మాయావస్థలు. శాశ్వతమును, సర్వవ్యాపకమునైన భగవంతుఁడనేకములగు చేతనాచేతనవస్తువుల రూపములను దాల్చుచు సజీవ నిర్దీపరూపములలోఁ బ్రకటితమగుచున్నాఁడు. ఇదియంతయుఁ దన పూర్తిచైతన్యమును బొందు సద్భూతిలో సహచుకలాపము.

భగవంతుని మృగత్వస్థాప్రాయములగు నీ యంతరాంతరకక్ష్యల స్థితులన్నియు నీ లోకసంబంధమగు సృష్టిలో మాయాస్థూలసూక్ష్మ మనస్సంస్కారము లభివృద్ధి పొందుచుండును. ఈ బ్రహ్మాండమంతయు మాయ యైనప్పటికిని, భగవంతుని నిమిత్తకారణశక్తి (incubation) (కార్యానుకూల వ్యాపారవత్కారణము) చేనప్రదానశక్తి చైతన్యముపై ప్రభావమును జూపును. వ్యంధ్యములు, ననేకములు నగు సంస్కారముల సంయోగము వలన నీ చైతన్యము వృద్ధిని బొంది చివటకు శాశ్వతమగు "సత్యమును" పొందుటకు శక్తిని సంపాదించును.

అనంతఁడు రూపరహితుఁడు నగు భగవంతుఁడు తన యీ లోకసృష్టిసంపర్కప్రభావముల వలన, స్థూలసూక్ష్మ మనశ్చైతన్యముల ద్వారా ఆ యీ లోకముల యనుభవము

పొందుచుండును. చివటి కసంతమగు తన 'ఆత్మానుభవము' నలన శాశ్వతస్థితి నొందును.

స్థూలవస్తువుల చైతన్యము కలిగినప్పుడు భగవంతుఁ డావస్తువుల లక్షణములను బ్రకటించుచు వానితో నైక్యముగ దును. అనంతము, శాశ్వతము, రూపరహితము నైన భగవం తుఁడు, పరిమితము, అశాశ్వతము, స్థూలము నగు రూపము లలో నుండును. అజ్ఞానమునకుఁ గారణములు సంస్కారములు.

ఆదిని పరాత్పర పరబ్రహ్మస్థితిలో నున్న భగవంతుఁడు సంస్కారముల సంపర్కముచే నజ్ఞానమును బొందుచున్నాఁడు. అందుచే నొక రూపములేని వాఁడొక శరీరము నొందినప్పుడు భగవంతుఁ డాశరీరమునలెనే యనుభూతిని బొందుచు ననుభవించును.

రాతిస్వరూపములో రాతియనుభవమును పొందును. అట్లే లోహ, వృక్ష, కీటక, మత్స్య, సక్షి, జంతు, మానవ రూపములలో నా యా భిన్నభిన్నానుభవములను బొందు చుండును. ఆ వస్తువు లక్షణమెట్టిదైనను తన పరిణామమార్గ మున నున్న జీవుఁడావస్తువులతో నైక్యము పొందుచు నా యా యనుభవములను గ్రహించుచుండును.

సూక్ష్మశరీరము స్మృతి కలిగి నప్పుడు (ప్రాణ) సూక్ష్మ లోకానుభవము కలిగి తానే 'ప్రాణ' శరీరముగా నెంచును. అట్లే మనోలోకములోఁ గూడఁ దానే మనస్సను ననుభవమును పొందును.

రూపములేని యనంతః డగు భగవంతుఁడు (over soul
సర్వమాత్మ) సంస్కారముల కారణముగా, స్థూలప్రపంచములో స్థూలశరీరుఁడుగా (అనగా అన్నభూమికలో జీవాత్మగాను) సూక్ష్మలోకములో సూక్ష్మశరీరముగాను (అనగా ప్రాణభూమికలో జీవాత్మగాను) మనోలోకములో మనశ్శరీరముగాను (అనగా మనోభూమికలో జీవాత్మగాను) మనుచున్నాఁడు. స్థూలరూపముతో స్థూలప్రపంచము సనుభవించుచున్నాఁడు. అనేకములగు స్థూలరూపములతో సంయోగవియోగములను బొందుచున్నాఁడు. దీనిని జననమరణము లని పిలుతురు.

శాశ్వతుఁడు, నిర్గుణుఁడు, సమృతుఁడు, నగు భగవంతుఁడు సంస్కారముల కారణముగా ననేకములగు జననమరణములకు లోనగుచున్నాఁడు. ఈ స్థూలప్రపంచము సనుభవించు దశయందు భగవంతుఁ డందుడు కష్టసుఖములును, పాపపుణ్యములను కూడ సనుభవింపవలసిన వాఁ డగుచున్నాఁడు.

భిన్నములగు రూపములు, లోకములు, భూమికలు, జననములు, మరణములు, పుణ్యములు, పాపములు.— అన్నియు సంస్కారముల ప్రభావము కలిగిన చైతన్యము నల్ల శాశ్వతుఁ డగు భగవంతుఁ డనుభవింప వలసి వచ్చుచున్నది. సంస్కారములన్నియు శూన్యములో నుండి బయలుదేరుటచే నాని ప్రభావమువల్ల భగవంతుని చైతన్యము పొందు పై నుడు

హరింపఁబడిన యసుభవము లన్నియుఁ గూడ శూన్యమే. ఇ న్నియు శుద్ధమాయతప్ప వేరుకాదు.

సంస్కారపరివృతమైన చైతన్యము, మానవరూపములో సంస్కారములనుండి బయటపడుటయే 'ముక్తి' యందును. శూన్యములోనుండి బయల్పడలిన సంస్కారములు నాశన మగుటతోడనే భగవంతుని యస్తిత్వము చైతన్యమునకు మిగులును. ఇదే నిర్వాణమందును.

ఈ నిర్వాణస్థితి పొందిన వెంటనే ముక్తినిగన్న చైతన్యము 'పానా'లోని రెండవయస్థయగు శాశ్వతబ్రహ్మత్వమును పొందును. నిస్సందేహముగా 'నేను భగవంతుడ'నను అను భవము స్థిరపడును. సంస్కారరహితమైన మానవరూపములోని జీవుఁడు 'నేను భగవంతుడ'నను సాక్షాత్కారము పొందు 'నిర్వికల్ప' స్థితి యిదియే. ఇందు 'నే నిప్పుడు భగవంతుఁడను; ఇది వఱకు భగవంతుఁడను; భవిష్యత్తులో నేను భగవంతుఁడ'నను భావసాక్షాత్కారము కలుగును. అనఁగా మానవుఁడు భగవత్సాక్షాత్కారము పొంది పరమాత్మలోని జీవాత్మ, శివాత్మ లోని పరమాత్మ యాయె నని చెప్పుదురు.

శాశ్వతమగు సత్య మేమనఁగా 'పరమాత్మయే' ఆత్మ. ఇది యెప్పుడు విశదమగు ననఁగా 'జీవాత్మలో' బంధింపఁబడిన చైతన్యము శివాత్మగా, సంస్కారరహితమైన చిత్తశఙ్కగామాణి నప్పుడు. అప్పుడు పరమాత్మలో లీనమై యేకీభావమొందును.

వాస్తవముగా నాత్మ పరమాత్మయైనచో, నాత్మ పరమాత్మలో లీనమగు సందర్భ మెట్లౌదును ?

ఇది సరిగా నర్థముచేసికొనుటకుఁ బరమాత్మ సపార సముద్రముతోఁ బోల్చెదము. ఆత్మ పరమాత్మకు పైభూమి కలో నుండఁజాలదు. ఆత్మ పరమాత్మలో నున్నప్పుడు తాను పైకెట్లు పోగలదు ?

అందుచే నాత్మ పరమాత్మ కూడ.

ఈ సముద్రములోనుండి ఒక నీటిబిందువును పైకిఁదీసితి మనుకొనుఁడు. ఈనీటిబిందువు పైకివేయఁబడక పూర్వము సముద్రములో నొక ప్రత్యేకత లేకుండ లీనమైయున్నది. సముద్రమునకుఁ గల యపరిమితలక్షణము, అక్కడనున్నంత సే పీ బిందువునకుఁ గూడఁ గలదు.

ఈ నీటిబిందువు పైకివేయఁబడినప్పుడే, యపరి మితమగు సముద్రములోని బహుపరిమితమైన బొట్టుగా నెన్నఁ బడుచున్నది.

విశాలము సపారమునగు సముద్ర మపరిమితమగు తన ప్రతిబింబమున పరిమితమగు నీటి బిందువున నున్నది. నీటిబిందువు బహుపరిమితమైనప్పుటికి నపరిమితమైన మహా సముద్రలక్షణములను తనలో నిముడ్చుకొనినది.

అట్లే యాత్మకూడ ననంతమగు పరమాత్మను మించి బయటకు పోలేదు.

సముద్రములోని నీటిబిందువు బుద్బుదస్వరూపముపొంది నప్పుడు, సముద్రముపైఁదేలుచు సముద్రము కంటఁ బ్రత్యేక మును బరిమితమును నగు స్థితిని చూపుచున్నది. అట్లేయాత్మ పరమాత్మయై పరమాత్మలో నున్నప్పుటికిని సంస్కారమున్ యాత్మను జుట్టుకొని దాని కజ్ఞానమును గల్పించుచున్నది. దీని

నలన నాత్మ పరిమితకలిగి పరమాత్మకంటె భిన్నమను అనుభవము పొందుచున్నది.

సంస్కారబుద్బద్ధములవల్ల ఆత్మ ప్రత్యేకమును పరిమితము నగు స్థితిని పొందుచున్నది. అసంతలక్షణము బరమాత్మతో నైక్యమువల్ల గలిగియు నాత్మ పరిమితలక్షణము గలిగి బహుళమగు సంకుచిత సంస్కారముల లక్షణములను బొందుచున్నది.

చైతన్యమంతర్ముఖమై పూర్ణత్వము పొందినతరువాత నీ సంస్కారబుద్బద్ధము బ్రద్ధలగును. సంస్కారఫలముగా జీవు నావరించిన స్మృతిపూర్వకమైన యజ్ఞానము, జ్ఞానముగా మారును. ఇది సంస్కారదూరమైన చైతన్యము. దీనితో పరిమితమగు నాత్మ యనుభవము లంతరించును. ప్రత్యేకమును పరిమితము నగు స్థితినుండి యాత్మ విముక్తమై పరమాత్మతో నైక్యము నొందును. ఇదే యాత్మ పరమాత్మలో లీనమగును. పరాత్పర పరబ్రహ్మముతో నాత్మ యైక్యానుసంధానము పొందినది. సూక్ష్మామాటలలో నీ పరమాత్మను 'అల్లా' అని పిలుతురు. పరాత్పర సరబ్రహ్మమును 'వారా-ఉల్-వారా' లేక 'ఫైబ్-ఉల్-ఫైబ్' అనిపిలుతురు.

మానవరూపములో సతిపవిత్రము నుచ్ఛము నగుస్థితిని 'కుతుబియత్' అందురు. అందు 'కుతుబ్' లేక సద్గురు వసంతమగు జ్ఞానానందశక్తులను, మహాసౌందర్యమును, ప్రకాశమును యోగ్యతను స్మృతిపూర్వకముగా ననుభవించుటయే గాక యీ యఖండలక్షణములను మాయను బడియున్న జీవాత్మల కొఱకై వినియోగించును.

ఇట్టిపవిత్రమగు నున్న తస్మితిలో మానవుడు భగవంతుఁడగుటయేగాక, భగవంతుని దివ్యజీవితమునే జీవించును. ఇట్టి 'దేవాంశుఁడగు మానవుని బూజించుట యనంతుఁడగు భగవంతుని పూజించుటయే.

మానవరూపములో స్మృతితో భగవంతునివలె మనుట చాల సక్యత్తుగా సంభవించును. కొలది శివాత్మ లీ స్థితిపొందును. మొదట యాత్మచైతన్యహీనస్థితిలో నుండి యనేకావస్థలు మాటి, జీవాత్మలుగా ననేకజన్మముల నెత్తి చైతన్య మంతర్ముఖమృద్ధిని పొంది నిర్వాణమును, తరువాత నిర్వికల్పసమాధి మహాచైతన్యానుభవమును బొంది తుదకు శివాత్మస్థితి చేరును.

ఎల్లకాలములయందు నన్నియుగములయందు నొకే పర్యాయ మీ భూమిమీద నీ శివాత్మలు లేక భగవత్సాక్షాత్కారము పొందిన యాత్మ లుండును. వీరిలో బలువురు 'మజాబియత్' స్థితిలో నుందురు. కొందఱు తురీయావస్థలో నుందురు. కొలదిమంది కూడలిస్థానము దాటి 'సులుకియత్' స్థితిలో నుందురు. వీరందఱిలో నైదుగురుమాత్రము 'కుతుబియత్' స్థితిలో నుందురు. వీరందఱు మానవరూపమును కలిగి యున్నంతకాల మీ పై స్థితులలో నుందురు.

అన్ని కాలములయందు యుగములయందు మానవలోకములో నివసించుచు నైదుగురు 'కుతుబ్'లు లేక సద్గురువులున్నారు. వీరు విజ్ఞానభూమికయందలి విజ్ఞానముపై సధికారమును గలిగియున్నారు. ఇది పరమాత్మస్థితి. మాయలోఁ బడి

యున్న మానవులను క్రమముగా విముక్తులను జేయుటకై సద్గురువులు తమ యఖండశక్తులను వినియోగించెదరు.

భగవద్ధర్మముప్రకార మి యైదుగురు 'కుతుబ్' లు లేక సద్గురువులు, ఒక్కొక్క కాలచక్రప్రభ్రమణానంతరము, భూమిపై మానవరూపములో భగవంతుడు దవతరించునట్లే సద్గురువులు సనిచేసెదరు. అట్టితరి మానవరూపములో నవతరించిన భగవంతుడు మానవకోటికిఁ దన దివ్యదర్శనము నిచ్చును. అతఁడప్పు డవతారమనియు, 'మెస్సయ్య' అనియు, స్రవక్తయనియు గుర్తింపఁబడును. చైతన్యవృద్ధి లేక ఉక్రాంతి, అంతర్ముఖచైతన్యవృద్ధి, జన్మపరంపర మున్నగు ననుభవములతో, బ్రహ్మేయములేకుండగనే భగవంతుడు తనంతటతానే స్వతంత్రస్వక్తిత్వముతో మానవరూపములో నవతారము నెత్తుచున్నాడు. అందుచే భగవంతుడు నేరుగా మానవరూపములోని భగవంతుడు డగుచున్నాడు.

ఈ యవతారపురుషుడు మానవులలో మానవుని జీవితమును గడపుచుండును. 'పురాణపురుషుడు' గాను 'శ్రేష్ఠులలో శ్రేష్ఠుడు' గాను సద్గురువులద్వారా తన దివ్యస్థితిని తెలిసికొనుచున్నాడు.

'శివాత్మలు' 'మజూబియత్' తురీయాన్ధ 'సులుకియత్' లేక 'కుతుబియత్' లకు చెందిన సత్యమును గుఱించిన యనుభవముల దారతమ్యములు లేవు. గమ్యస్థానము చేరిన తరువాత వివిధములగు సంతృప్తులలో నున్న శివాత్మ లఖండశక్తిజ్ఞానానందముల ననుభవించుచుండును.

ఈత్రివిధములగు ననుభవముల యానందములో భేదమువల్ల వానికి సంతర్భేదములు కలుగుటలేదు. విజ్ఞానస్థితిలో స్థిరపడిన తరువాత నీశక్తులను వినియోగించుటలోఁ దారతమ్యములుకనఁబడుచున్నవి. అనఁగా నపరిమితానందము నొందుచు జ్ఞానమువల్లఁ గలిగిన శక్తిని వినియోగించుటయందు భేదముకలదు.

‘కుతుబ్’ లేక సద్గురువునకును, అవతారమునకును భేదముకలదు. ‘కుతుబ్’ భూలోకములో పరిణామమార్గానుభవమును బొంది మానవరూపములో భగవంతుని జీవితములోఁ బ్రవేశించును. అవతారమున కిది యేమియు సవరములేదు. భగవంతుఁడు స్వయముగామానవజన్మమెత్తి భగవదంశకలిగిన సద్గురువుగా జీవించి అవతారమును భగవంతుని యొద్దనుండి నేరుగా బొందుచున్నాఁడు.

సద్గురువు నవతారముకూడ దైవజీవితములో నొకేమాదిరి యనుభవము కలది. ఉభయులును మాయైకావస్థలలోను భూమికలలోను నుండెదరు. ఇరువురు నొకేపర్యాయము తక్కువ అవస్థలోను, నున్నతావస్థలోను నుందురు. అయినప్పటికినొక ముఖ్యమగు భేదముకలదు. ‘కుతుబ్’ ఆ అంతస్థులో క్రియాత్మకుఁ డగుచున్నాఁడు. అవతార మాయవస్థలో లీనమై యా జీవితమును గడపుచున్నాఁడు (becomes).

ఈరెంటికిని గల వ్యత్యాసము గొన్ని యుదాహరణములద్వారా తెలియును.

‘కుతుబ్’ లేక సద్గురువు జబ్బుపడ కూడదు. జబ్బుపడడు. ఆయన జబ్బుపడినట్లు కనబడినప్పుడు జబ్బుగానున్నట్లు నటించును*. ఆయన జబ్బుగానున్నట్లు చూచువారికి గనబడును. అవతారపురుషుడు జబ్బుపడినచో నాయన కది నిజముగా వ్యాధి. వాస్తవికముగా సత్యండు రోగియగును. అయినప్పటికి నాయనయం దనంతమైన శక్తిజ్ఞానానందములు గలవు.

ప్రత్యంతరమునను, బ్రత్యవస్థను, ప్రతిభూమిక నొకపర్యాయముగా సద్గురువా యనస్థలోని జీవిగా, నాభూమికయందలి మానవుడుగాను వర్తించును. అవతార మొకే పర్యాయము జీవిగాను, మానవుడుగాను మనును. ఇట్టి మనుగడవలన నన్ని యనస్థలలో నన్ని భూమికల నుండగలిగిన యవతారపురుషుడు సమస్తజీవకోటిని, మానవులను ముందునకుఁ దీసికొనిపోగల నొక ‘త్రోపు’ నియ్యగలుగుచున్నాఁడు. దీని వలన జీవుడు త్వరలో పరిపక్వము చెందుటకు సాయపడుచున్నాఁడు.

వాస్తవముగా భగవంతుడే సర్వమున నున్నవాఁడు. భగవంతుని యవతార మతఁడు సర్వమయుడేగాక యాయన యేసర్వము నగుచు సర్వవ్యాపియై యున్నాఁడు.

సద్గురువు క్రియాప్రధానుడు. అవతారపురుషుడు మనుచున్నాఁడు (becomes)

*వటువ అను మాటవల్ల వపార్థము కలుగు ననుభయముచే నీపుస్తకము యొక్క సూపాదకులు బాబాగాని ఆమాట యొక్క అర్థమును విశదముగాఁ జెలుపవలసినదని కోరిక, అది అనుబంధము 27 లోఁ దెలుపబడినది

ఎల్లప్పుడు నన్ని కాలములయందును, యుగములయందును, భగవంతుని సాక్షాత్కారమును బొందిన యాత్మలు లేక శివాత్మలు మానవరూపములో నీ భూమిపై రీరీ కలవు.

ఈ యేబజాటుగురను పూర్ణతచెందిన వారని (perfect ones) మనము పిలువనచ్చును. కానివీరందరును సద్గురువులు. హాత్రిము కారు. వీరందరకును భగవంతునిగూర్చిన యనుభవ మొకటియే యైనప్పటికిని, వారుచేయుకార్యమునందు భేదము కలదు. అందుచేవారిని పూర్ణత్వముచెందిన వారనే పిలువనలెను గాని సద్గురువులని పిలువ వీలులేదు.

ఈ రీరీ గురు మానవజన్మముకల పరిపూర్ణులు లేక శివాత్మలలో నన్ని కాలములలోను, యుగములలోను *నయిదుగురు సద్గురువులు లేక 'కుతుబ్'లుందురు. సమస్త సృష్టియొక్కవ్యవహారములను వీరు పరిపాలింతురు.

అనంతరసమయముతో యుగము కలిసిరానప్పు డీ యయిదుగురు సద్గురువులుసమిష్టిగా లోకవ్యవహారములను జూచుచుందురు. ఇందులో సర్వబ్రహ్మాండమును నడపుట కధిష్ఠితుడగు నొక సద్గురువును 'సూఫీ'లు 'కుతుబ్-యే-యిక్-షాద్' అని పిలుతురు.

*ఈ 'మామ' తోఁగూడిన కాలచక్రముల పరిమితి 700 మొదలు 1400 సంవత్సరములవరకుండును. ఈ పరిమితిలో వనియంత మొందుచుండును; తిరిగి ప్రారంభమగుచుండును. కాలచక్రములుగల, మహాచక్రములో నిట్టి చక్రములు వేసవేలుండును. కావున 'మామ' అంతమనునది లేక కాశ్వతమై యెల్లప్పుడున్నదని కీర్తనాబాగారు చెప్పిరి.

కాని యవతారము అవతరింపవలసిన సమయ మీ కాంచక)భ్రమణములోఁ దట్టించినప్పు డవతారము (సనాత నుఁడు, ఉత్కృష్టబలలో నుత్తముఁడు, సర్వస్వతంత్రుఁడుగు సత్యము, పరమాత్మానంతచైతన్యము) యీ భూలోకమున బురు షునిరూపమున భ్రమలేక మాయ (Illusion) లో నవతరించును. దీనినే మనుష్యరూపములో “భూమిపై భగవంతుఁడు నేరుగా నవతరించుట” (అవతరణము-దిగుట) యందురు. భగవంతుని యవతరణమే యవతారమందురు.

యుగ మవతారమువచ్చు కాలమైనప్పుడు భగవంతుఁడు భూలోకముపై నవతరించినప్పు డీ పరబ్రహ్మస్వరూపుఁడు (GOD-MAN) పైనఁదెలుపబడిన 56 సద్గురుసంఖ్యలోఁ జేరక భిన్నముగా నుండును.

అత్తరి సర్వలోకవ్యవహారములను నడుపు నయిదుగురు సద్గురువులు, నవతారకాలము వచ్చినప్పుడు, వేరువేరుగాను, సమిష్టిగా నవతారము భూమిపై నవతరించునట్లు చేయుదురు. సృష్టిలో నజ్ఞానములో మునిగి మాయాపరివృతమైన జీవకోటి నుద్ధరించుటకై వారిపై నపారకరుణను ప్రేమను జూపుచు నీ యవతారము జనింపఁ గారకు లగుదురు. అనంతమగు దివ్య చైతన్యము నీ భూలోకములో మాయావృతమై యావిర్భవింప గారకులగుదురు. పరమసత్యమున కనువగు మాయాచ్ఛాదన ము కల్పింతురు. అదియే పరమపురుషు మానవాకృతి. దీనివలన మాయాప్రపంచమున సత్యమగుభగవదంశ కాహ్లాదమగురూప

ముకల్పింపబడు చున్నది. అదేపరమపురుష మానవస్వరూపము.

ఇట్లు భగవంతుడు భూమిపై మానవరూపమున నవతరించి తన దివ్యదర్శనము మానవలోకమునకుఁ బ్రసాదించి సప్పడాయన నవతారమని, 'మనయ్య' యని, ప్రవక్తయని గుర్తింతురు, భగవంతుఁ డీ విధమున మానవరూపము దాల్చుచున్నాఁడు.

అనంతఁడగు భగవంతుఁ డీ కాలచక్రములోని యుగముతరువాత యుగములలో దన యపారకరుణను జూపుచు మానవరూపములో మానవకోటికి మధ్యమున నవతరించుట కష్టపడుచున్నాఁడు. ఆయన నిజస్థితిని మానవకోటి గ్రహింపలేక పోవుటచే నతఁడొక లోకనామాన్యుడగు మనుష్యుఁడుగా నెన్నఁబడుచున్నాఁడు. తన దైవత్వమును వక్కాణించుచు, దా నా యుగములో భగవంతుని యవతారము నని ప్రకటించుకొనుచో నాయన నంగీకరించిన వారిచే నాయన పూజింపబడుచున్నాఁడు. భూలోకముపై నవతరించిన భగవంతుఁడని యాయనను గుర్తించినవారాయననుగీర్తింతురు. వారినుడుమ భౌతిక శరీరములో నున్నంతకాలము మిగిలిన మానవులాయనను గుర్తింపక గర్హింతురు.

మానవరూపములో నున్న భగవంతుఁడు దా నవతారపురుషుడ నని ప్రకటించుకొని మానవకోటిచే నవమానింపబడుటకు, బాధింపబడుటకు దనంతట తానే గురి యగుచు

న్నాడు. ఆయన యపారప్రేమ యిట్లు చేయఁ బురికొల్పినది. అనతారపురుషు నిట్లు ఖండించుట కవకాశముకల్పించి భగవంతుని యనంతశాశ్వతమగు సత్యమును మానవలోకము గుర్తించునట్లు చేసెను.

అనతారము దాల్చునది యెప్పుడును అవిభాజ్యము ననంతము శాశ్వతము నగు భగవంతుఁడొక్కఁడే*. ఆయనయే అనతారము 'మెసయ్య, ప్రసక్త, బుద్ధుఁడు', సనాతనుఁడుగా ననతరించుచుండును. సత్యమును బ్రకటించుట 'కేకోనారాయణ' యనబడుటకు భగవంతుఁడు వేరువేరు యుగములందు, ప్రపంచము వివిధభూభాగములం దాయాజాతులలోను, భాషలలోను, భిన్నమగు మానవరూపములలో ననతరించి మానవకోటి నజ్ఞానరూపమునుండి లేవనెత్తి మాయాబంధనములనుండివిముక్తినిజేయును.

ఈయవతార సమయములో నప్పుడు సజీవులైయున్న యైదుగురు సద్గురువులలో నొకరు తమరుచేయు నుద్యోగమును నది సమస్తస్వప్ని కార్యకలాపములను గూర్చిన కర్తృత్వ మవతారపురుషునకు నప్పగించును. తాను మిగిలిన నలుగురి నలెనే మానవశరీరములోనుండి 'కుతుబ్' ఉద్యోగములో నుండును.

*సద్గురువు లీ భౌతికశరీరమును వదిలిన తరువాత దిరిగిభూలోకములో జన్మమెత్తుదురాయను ప్రశ్నకు బాబాగార్లు సమాధానముచెప్పిరి. తిరిగి మానవజన్మ మెత్తరు. అనతారము మార్పిము తిరిగితిరిగి నవజన్మమెత్తును"

అవతార మీలోకములో నవతరించినప్పటికిని మానవ రూపములో భగవత్సాక్షాత్కారము పొందినవారు శరీర గురుండ వలెను. అందులో నైదుగురు సద్గురువులు భూమిపై నివసించి యుందురు. ఈ శరీర భగవత్సంబంధముకల యుద్యోగములు నెల్ల కాలములయందు నున్నవి.

ఈ శరీర గురులో నొకరు భౌతికశరీరమును ద్యజించినప్పు డాపదవి యట్లేయుండదు. అప్పటికి భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొంది సజీవైతైయున్న మరియొకరిచే బూర్తి చేయఁబడును. అవతారము భూలోకముపైనున్న సమయములో నున్నప్పుడుకూడ నీ శరీర సద్గురువులు మనుష్యరూపములో నీ శరీర ఉద్యోగములను నిర్వర్తించుచుందురు. కాని అవతారము మాత్రము సర్వాధికారి.

భగవంతుని ప్రధానావస్థాదశకము

శ్రీమహర్ బాబా వివరణము*

అవస్థ	1	పరాత్పరతరబ్రహ్మ
అవస్థ	2	పరమాత్మ (ఎ, బి, సి, ఉపస్థితులు)
అవస్థ	3	బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు (సృష్టిస్థితిలయ
కారకులు)
అవస్థ	4	శరీరి
అవస్థ	5	పరిణామాంతర్గతబ్రహ్మ
అవస్థ	6	అనతరన్మానన రూపబ్రహ్మ
అవస్థ	7	దివ్యవిభూతియోగ పురోగామిబ్రహ్మ.
అవస్థ	8	బ్రహ్మీభూతులు
అవస్థ	9	జీవన్ముక్తాత్మలు
అవస్థ	10	గురుస్వరూపము

తొమ్మిదవ భాగము

భగవంతుని యవస్థాదశకము*

భగవంతుని పదియవస్థలను చూపు చిత్రమును గురించి వినరముగాఁ దెలుపుట కీ యధ్యాయ ముపయోగింపఁబడినది. ఈ పటమును శ్రీమేహాగ్రాబాగారే నిర్మించిరి. వారి యాధ్యాత్మికజ్ఞాన మహార్ణవమునుండి వెలువడిన రత్నమిది. ఈ చిత్రములో నుపయోగింపఁబడిన పర్యాయపదములన్నియు 'సూఫీ' వేదాంత క్రైస్తవమత రహస్యపరిభాష యందలివి.

ఈ పటము నొకసారి పరికించినచోఁ బరమాత్మనుండి మనుజుఁడగు జీవాత్మస్థితికిఁ బోయెడి యధోముఖయాత్రను దెలుపుచున్నది. తిరిగి యా తుదిమెట్టునుండి క్రమక్రమముగా చిదావరణములఁ గడచి యూర్ధ్వగామియై పుట్టిన చోటికి జీవాత్మచేరుట గ్రాహ్యమగును. మొదట బ్రాహ్మభూతస్థితికిఁ జేరిన తరువాత సద్గురువుస్థితికిఁ బోవును. ఈ పదియవస్థలు ప్రయాణములోఁ బదిముఖ్యఘట్టములు. ఇందు చైతన్యము లేని భగవంతుఁడు చైతన్యముకల మానవుఁడై తరువాత భగవంతుఁడగును.

*'భగవంతుని పదియవస్థలు' అను నీభాగము శ్రీబాబాగారి పర్యవేక్షణమున శ్రీయెరుచ్ బి జస్సావాలాచే వ్రాయఁబడినది. శ్రీ బాబాగారిచే నిర్మింపఁబడిన యాచిత్రములోని అంశములు విశదీకరింపఁబడినవి.

భగవంతుని యనస్థ లొకదానికొకటి భిన్నమైనట్లు కనబరుపబడినను అవి “యేకమేవా ద్వితీయ”మృదు తెఱఁగున భగవంతుని పదియంశములు లేక లక్షణములై యున్నవి. పరమాత్మ యధిరోహణానరోహణము లూహజనితములు. ఈ ఊహ యవతరించినప్పుడు భగవంతుఁ డొక్కఁడే యున్నవాఁడని, యున్నట్లు కనబడునదంతయు నాయన ఛాయయని పూర్ణచిత్కలాభానమున ద్యోతకమగును.

(శ్రీ) మెహర్ బాబా యాధ్యాత్మజ్ఞాన మనందిగ్ధముగా ఏకత్వసిద్ధాంతమును (Identityism) అద్వైతసిద్ధాంతమునుగూడ దృఢపఱచును. ఇందున్న పటములో నిజ మూహజనితములు నగు వివిధపాత్రలను భగవంతుఁడే ధరించునని స్పష్టముచేయుఁ బడినది. ఆద్యంతములయందు భగవంతుఁడే కలఁడు. మధ్యాంతరములలోఁగూడ భగవంతుఁడే కలఁడు.

మహమ్మదీయమతములో నాధ్యాత్మికసూత్రము :—
“ఆయన మొదటివాఁడు, తుదివాఁడు; ఆయన బయటివాఁడు, ఆయన లోపలివాఁడు”.

గుల్ షాన్ యేరాజ్ లో మూలానామాబిస్తారి యిట్లు చెప్పచున్నాఁడు.

“త్రోవగలయన్నిగడపలఁ ద్రొక్కి-త్రొక్కి-
మొదటవెల్పడ్డ గడపకే పోవునతఁడు”.

(శ్రీ) మెహర్ బాబా చెప్పిన ప్రకారము భగవంతుని యీ పది యనస్థలను వర్ణించెదము.

అవస్థ 1

పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితి.

ఈ యనస్థ నుత్కృష్టము, సతీతమునగు స్థితిలో నుండుటచే దానిని గుఱించి యిదమిద్దమని భావించుటకు వీలులేదు. అది శుద్ధసత్త్వము, పరిశుద్ధమునై యితరమగు లక్షణరహితము. సమస్తము సంతర్గతమునగు సత్త్వమున గుప్తమైనది, రహస్యజ్ఞానమున గుప్తమైనదియు. అది మాటల కందనిది; దానిని సరిగా వర్ణించుట సాధ్యముకాదు. అది పరిమితమునుగాదు; అపరిమితమును గాదు. సగుణమునుకాదు. నిర్గుణమునుకాదు. ఇందు భావనావిచక్షణాగ్రహణశక్తులుగూడ కుంతితములై యుండును. ప్రయోజనకారులు కావు.

“సర్వమయుడగు నా నిత్య సత్యమూర్తి

దిగ్విదిగ్వాప్తిలేనట్టిదివ్య నతని

నెందుగలడని వెదకఁగా నేమిఫలము !

బుద్ధికందగరాని ప్రబుద్ధు నతని

బుద్ధి నూహించి శ్రీమ నీవు పొందఁబోకు”

హాఫీజు.

(శ్రీ) బాబాగారిట్లు చెప్పచున్నారు: భగవంతుని యీ స్థితిని సాక్షాత్కారముచేసికొన్నవారు ఆయన నితరులకుఁ దెలియునట్లు వర్ణింప యత్నించినప్పుడు; మొదటిస్థితిగాక రెండవ యనస్థయగు పరమాత్మస్థితిని వర్ణింపఁ గలుగుచున్నారు.

అది శాశ్వతము లన్నిటికంటెను శాశ్వతమైనది. దానికిఁ బూర్వాపరము మఱియొక శాశ్వతవస్తువు లేదు. ఇచ్చట నూచనములు చిహ్నములన్నియుఁ దుడిచివేయఁబడినవి. నూచనము నియ్యకలదేదియు నందు లేదు. ఈ స్వచ్ఛమైన తత్త్వమున కేఱుయు నెఱుకయనునది లేదు. తనసంగతియే తనకుఁ తెలియదు.

ఈ స్థితిని సూక్తులు—“వారా_ఉల్_వారా_సుమ్మావారా_ఉల్_వారా” స్థితి లేక పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితి యని చెప్పి యున్నారు.

ఇచ్చట భగవంతుఁడు నిర్గుణుఁడుకాఁడు, సగుణుఁడుకాఁడు, నిరాకారుఁడు కాఁడు, సాకారుఁడు కాఁడు.

భగవంతుని యీ పది ప్రధానావస్థలలో నీ పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితి మొదటిది; అనాదియగు స్థితి.

ఆదికాలముకంటె పూర్వమగు ప్రారంభమందు భగవంతుని యితరస్థితులు లేనప్పుడు పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితి మాత్రమే మున్నది.

ఆయనంతమగు పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిలో నిరాలంబమగు ననంతాకాశము లేక శూన్యముండెను. అనంతమగు చైతన్యము జడత్వము లేక చైతన్యహీనతమున్నగు భగవంతుని లక్షణములు సర్వమగు మహాకాశములో శూన్యముగా నిమిడి యున్నవి. (అనఁగా నీసర్వములో శూన్యము చేరియున్నది)

అనాదిలో నీ పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిలో భగవంతుడు శాశ్వతముగా నున్నాడనిమాత్రము చెప్పఁగలము. ఈస్థితిలో మాయాస్మృతినిగాని, చైతన్యస్మృతినిగాని కలిగియున్నాడని చెప్పనేరము. చైతన్యహీనుడని కాని చెప్పఁజాలము.

అవస్త 2

పరమాత్మస్థితిలో భగవంతుడు.

పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిని సరిగా వర్ణించుటకుఁ దరము కాదని యిదివరలోఁ దెలిపియుంటిమి. భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందినవారు పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితినిగూర్చి తెలుపుటకు యత్నించి పరమాత్మస్థితినిగూర్చి మాత్రము వర్ణింపఁగలుగుచున్నారు. దీనినే సూఫీలు 'అల్లా'యనియు, జోరాస్త్రియనులు 'అహోరామజ్జ్' అనియు, వేదాంతులు 'పరమాత్మ'యనియు, క్రైస్తవులు 'పరమపిత'యనియు, గొందఱు వేదాంతులు 'మహాత్మ'యనియుఁ బిలుతురు. పరమాత్మస్థితిలో భగవంతుఁ డనంతుఁడు శాశ్వతుఁడు, స్వతంత్రుఁడు—“ఏకమేవాద్వితీయమ్”.

శ్రీ మెహర్ బాబాగారీ రెండవస్థితిని విపులీకరించుచుఁ బ్రధానముగా రెండవయవస్థ మొదటియవస్థకంటె భిన్నము కాదని వక్కాణించుచున్నారు. ఎ.బి.సి. యను రెండవయవస్థలో సంతరయవస్థలవల్ల న్యత్యాసము కనబడుచున్నది.

చిత్రమునుబట్టి (ఎ) పరమాత్మస్థితి; (బి) నిర్గుణస్థితి నిరాకారస్థితి; (సి) మితలక్షణయుతమైన రూపము.

వ్యత్యాస మెక్కడ యెప్పుడు వచ్చినది శ్రీ బాబా గారి కిందివిధముగాఁ దెలుపుచున్నారు.

తన్ను దాను దెలిసికొనవలె నను 'నేనెవరు?' అనుప్రశ్న మాదిని భగవంతుని యనంతచిద్విలాసముగా జనించినష్ట శఖండ శూన్యముగా నుండెను. పరాత్పరతర బ్రహ్మస్థితిలో ననంతమగు దివ్యశూన్యము (ఆకాశము) నుండి 'నేనెవరు?' అను ప్రశ్న ఉత్పన్నమగుట యూహించుటకుఁగూడ వీలులేనిదిగా తోచును.

ఈ చిద్విలాసము కదలికతో నుత్పన్నమైన విషయము భగవంతుని మరియొక లక్షణము బయలుదేరుటకు కారణమగుచున్నది. చైతన్యముండుట కాని, లేకపోవుటకాని కల్గితి, శాశ్వతము అనంతము నగు భగవంతుని స్థితితప్ప మిగిలినదంతయు తన్ను తెలుసుకోవలె నను విలాసభ్రమముతోఁగూడ పరాత్పర పరబ్రహ్మములో నంతర్గతమైయుండును.

ఈ పరాత్పర పరబ్రహ్మస్థితిలోనున్న యనంత చిద్విలాసము నూతన విశాలదృశ్యమును బహిర్గతముచేయును. ఈ దృశ్యమునల్ల అనంతమగు భగవంతుని అదిస్థితికి భిన్నమైన మార్పు కలుగును.

ఈ రెండవస్థితి భగవంతుని అనంతమగు అదిస్థితికి మరియొక అనంతలక్షణముగా బహిర్గత మగును. భగవంతుని యీ దశావస్థలలోను రెండవది అనాదియగు పరమాత్మస్థితియని చెప్పుదురు.

చిత్రములో రెండవదిగాఁ దెలుపఁబడిన రెండవయనస్థలోనున్న పరమాత్మగాఁ దెలుపఁబడినస్థితి, చిత్రములో నన్నిటి కంటె సనాతనము మొదటియనస్థలోనున్న పరాత్పర పరబ్రహ్మమునకు భిన్నమని యెంచకూడదు.

ఒకటి రెండుఅనస్థలకు గల భేదమిదియే. మొదటిఅనస్థ అనంతమగు, శాశ్వతమగు దివ్యశూన్యము లేక ఆకాశము. ఇందనంతమగు చిద్విలాసము నూహింప నలవికాదు. పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిలో నాదిని కలిగిన చిద్విలాస మీస్థితిని గలఁచి నప్పుడు 'నేనెచు?' అను భానము బయలు వెడలుచున్నది. అప్పుడేలక్షణములేని పరాత్పరతర బ్రహ్మస్థితిలోని (మొదటిది) భగవంతుఁడు పరమాత్మయను రెండవస్థితిని బొందుచున్నాఁడు. పరమాత్మకుఁగల యనంతలక్షణమును 'పరాత్పరతరబ్రహ్మ' పొందుచున్నాఁడు.

చిత్రములో రెండవయంశము పరమాత్మస్థితియు, సందు ఒకటయంశము 'పరాత్పరతరబ్రహ్మము' అనునదియు ప్రధానవిషయములలో నొకటియే. ఇవి రెండును వేరుగాఁ జూపఁబడుటకుఁ గారణమేమనఁగా 'పరమాత్మస్థితి' సనాతనమగు 'పరాత్పరతర బ్రహ్మ'స్థితికే గొంచెము భిన్నమైయున్నది. ఆదిని భగవంతుని చిద్విలాసమునల్లఁ గలిగిన యాందోలనము నుండి బయలుదేరిన ప్రేరణమునల్ల 'నేనెచు' అని తెలిసికో చలననెడి సంకల్పము రెండవ యనస్థయగు పరమాత్మస్థితి నుండి బయలుదేరినది. 'పరాత్పరతర బ్రహ్మస్థితిలోనున్న భగ

వంతుడప్పుడు 'పరమాత్మ' సంబంధమగు ననంతస్థితిని బొందుచున్నాడు.

భగవంతుని యీ రెండవస్థలలోను (అనంతశూన్యాకాశస్థితిలో తప్ప) మిగిలిన గుణములు, లక్షణములు, స్థితులు, అనంతము బహుపరిమితముకల చైతన్యము, చైతన్యహీనస్థితి, భగవంతుని త్రిలక్షణమగు శక్తిజ్ఞానానందములు ఇవన్నియుఁ గూడ ననంతమగు దివ్యశూన్యములో నిమిడియున్నవి.

శాశ్వతము ననంతమునగు దీనియందు గర్భభూతమై యున్న యివియన్నియు 2వ యవస్థయగు 'పరమాత్మ'స్థితిలో నావిర్భవించుట కనకాశము కలదు. అనంతరూపముగాను, పరిమితముగాను శూన్యముగాను, సర్వముగాను, ఆవిర్భవించుట కెడతెగని యనకాశము కలదు.

అందుచే జద్విలాసమునల్లగలిగిన కల్లోలము భగవంతుని రెండవయవస్థలో సాధ్యమైనది. ఆ కల్లోలము కలిగినప్పుడదిభగవంతుని యనంతస్థితియందే సమగ్రముగాఁ గలుగును. ఈ చిద్విలాసము కలిగించిన యాందోళనానుభవమును మొదటియవస్థలోని 'పరాత్పరతరబ్రహ్మ'స్థితిలో భగవంతుడు పొందలేడు. అనుభవమును 2వ యవస్థలోని 'పరమాత్మ'స్థితిద్వారా మొదటియవస్థలోని 'పరాత్పరతరబ్రహ్మ' పొందుచున్నాడు.

ఆద్యచిద్విలాసమునల్లగలిగిన యనంత పరిణామములు భగవంతుని రెండవస్థితియగు పరమాత్మస్థితిలో కలుగుచున్నవి.

“నే నెవరు?” అను ప్రశ్న బయలుదేరినప్పుడు తృప్తిమైన చిద్విలాసము సమగ్రముగా స్వభావము కలదగుటచే, భగవంతునిలో సంతర్గతమైన చైతన్యజడత్వముల ననంతముగా నేకకాలమందు “సరమాత్మస్థితి”యం దావిర్భవింపఁ జేసినది.

స్వతస్సిద్ధములగు నీ యనంతాంతర్గత చైతన్యజడత్వముల యేకకాలావిర్భావము మనుష్యుని బుద్ధి కవగాహనము కాదు. యాధార్థ్యవిషయభూమికలఁగల యీ చైరుధ్యము మానవుల యెఱుక కతీతము. భగవంతుఁడు యేకకాలమం దనంతచైతన్యమును, చైతన్యహీనతను, (జడత్వమును) కలిగియున్నాఁడు. శ్రీ మేహర్ బాబాగా రిది సత్యమేయని తెలుపుచు నిది “యధార్థ”లోకముల సంబంధమైనది; మనస్సున కర్థముకానిది. సత్యమును సాక్షాత్కారముచేసికొనినప్పుడే తెలియనగునది. ఇది మనకు సరిగాఁ దెలియుటకుగాను శ్రీ బాబాగారు తల్లిగర్భములోనున్న శిశువుపోలికను తెలుపుచున్నారు.

గర్భోత్పత్తియైనప్పుడు తల్లి గర్భములో శిశువు వృద్ధి పొందుచుండును. ఆ పిండము క్రమముగాఁ బెద్దదై మిగిలిన యంగస్పృష్టితోఁ బాటు కన్నులుకూడ నేర్పడును. ఆగర్భములో నెదిగిన శిశువునకు దర్శనాదర్శనశక్తు లొకే సర్వాయము ప్రాప్తించును. జననమైన తరువాతఁ గన్నులతోఁ జూచినను, జూడకపోయినను గర్భములోనున్న పరిస్థితినిబట్టి బిడ్డ కన్నులు ద్వంద్వలక్షణములు కలిగియుండును. పిల్ల కన్నులు తెరిచినప్పుడు ‘చూచును’ మూసికొనినప్పుడు ‘చూడదు’. కాని

కన్ను లేర్పడి పూర్తిగాఁ బరిణామముపొందినప్పుడీ ద్వంద్వలక్షణము వానియం దేర్పడినది.

ఆద్యచిద్విలాసఫలమగు కల్లోలములో భగవంతునియం బంతర్గతమైయున్న యనంతచైతన్యము, చైతన్యహీనతయుఁ (జడత్వము) నేకకాలమందు బయల్పెడలును. సంకుచితమైన మనస్సున కిది యాశ్చర్యముగాఁ దోచును.

మొదటియనస్థయగు పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిలోనున్న భగవంతుఁడు చిత్రములో ఎ. బి. స్థితులలోఁ జూపఁబడినట్లు తన యనంతచైతన్యస్థితి, చైతన్యహీనస్థితి నేకకాలమందు పొందుచున్నాఁడు. (చిత్రము. ఎ.)

పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిలో భగవంతుఁడు తన యనంత చైతన్యహీనస్థితిలో నుండుటయేగాక, పరమాత్మస్థితిలోఁగూడ నట్టి చైతన్యహీనస్థితిలోనే యుండును. (చిత్రములో 2 గా చూపఁబడినది.)

అనంతముగా చైతన్య మావిర్భవించినప్పుడు చిత్రములో “బి”లోఁ జూపినట్లు భగవంతుఁడు పరమాత్మస్థితిలోఁ దన పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితి, శాశ్వతస్థితినిగూర్చిన చైతన్యము కలిగియుండుటయేకాక రెండవచిత్రములోఁ జూపఁబడినట్లు తన పరమాత్మస్థితియందలి యనంతచైతన్యమునుగూడఁ గలిగియున్నాఁడు.

అనఁగా ‘బరమాత్మ’ స్థితిలో భగవంతుఁడు (చిత్రములో రెండవఅనస్థగాఁ జూపఁబడినది) ఏకకాలమందు శాశ్వ

తమగు సనంతచైతన్యహీనస్థితి (అంతరవస్థ-ఎ-గా చూపబడినది) అనంతచైతన్యస్థితి (అంతరవస్థ-బి-గాఁ జూపబడినది) పొందుచున్నాడు.

అంతరవస్థ 'ఎ' 'పరమాత్మ' స్థితిలోని భగవంతునిది. ఇది రెండవయనస్థగాఁ జూపబడినది. ఇదియే భగవంతుని యనంతశక్తిజ్ఞానానందముల యనంతచైతన్యహీనత. (జడత్వము) ఈ యంతరవస్థలో (ఎ) భగవంతుఁడు తన యనంత శక్తిజ్ఞానానందములను స్మృతిపూర్వకముగా ననుభవింపలేడు. వాని నుపయోగింపఁడు.

అంతరవస్థ 'బి' కూడ 'పరమాత్మ' స్థితిలోని భగవంతునిదే. అది రెండవయనస్థగాఁ జూపబడినది. ఈ యంతరవస్థ 'బి' నిర్గుణము, నిరాకారము కాని భగవంతుని యనంతస్వభావప్రియమగు శక్తిజ్ఞానానందముల దివ్యచైతన్యమును కలిగియున్నది. ఈ 'బి' యనస్థలో భగవంతుఁడు తనయఖండశక్తిజ్ఞానానందములను స్మృతిపూర్వకముగా ననుభవించును గాని వాని నుపయోగింపఁడు. తనయధార్థతస్మృతి కలిగియున్నాఁడు. కాని తనమాయనుగూర్చి స్మృతిలేదు.

వేదాంతపరిభాషలో మొదటియనస్థయగు పరాత్పరమగు పరబ్రహ్మస్థితి నుండి రెండవయనస్థయగు పరమాత్మయుత్పన్నమగుచున్నది. ఈ రెండవయనస్థలో శాశ్వతమగు చైతన్యము లేకున్నాఁడు. కాని యదే సమయమునఁ దన యాదిస్థితియగు పరాత్పరతర బ్రహ్మమునుగూర్చి శాశ్వత

తమగు చైతన్యము గలిగియున్నాఁడు. ఈ యనంతమగు పరమాత్మ ద్వంద్వలక్షణములు చిత్రములో 'ఎ' అనియు 'బి' అనియుఁ జూపఁబడినవి.

పరమాత్మస్థితి (2 గా చూపఁబడినది) లో శాశ్వతమగు చైతన్యహీనస్థితిలోనున్న పరమాత్మ (ఎ); శాశ్వతమగు చైతన్యస్థితి (బి) పొందఁగోరుచుండును. అది పరమాత్మ యనంత ద్వంద్వలక్షణములలో రెండవది.

అనఁగా పవిత్రపరమాత్మది 'ఎ' లోనున్న భగవంతుని చైతన్యహీనస్థితి 'బి'లోని యధార్థతయొక్క చైతన్యస్థితిని స్మృతి పూర్వకముగాఁ దెలిసికొనుట. అనఁగా 'ఎ' స్థితి స్మృతిపూర్వకముగా 'బి'స్థితి అనుభవమును బొందినప్పుడు లక్ష్యసిద్ధి కలిగినది.

ఇది జరుగుటకు క్రమముగా 'ఎ' స్థితి 'బి' స్థితిలోనికి మాటి పూర్తిగా 'బి' స్థితి అయిపోవలెను.

ఈపైన దెలుపఁబడిన పరివర్తనము 3,4,5,6,7 అవస్థలుగా చిత్రములో విశదీకరింపఁబడినవి. 8వ అవస్థలో 'ఎ' అవస్థలోని భగవంతుఁడు 'బి' అవస్థ పూర్తి చైతన్యము నొందును.

ఈ 8వ అవస్థలో 'ఎ' స్థితిలోని చైతన్యహీనాంతస్థితి 'బి' స్థితిలోని పరిపూర్ణచైతన్యమును పొందుటయేగాక, తన యనంతచైతన్యసత్యములో పూర్తిగా మగ్నుఁడైయుండును. 'బి' స్థితిలోని అనంతచైతన్య స్థితిలో వైకృతమగును. 8వ అవస్థలోనలెనిమిగుఁడైయున్న భగవంతుఁడు పూర్ణత్వముపొందిన మానవ

రూపములో మనస్సుక్షుప్తస్థాలలక్షణముల మూలమున నాచూ లోకముల సాధారణ చైతన్యమునొంది నిలుపుకొనినచో, 8, 10 అవస్థల పవిత్రీకూటస్థానమగు 9వ అవస్థనొందినవాడగును. ఈతొమ్మిదవ యవస్థ కనంతరము భగవంతుని 10 వ యవస్థ చిత్రములో వినరింపబడి భగవంతుని “సి” స్థితితోఁ గల సంబంధము చూపబడినది.

భగవంతుని యీ 10 వ యవస్థ సద్గురువుగా లక్షణములు కలిగి మానవరూపములో జననమొందును. ఈ 10 వ యవస్థలో భగవంతుఁడు తన లక్షణత్రయమగు ననంతశక్తి, జ్ఞానానందముల ననుభవించుటయేగాక, వానిని, చిత్రములో “సి” లోఁ జూపబడిన పదియవస్థకు సంబంధించిన యుచ్చాధికారముగా నుపయోగముకూడఁ జేయును.

అనంతమగు చైతన్యహీనస్థితిలో (ఎ) భగవంతుఁడు “నిర్గుణుఁడుకాఁడు, నిరాకారుఁడుకాఁడు, సగుణుఁడుకాఁడు, సాకారుఁడుకాఁడు, కాని “బి” స్థితి నిర్గుణ నిరాకారస్థితి. “సి” స్థితి సగుణసాకారస్థితి. అదియుత్కృష్టమైన సద్గురుస్థితి. అందు భగవంతుఁడు మాయాసత్యముల రెండింటి యనంతస్మృతిఁ గలిగి యున్నాఁడు.

అవస్థ 3

భగవంతుఁడు సృష్టిస్థితి లయకారకుఁడు.

ఈ యవస్థలో భగవంతుఁడు సృష్టించుట, పోషించుట, లయించుట యను మూడుప్రధానగుణములఁ గార్యరూపము

నకుఁ దీసికొనివచ్చును. ఈ త్రిగుణములు నొకచోనుండు స్థితిఁ వేదాంతములోని త్రిమూర్తులతోఁ బోల్చవచ్చును. బ్రహ్మ (సృష్టికర్త) విష్ణువు (రక్షకుఁడు) మహేశుఁడు (విధ్వంసకుఁడు); వీనిని సూక్ష్మతములో 'అపిడ్ గార్', 'పరవర్దిగార్' 'పానాకార్,' అని పిలుతురు.

భగవంతుని యీమూఁడు గుణములు ముగ్గురు దేవదూతలద్వారా తెలియఁజేయఁబడుచున్నవి. ఇస్రఫీల్ (సృష్టి) మికాయీల్ (స్థితి) యిజ్ రేయాల్ (లయము) అని యాదివ్యదేవదూతలను పిలుతురు.

మూఁడవ యవస్థయందలి యీమూఁడుగుణములు భగవంతుని ప్రధమావస్థయగు నాద్యస్థితిలో లీనమైయున్నవి. ఆదిని మొదటయనంతమగు చిద్విలాసకల్లోలముతోఁ దన్నుదానెఱుంగవలెనను కోరిక రెండవయవస్థలోఁ గలిగినప్పుడే యీమూఁడుగుణము లేకకాలమందు ప్రకాశము పొందజొచ్చెను. అప్పుడు రెండవయవస్థలోని భగవంతుఁడు 'ఎ' స్థితిలోని యనంతచైతన్య హీనతయును, 'బి' స్థితిలో ననంతచైతన్యస్థితికి సంబంధించిన ద్వంద్వలక్షణము లేకకాలమునందుఁబొందెను.

ఆదినిగలిగిన తన్ను తాను దెలిసికోవలెననెడి యిచ్చ 'ఎ' అవస్థలోనున్న భగవంతునిలో నింకను బ్రబలముగా నుండును. కాని, యప్పుడు తననుగుఱించి స్మృతియేలేనిస్థితిలో నింకను భగవంతుఁడున్నాఁడు. ఈ స్థితిలోఁ దన్నుదాను దెలుసుకోవలెననుకోరిక ప్రాబల్యమువల్ల సర్వములో నంతర్గతమైయున్న

ట్టియు, శూన్యములో నున్నట్టియు, భగవంతుని గుణములను లక్షణము లావిర్భవించుట సాధ్యమయ్యెను. కాని, సర్వములో గర్భీకృతమైన శూన్యమంతయు పరమాత్మస్థితిలోనే యిమిడి యుండుట కనకాశము కలదు.

పరమాత్మస్థితిలో నిమిడియున్నదంతయు సనంతమగు ప్రేరణమువల్ల నావిష్కరణముపొంది శూన్యపూర్ణరూపముగా రూపొందును. శూన్యతలోని శూన్యము సృష్టిగా నావిర్భవించినది. చైతన్యహీనమగు సనంతస్థితిలోనుండి తన్నుదాఁ దెలియనలెనను ప్రేరణమునుండి యీ సృష్టి బయలుదేలును. అందుచే 'ఎ' స్థితియైన యసంతమగు చైతన్యహీనతనుండి భగవంతుఁడు సృష్టికర్తగా మూఁడింటిలో మొదటిలక్షణమును బొందుచున్నాఁడు.

ఈ సృష్టికర్త లక్షణమును బొందుటతోడనే తన మూఁడవయస్థిలో సృష్టికంతకును సృష్టికర్తయగును.

సహజమగు తరువాతస్థితి, సృష్టించినదానిని బోషింపవలసినస్థితి. అందుచే మూఁడవ యవస్థలోనలె బోషకుఁడగును.

సృష్టించినదానిని బోషించుటతోడనే సృష్టింపబడినదాని నాశనమునకుఁగూడ నేర్పాటుచేయును. ధ్వంసములేని సృష్టి యసంభవము. అందుచే మూఁడవయస్థిలో భగవంతుఁడు లయకారకుఁ డగుచున్నాఁడు.

మూఁడవయస్థిలో భగవంతుఁ డేకకాలమందు సృష్టి స్థితిలయకారకుఁడగుచున్నాఁడు.

ఈ త్రిగుణముల ప్రదర్శనమున శూన్యములోని శూన్యత వ్యక్తమగుచున్నది. ఈ శూన్యము (భ్రమ) మాయకారణముగా సృష్టిగాఁ గనఁబడిన నిది నిజముగా శూన్యమే లేక “లేనిది”

నిజమగు సర్వములో సృష్టియనునదియే లేనిదని శ్రీమహర్బాబాగారు తెలిపియున్నారు. మనము “సృష్టి” యని పిలుచునది అసంఖ్యాకములగు శూన్యరూపముల యావిర్భావము. ఈ శూన్యము నిజముగా ‘నేమియుకానిది-లేనిది’. కాని యది యొక భ్రమచే చుట్టఁబడిన భూమికలోనున్నది. కాని సర్వమునగు భగవంతుని భూమికను దాటిలేదు. ఈ సర్వములో శూన్యము లేక “లేనిది” యిమిడియున్న నీశూన్యము లోమాత్రము సర్వము నిమిడిలేదు. భగవంతుఁ డొక్కఁడే శూన్యమునుగూడ నిముడ్చుకొన్న సర్వము. సృష్టికిఁబూర్వము సర్వమునగు భగవంతుఁడుతప్ప మిగిలినదంతయు “లేనిదే”

“దైవమొక్కటెయున్న దెందైనఁగాని
దానిలీలలు నిల్చుగుప్తముగనందె;
శాశ్వతంబుగ మ్రోగెడు శబ్దమొకటె,
దానగానస్వరములు నిద్రాణములగు.
అదియెపానశాల, అమృతభాండములవె,
మధుపరీమశమదమత్తమచట,
మధువుఁగోలువారు, మధుపాత్రీలందించు
వారలెవరుకాన రారదేమొ!

చూడఁజూడ మిథ్యస్థూలప్రపంచమ్ము

నాకలోకమేని నాస్తి నాస్తి

అమహాత్ముఁడేనమస్త నఁజిత్కళా

లలితజీవకోటిపాలించెగాదె!”

“మున్సిఫ్ అసాక్”

భగవంతుఁ డొక్కఁడే యుండెను. కాని యాయనచైతన్యమంతర్గతమై యుండెను. అందుచేదన్న దా నెరుగకుండెను. చైతన్యము లోపల నిమిషియున్నట్లే యాయనలో సృష్టికూడ నిమిషియున్నది.

అంతర్గతమైన సృష్టికిని బైకావిర్భవించినదానికి భేదము విత్తునకు వృక్షమునకుఁ గలభేదము వంటిదే. ఏదియెట్లున్నను సృష్టిమాత్రములేనిదే. అది శూన్యతగాఁ బైకావిర్భవించిన యంతర్గతశూన్యము.

రెండవఅవస్థలోని పరమాత్మస్థితి భగవంతుననంతమగు సర్వములో నిమిషియున్న శూన్యము. భగవంతుని యనంతత్వములో బహుసూక్ష్మమై పరిమితమైన మొననుండియావిర్భవించును. ఈమొనను సృష్టిమొనలేక “ఓమ్” మొనయనిచెప్పుదురు. ఈమొననుండి ‘సృష్టి’ బయటకు నెట్టబడినది. ఈసృష్టిస్థానము భగవంతుని పరాత్పరతరబ్రహ్మస్థితిలోఁగూడ సంతర్గతమైయున్నది.

నిరంతరము జరుగుచున్న సృష్టిస్థితిలయముల కార్యకలాపమొక యుదాహరణపూర్వకముగాఁ దెలుపవచ్చును.

మానవశరీరము భగవంతుడని యూహింతము. కన్నులుమూసి కొని నిద్రపోవుచున్న మానవశరీరము పరమాత్మస్థితిలోనున్న (2 ఎ అవస్థ) భగవంతునితోఁబోల్చినచ్చును. మెలకువనచ్చి కన్నులు తెరిచిన మొదటిక్షణములు, సృష్టికర్తయగు భగవంతుని స్థితితోఁ బోల్చినచ్చును. తరువాత శరీరమునకు కలిగియుండు జాగ్రదవస్థ భగవంతుని పోషకుని యవస్థతోఁ బోల్చినచ్చును. తిరిగి కన్నులమూసికొని నిద్రపోవుస్థితి భగవంతుని ప్రశయ స్థితితోఁబోల్చినచ్చును. అట్లేకకాలమం దొకేమూర్తియందు భగవంతుడు సృష్టిస్థితిలయకర్తగాఁ బరగుచున్నాఁడు.

అవస్థ 4

జీవుఁడుగానున్న భగవంతుఁడు.

“వేఱువేఱురూపంబుల నెలసి, వేఱు
వేఱునామంబులను మఱివేఱుపడుట
కతఁడుతలపెట్టెఁ దన్ను తానఖిలమందు
గాంచిమోదంబునందఁ గామించుకతన”

“నియాడ్”

అనంతమగు చైతన్యహీనస్థితిలోనుండి (ఎ) భగవంతుడు అనంతమగు చైతన్యస్థితి (బి) లోనికెట్లువచ్చినది తెలుపుటకు శ్రీమెహర్ బాబాగారి రీక్రింది సాదృశ్యమును దెలుపుచున్నారు.

స్మృష్టికేబూర్వము భగవంతునందున్న యనంతచైతన్య హీనస్థితిని విశాలముగు ప్రశాంతముగు సముద్రముతోఁ బోల్పెదము. ఒకగాలితెరవచ్చి యీశాంతసముద్రమును గదలించెను. విపరీతతరంగములు, నీటిబిందువులు, నీటిబుడగ లీ సముద్రసంక్షోభమునుండి బయలుదేరినవి. ఈవాయుసంచలనమాదిని గలిగిన పరమాత్మస్థితిద్వారా తన్నుదాను తెలిసికొనలెనను సృష్ణమురూపముగా జనించిన యాద్యచిద్విలాస ప్రేరణము వంటిది.

మహాసముద్రముపైకలిగిన సంచలనము ప్రతిజలబిందువును తన్నుదాను తెలిసికొనలెనను ఆవిప్రేరణతో నింపినది. తనచే చైతన్యస్థితి (స్థితి)లోఁ బరమాత్మ తన్నుదాను తెలిసికొనవలెనను ప్రోద్బలమువలన తనకు లోఁబడిన ప్రత్యాత్మను గూడఁ దన్నుదాను తెలిసికొనవలెననేకోరికతోఁ బ్రకాశింపఁ జేయును. పరమాత్మ పైనతెలుపఁబడిన శాంతముగు మహాసముద్రముగను మిగిలిన యాత్మలు జలబిందుబుద్బుదములుగ మన మూహించినయెడల విషయము బోధపడును. కాని సముద్రముతోఁ గలిసియున్నంతకాలము ప్రతిజలబిందువు సముద్రముగా నెంచవలెను. ఈనీటిబొట్లు సముద్రముపైదేలుబుడగలుగా మాత్రంపప్పుడు ప్రత్యేకత్వమును బొందుచున్నవి. సృతిబుద్బుదము ప్రతిజలబిందువునకు నొక ప్రత్యేకతనుబ్రసించుచున్నది. నీటిబొట్లు సముద్రముతో నేకత్వము కలిగియున్నప్పటికి బుడగలు కల్పించిన ప్రత్యేకతవల్ల సముద్రమునుండి వేరుపడుచున్నవి. ఈబుడగలు బద్ధలగుటతోడనే

నీటిబొట్లనంతమగు సముద్రమునందలివేయని తెలిసికొనును.. మొదట సముద్రముకంటె భిన్నమగుభావమునుపొందిన యనంతరము నీటిబిందువులు తమకు నిజముగాలేని భిన్నత్వము కల్పించిన బుడగల యజ్ఞానమును పారద్రోలి యనంతమగు సముద్రములో నవి శాశ్వతమగు చైతన్యమును తిరిగి పొందును.

ఈ లెక్కలేని నీటిబిందువులు భ్రమమాత్రముగా దమకుఁ గలిగిన భిన్నత్వము ననుభవింపనంతపటికు దా మనంతము, శాశ్వతమునగు సముద్రముతో నేకత్వము కలవని గ్రహింపలేవు. పైకి భిన్నత్వమువలె దోచుదాని యనుభవమును పొందినతరువాతగాని యాత్మలు పరమాత్మతోఁ దమ యవిభక్తమగు నేకత్వము ననుభవము నొందలేవు.

4వ యన్ధలోని భగవంతుని 'భగవంతుఁడు జీవుఁడు' అని నర్తించుటకు పరమాత్మ 'ఎ' స్థితిలోననంతచైతన్యహీనమైన ఆత్మను గూర్చి యోచింతము. ఆది 'ఎ' స్థితిలో నాత్మకు చైతన్యములేదు. సంస్కారములునులేవు.

ఆయన్ధలోను ఆస్థితిలోను ఆత్మకు స్థూలరూపము కాని స్థూలసూక్ష్మ మనశ్శరీరములుకాని లేవు. ఆ యా సంస్కారములు కలిగినప్పుడే యా యాశరీరములు కలుగగలవు. ఆ యా స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములు కలిగినప్పుడు స్థూల సూక్ష్మమనోలోకములు బయలుదేరుటకు సాధ్యమగును.

ఆదిని (ఎ)స్థితిలో భగవంతునిలోనున్న యాత్మ యనంతమగు చైతన్యహీనతలో సంస్కారములూ లేకపోవుటచే

స్థూలసూక్ష్మమనశ్చరీరముల చైతన్యమును లేకయుండుటయే గాక తన యనంతస్మృతినిగూడ లేకయున్నది. అందుచే నాత్మ స్థూలసూక్ష్మమనోలోకముల యనుభవములను గలిగి యుండ లేదు. పరమాత్మానుభవమును గలిగియుండలేదు.

ఈ యనంతమగు సంస్కారవిహీనమును, చైతన్యహీనమునైన శాంతమగు నాత్మస్థితి 'తన్ను దాను దెలిసికోవలెనను ఆదిప్రేరణము తాపిడివలన దీప్తిసంచలనమునకు లోనయ్యెను.

ఈ సంచలనముతోఁబాటు బహుస్థూలమగు మొదటి సంస్కార మొకటి బయలుదేరెను. దీనివల్ల ననంతమగు పరమాత్మ (Over Soul)కు వ్యతిరేకముగాను, బహు పరిమితమగు ప్రతిరూపముగాను వ్యక్తిత్వముగలిగినయాత్మ యీ సంస్కారమువల్ల రూపొందెను.

ఆత్మ పరమాత్మలో శాశ్వతముగా నున్నప్పటికిని దానితో నేకత్వము కలదైనప్పటికిని బరమాత్మకుఁ గలిగిన యనంతశక్తులనుగూడఁ గలిగియున్నది. చైతన్యహీనస్థితియం దీశక్తులాత్మయం దంతర్గతమైయున్నది. కనుకనే యాత్మ కూడ ననంతశక్తిజ్ఞానానందములను గలిగియున్నది.

సంస్కారములులేని యనంతమగు నాత్మ మొదటి సంస్కారమును పొందినప్పుడు అది బహుస్థూలమైన సంస్కారముగా నున్నది. ఆత్మ తన 'ఆత్మ'జ్ఞానమునుపొంద యత్నించుచున్నది గనుక యనంతమగు జ్ఞానముకలిగిన యాత్మకీ భావము బహుస్థూలముగాను లేక మోటుగానుండును. ఈ స్థూలభావప్రభావమువల్ల సంస్కారము నెఱుంగని యాత్మకు

బహుస్థూలమగు సంస్కారము తాకిడి కలుగుచున్నది, అనంతమగు సచేతనస్థితిలోనున్న యాత్మ యీస్థూలసంస్కారసంపర్కముచే బహుపరిమితమగు “మొదటి చైతన్యమును” కూడఁబొందినది. స్థూలసంస్కారములు వృద్ధియైనకొలదినిచైతన్యము పెరుగఁజొచ్చెను. దీనితో స్థూలరూపముల పరిణామముకూడ వృద్ధికాఁజొచ్చెను.

ఆదిని భగవంతుఁడు దన్ను దా తెలిసికోవలెనను ప్రథమ సంకల్పమువలన, చైతన్యవృద్ధి, అనేకస్థూలరూపాభివృద్ధి, స్థూల ప్రపంచానుభవములు పెంపొందుట మున్నగునవి బయలు దేరినవి.

ఈ పై నుదహరింపఁబడిన సంకల్పమువల్లఁ గలిగిన మొదటి స్థూలసంస్కారమువల్ల ననంతమగు, సచేతనమగు, నాత్మ మొదటి పర్యాయము సంస్కారలక్షణములను పొందెను. ఈ యనంతాత్మ మొదటిసంస్కారసంపర్కమువల్ల బరమాత్మ (ఎ.స్థితిలోని)కు భిన్నమును, వ్యతిరేకమునగు సనుభవమును బొందెను. ఈ భిన్నత్వము లేక వ్యతిరేకానుభవము, ననంతమగు నాత్మ శాశ్వతత్వములో నవిభాజ్యమగు నిశ్చలతత్వములో నస్థిరతారూపపరిణామమును దీసికొనినచ్చెడి లక్షణము నుత్పన్నము చేసెను. అనంతాత్మకుఁగల స్మృతిలేని శాంతము లోను, విడివడని సమరసములో నొక యుత్పాదనము కలిగినది. ఈ యుత్పాదనమువల్ల బహుజీవమగు నాఘాతము కలిగెను. ఈ యాఘాతమువల్ల ననంతచేతనాహీతనలోనున్న ఆత్మకుఁగల యచైతన్యమునకుఁ దాకిడి గలిగి మొదటి చైతన్య

మందు ఏపేశించెను. ఈ చైతన్యమే యవిభాజ్యమగు పరమాత్మస్థితిలో విభాగీకరణస్థితిని కల్పించెను. కాని యాత్మ యనంతమగుటచే బూర్తిగా న్యతిరేకమును, బహుస్థూలమునగు మొదటి సంస్కారముతాకిడినల్ల ననంతమగు నాత్మలో మొదట బయలుదేరిన చైతన్యము బహుపరిమితమై యుండెను.

తన కాదియగు ననంతస్థితి (ఎ) యొక్క భిన్నన్యతిరేక లక్షణములతోఁ బోల్చిచూచినయెడల నాత్మకుఁ గలిగిన మొదటి చైతన్యము బహుపరిమితమైనదని చెప్పవలెను.

అందువల్లనే మొదటకల్గిన సంస్కారము బహుపరిమితమైనస్థూలసంస్కారము. ఆత్మకు గలిగిన మొదటిచైతన్యముబహుపరిమితమైనది. అనఁగా అనంతాత్మచైతన్యహీనస్థితి, స్థూలమగు సంస్కారమువల్ల జనించిన పరిమితమును, స్థూలము నగు చైతన్యానుభవమును పొందెను.

ఇప్పు డాత్మకు సంస్కారముల చైతన్యము కలిగెనేని యీసంస్కారముల యనుభవము నాత్మ తప్పక పొందును. ఈ సంస్కారముల యనుభవములను బొందవలెనన్నచో, నాత్మచైతన్యము వీనిని తగిన యోగ్యమైన మధ్యవర్తులద్వారా పొందవలెను.

అనంతము శాశ్వతము రూపములేని యాత్మ బహుస్థూలమైన మొదటిసంస్కారమువల్ల గలిగినబహుపరిమితమైన మొదటి చైతన్యమును బొందినది గనుక, యీ సంస్కారాను

భవము పొందవలెనన్నచో, నాత్మ బహుపరిమితమై స్థూలమైన మధ్యవర్తి నుపయోగింపవలసియున్నది.

పరమాత్మస్థితిలో (ఎ) భగవంతుఁ డుపయోగించిన మొదటి మధ్యవర్తి (జీవుఁడుగానున్న భగవంతుఁడు) స్థూలమైనను, బహుసూక్ష్మమై పరిమితమగుటచే స్థూలమైనదని చెప్పటకు వీలులేదు. దానికి రూపములేదు పుష్టిలేదు. అందుచే నది స్థూలమని తలంచుటకైన వీలులేదు. అయినప్పటికి నిది యే మొదటి స్థూలరూపము. ఈ స్థూలరూపమే తరువాత మొదటి యేడు 'వాయురూప' మగు స్వరూపములలోను మొదటి మూడు రూపములుగా మార్పుచెందును. మొదటి మూడు వాయురూపములను వర్ణింపవలెనన్నచో వాని సాంద్రీతను (చిక్కదనము)బట్టి తెలిసికొనఁగలము; మొదటి దానికి బొత్తిగా లెక్కలోనికిరాని సాంద్రీత, రెండవస్థితిలో లెక్కలోనికిరాని సాంద్రీత, మూడవస్థితిలో సాంద్రీతా ఛాయలు కనబడును. తరువాత మూడురూపములు మన ఊహకుఁ గొంచె మందవచ్చును. అవి సగము వాయువు సగము పదార్థము కల రూపములు. తుద కేడవది యీ వాయురూపములలోఁ జిట్టచివరిది వాయురూపము. ఇందు (ఎలకటాన్) విద్యుత్కణము కూడియున్నది.

ఈ యేడు 'వాయురూపము'లగు స్వరూపములను మనకు లోకములోఁ దెలిసినప్రాణవాయువు, ఉదజని, నత్రీజని మొదలగు వాయువులకు సంబంధించినవికావు. నేడు విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞులకుఁ దెలిసిన వాయువులకంటె భిన్నమై బహుసూక్ష్మత మైనవిగా నుండును.

అవస్థ 5

పరిణామాంతర్గతబ్రహ్మ

ఈ స్థితిలోఁ దన 'సృష్టి' జ్ఞాన మల్పమైనప్పటికిని భగవంతుఁ డొక 'జీవము'గా 'సృష్టి' (శూన్యత) అనుభవమును పొందుచు దానిని గుఱించి తెలిసికొనఁ జూరంభము చేయును. ఈ పరిమితమగు చైతన్యము బహుల్పమైన జ్ఞానమెక్కువ సంస్కారములను గలుగఁ జేయును. వీనివల్ల బిందురూపములో నున్న (ఆత్మ) మొదట బుడగరూపములో నున్న రూపమునుండి విడిపోవును. బుడగను వదలివేయుట యనఁగా మొట్టమొదటగాఁ గలిగిన రూపమును విసర్జించుట.

రూపము వదలివేయఁబడిన వృద్ధి యగుచున్న యాత్మ చైతన్యము సముపార్జించుచున్న సంస్కారములు నశింపవు. పరిణామముపొందిన చైతన్యము నీ సంస్కారము లంటిపెట్టుకొని యుండును. దీని వలన నీయాత్మయొక్క చైతన్యము తనకుఁ దగిన యున్న తస్థితిలోనున్న యిం కొకనీటిబుడగతో (రూపము) సంయోగము పొందును. ఈ రెండవరూపము వలన నాత్మ సృష్ట్యనుభవము నింక నెక్కువగాఁ బొందుచుండును. రూపవృద్ధితోఁబాటదేకాలమున దృక్కోణము విశాలమై తెలిసికొను చైతన్యముకూడ వృద్ధియగుచుండును. స్థూలచైతన్యము వృద్ధియగు కొలఁదియును సంస్కారములుకూడ వృద్ధియగును. ఇదివరలోనున్న స్థూలస్వరూపమును విసర్జించినప్పడు

మిగిలిన సంస్కారముల స్వభావమువల్ల మూడవమూరింకను స్పష్టమగు స్థూలరూపముతో నాత్మసంయోగము పొందును.

ఇట్లు చైతన్యపరిణామము యుగముల పర్యంతము జరుగుచుండును. కలిగిన రూపుతోఁబాటు సంక్రమించిన సంస్కారములను నిలుపుకొనుచు, రూపములను విడనాడుచు, నిట్లు పలుమార్పు లొందుచు గ్రమముగా రాళ్ల, లోహముల, వృక్షముల, కీటకముల, మత్స్యముల, పక్షుల, జంతువుల రూపములు పొందుచు, వినశించుచుఁ జివరకు 'ఆత్మ' మానవరూపమును బొందును.

ఉన్న తశ్రేణిలోని వస్తుజాలము రూపములను పొందుచున్న కొలదియు నాత్మచైతన్యము క్రమానుగత వృద్ధిపొందుచుండును. ఈమార్గములో స్వల్పశ్రేణియందలి రూపములో సంక్రమించిన సంస్కారములు కూడఁ గ్రమముగా క్షీణించి పోవుచుండును.

స్థూలప్రపంచమునందలి వివిధములగు స్థూలరూపముల సృష్టితో నాత్మలకు సంయోగము కలిగినందువల్లఁజైతన్యము వృద్ధిపొందుచుండును. ఇదిలెక్కలేనన్ని మారులు జరుగుచుండును. చైతన్యవృద్ధిలో ప్రత్యేకఘట్టములు చేరినప్పుడాత్మలు రాతినుండి లోహమునకు, లోహమునుండి వృక్షమునకు, వృక్షమునుండి కీటకమునకు, గీటకమునుండి మత్స్యమునకు, మత్స్యమునుండి పక్షికి, పక్షినుండి జంతువునకు మాటి చివరకు జంతువునుండి మానవరూపము నాత్మకైకొనును.

ఇందు చైతన్యవృద్ధిని గురించి యొకసంగతి సరిగానర్థముచేసికో వలసియున్నది. ఇది బుద్ధుడములు లేక రూపములతో సంబంధించినదేకాని “బిందువులు” లేక యాత్మలతో సంబంధించినదికాదు.

ఆత్మ లనంతమగు సముద్రమునలెనే (పరమాత్మ) అనంతము నవిభాజ్యము.

ఆదినుండి స్వరూపపరిణామముతోఁ బూర్తియగు చైతన్యక్రియాభివృద్ధి పూర్తియగునర కాత్మ లనంతమగు సముద్రమునలెనే (పరమాత్మ) యనంతము నవిభాజ్యముగానే నిలచును.

అనేకములగు సంస్కారముల కారణముగా రూపవృద్ధి మార్గమున నజ్ఞానము, లేక సృష్టిని తెలిసికొనుటయను చైతన్యము క్రిమముగావృద్ధియగుచుండును. మనుష్యరూపమునఁగాని వ్యక్తిత్వమునొందిన యాత్మ పరమాత్మ సాక్షాత్కారము నుపొందలేదు. ఆత్మయనంతము కనుక నాత్మచైతన్యముకూడ ననంతము కావలెను. చైతన్యము మానవరూపములోఁగాని యనంతము కాలేదు. అందుచే రూపపరిణామములో మానవ రూపముతుదిమెట్టు.

ఆత్మ 84 లక్షల మానవరూపము లనఁగా మనుష్యజన్మలెత్తవలెనని చెప్పుదురు. అనఁగా మానవరూపముధరించినది మొదలుకొని యీలెక్క. అంతకుముందు వహింపవలసిన రూపములు లెక్కపెట్టలేము.

సరిగాఁ జెప్పవలసివచ్చినచో నొక్కటే రూపముకలదు అది మానవరూపము. పూర్వరూపములన్నిటిలో నీమానవ రూపము అంతర్గతమైయున్నది. ఖనిజ (లోహ) వృక్షజంతు రూపములన్నిటిలోను మానవరూప మిమిడియున్నది. ఇదిక్రమ ముగా వికాసమును బొందుచుఁ జివరకు మానవ శరీరములో మానవరూపమునుఁజెందును.

మానవశరీరములో **స్త్రీ**గానో పురుషుఁడుగానో మానవ రూపముఁ దాల్చుకపూర్వ మంతర్గతమైన మానవరూప మనేక విధములుగా నొకప్రక్కన దిరుగుచుండును. గడ్డకట్టిన తాతి స్థితిలో సంతర్గతమైన మానవరూపము తలక్రిందుగానుండును. వృక్షస్థితిలోఁగూడఁ గొంచె మించుమించుగా నాస్థితిలోనే యుండును. ఈరూపములు పరిణామముపొందినకొలఁది నీశరీర ముల నిలచు సడ్డుకట్ట (యిరుసు) క్రమముగాఁ దిరుగుచు బల్ల పటుపగు సమస్థితికి వచ్చును. సరీసృపము (వెన్నెముకలవి) లున్నతశ్రేణిలోనికి వచ్చినప్పుడు తల కొంచెముకొంచెముగాఁ బైకి లేచును. అప్పుడు శరీరముయొక్క వెన్నెముక లేక యిరుసుకూడ నిలువుగా యెదుగుచుండును. **స్త్రీ** పురుషులలో మానవరూపము పూర్తిగా నిడివిని కలుగుస్థితికి వచ్చుచున్నది.

ఈ రూపముపొందు వృద్ధినిగుఱించిన వివరములు చాల క్లిష్టముగా నుండును. కొన్నిరకముల రాయి, లోహము, వృక్షము, జంతువు శ్రీబాబాగారు వర్ణించిన ట్లిసృష్టి పరిణామములో నొక ప్రత్యేకస్థానము నాక్రమించియున్నది. ఈ

ప్రధానమగు రూపజాతు లీస్మప్తిపరిణామమార్గములో మైలు రాళ్లవంటివి. అవి యొక రూపజాతులకు సాధారణములగు తరగతుల యాద్యంతములను సూచించును. ఉదాహరణముగా మత్స్యజాతులలోని తుదితరగతి అనంతరము పక్షిరూపములో మొదటితరగతి వచ్చును. జంతురూపములోని మొదటితరగతి పక్షిరూపములోని తుదితరగతి తరువాతవచ్చును. వీని కన్నిటికి స్మప్తిపరిణామములో, బ్రత్యేకస్థానము కలదు.

ఇకముందు ప్రపంచమున కందఁజేయఁబోవు తనపుస్తకములో* సవివరణముగా నీవిషయము తెలుపఁబడినదని శ్రీ మెహర్ బాబాగారు తెలుపుచున్నారు.

జీవునకు రూపపరిణామదశ తెల్లున్నవో యట్లే లోకములకును బరిణామదశలు కలవు.

వృద్ధినిపొందిన యాత్మచైతన్యము, పూర్ణత్వముబొందిన రూపములతో నాత్మను సంయోగపఱచుచు నెక్కువసంస్కారములను పొందుచుండును. ఈ సంస్కారములను క్షీణింపఁ జేసికొనుట కాత్మ తన వికాసరంగమును నిర్ణయించుకొనుచుండును; భూమికి సంబంధించిన సంస్కారముల ననుభవించుచుండును. ఈబ్రహ్మాండస్మప్తిపరిణామ ధర్మములతో, బాటు మిగిలిన లోకములతో, బాటివి కూడ వృద్ధినిపొందుచుండును.

*ఈ ప్రస్తుత పుస్తకముతో దీనికి సంబంధములేదు. శ్రీబాబాగారు కర్తృత్వము వహించిన మరియొక పుస్తకము. అది ముందు ప్రకటింపఁబడవచ్చును.

ఆత్మ తన చైతన్యవృద్ధిపొందు కాలమున ననేకములు, పరిమితములు నగు స్థూలరూపములతో స్మృతిపూర్వకముగా నాత్మసంయోగము కలిగియుండినప్పు డే స్మృతిలేకయే యాత్మ పరిమితమగు సూక్ష్మమనోరూపములతోఁగూడ సంయోగము పొందుచున్నది. ఈరూపములు మొదటిప్రేరణము మొదలు కొని చైతన్యపరిణామపద్ధతిలో నెల్లప్పుడును స్మృతిలేకయే సంబంధము కలిగియుండెడివి.

చైతన్యము క్రమాభివృద్ధి నొందుటకు సంస్కారములను పొందుచు విసర్జించుచు మరలఁ బొందుచు నందులఁ గలుగు మార్పులందు మధ్యవర్తిగా లేక ఉపకరణముగా వినియోగించు స్థూలరూపములనుండి యాత్మస్మృతిపూర్వకముగా విడిపోవుచున్నప్పటికి నాత్మ స్మృతిపూర్వకముగాగాని, తత్వవ్యతిరేకస్థితిలోఁకాని పరిమితమగు తన సూక్ష్మరూపమును, మనోరూపమును మాత్రము విడనాడదు.

ఆత్మ తన స్థూలరూపములనుండి వేరుచేయఁబడి నప్పుడు తనస్మృతిలేని సూక్ష్మరూపముతోడి సంబంధమే యాత్మకు బలముచేకూర్చును. ఇట్లుచేకూరిన బలముతో లేక పరిమితశక్తితో నాత్మ తరువాతఁ దనకులభ్యమగు స్థూలరూపముతో సంయోగము పొందును. ఇంతకు పూర్వపు స్థూలరూపమునఁ బొందిన సంస్కారముల నాత్మ తన పరిమితమగు మనోరూపములో భద్రపఱచికొని వానిని బహిర్గతము చేయుచునే తన స్థూలరూపములో వాని ననుభవించుచున్నది. ఈ మనోరూపముల స్మృతిలేకయే ఆత్మతో సంబంధము కలిగియున్నది.

ఆత్మచైతన్యము క్రమముగా నిట్లు వృద్ధినిపొందుచున్న కొలదియు నా పరిమితమగు నాత్మ, సూక్ష్మరూపముకూడ వృద్ధిని పొందుచు నాత్మ కెక్కువ శక్తి, బలమును కలిగించుచున్నది. ఈశక్తివలన స్థూలచైతన్యము కలిగిన యాత్మచైతన్య మిదివరలోని స్థూలరూపావస్థలలో పొందిన సంస్కారముల ప్రభావముచే నింక నున్న త్రేణియందలి పరిమితమైన స్థూల రూపములతో సంబంధమును బొందుచుండును.

క్రమశః ప్రవర్ధమానమగుచున్న యాత్మ చైతన్యము వల్ల సముపార్జితమగుచున్న వివిధసంస్కారముల ననుభవించుటకు, భద్రపఱచుటకును దగినట్లు పరిమితమగు నాత్మ, మనో రూపముగూడ వృద్ధిపొందుచుండును.

మానవరూపములోనే సూక్ష్మశరీరము, మనశ్శరీరము నభివృద్ధిని గాంచును. మానవరూపమున నాత్మ స్మృతిపూర్వకమగు సంబంధముకలిగి స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరముల నెడి యుపకరణములను గలిగి యున్నది. దీనితోఁబాటు మానవరూపముననొందిన స్థూలచైతన్యముకూడ నున్నది.

మనుష్యుని రూపములో ఆత్మ పూర్ణచైతన్యమునొంది స్థూలప్రపంచానుభవమును గలిగియున్నను దానికి సూక్ష్మశరీర స్మృతిలేదు. అందుచే స్థూలప్రపంచానుభవమును పొందలేదు. ఆత్మ యట్లే మనశ్శరీరము స్మృతిలేకపోవుటచే మనోలోకానుభవమును పొందలేదు.

అ వ స్థ 6

అనతరన్మానవరూపబ్రహ్మ

చిత్తలూళూన్యమగు నాత్మనావరించిన యపారనిశ్చేత నతకు మిక్కిలి పరిమితమగు నాదిప్రేరణసంస్కార మాద్యమును, బహుపరిమితము నగు చైతన్యమును గలుగఁజేసెను. వివిధములును, స్థూలములు నగు నుపకరణములద్వారా అనుభవింపఁబడినసంస్కారము లాత్మకు పరిమితమగు స్థూలప్రపంచ చైతన్యమును సంకృమింపఁ జేయుచున్నవి. క్రమముగా మానవరూపముతో సంయోగముపొందునప్పటి కీ చైతన్యమున కొక పరిపూర్ణస్థితివచ్చినది. ఈ స్థితిలో చైతన్యవృద్ధికొఱకు మానవరూపముకంటె నుత్కృష్టమగురూప మాత్మకవనరము లేదు. క్రమముగా మానవరూపమునఁ బరిణతమైన చైతన్యము పరిపూర్ణత్వము కలదియై యున్నది.

ఇప్పటికి చైతన్యమునకుఁ బూర్ణత్వము సిద్ధించినప్పటికి నాత్మ తన సూక్ష్మమనశ్శరీరముల సస్మృతిని బొందలేదు. అవిభాజ్యమును, శాశ్వతమును, ననంతము నగు తన యఖండ స్వరూపస్మృతియు నాత్మకుఁ గలుగలేదు. మానవరూపముతో తనకుఁగల సంబంధమును గుఱించియు, స్థూలప్రపంచ వివిధలక్షణముల యనుభవముల గుఱించియు, నాత్మస్మృతి కలిగి యున్నది.

ఈ యనస్థలో మానవరూపముదాల్చుటకుఁ బూర్వస్థితిలో వదలిన జాంతవసంస్కారముల నీ స్థూలప్రపంచములోని మొదటి మానవరూపములో ననుభవించుచుండును.

ఈ స్థూలమానవరూపములోఁ బూర్వపుజాంతవసంస్కారములు క్రమముగా క్షీణించిపోయి నప్పుడు మొట్టమొదటి మానవరూపము రాలిపోయి యాత్మ చైతన్యముతో సంబంధము వీడిపోవును. ఈ విధ మగు పరిణామమునఁ గ్రహముగాఁ జైతన్యముపొందిన యాత్మానుభవమునే మానవుని మరణ మనిచెప్పుదురు. ఆత్మ చైతన్యము మొదటిమానవరూపముతో సంబంధము పోఁగొట్టుకొనినను, తనకు స్మృతిలేక యే సూక్ష్మమనశ్శరీరములతోఁ గల సంయోగమును విడఁగొట్టుకొనలేదు. వదలిన మానవరూపములో సంక్రమించిన సంస్కారము లాత్మచైతన్యము నంటిపెట్టుకొనియుండును. ఇవి సూక్ష్మమనశ్శరీరములద్వారా సంబంధము కలిగియుండును. ఈసంస్కారములను క్షీణింపఁజేసికొనుట కాత్మచైతన్య మొక స్థూలరూపముతో సంబంధము పెట్టుకోవలసియుండును. అందుకొఱకు తరువాత శ్రేణిలోనున్న మరియొక్క మానవరూపము నాత్మ గ్రహించుచున్నది. ఈ స్వరూపము, పూర్వపు స్థూలశరీరముద్వారా సేకరించిన పూర్వసంస్కారముల ప్రతిస్వరూపము. ఆత్మచైతన్యము తరువాత మానవరూపముతో సమకూర్చుకొను సంయోగమునే మానవుని జన్మమని పిలుతురు.

అఱవయనస్థలో భగవంతుని మానవాత్మ పునర్జన్మమొత్తినప్పుడు ఆత్మ మానవరూపమునఁ బూర్ణచైతన్యము

పొందినది. అందుచే స్థూలరూప మింతకంటె నెక్కువ యభే
వృద్ధి పొందనవసరములేదు. మానవరూపము పొందుటతోడనే
స్థూలచైతన్యపరిణామము తుదిదశకు వచ్చును. మానవరూప
మున నంతకుఁ దక్కువశ్రేణియందలిరూపమునఁ గల్గు సంస్కా-
రముల యనుభవములను పొందవలెనన్నచో నాత్మ తిరిగితిరిగి
మానవజన్మ మెత్తుచుండవలెను.

ఆత్మచైతన్యముపొందవలసిన మానవరూపముల మంచి
చెడ్డ లదినఱకుఁగలిగిన సంస్కారముల పుణ్యపాపములు, సుఖ
దుఃఖములు మొదలగువానిపై నాధారపడియుండును. స్థూల
ప్రపంచానుభవము నొందుచు నాత్మ స్థూలశరీరముతో నేక
త్వమును బొందుచున్నది. ఆత్మ శాశ్వతమైనప్పటికిని శరీ-
రము నాశనము కలిగియున్నది. (అంతనంత ఇమే దేహో నిత్యః
స్యోక్తా శ్శరీరీణః—భగవద్గీత 2-18)

మానవరూపమునకుఁ గ్రింది యంతరస్థితిలో రూపచై-
తన్యముల పరిణామము స్మృతిలేకయే జరుగుచుండును. కాని
యెడతెగక జరుగుచుండును. అందువల్ల నీస్థితిలోనుండి మరల
నంతకంటె హీనస్థితిఁగల రూపములలోనికిఁ జైతన్యము దిగ
జారిపోదు. రూపచైతన్యముల పరిణామము పూర్వదశచేందిన
మానవజన్మములో మానవు నాధ్యాత్మికోన్నతి ప్రయత్న
పూర్వకమైనది. ఇది పునర్జన్మములలో పొందు ననుభవముల
మార్గమున జరుగును. ఇది తిరిగి మానవస్థితికంటె హీనమైన
యనస్థితిలోనికి దిగజారదు. పూర్ణచైతన్యమొకసారి వచ్చిన
తరువాత నది తిరిగి పోవుటయనున దుండదు. ఆత్మకు మానవ

'రూపముతో సంయోగము కలిగినప్పుడే చైతన్యపరిణామము
 పూర్ణదశకునచ్చును. అందుచే మానవజన్మ మధోగతికిఁ
 బోవుట యసంభవము. స్థూలప్రపంచములో స్థూలశరీరములో
 వృద్ధిని పొందిన చైతన్యముతోఁగా లేక కాలమందాత్మ పూర్తి
 గా వృద్ధిపొందిన సూక్ష్మమనశ్శరీరములతోఁగూడ సంయోగ
 మును బొందుచున్నది. చైతన్యము స్థూలప్రపంచముతోఁ
 బరిమితమై యుష్మంతకాల మాత్మ సూక్తిగా మనశ్శరీరముల
 నుపయోగము నొండలేకున్నది. ఆత్మ యీ సూక్ష్మమనశ్శరీ
 రముల స్మృతిని గలిగి వానికి సంబంధించిన సంస్కారముల
 యనుభవముల నా యా ప్రపంచములద్వారా పొందకలుగును.
 ఇది జరుగనలెనన్నచో నిష్పటివఱకు స్థూలవిషయస్మృతి కలి
 గిన యాత్మచైతన్య మంతర్ముఖమై తనవైపునకు తిరిగి పరిణా
 మముపొందుట ప్రారంభముకావలెను. అనేక యుగములుగా
 చావుబ్రతుకులు కల జన్మములను మాటిమాటి కెత్తుచు నందు
 గలుగు ద్వంద్వములగు కష్టసుఖముల యనుభవముల తాకిడిని
 పొందుచు, నిరంతరము కలుగుచుండు వివిధములగు స్థూలజీవి
 తములోని సంస్కారముల యనుభవముతోఁ దనిసి వినుగు
 చెందుస్థితి చేరినతరువాత నాత్మచైతన్యము తనవైపునకుఁదానే
 యంతర్ముఖత నొందును. చైతన్యవృద్ధియగు నీపద్ధతిలో సంస్కా
 రములు పైకిఁ దీసికొనిపోవుమార్గములోఁ బనిచేయుచు స్థూల
 రూపముల నున్న త్రేణిని సృష్టించుచుండును. మానవావస్థలోఁ
 బూర్ణాభివృద్ధిని చేందిన చైతన్యము నిలచిపోవును. తరువాత
 సీసంస్కారముల పట్టు నడలుచుండును. ఈ జననమరణచక్ర

మున నాత్మ చైతన్యమునకుఁ దగులెడి యన్యోన్యవిరుద్ధాఘాతములవలన నీ సంస్కారములు బలహీనము లగుచుండును; లేక పలుచఁబడును.

అవస్థ 7

దివ్యవిభూతియోగపురోగామిబ్రహ్మ

స్థూలప్రపంచమున నీ స్థూలేంద్రియములతో దీర్ఘకాల సంఘర్షణము జరిగినతరువాత నాత్మచైతన్యము స్థూలపరిసరములలో నున్న స్థూలశరీరములో కేంద్రీకరింపఁబడియుండుటకంటె, తన 'పరమాత్మ'పై దృష్టిని మరల్చును. ఇట్లు లెక్కలేనన్ని జననమరణముల యనంతర మీ స్థూలచైతన్యముగల మానవాత్మ చిట్టచివటకు మానవరూపముతోడనే భగవత్ సాక్షాత్కారముపొందుటకు వీలైన మార్గమును పట్టును.

ఈ యాత్మచైతన్యము స్థూలేంద్రియాకీర్ణమైన ప్రపంచమునుండి వేరుపడి, యంతర్ముఖమార్గమునుబట్టుటకు సిద్ధపడును. అనఁగా సూక్ష్మమనోలోకములద్వారా 'అత్మ' యధ్యాత్మమార్గమునఁ బురోగమించుచున్నదని చెప్పుదురు.

అంతర్గతవృద్ధినిపొందుచున్న యాత్మచైతన్యసంబంధము లగు మొదటి మూడు భూమికలును సూక్ష్మలోకమునకు సంబంధించినవి. నాలుగవభూమిక సూక్ష్మమనోలోకముల మధ్యమున నున్నది. మనోలోకమందలి వైదాటు భూమికలు-

సూక్ష్మమనోలోకములుదాచిన జిజ్ఞాసువు భగవంతుని యేడవయవస్థ చేరెనని చెప్పదురు. ఆధ్యాత్మికమార్గమునఁ బురోభివృద్ధికలిగినకొలఁది సంతర్కముమగు చైతన్యము వృద్ధి పొందును. సూక్ష్మశరీరముద్వారా సూక్ష్మలోకస్మృతి యాత్మకుఁ గలిగినప్పు డది సూక్ష్మశరీరముతో నైక్యమును బొందును. మనోశరీరముద్వారా మనోలోకస్మృతి కలిగినప్పు డాత్మ మనశ్శరీరముతో నేకత్వము పొందును. ఇట్లే స్థూల శరీరముతో నైక్యము కలిగినప్పుడు స్థూలప్రపంచకస్మృతి నాత్మ కలిగియుండెడిది.

ఈ లోకములవలన నాత్మ సాధించెడి యాధ్యాత్మికోన్నతి కేవల మూహజనిత మైనది. అంతర్గతచైతన్యము వృద్ధిపొందుచున్నప్పుడు జిజ్ఞాసు వదివఱకున్న యూహాప్రపంచముకంటె సుచ్ఛష్టితి కలిగిన యూహాలోకమును సృష్టించుకొనుచున్నాఁడు. ఇది మొదటిభూమికమొద లాఱవభూమిక వఱకు జరుగుచున్నది. ఏడవభూమికచేరుసరికి చైతన్యంతర వృద్ధి పూర్తియగును. ఊహాప్రపంచ మంతరించును. సత్యము సాక్షాత్కార మగును. దానికి భావముతోఁగాని యూహతోఁగాని పనిలేదు.

గురువు దర్శకత్వము సాహాయ్యములేనిచే యీదివ్య విభూతియొగమార్గములోఁ బ్రవేశించువారు తరచు పద్మ పూహములలోఁ దగుల్కొందురు. కన్నులుమిటుమిట్ట గొల్పుతోవలలోను దృశ్యములలోను ద్రోవను గోలోపుదురు. అందుండి తప్పించుకొని బయటపడుట యరుదు.

త్రోనలో నేవో చిత్తవిభ్రమముగొల్పు దృశ్యముల చూచి
త్రోనతప్పిపోయిన పాతశాలకుఁబోవు బాలుని యవస్థ యీ
మైనతెలుపఁబడిన వారికి సంభవించును. ఈ దివ్యవిభూతి
యోగమార్గమున మోహమును గొల్పి విభ్రమమును గూర్చి
చిత్తమునాకర్షించు శక్తి తీవ్రమైనది కలదు. దీని నశమునఁబడి
నచోఁ బ్రయాణము ప్రారంభదశలలో భగవంతుని పొందితి
ననెడి యొక యాభాసభావమతని నానహించును. దీనికిఁదగిన
సద్గురువుల సాహాయ్యముండిన కాని దీనినుండి తప్పించుకొన
లేడు.

సూక్ష్మలోకములో నున్న తమార్గములో నున్న జిజ్ఞా
సువు జననమరణములనుండి తనకుఁ బూర్ణమగు ముక్తిలభించిన
దని యనుకొనును. అది వాస్తవము కాదు. ఈ భ్రమమంత
గతచైతన్యము నాటవభూమికవట కుండును. ఇది మూఁడు
నాలుగు భూమికల మధ్యమున మఱింత ప్రబలముగా నుం
డును. జిజ్ఞాసువు తన యాత్మామార్గమునఁ జైతన్యచతుర్థ
భూమిక నమ్మవీలులేని ద్రోహకరమైనదిగా నుండును. ఎందు
వల్లననఁగా, సూక్ష్మలోకానంతశక్తిస్థితులు లేక శక్తు లతని
స్వాధీనములో నేరుగానుండును. ఈ శక్తుల నేవిధముగానై
నను విడుదలచేసినయెడల నాత్మచైతన్యము పతనము చెంది
శిథిలమైపోవును. చైతన్య మొక పర్యాయము లభ్యమైనచో
నది జారిపోదనుమాట సాధారణముగా వాస్తవమే యైనప్పటి
కిని, దీని కపవాదమును గలదు. ఆత్మకులభ్యమైన చైతన్యము
వటాపంచలగుట కవకాశ మి నాలుగవభూమికలోఁ గలదు.

ఈ చైతన్యము పూర్తిగా నశింపకపోయినను, రాజిరూపము లోనికి వెనుకకుఁ జైతన్యమును తీసికొనిపోవుట కవకాశముం డును. తిరిగి మానవరూపములోనికి వచ్చుటకును, జైతన్యము పూర్ణత్వము పొందుటకు సంతరము ప్రారంభమునుండి జరుగ వలెను.

నాలుగవభూమికలో, తనకు లభ్యమైన సిద్ధులను మర్చినియోగముచేసినందువల్ల జిజ్ఞాసువు పతనమునైన చెందును; లేదా తన యంతశ్చైతన్యపురోగమనమువల్ల నయిదవ భూమికలోఁ బ్రవేశముకని మనశఃప్రపంచానుభవములనైనఁ జేచిక్కించుకొనవలెను. నాలుగవభూమికను దాటి యైదవ భూమికలో నడుగుపెట్టుట యనఁగా 'భగవంతుని సింహద్వారము' సమీపించుట.

ఆఱవభూమికలో యాత్మికుఁడు భగవంతుని ముఖాముఖిని దర్శించును. ఈ దర్శనము మనోనేత్రముద్వారా జరుగును. చైతన్యము నాత్మ మనశ్శరీరముతో నైక్యము చేయుట తటస్థించును. తన పరిణామముపొందిన యంతశ్చైతన్యముతో నాఱవభూమికలో భగవంతుని ప్రత్యక్షముగ దర్శించిన ద్వంద్వత్వము నదలలేదు. 'చూచు చూడును, చూడఁబడువాడును' చూచుటయను క్రియవలన వేఱుగానే యున్నారు: మాయాక్షేత్రముదాటి వాస్తవము లేక సత్యభూమికను (ఏడవభూమికను) చేరుటతోడనే, యాత్మికునికి భూమికలోఁ గలిగిన యూహాస్థితికూడ జారిపోవును. ఈ భూమికలో సంస్కారలక్షణము లన్నియు పూర్తిగా నశించి

పోయినది. ఏడవభూమికలోని చైతన్యము పూర్ణత్వము కలిగినది; సక్రిమాభివృద్ధి కలిగినది. ఈ సంస్కారరహితమైన చైతన్య మాత్మకుఁ దన పరమాత్మతో నైకము ఘటించుచున్నది. ఆత్మ భగవంతుఁడుగా తన శాశ్వతత్వమును గ్రహించును, లేక యనుభవమును బొందును. 'నీటిబిందువు' (ఆత్మ) నీటిబుడగతో సంబంధము(మాయలోనజ్ఞానరూపము) విడిపోయిన 'బిందువు' తన శాశ్వతత్వమును మహాసముద్రములోఁ గనును. ఆ మహాసముద్రమే 'పరమాత్మ' లేక (Over soul).

అ వ స్థ 8

బ్రహ్మభూతత్వము

భగవంతుని యీశ్ఠితి యాత్మ నడపిన చైతన్యసంగ్రామమున కంత్యదశ సూచించును. పునర్జన్మవిధానమునకు భూమికలద్వారా సాక్షాత్కారమార్గమునకును తుదిమెట్టును చూపుచున్నది. వ్యక్తిగతాత్మయింతకంటె నాశింపఁగలయున్న తస్థితి లేదు. ఎందుచేతననఁగా నాత్మ భగవంతునితో నైక్యాను సంధానము పొందినది. భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందిన యీ వ్యక్తిని సూక్ష్మప్రపంచములో 'మజ్ జూబ్' అనియు, వేదాంతులు బ్రహ్మభూతుఁ డనియుఁ బిలుతురు. 'మజ్ జూబ్' లేక బ్రహ్మభూతుఁడు శరీరస్మృతి కలిగియుండఁడు. స్థూలసూక్ష్మమనశ్చైతన్యముల స్మృతికూడవాని కుండదు. ఈ రెవ యవస్థలో భగవంతుఁడు బ్రహ్మ

భూతుఁడుగా దన యనంతమగు, స్వభావశ్రితయము నగు శక్తి జ్ఞానాండములను స్మృతిపూర్వకముగా ననుభవించుచుండును. కాని తన స్వభావముల సంబంధము లగు నీ యనంత లక్షణముల నుపయోగింపఁడు.

ఈ రివ యవస్థలో భగవంతుని యనంతచైతన్యహీనస్థితి (ఎ) చైతన్యహీనమగు 'పరమాత్మ' (బి) అవస్థలోని యుత్కృష్టమైన దివ్యచైతన్యమును బొందుటయేగాక చైతన్యముకల పరమాత్మ, యీస్థితిలో భగవంతుఁడు తనయనంతమును వాస్తవమునైన చైతన్యస్థితిలో లీనమైపోవును. అనంతమును శాశ్వతమునగు తన (బి)స్థితితో నేకత్వముపొందును.

భగవంతుని యీ రివ యవస్థ భగవంతుని చైతన్యమునత్యుత్కృష్టస్థితి. దీనిని సూఫీలు 'ఆర్-యే-ఆలా' అని పిలుతురు. వేదాంతులీస్థితిని 'విజ్ఞానావస్థ' అని చెప్పుదురు. భగవంతుని సాక్షాత్కారముపొందిన జీవులు 'కుతుబ్'లు (సద్గురువులు), 'ఆబాద్-యే-ముతలక్' (జీవన్ముక్తులు), రసూల్ (అవతారము) దేహవిముక్తిని బొందిన తరువాత పరమాత్మలో (బి) లీనమగుదురు. దేహవిముక్తిని బొందిన సద్గురువును సూఫీలు 'హాల్త్-యే-మహమ్మద్' (మహమ్మదుస్థితి) అని పిలుతురని (శ్రీ) మెహర్ బాబాగారు తెలుపుచున్నారు. ఈయన 'ముఖమ్-యే-మహమ్మద్' కంటె భిన్నము. (మహమ్మదు కార్యకర్తత్వము). సశరీరులైనవారి పేర్లివి: 'హక్-కత్-యే-మహమ్మద్'. భౌతికశరీరములోనున్న భగవంతుని పదియవ యవస్థ 'ముఖమ్-యే-మహమ్మద్' (సి) పటములో చూపినట్లు విజ్ఞానభూమిక-

అవస్థ 9

జీవన్ముక్తత్వము

ఎనిమిదవయవస్థలోవలె దన దివ్యస్థితిలో లీనమైపోయిన భగవంతుడు తన చైతన్యమును తిరిగి మానవరూపమున స్వీయస్థూల సూక్ష్మమనోలక్షణములద్వారానాయాలోకముల చైతన్యమును తిరిగి పొంది పోషించుకొనినచో 'మజూబ్' అని పిలువబడెడి యాయన బ్రహ్మభూతుడు, 8, 10 అవస్థలకు మధ్యనున్న పవిత్రకూడలిస్థాన మగు 9వ యవస్థ ననుభవించును.

ఆత్మ స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములయు, లోకములయు సాధారణచైతన్యమును దిరిగి పొందినయెడల నది 8వ యవస్థకుఁజెందిన 'మజూబ్' స్థితినుండి బయటకు వచ్చును. 'పానాపిల్లా' స్థితిని దాని 'బాఖాబిల్లా' స్థితిలోఁ బాదుకొనును. ఇవి జరుగకముందు తురీయావస్థలోఁ బ్రవేశింపవచ్చును. ఇది 'పానాపిల్లా', 'బాఖాబిల్లా' స్థితుల సంధిలో నున్న 9వయవస్థ.

మానవశరీరములో నున్న భగవత్సాక్షాత్కారము పొందిన యాత్మ యీస్థితిలో నున్నప్పుడు 'జీవన్ముక్త' మని చెప్పుదురు. అసంతోషక్తి జ్ఞానానందము లనుభవించుచు "నేనుభగవంతుఁడ" నను స్మృతిని గలిగియుండును. బ్రహ్మ భూతునకు, (మజూబ్) జీవన్ముక్తునకు నొక భేదము కలదు. జీవన్ముక్తునకు, స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములయు, నా యా

లోకములయు స్మృతియుండును. 'కుతుబ్' సద్గురునకుఁ దనకు భేదము కలదు. ఒకప్పుడు బ్రహ్మభూతస్థితిలో నిమగ్నుఁడై యుండును. ఒకప్పుడు 'నేనే నా భగవంతుఁడ' నను భావమును (అహమేవాహమ్) మరియుకప్పుడు 'నేను నాస్మప్తి' యనుభావమును స్మృతిపూర్వకముగాఁ బొందుచుండును. (పితామహస్యజగతోమాతాధాతాపితామహాః— భగవద్గీతలు 9, -17). బ్రహ్మభూతస్థితి (మజ్జీభూత్) భగవంతునిలో నెడ తెగని నిమగ్నతకలిగినది. జీవన్ముక్తస్థితి (అజాడేముటలక్ స్థితి) యొకప్పుడు భగవంతునిలో మగ్నమై యుండుట, మరియుకప్పుడు సాధారణ చైతన్యముతో నుండుట జరుగుచుండును.

'సులుకియత్' యొక్క 'సులుక్'ను అనుభవించుట ('బాఖాబిల్లా' స్థితిలో శాశ్వతముగా బాదుకొనుట). 'కుతుబ్' అనగా సద్గురువునకు నితనికి నీ భేదముకలదు. తనకు నిరంతరము సనుభవములోనున్న యనంతశక్తి జ్ఞానానందముల నుపయోగింపలేకపోవుట.

జీవన్ముక్తునివల్ల లోకమునకు నేరుగా *ఆధ్యాత్మికలాభ మొనగూడకపోయినప్పటికిని తనజీవితాంతమున నొకయాత్మను దనవలెనే పరిపూర్ణునిగాఁ జేయును. మూఁడులోకములలోను (స్థూలసూక్ష్మమనస్సులు) తానుఁ జేయవలసినపని లేకపోయిన నొకదానితరువాత నొకటిగా 'పానాపిల్లా' 'బాఖాబిల్లా' స్థితుల నానందించుచుండును.

*కానివారిలోఁ బరోక్షముగా సంపర్కము కలిగినవారు లాభము పొందుదురు.

అ వ స్థ 10

గురుస్వరూపము

ఇది భగవంతుడు మానవరూపములో సద్గురువుగా నున్న స్థితి (కుతుబ్). భౌతికస్పృష్టి నొక క్రమపద్ధతిని బరిపాలనచేయు 'మాయాధర్మము'న కతీతమై నిస్సంగుడై యనంత స్థితిఁ బవిత్రుడై సద్గురువు విలసిల్లును. తాను భగవంతుడనను చైతన్యముతోఁ దన యనంతశక్తి జ్ఞానానందములను నిరంతర మనుభవించుచు దేశకాలపాత్రల పరిమితలక్షణములకుఁగూడఁ గట్టుబడియుండును. తానీ శక్తుల ననుభవించుచు సత్యమును గ్రహింపలేక యజ్ఞానములోఁబడియుండు నాత్మలకు మోక్షమునిచ్చుటకు వాని నుపయోగించును.

నిరామయమగు పరిపూర్ణతాస్థితి యిదియే. ఇచ్చట భగవంతుడు సగుణుడు-సాకారుడు.

సూఫీమతప్రకార మాధ్యాత్మికమార్గములో కుతుబ్ (సద్గురువు) శిఖరాగ్రమును సూచించును. అతఁడు స్పృష్టికి బరమ ప్రమాణము. మానవలోకములో నుత్కృష్టమగు పుష్పము. "మజూబ్"బ్రహ్మభూతస్థితిలో "నేను భగవంతుడ" ననెడి యపరిమితానందము నాత్మ పొందుచున్నది. కాని సద్గురువు (కుతుబ్) "నేను భగవంతుడ" ననెడి యపరిమితానందమును బొందుటయేగాక "నేనే సర్వము, సర్వము నానుండే ప్రసరించుచున్నది" యను దివ్యచైతన్య మహానందమును బొందుచున్నాడు.

మానవశరీరములోని యీ పదియవయవస్థ (హాకీకట్-యే-మహమ్మద్) సద్గురువులు (కుతుబ్-లు) అవతారములు (రసూల్), యీ యవస్థకు జెందినవారు. భగవంతుడు సద్గురువుగాఁగాని, లేక యవతారముగాఁగాని యున్నప్పుడు పదియవయవస్థనుండి పటములో 'సి'లో చూపినట్లు 'విజ్ఞాన భూమిక'నుండి వ్యవహరించును. తన యనంతచైతన్యముతో భగవంతుడు మొదట యావిర్భవించినప్పు డీ భగవదధికారమును స్వీకరించెను. ఈ యధికారము శాశ్వతముగా సాగుచుండును. శాశ్వతమగు శక్తిజ్ఞానానందములు ప్రసాదించుచుండును. ఈ శక్తులను సద్గురువులు, నవతారపురుషుఁడును తాము శాశ్వతముగా ననుభవించుటయేగాక, యజ్ఞానములో నున్న యాత్మలకు మోక్షమునిచ్చి, పరమాత్మతో నైక్యము పొందుట కా యాత్మలు చేయు ప్రయత్నమునకుఁ దోడ్పడుదురు.

'భగవంతుని పదియవస్థలను' జిత్తించినపటములో 'సి'గాఁ జూపఁబడిన విధమున మానవరూపములో భగవంతుడు తన పరిపూర్ణత్వముతో నవతరించి యీ మహాకార్యమును సాధించుచుండును.

ఈ భగవద్ద్యోగము లేక యధికారరూపమున భగవంతుడు సద్గురువుగాఁగాని యవతారముగాఁగాని, జోరాస్తర్, రాముడు, కృష్ణుడు, యేసు, బుద్ధుడు, మహమ్మదు మున్నగువారి రూపమున నవతరించెను. ఈ కాలచక్రములో యుగము ననంతరము యుగములోఁ దాను రక్షకుఁడ

నని, ప్రాంతానని, అనధూతనని, భగవంతునిపుత్రుడనని, అన తారమునని, రసూల్ లేక బుద్ధుడనని ప్రకటించు కొను చున్నాడు. సద్గురువులు లేక యనతారపురుషు లిట్టి యధి కారరూపమున నీ భౌతికసృష్టిలోఁ గార్యము నిర్వహింతురు.

సూఫీ లీ భగవంతుని కార్యకర్తత్వమును మహమ్మద్ ప్రాంతాననిట 'ముఖమ్-యే-మహమ్మేదేదీ' యని పిలుతురు. భగవంతుని యనతారమని, యట్లే భగవంతుని కుమారుడగు 'యేస'నియు, మహమ్మద్, జోరాస్తర్, కృష్ణ, రామ, బుద్ధు లనియు, యేసుయొక్క పవిత్రోద్యోగమును 'క్రైస్తు' అనియు పిలుతురు.

భగవంతుని వివిధావస్థలను (మజిలీలు) మనము సంగ్రహముగా నైదింటిలోనికిఁ దగ్గించితిమేని చైతన్యహీనమైన పర మాత్మ పూర్ణచైతన్యమును బొందిన కష్టములు లేక సంఘర్షణలు మనకు విశదము కాఁగలవు.

మొదటి మజిలీ

(ఎ) ఆత్మ, పరమాత్మ రెండు ననంతము నవిభాజ్యముగా నైన ఒక్కటియే యగు వాస్తవికతలో నేకమై యున్నవి.

(బి) ప్రారంభమునకుఁ బూర్వమును నారంభదశలోఁ బర మాత్మయును మిగిలిన యాత్మలును చైతన్యహీన ములై సంస్కారము లేక యుండినవి.

(సి) ఆదియం దాత్మకు స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరముల చైతన్యములేక యుండినది. అందుచే నా యా లోకముల యనుభవమును లేక యున్నది. ఆత్మకుఁ దన స్మృతి లేకుండెను. అందుచే దన పరమాత్మస్థితి యనుభవముకూడ లేదు. ఇది భగవంతుని పదియవస్థలను జూపుచిత్రములో 'ఎ' అవస్థగాఁ జూపఁబడినది.

రెండవ మజిలీ

ఆత్మ చైతన్యమును బొంది సంస్కారములను గ్రహించుచున్నది. ఈ స్థితిలో నాత్మకు స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములలో నేదో యొకదాని జ్ఞానముండి యాయాలోకముల యనుభవమును బొందుచున్నది. కాని యాత్మ 'తన్నుతాను' తెలియకపోవుటచేఁ బరమాత్మస్థితి యనుభవమును బొందలేకున్నది.

చిత్రములోఁ జూపఁబడిన 3, 4, 5, 6, 7 అవస్థల మజిలీ యిది.

మూడవ మజిలీ.

ఆత్మ సంస్కారహీనమై యుండును. కాని పూర్తి చైతన్యమును గలిగియుండును. ఈ చైతన్యము స్థూలసూక్ష్మ

మనశ్శరీరములకు సంబంధించినది కాకపోవుటచే నా యా లోకముల యనుభవములను గలిగియుండదు.

ఈచైతన్యమాత్మయనంత “స్థితి” సంబంధి. అందుచే నాత్మ స్మృతిపూర్వకముగాఁ బరమాత్మస్థితి ననుభవించును. “నేను భగవంతుఁడ”నను స్థితియం దపరిమితానందము ననుభవించును.

చిత్రములో రివ యవస్థగాఁ జిత్రించిన మజిలీ యిది.

నాలుగవ మజిలీ.

స్థూలసూక్ష్మ మనశ్శరీరముల సాధారణ చైతన్యము నాత్మ తిరిగి పొందును. అందుచే నొకేపర్యాయము స్థూల సూక్ష్మమనోలోకముల యనుభవము బొందును. ఈమజిలీలో నాత్మ తన పరమాత్మత్వ స్మృతికలిగియుండి యనంతశక్తి జ్ఞానానందముల యనుభవమును బొందుచున్నది. కాని యాత్మ యీశక్తుల నుపయోగింపలేకున్నది.

చిత్రములోనిది 9వ యవస్థ.

ఆయిదవ మజిలీ.

అనంతమగు నాత్మ తన యత్యుత్కృష్టమగు భగవచ్చైతన్యమనుభవించుచు, స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములజ్ఞానమును

గలిగి యా యా లోకముల యనుభవములను గూడ నాత్మ
యప్పుడే పొందగలుగు చున్నది. పరమాత్మస్థితియగు తన
యనంతశక్తిజ్ఞానానందముల ననుభవించుటయేగాక యుపయో
గమున కుపకరించుచున్నది.

చిత్రములోఁ జూపబడిన పదియవ యనన్త యిది.

ప ది య వ | సమాప్తము

భగవంతుఁడు వ్యాఖ్యానించి చెప్ప వీలైనవాఁడుకాఁడు.
ఆయనను గుఱించి వాదోపవాదములు ప్రయోజనము లేదు;
ఒక సిద్ధాంతమునకు బద్ధుని చేయలేము. ఆయనను జర్చిం
చుటకు గాని, యర్థముచేసికొనుటకుకాని వీలులేదు. భగవం
తుని జీవితమును జీవించి యనుభవింపవలసినదే. అయినప్పటి
కిని మానవుని బుద్ధివిశేషముచే కలుగు మనస్సంక్షోభమును
శాంతపఱచుట కింతవఱకు భగవంతునిగూర్చి తెలుపబడిన
దానిలో లోపము కలదు. అందు విపులార్థబోధకములు,
సందర్భనూచకములగు మాటలును లోపించి యున్నవి.
సత్యమేమనగా వాస్తవముగు దానిని సాక్షాత్కారము
పొందికాని తెలియలేము. భగవంతుని దివ్యస్థితిని పొంది

జీవితములో ననుభవింపవలసినదేగాని మాటలతోఁ బెలుపవలసదికాదు.

ఈ మాయాస్పష్టిలో న్యక్తిజీవుల లక్ష్యమనంతమగు సత్యము నర్థముచేసికొనుట లేదు. సత్యమెప్పుడును బుద్ధి కనగాహనము కాదు. అది చైతన్య (స్మృతిపూర్వక) పూర్వకానుభవముతో సాక్షాత్కారము పొందవలసినదే.

అందుచేఁ బరమలక్ష్యమేమియనఁగా 'సత్యమును' సాక్షాత్కరించుకొని, మానవరూపములో 'నేనుభగవత్తుండ' నను సిద్ధిని పొందుటయే.

అనుబంధము

1. (80 వ పేజీలోని పుట నోటు.)

సంపాదకులు కోరగా శ్రీ మెహర్ బాబాగా నీ క్రింది సమాచారమును అదనముగాఁ దెలిపిరి.

మొదటి మానవరూపమును పొందుటతోడనే విజ్ఞానము పూర్తియగు స్థితికి వచ్చుచున్నది. కాని వెంటనే యది యంతర్ముఖతనొందుట కారంభింపదు. అంతర్ముఖస్థితి ప్రారంభమైనప్పుడు మానవుఁడాధ్యాత్మికమార్గమున నడుగు పెట్టినాఁడని చెప్పవలెను.

మానవజన్మము మొదట నెత్తినప్పటికి నాధ్యాత్మమార్గమున నడుగిడుటకును నడుమున కొంత వ్యవధియుండును. సంస్కారసంయోగము కలిగిన మానవుని చేత్యజ్ఞానము తనపై నావహించిన సంస్కారములపట్టును వదలించుకొనుటకు కొంత ప్రయత్నము చేయవలసియున్నది.

ఈ మధ్యకాలములోఁ గొన్ని వేలజన్మములు పునర్జన్మములు మానవుఁ డెత్తవలసియుండును. గట్టిగా బిగిసికొని తనపైఁ గూర్చున్న సంస్కారము లీ పునర్జన్మమార్గమున నడచి చిత్కళవానినుండి విముక్తికావలెను. ద్వంద్వములు నన్యోన్యవ్యతిరేకములునగు సంస్కారానుభవముల యంత్యదశ యనేక జన్మపరంపరలవలన గలుగును.

ఈ నిబిడ స్థూలసంస్కారములు క్రమముగా బలహీనములైనకొలదిని స్థూలశరీరముద్వారా స్థూలప్రపంచమున ననుభవింపబడు స్థూలసంస్కారములు క్రమముగా సంతమొందుదశకు వచ్చును. ఈ సంస్కారములు తమ తమోలక్షణములను క్రమముగాఁ గోల్పోవునప్పుడవి కలుగఁజేయు యనుభవములు కూడఁ దమోలక్షణములనుగోల్పోయి సున్నితము లగుచుండును. ఈ సంస్కారములు సున్నితములగుకొలది, పెరిగినప్పుడు వానినిసూక్ష్మసంస్కారములందుము. ఈసూక్ష్మసంస్కారములు సూక్ష్మలోకమునకు సంబంధించిన యనుభవములకుఁ గారణభూతులగును. సూక్ష్మశరీర మీ సంస్కారముల యనుభవములనొంది వానిని క్షీణింపఁ జేయుటకు యత్నించును.

ఈ సూక్ష్మసంస్కారము లింకను క్షీణదశకు వచ్చి మిక్కిలి సున్నితమగును. ఈ సున్నితములగు సంస్కారముల సమూహమంతయు మనస్సంస్కారము లని పిలువబడును. ఈ సంస్కారములు మనోలోకమునకు సంబంధించిన యనుభవముల నిచ్చును. మనశ్శరీరము వీని యనుభవములను పొంది, యీ సంస్కారములను క్షీణింపఁజేయుటకు యత్నించును.

మనశ్శరీరముద్వారా కలిగెడి యనుభవములనల్ల మనస్సంస్కారములు పూర్తిగా క్షీణించి చివరిఛాయ లున్నప్పుడాత్మ పరిపూర్ణచైతన్యమును బొంది సంస్కారములను వీడియుండును. ఈచైతన్యము మొదట మానవరూపము పొందినది మొదలు తుదకెత్తిన మానవజన్మము వఱకు సంస్కారప్రభా

వమునఁబడి నలుగుచుండెను. సంస్కారహీనమై పరిపూర్ణతను బొందిన చైతన్యము 'నేనేభగవంతుఁడ'నను నాత్మస్థితి యనుభవమును బొందును.

జన్మపరంపరలచే స్థూలసంస్కారములు బలహీనములైనప్పు డవి సూక్ష్మసంస్కారము లగును. వీని నల్ల స్థూలప్రపంచమునకు సంబంధించిన యనుభవము లుత్పన్నములు కావు. ఈ సమయములో స్థూలచైతన్యము కలిగిన మానవుని చైతన్యము సూక్ష్మలోకానుభవమును పొందుచుండును. చైతన్యమంతర్గతపరిణామము పొందు లక్షణ మిప్పుడు వ్యక్తమగును. జిజ్ఞాసువిప్పు డీ మార్గము నవలంబించును. సూక్ష్మసంస్కారములు సూక్ష్మప్రపంచసూక్ష్మానుభవములను గలుగఁజేయును. ఈ సూక్ష్మసంస్కారములు క్రమముగా క్షీణించును. చైతన్యమంతర్గతముగా పురోభివృద్ధిని పొందుచుండును.

2. (58 వ శేజీ పంక్తి 6 వెనువరలినపుడు)

అభ్యాససిద్ధమైన యాధ్యాత్మిక రహస్యము—ధ్యానము.

సత్యాన్వేషణము వ్యక్తిప్రయత్నసంబంధము కలది. భగవంతుని పొందతలఁచిన వారికి వర్తించు సాధారణపద్ధతి కాని, మార్గముకాని లేదు. ప్రతిమానవుఁడు తన ముక్తిని సాధించుకోవలెను. తనమార్గమును నిర్ణయించుకోవలెను. పూర్వజన్మములలోఁ దనకు సంక్రమించిన సంస్కారములను బట్టి యీ మార్గము సాధారణముగా నిర్ణయింపఁబడును. తన

యంతరాత్మ సడిపించినట్లు సడువవలెను. తన బహిఃపరిపరములకు, శరీరసౌలభ్యమునకు, ఆధ్యాత్మికభావలక్షణములకు ననుసరింపజేసిన మార్గము ననుసరింపవలెను. సత్యమొక్కటే. దానిని పొందుమార్గము వ్యక్తిగతమైనది. ‘సూఫీలు’ యిట్లు చెప్పెదరు. “మనుష్యుల యాత్మలెన్ని యున్నవో, భగవంతుని చేరుట కన్ని మార్గములు కలవు”.

“బహుముఖంబుల వెలయునీ ప్రకృతిశోభఁ

దెలియమార్గంబులెన్నియో కలవుగాని;

ఎవరికేమార్గమిట నిర్ణయింపఁబడెనో

యెఱుంగరాదెవ్వరును నిశ్చయింపలేరు.”

(అక్బర్)

త్యాగము

యాత్రికుడనగా జిజ్ఞాసువుకాని, యొక గురువు, శిష్యుడగుగాని, త్యాగమువల్ల ఆకర్షితుడయ్యేనేని, త్యాగస్వభావమతని యందదివఱకే యంతర్గతమైయున్న దన్నమాట. పునర్జన్మములలోని లెక్కలేని జననమరణముల ననుభవించిన కష్టసుఖముల యనుభవములవల్ల నీ త్యాగసంసిద్ధత యలవడును. ఈ త్యాగలక్షణ మంతర్గతమై యుండుటచే దానిని జైకితీసికొనివచ్చుట కొక యుద్దేశకారణ ముండవలెను. అది పైకివచ్చినప్పుడే దాని ప్రభావలక్షణములు మనకు గోచరించును. అనేక కష్టములనల్ల కలిగిన బాధకారణముగా,

కొంత సుఖము పొందవలెనను కోరికతో నీ త్యాగలక్షణ మంతరమున బుట్టినచో నిట్లు పైకావిర్భవించు త్యాగము తాత్కాలికమై బలహీనముగా నుండును. అసంతుష్టినుండి తప్పించుకొనుట కిదియొక యుపశమనము మాత్రమే కాన వచ్చును. కాని దీనిని మంచిగాఁ జూచినచోఁ బ్రసంచముపై కలిగిన తీవ్రానంత్యస్థితిని, వినుగుదలకు, భగవంతుని పొంద వలెనను గాఢమగు కోర్కెను సంధించినప్పుడే త్యాగలక్షణము బయలుదేరును. ఇది పైకావిర్భవించినప్పుడు, తన తక్కువస్థితిలోని జీవాత్మను జయించుటకు తన వ్యక్తిలోని శక్తిసంత నుపయోగించును. ఈ భగవంతుని పొందు ఘోరమగు సంఘర్షణమునఁ దన కడ్డంకులుగా నుండువాని నన్నింటిని తొలఁగించుకొనును. 'ఇట్టి యసంబద్ధములను విసర్జించును' అనుమాట మెలఁకువమై గమనింపదగినది. అంతు లేని జనన మరణముల యందుకల వైముఖ్యము, నాధ్యాత్మికోన్నతి కౌఱకు జనించిన కోరికయును వానిసంయోగఫలమే త్యాగమని చెప్పవలెను. త్యాగ లక్షణముప్రస్ఫుటమైనప్పుడు, దాని ననేకవిధములుగా మనమర్థము చేసికోవచ్చును. అందు సామాన్యమైనది బహిర్గతాంతర్గతత్యాగము అని రెండు ముఖ్య విధములు.

బహిరంగత్యాగ మనఁగా, ఇహలోక సంబంధమైన కోరికలను, సుఖములను భౌతికవస్తుచయముతో ననుబంధములను వదులుకొనుట. ప్రాథమికదశలలో నీ త్యాగ మాంతరంగికనిస్సంగత్వమునకును, భగవత్సంబంధమైన వ్యాసంగము

నకును తోడ్పడును. వేలకొలది సన్యాసులు మనదేశములోఁ గలరు. బహిర్గతమగు త్యాగమును మాత్రమవలంబించి నిరుపయోగమగుజీవితమునుగడుపుచున్నారు. బహిర్గత త్యాగము తరచు సత్యమైనదిగానే యుండును. అట్టి యెడనది యంతర్గతసన్యాసము లేక నిస్సంగత్వమునకు గూడఁదోరవచ్చును. ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. ఆంతరంగిక సన్యాస మనఁగా నాదిలోనే కోర్కెలను బూర్తిగా నదుపులో నుంచుట. దీని వలన మనస్సు కామకోపిధలోభములకు లొంగిపోదు. అట్టి యాలోచనములు లేక భావములే కలుగుట జరగదని యనుకొనఁగూడదు. సంస్కారమున్నంత కాల మీ భావములు బాధించుచునే యుండును. ఈ సంఘరణము దీరమై కర్మశమైనది.

పశ్చిమదేశములలో బహిరంగసన్యాస మాచరణ యోగ్యము సంగీకార్యమును గాదు. ప్రాచీనము నుండియు నది మనస్సునకు సంబంధించి యాంతరంగికమై యుండవలెను. ప్రపంచములో జీవయాత్ర నడుపుచు, విద్యుక్తధర్మముల నెఱవేర్చుచు, మానసికముగా నిస్సంగత్వము కలిగియుండవలెను. ప్రపంచములో నున్నను దానిలో లీనమైపోఁగూడదు. సూక్ష్మి లిట్లు చెప్పెదరు. “హృదయము భగవద్దర్శణము; కరములు కార్యబద్ధములు”. ఢిల్లీసద్గురువగు హాజరత్ నిజాముద్దీన్ ఆలీయా గారిని ఒక పెద్దమనుష్యుఁడు వచ్చి ప్రపంచములో మనుష్యుఁడెట్లు మనవలెనని యడిగెను. ఆ సమయమున కొందఱు స్త్రీలు నీటికడవలను తమతలలపైఁబెట్టుకొని యా

వైపునఁ బోవుచుండిరి. వారు నీటితో నిండిన కుండలు దలపై నుండగనే చేతులుత్రొప్పకొనుచు నభినయయుతమైన సంభాషణములు సాగించుచు నడచుచుండిరి. శ్రీ నిజాముద్దీన్ ఆ స్త్రీలను జూపి “ఆ స్త్రీలను జూడుము - నీవు నన్నే ప్రపంచములో జీవింపనలెను” అని చెప్పెను. “ఆ స్త్రీలు ఏమి లక్ష్యములేనట్లు మాట్లాడు కొనుచున్నారు. కాని తలపై నున్న కడవలు పడిపోకుండునట్లు వారిమనస్సు కడవలపై లగ్నమై యున్నది. అట్లే నీశరీరమింద్రియములు, ఉపరిభాగమున నున్న మనస్సు నే పనిలో నున్నప్పటికి నాంతరంగికముగా నున్న మనస్సు మాత్రము భగవంతునిపై లగ్నముచేసి యుంచనలెనని” యాయన చెప్పెను.

వైతగ్యము - వైరాగ్యము

సన్యాసము లేక త్యాగము ప్రత్యేకమగు మనస్థితియని మనమెంచినచో, నీ మనోవృత్తి తాత్కాలికము కావచ్చును; లేక శాశ్వతము కావచ్చును. వేదాంతమార్గములో మొదటిది ‘వైతగ్యము’ రెండవది ‘వైరాగ్యము’ అనిచెప్పుదురు.

ఏదైన నష్టమువల్లగాని, యాశాభంగముకలుగఁజేయు సంఘట్టమువల్ల కలుగుతాకిడిచేగాని ప్రపంచవ్యవహారములపై అసంతృప్తి విముఖత కలిగినప్పుడు, భగవంతుని యందు ఊహికమగు కోరికయొకటి కలిగినప్పుడు వైతగ్యము (తాత్కాలిక సన్యాసము) ఆకస్మికమగు ప్రేరణమువల్ల కలుగవచ్చును. వైతగ్యములో ప్రపంచమునుండి దూరమై మనస్సుభగవంతుని వైపునకు దిరుగును. ఈమనోవృత్తి చిరకాలము నిలువదు. పది

స్థితులు మారుటతోడనే మనస్సుతిరిగి పూర్వపుత్రోవ పట్టును; లేక యీప్రేరణము క్షీణించినప్పుడు కూడ నిదియే సంభవించును.

వైరాగ్యము (తిరుగులేనిసన్యాసము) మాత్రమిట్టిది కాదు. ప్రపంచవిషయములందు బూర్తిగా నుదాసీనత కలిగి భగవంతునికై తీవ్రపరితాపములో నుండును. అందుండి వెనుకకు మరలుట యుండదు. ఎట్టియాకర్షణలకు లొంగుటజరుగదు. గౌతమబుద్ధుని జీవితమువైరాగ్యమునకు ప్రసిద్ధమైన యుదాహరణము.

త్యాగమనునది యంతర్గతమైయున్న ప్రపంచముపై విముఖత్వము, భగవంతునియం దనురాగము ననునది కలిసి సన్యాసముగా బహిర్గతమగును. పుష్పము, పుప్పొడి, ఫలము అనువాని క్రమస్వరూపమిట నుదాహరణముగా గమనింతము. గర్భధారణము కలుగవలెనన్నచో పుష్పము పుప్పొడివేరుగా నుండి నిస్సహాయస్థితిలో నున్నవి. వీటిరెంటికిని గాలియో, తుమ్మెదయో లేక యేకీటకమో సంధానము కూర్పవలెను. ప్రకృతిలో నీగర్భధారణక్రియ మనకుఁ దెలియని యనేకవిషయములపై నాధారపడియుండును. విజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞులది యొక తెలియని సంఘటనపై నున్నదని తెల్పెదరు. కాని మన మీ విషయమును భగవద్దత్తమైనదిగా నెంచెదము.

ఈవైరాగ్యవృత్తి లేక భగవంతునిలో లీనమగుకోర్కె నుజీవుఁడైయున్న ప్రతిమానవునిలో సంతర్గతమైయున్నది. శ్రీ

మెహర్ బాబాగారు చెప్పినట్లు భగవంతుని నిర్ణయములో భగవత్ సాక్షాత్కారమున్న పాపములలో నీ పైనుదహరించఁబడిన వైరాగ్యవృత్తి చైతన్యములోనికి జొచ్చుకొని ప్రవేశించును. ప్రపంచముపై విముఖత్వముగూడ నై సర్లికముగానే పెరుగుచుండును. భగవంతుని దగ్గరకు చేరినకొలది యీవిముఖత్వము మరింతబలపడుచుండును. పుష్పముపూర్తిగా వికసించినప్పుడు, పుష్పాడి సిద్ధమైనప్పుడు, గాలికాని తుమ్మెదకాని, పుష్పము గర్భవతియగుటకు సాయపడి ఫలప్రాప్తిని కలుగఁజేయును. ఇదేవిధముగ నాంతరికమగు సంసిద్ధతకలిగినప్పుడు, భగవంతుని ప్రసాదమాత్మపై నవతరించి భగవంతునియందు గలకోర్కెను, లోకమునందుగలవిముఖతను గర్భధారణముచేసి, వైరాగ్యమనే ఫలస్పృహకీ గారణములగుచున్నవి. ఈభగవత్ ప్రసాదమంతస్థితుడైన భగవంతుని కరుణకావచ్చును. లేదా యొకమహాయోగి లేక సద్గురువు సంబంధముకావచ్చును.

కాని యిది యెప్పటికిని దైవదత్తమో లేక గురుప్రసాదమో యైయుండును.

వైరాగ్యము మొదటిసారిగా పొడనూపినప్పుడు బహిఃస్పన్యాసముగా ప్రకటితమగును. వైరాగ్యము శాశ్వతలక్షణము కలిగియుండుటచే నాంతరంగికమై నిజమగుస్పన్యాసమునకుఁ దోడ్పడియును.

జిజ్ఞాసువు సత్యపదార్థమును పొందుటకు తీవ్రముగా నాకాంక్షించేనేని అతఁడన్నేషణ మార్గమునఁ బ్రవేశించుట.

కర్తృతను గలిగినవాడగును. తానెప్పుడు భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందగలఁడో తెలుపవలసినదని శిష్యునిచే బాధించబడిన యొక గురువుకథకలదు. వారుభయులు నదిలోన్నానము చేయుటకు వెళ్ళి నప్పుడు గురువుశిష్యుని నీటిలోముంచి యదిమి కొంతకాలము పట్టుకొనియుంచెను. ఉక్కిరి బిక్కిరైయూపిరి యాడని స్థితిలోనికి వచ్చినతరువాత గురువు శిష్యుని పైకిలాగి నీటమునిగి ప్రాణాంతకముగా దోచినప్పుడేమి యాలోచించుచుంటివో చెప్పుమని గురువు శిష్యునడిగెను. శిష్యుడు గాలికానలెనని బాధపడుచుంటినని చెప్పెను. భగవంతుని కొఱకట్టి తీవ్రమగు కోరికయు, నావేదనయు గలిగినప్పుడు భగవంతుడు లభ్యమగునని గురువుచెప్పెను. మాలానారూపి యిట్లు చెప్పెను. “నీటికొరకు కేకలువేయుట తగ్గించుము; పిపాసను నృద్ధిచేసికొనుము.”

(శ్రీ) మేహర్ బాబాగా రిట్లు చెప్పుచున్నారు. “గహనమగు నస్తిత్వగ్రహణమునకు స్మృతిపూర్వకమగు తీవ్రకాంక్షతో మార్గగమనము ప్రారంభమగును. నీటివైబడిన చేప తిరిగి నీటిలోనికి, బోవుట కాతృపడినట్లు లక్ష్యగుణమును గుర్తించిన జిజ్ఞాసువు భగవంతునితో నేకత్వము పొందుటకుఁ బరితపించును.

తన సృష్టికర్త(మూలము) నుండి మాయయను తెరచే వేటుచేయఁబడినప్పటినుండియు తిరిగి యామూలస్థానమునకుఁ

జేరవలెనను వాంఛ ప్రతిజీవిలో నున్నది. కాని, జిజ్ఞాసువీ
ముక్తిమార్గమున బ్రవేశించునటకు స్మృతి లేకున్నాడు. *

సూఫీలు యీమనస్తత్వమును “తప్తబా” అని అందురు.
అనగా పశ్చాత్తాపము లేక యింద్రియములకు లోబడిన జీవి
తమును దృఢించి యాత్మవిచారమార్గమునకు జీవితము మర
ల్చుట. ఒకమారీ మార్గము నవలంబించినవా రదివరలోనిన
ద్వించినదానివైపు తిరిగి చూడరు.

ముక్తిమార్గాన్వేషకులు వేలమంది యన్నివిధములగు
నాధ్యాత్మికానుభవములను పొంది యుండవచ్చును. కాని,
యాధ్యాత్మికజ్ఞానమును ప్రసాదించు మార్గ మొక్కటియే
కలదు. అది యాంతరంగికమైనదియేగాక వాస్తవికము నగు
మార్గము. ఆమార్గమునబోవు యాత్మికుని మనోనేత్రమున
కీ యసాధారణమార్గము గోచరమగును. నిజమగు సనుభవ
ములను పొందిన యాధ్యాత్మికతత్వవేత్తలు (mystics) తా
మాచరించిన మార్గభాగములను గుఱించి మాత్రమే మనకు
విశదముగాఁ జెప్పగలరు. మూడవ భూమికలోని క్లిష్టమగు
ఘట్టముచేరినవారికి నాల్గవభూమికవిషయ మేమియుదెలియదు.
తమతోపాటు వారు మరియొకరిని తమవెంట తీసికొనిపోలేరు.
వారిజ్ఞానము, అనుభవము వారికే పరిమితమై యుండును.
అయిదారు భూమికలలోనున్న వారుమాత్రము మిగిలినవారిని

*శ్రీ మెహ్ బాబాగారి ప్రసంగములు రెండవసంపుటము 261 వ పేజీ

దయతో సమానస్థితికిఁదీసికొని రాఁగలరు. అట్టివారి కరుణ. ఎవరిమీద ప్రసరించిన వారెక్కువ ప్రయోజనము పొందుదురు.

ప్రపంచములోని వ్యక్తిగతాత్మలన్నియు స్థూలలోకావరణములో నుండును. ఈలోకములో స్థూలరూపమున సూర్యచంద్రులు, లోకము, నాకాశము నిమిడియున్నవి. యుక్తాయుక్తవిచక్షణలేని కేవల మూఁఘుడు, నజ్ఞుడగు నడవిమనుష్యుడు నొక ప్రసిద్ధుడైన వేదాంతవిజ్ఞానవేత్తయను రెండురకముల వ్యక్తులు నీ స్థూలలోకములో నుందురు. వేదాంతికి సిద్ధాంతరీత్యా సూక్ష్మలోకమును గుఱించిన జ్ఞానముండవచ్చును. అధునికభౌతికశాస్త్రజ్ఞానావధులును జ్ఞానికి తెలిసియుండవచ్చును. కాని, సూక్ష్మవిషయజ్ఞాన దృష్టితోఁ జూచినచో నీ యిద్దఱు పండితులును మూఁఘుడగు నడవి మనుష్యుడు నొకే స్థూలలోకములో నున్నారు. సూక్ష్మలోకానుభవమును పొందువఱకు స్థూలలోకములోనున్న వారికిభగవంతుని గుఱించిన జ్ఞానము కేవలము బుద్ధివిశేషము ద్వారా గ్రహింపవలసిన తర్కవిషయమే. ఇచ్చట సూక్ష్మమనఁగా స్థూలవస్తుసంబంధమై సున్నితమగు రూపాంతరముకాదు. సాధారణముగా నుపయోగించెడి యర్థములో మిక్కిలి సున్నితమగు వస్తువులు, హిమద్రవము (Ether) అణువు, వెల్తురు, ఆకాశము, స్పందనము-యివన్నియు సూక్ష్మములే. అవి మిగుల సున్నితములగు రూపములలో నున్నప్పటికిని నిస్సందేహముగా స్థూలవస్తున మూహములోనివే.

ఆధ్యాత్మికభాషలో సూక్ష్మమనఃగా నెంత సున్నితము
తైనప్పటికిని భౌతికవస్తువులకు పూర్తిగా భిన్నమైనది. స్థూల
ప్రపంచము సూక్ష్మలోకమునుండి బయల్పడలి దానిపైనాధార
పడినప్పటికిని సూక్ష్మలోకము స్థూలప్రపంచముతో సంబం
ధములేక స్వతంత్రమై యున్నది. ఉదాహరణకు:- మనము
భుజించు క్రియను చూతము. స్థూలకార్యమూలోచనము లేక
భావమునుండిబయలుదేరినది. దానిమీద నాధారపడియున్నది.
కాని యాలోచనము లేక భావము, శరీరము చేయు పనిపై
నాధారపడియుండలేదు.

విస్మృతి

సత్యపదార్థమును సమీపించి సాక్షాత్కరించుకొను
తత్త్వమంతయు విస్మృతి యాధారముగాఁ గలది. ఈ విస్మృతి
యనెడి శబ్దము మనము మామూలుగా నొక పనిని జేయుట
మఱచిపోయినామనెడి యర్థముగలదిగా గ్రహింపరాదు. ఈ
యాధ్యాత్మికసందర్భములో మఱపనునది క్రమముగా నాధ్యా
త్మికానుభవముగాఁ బరిణమించెడి యొకానొక చిత్తవృత్తి,
మనోదృష్టి. బహిర్గతమగు సన్యాసము “మఱపు”కాదు. అది
కొంతశారీరకము, లేక భౌతికము, కొంతమానసికము. కాని
యాంతరంగికసన్యాసము స్వచ్ఛముగా మానసికమైనప్పుడు
దానికి గరిష్టమైన విస్మృతిలక్షణమునచ్చును. ప్రపంచమును
ద్యజింపనచ్చును. కాని దానిని మఱచిపోవుట యంత సులభ
సాధ్యమైన పనికాదు.

మానవులనుభవించు నాధ్యాత్మికానందములేక తదితరసంబంధమైన సుఖమునకు వెనుక యీప్రత్యేకార్థముగల మఱపు అను రహస్యమున్నది. ఈమఱపునుసూక్ష్మములు “బిఘాది” అనిపిలతురు. దీనిని ‘బిహోషి’ (స్మృతిహీనత) యని భ్రమపడకూడదు.

మఱపునకును స్మృతిలేకపోవుటకును గలతారతమ్యము ముఖ్యము. స్మృతిహీనసంబంధోదాహరణములు చూచినచో నిది మనకు విశేషముకాగలదు. భౌతికప్రపంచమునుండి కొంత కాని పూర్తిగాఁగాని మనస్సును వేరుపరచుట మఱపందుము. స్మృతిహీనతయనునది కొంతకాని పూర్తిగాఁగాని మనస్సునకు భౌతికప్రపంచముతోఁగల సంపర్కమును దెగఁతెంపు చేయుట యగును. మొదటిది కొన్ని తరతమభేదములు కల యాధ్యాత్మికానందమునిచ్చును. రెండవది యానందము. కష్టముల యనుభవములను వివిధములుగా నణచివేయును; లేకయంతరింప చేయును.

స్మృతిహీనతను గురించిన యుదాహరణములను బరిశీలించుము. ఆరోగ్యము బాగుగానున్నంతకాలము ప్రధానాంగమగు హృదయమెట్లు పనిచేయుచున్నది మనము గమనింపము. హృదయ మెడ తెగకుండ నారోగ్యముగాఁ బనిచేయుచు బాగుగానున్నదను విషయమే మనకుజ్ఞప్తికిరాదు. కానిహృదయ స్పందనములో నేదైనప్రమాదము సంభవించినయెడల బాధ కలుగును. హృదయమునకు ప్రమాదస్థితి తటస్థించును. అప్పుడు

మనకు హృదయము "గుండెకాయ" యున్నదను సంగతిజ్ఞాపకమునకువచ్చును. ఈబాధహృదయమునుండి బయలుదేరినను మనస్సుపనిచేయుచుండుటచే నాటుచున్నది. హృదయము నైపుమనస్సు లగ్నమైనకొలదిని బాధయెక్కువగాఁ దెలియుచుండును. బాధతీవ్రమైనప్పుడుస్మృతితస్పిపోవచ్చును. బాధను మఱపునకుఁ దెచ్చునట్లు స్మృతిధార కట్టుబడిపోవును. ఇది స్మృతిలేకపోవుటయేకాని యాధ్యాత్మికదృష్టిలోని మఱపుకాదు. వైద్యుఁడు కంటిగుడ్డుపై శస్త్రముచేసి మనోదృష్టిని కేంద్రీకరింపఁజేయు కొన్ని సరముల గమనికను మార్పుచేయుఁ గలుగును. విపరీతమగు వ్రణబాధపై కేంద్రీకరింపఁబడు మనోదృష్టిలో నిట్లు మార్పు తీసికొని రాఁగలుగుచున్నాఁడు. బాధయెప్పటివలె నున్నప్పటికిని శస్త్రచికిత్స జరిగినతరువాత రోగితనమనస్సు నాబాధ కలుగఁజేయు వ్రణముపై మరల్పఁడు. అందుచే దానినిగురించి బాధపడఁడు. భౌతికమార్గముద్వారా పాక్షికస్మృతిహీనత సృష్టింపఁబడినది. ఇది యాధ్యాత్మికదృష్టిలోఁజెప్పఁబడు నిజమగు మఱపుకాదు. జీవితములో శ్రమలనల్లకలుగు రాపిశినుండి తాత్కాలికోపశమనము నిచ్చు స్మృతి హీనతను 'నిద్ర' యందుము. నిద్రమాత్రము నిజమగు మఱపుకాదు.

కావున కష్టసుఖముల దేనితత్త్వమునకైన స్మృతివిస్మృతులారాధారములు, స్మృతియనునది భావపురుషవస్తుప్రదేశముల దేనితోనైన మనస్సునకుఁగల కొండొకసంబంధము. విస్మృతి దీనికి వ్యతిరేకము. స్మృతి బాధను గలుగఁజేయు

నని గ్రహించినప్పుడు, దీనికి విరుగుడేదో విధమగు నొక విస్మృతియే. ఈవిస్మృతి రూఢమార్గమునైన నుండును, లేదా వ్యతిరేకమార్గమునైన నుండును. మనస్సు రూఢ మార్గములో బహిరంగముగాఁగలుగు ప్రేరణముల నెఱిగియేయుండును. కాని వానికిఁ బ్రతిప్రేరణమును చూపదు. వ్యతిరేకమార్గములోని మఱపు కేవలము స్మృతిలేమియైయుండును. గాఢనిద్రలో మునిగియున్న మనస్సువలె- లేక పిచ్చిస్థితిలోనలె నుద్వేగము కలిగియుండును. ఇదిబాధాస్మృతిని తప్పించుకొనుమార్గమని చెప్పదురు. నిద్రనుగాని పిచ్చినిగాని మత్తు సదార్థముల, మందుల నుపయోగించి కల్పింపవచ్చును. కాని యవి యస్వాభావికములు. ఐనను జ్ఞప్తినుండి విడిపడుట కిది కూడ నొక విరుద్ధమార్గము.

రూఢిగానడచు మఱపు బాధను నివారించును. దీనిని శ్రద్ధగా వృద్ధిచేసికొనినచో మనస్సున కొక నిలకడ కలిగిన సమత్వముకలుగును. దీనివల్ల నుదారత, దానము, క్షమ, దమము, స్వార్థహీనత, సేవాపరత యలవడును. ఇట్టి రూఢి కల 'మఱపు' నలవఱిచికోలేనివ్యక్తి తన పరిసరముల వాతావరణములనుబట్టి మాఱిపోవుచుండును. దూషణభూషణము లేమాత్రము విన్న నతని స్థైర్యము కదలిపోవును. మనోవికార మను గాలిచే నతనిమనస్సు తెల్లుగడ్డివలె నూగిపోవును. ఆతఁడెప్పుడు సంతర్బుద్ధముతో సంక్షోభము చెందుచు శాంతము నెఱుఁగఁడు.

ఈ నిరూపణవిస్మృతి నలవఱచుకొనునప్పు డననుకూల పరిస్థితు లెదురైనప్పుడు వానికి లొంగెడి మనోవికార ముండఁ గూడదు. అదియుఁగాక అనుకూలమై సంతోషజనకమైన సందర్భములలోఁగూడ మనస్సేవిధముగను సంచలింపఁగూడదు. ఎవరు నంతగా నుదాహరింపకపోయినప్పటికిని రెండవ సందర్భముకష్టతరమైనది.

ఆనందమునకుఁ బునాదియైన యీ నిరూపణవిస్మృతి నొందుట సులభమైనపని కాదు. ఒకమాటు మానవుఁడీ మానసికస్థితిని పొందెనేని యతఁడు కష్టసుఖముల నధిగమించి యాత్మసంయమి యగుచున్నాఁడు. తన్నుఁదాను జయించిన వాఁడైతఁడు. ఆధ్యాత్మికజీవనములో దీనివల్ల పూర్తిప్రయోజనము పొందవలెనన్న నీమఱపు శాశ్వతము కావలెను. అనేక జన్మములలో నొనర్చినదిరంతరసాధనమునలన నిదిలభ్యమగును. పూర్వజన్మములలో నీసందర్భమునఁజేసిన సాధనమువల్ల తరువాత జన్మమునఁ దాత్కాలికమగు ప్రకాశమునుపొందుదురు. అట్టి మహానుభావులు, గొప్పకవిత్వమును, కళలను, వేదాంతమును, శాస్త్రవిజ్ఞాన పరిశోధనలను. ప్రపంచమునకుఁ బ్రసాదింతురు.

నిజమగు మఱపుకల యట్టిసమయములలో భౌతికపరిసరములనుండి దూరమై తన యూహశక్తి నున్నతపథముల కెగురునట్లుచేసి కవి గొప్పకావ్యమును సృష్టించుచున్నాఁడు. కళాకారుఁడు తన భౌతికపరిసరములను మఱచి తన యాదర్శమునకు రూపము నిచ్చి రమ్యమగు సృష్టిని చేయఁగలుగు

చున్నాడు. తన వ్యక్తిగతమైన జీవితములోని కష్టసుఖములతో సంబంధములేక జీవితసమస్యను పరిశీలించినప్పుడు తత్కృష్టమగు వేదాంతజ్ఞానమును మానవుడు లోకమునకు వెదజల్లుచున్నాడు. గొప్పవగు విజ్ఞానపరిశోధనఫలితములుగూడ నిట్టి మనోస్థితిలో నున్న విజ్ఞానవేత్తలద్వారా బయటకు వచ్చినవి. అప్రయత్నమును, నిర్మలము నగునట్టి మఱపునుండి యీ మహావిషయము లుత్పన్నములైనవి. కవులు, కళావేత్తలు, వేదాంతులు పుట్టుకతో గొప్పవారని చెప్పట కర్హమేమనగా నీ మఱపుతో వారు జన్మించిరి. అది వారనేక పూర్వజన్మములలో సలిపిన కృషిఫలము.

జీవితము సహింసయోగ్యముగా నుండుటకు గొండు తొకవిధమైన నిర్లిప్తత లేక మంచిచెడ్డలయందు నిర్లక్ష్యమునవలంబింతురు. కొందఱు ముందువెనుకలు చూడకుండ సుఖానుభవములో మునిగి పోదురు. మొదటి తరగతివారు నిర్లక్ష్యముతో నోటమి నొప్పుకొందురు. రెండవ తరగతివారు సుఖానురక్తియందుఁ దమ యోటమిని మఱచిపోయితింతురు. ఈ రెండును స్వచ్ఛమగు మఱపునకు సంబంధించినవి కావు. నిజమగు మఱపును పొందినవాడు నిజమైన యాధ్యాత్మికలోకమునఁ బ్రవేశించి, లక్ష్యసిద్ధిఁ బడయునటకు నీమఱపు నందలి వివిధములగు సంతరములద్వారా పురోభివృద్ధికనును. శ్రీమెహర్ బాబాగారిట్లు చెప్పుచున్నారు. “ప్రపంచమును మఱచుట యాత్మికుని లక్షణము. (సాధకుడు) పరలోకమును మఱచుటనల్ల పావనుడగును. తన్నుదాను మఱచుట

యనగా సాక్షాత్కారము పొందుట. మఱివునే మఱచుట సద్గురులక్షణము.”

3 (54వ పేజీ 21వ పంక్తి ప్రథమ భూమికయందు)

హాఫీజు యీ క్రిందిమాటలను చెప్పినప్పుడు మొదటి భూమిక నుద్దేశించెను.

“ప్రేమధాముని నిలయంబదేమొకాని
యెచటనున్నదో యెవ్వరికెఱుంగరాదు;
వచ్చిపోయెడువారలుభక్తిమీర
చేయుగంటలరవళులే చెవులబడును.”

భూమికలు గంటలనుగుఱించి శ్రీబాబాగారిట్లు చెప్పుచున్నారు.*

“ఏడుభూమికలలో శబ్దముండునని తెలిసికొనుము.

కాని యీ భావోద్రేకానందములలో వ్యత్యాసములుండును.”

శబ్దము, దృశ్యము, వాసన, ఉన్నతభూమిక^{లి} విషయములకును భౌతికయావృత్తిలోనున్నవానికిని గలవ్యత్యాసమును మన మూహింపలేము. ఉన్నతమగు భూమికలోని యనుభవములను పొందుట కానందించుటకు, మన శ్రీవణ, నేత్రీ.

*“ప్రశ్నలు బాబాగారి సమాధానములు” మెహర్ బాబాజన్నల్
జనవరి 1939.

ఘ్రాణేంద్రియము లుపయోగింపవు. ఈ యనుభవములను పొందు నింద్రియములు వేరైయున్నవి. మానవునిలో పైన కనబడు స్థూలేంద్రియములకుఁ బ్రతిగా సంతరింద్రియము లున్నవని తెలిసివచ్చినది. పై భూమికల యనుభవముల నీ యింద్రియముల ద్వారా పొందనగును. .

“భౌతికభూమికలోని శబ్దములే, యుద్వేగమున, స్పందనమున భేదము కలిగిన శబ్దములు మాత్రము పై భూమికలలో నుండునని భ్రమపడకూడదు. మొదటిమూడుభూమికలలోను ప్రత్యేకమగు శబ్దముండు నని గ్రహింపవలెను. ఈ శబ్దముల శ్రావ్యత్వస్వరూపము నవి కలుగఁజేయు నానందము వర్ణింప వీలైనవి కావు. ఈ దేవతాసంబంధమగు సంగీతము లేక నాదము మొదటి భూమికకుఁ బ్రత్యేకత నిచ్చును. దీనినే హాఫీజ్ ఘంటానాదమని చెప్పెను.”

“పైనచెప్పిన రీతి నేడు భూమికలలోను శబ్దమున్నప్పటి కిని రెండుమూడుభూమికలకుఁ బ్రత్యేకమైన వాసనలు కలవు. ఐదేడుభూమికలను బ్రత్యేకదృష్టి కలదు.”

“ఏడవభూమిక యసాధారణమైనది. ఇచ్చట శబ్దము దృష్టివాసన కేవల భగవదంశప్రధానములైనవి. మిగిలిన భూమికలనుండి వెలువడువానితో సంబంధములేనివి. ఈభూమికలో వినుటకాని, చూచుటకాని, యాఘ్రాణించుటకాని యుండదు. ఒకేమాత్రీ మూఁడిటి ననుభవించును. అది భగవంతుని చైతన్యముతో నిండియుండును.

4 (55వ పేజీ ౪౦ క్కి 19 ద్వితీయభూమిక)

హాఫీజ్ యీ క్కిందిమాటలను చెప్పినప్పుడు రెండవ భూమిక నుద్దేశించెను.

“మధ్యగృహమున సర్వమున్ మఱచిరాత్రి
యొడలుతెలియక మత్తెక్కియున్న వేళ
తెలియరానట్టి లోకాలతెన్నునుండి
యరుగుదెంచిన దేవతయందియిచ్చు
వార్తనొరులకుఁ దెలియంగఁ బలుకఁగలనె ?”

5 (57వ పేజీ ౪౦ క్కి 16 మూడవభూమిక)

మూడవ భూమికను గుఱించి హాఫీజ్ యీ క్కింది మాటలు చెప్పెను.

“గాయకుండితఁ డాధ్యాత్మగాధలెల్ల
ప్రేమమయు, దేవదేవుని నామములను
గానమొనరింపఁ బ్రేమికుల్ గానిచెంది
వినుచునుండిరి మానసవిభ్రమమున”

6 (58వ పేజీ 6వ పంక్తి స్వాధీనములోనున్న వాహన
సముచ్చయముల నుపయోగించి)

మూడు నాలుగుభూమికల మధ్యనున్న మజిలీ.

మూడునాలుగు భూమికల మధ్యప్రయాణము కష్టమైనది,
ప్రమాదమైనది. ఏమనఁగా నీ రెండుభూమికలమధ్యను మన

స్సును సమ్మోహింపఁజేయు స్థితి యున్నది. చాల మంది సాధకులు మూఁడవభూమికనుండి నాలుగవభూమికకునేరుగాఁ బోవునప్పటికి నొక మా తీ యాకర్షణీయమగు స్థానముననిలిచేనేని నదిదాటిపోవుట కష్టమగును. అందే చెప్పలేనంతకాలము నిలిచి పోవుట తటస్థించును. అందు దినములు, మాసములు, సంవత్సరములు కూడ నిలిచి పోవచ్చును. ముందునకుఁ బురోగమనము చేయలేడు. వెనుకకు మరలలేడు. అచ్చట స్థూల చైతన్య ముండదు. సూక్ష్మచైతన్య ముండదు. చైతన్యహీనుఁడని చెప్పటకు వీలులేదు. ఎందుచేతననఁగా నాహ్లాదకరస్థితి యనుభవమును బొందుచున్నాఁడు. ఈ స్మృతివల్లనే బ్రతికి యుండియు మరణబాధను పొందును.

ఇట్టి యాకర్షణీయమగు స్థితిలోఁ దగుల్కొనినవాని శారీరకస్థితి యిట్లే యయోమయముగా నుండును. ఒక యాసనములోఁ గూర్చున్నవాఁ డట్లే మాసములు నేండ్లు స్థిరముగా గూర్చుండును. నిల్చుండినప్పు డా యానందమయ స్థితిని దగుల్కొనిన యెడల నా యవస్థ యంతమగు వరకు నిలచి యుండును. నిర్జీవప్రతిమవలె కనఁబడినప్పటికిని మామూలు లోకములోని మానవునికంటె నెక్కువ జీవస్పృహ కలిగి యుండును,

పిరాన్ కల్యాన్ కు చెందిన శ్రీ ఆలీలహమ్మద్ సబీర్ (యీయనతరువాతసద్గురువు) ఒకచెట్టు దగ్గర యెండ్రతరఁబడి యెట్లు నిలచినదియు సూఫీ ప్రపంచమునకుఁ దెలియును. ఈ సమయములో నాయన యా బహుసమ్మోహితమైన స్థితిలో

నిమగ్నుడై యుండెను. ఆయన నొక సద్గురువు ఆస్థితినుండి తప్పించెను. ఎందునను పొందని యీ యాధ్యాత్మికదుష్ఠి నుండి పైసచెప్పిన స్థితిలోనున్న సాధకు నొక గురువు సాహాయ్యము రక్షింపఁగలదు. అట్లు కానిచో మరణము తథ్యము. సద్గురు వా సాధకుని వెనుకకు మూఁడవ భూమికలోనికి దీసికొని వచ్చును. కాదేని ముందునకుఁ ద్రోసికొనిపోవును.

హాఘీజు యీ పైన తెలుపఁబడిన స్థితిలో నున్న సాధకుని గుఱించి యిట్లు చెప్పెను.

“అచ్చెరువు విభ్రమంబు మోహమును గొల్పు
మాపరవశతను మనోలయంబెఱంగు”.

మూఁడవ భూమికలోనుండి న్నానభూమికలోఁ బ్రవేశించు మార్గములో నీ ప్రమాదస్థితి రావచ్చునని శ్రీమెహర్ బాబాగారు తెలుపుచున్నారు. ఈ మార్గములో నితరభాగములలోఁ గూడ నిట్టి సమ్మోహనస్థితులు కలవు. కాని వానియన్నిటిలోను ముఖ్యమైనది యీమూఁడు నాలుగుభూమికలమధ్యమున నున్నది. ఇది దృఢముగా నుండవచ్చును లేక బలహీనమైనదిగా నుండవచ్చును. ఆ తరుణములో నేదైన సంచలనము కలిగించు సంఘట్టనము జరిగెనేని యీ సమ్మోహనస్థితి. (హైరట్) దుర్బలముగా నుండును. మూఁడు నాలుగు భూమికలమధ్యమున సాధకుఁ డీ సమ్మోహనస్థితి. (బలమైనదికావచ్చు బలహీనమైనదికావచ్చు) యొక్క యను.

భవమును పొందెనేని పై భూమికలలోనికిఁ దోయఁబడుట సంభవించును. అప్పుడు తప్పక యైదారుభూమికల మధ్యము ప్రవేశించును. పూర్వపు సమ్మోహనస్థితియే యిందుగూడ నుండును. కాని యట్లు జరిగిన యుదాహరణములు బహు సకృతు. కల్యాణకు చెందిన ఆలీలహమ్మద్ సబీర్, బొంబయికి చెందిన బాబాలబ్దుర్ రహమాన్ మూఁడునాలుగు భూమికల నుండి బహుతీవ్రమైన సమ్మోహనస్థితిలో నైదాఱు భూమికల లోనికిఁ దోయఁబడిరి.

మొదటివారు గురువుకృపవల్లను, రెండవవారు హతాత్సంభవము, దైవికము నగు భగవత్కృపావిశేషమున నీస్థితిని పొందఁగలిగిరి.

తీవ్రముగు సమ్మోహనస్థితి కలిగిన సాధకులలో నా మరణాంతముగాని లేక యొక సద్గురుని సంయోగము కలుగు వఱకు కాని యొక నిశ్చలమైన యునికి యేర్పడిపోవును. శ్రీ మెహర్ బాబాగారితో చాలసంవత్సరములునుండి మస్త (భగవంతుని మత్తులోనున్నవాఁడు) 1936 వ సంవత్సరములో రాహురి గ్రామమునుండి యాయన దగ్గఱకుఁ దీసికొనిరాఁబడి నప్పుడు మూఁడునాలుగు భూమికలమధ్యమున సమ్మోహన స్థితిలో నుండెను. కాని యా సమ్మోహనస్థితి దుర్బలముగా నుండెను. ఒకేస్థితిలో నామస్త గంటలకొలది నిలువకలిగి నప్పటికి నీ స్థితి శాశ్వతముగా నిలువలేక పోయెడివాఁడు. ఆలీలహమ్మదుసబీర్ స్థితిమాత్రము దృఢమైనది. సద్గురువునచ్చి యాయన నుద్ధరించు వఱ కాయన యట్లే నిలచియుండెను.

ఇదినఱకు తెలుపఁబడిన సమ్మోహనస్థితి సందర్భశుద్ధి లేని యొక విధముగు మనోవికారములోఁ గలుగు మనస్తబ్ధతయని తలంపఁగూడదు. కాని పైకట్లే కనఁబడవచ్చును. రెండింటికిని చాల వ్యత్యాసము కలదు.

7 (66వ పేజీ 1వ పంక్తి యైదవభూమిక)

శ్రీబాబాగారిట్లు చెప్పుచున్నారు. మనోలోకమున నున్న సాధకుఁడు భారతదేశములో నుండి, అమెరికాదేశమును జూడ వలెనని సంకల్పించెనేని ఆ సంకల్పముతోఁబాటు మానసికముగాఁగాని, భౌతికముగాఁగాని యతఁ డక్కడకుఁ జేరఁగలఁడు. దీనికర్థమేమనఁగా మనస్సు సర్వవ్యాపకము. మనోలోకములోని సాధకుఁడు ప్రయాణముచేయ నవసరములేదు. స్థూలసూక్ష్మగముల నుపయోగించు నవసరములేకయే యాతఁడు యాత్రలు చేయవచ్చును. తెలిసికోవలెనను నిచ్చ కలిగినంత మాత్రమున స్థూలసూక్ష్మలోకములను, మనోలోకములో నాటనభూమికనఱకును సమస్తమును దెలిసికోగలఁడు. ఇంత కంటె ముఖ్యమైన విషయమేమనఁగాఁ దనకంటె గొంచెము దిగువమెట్టులో నున్నవానిని, సాధారణమానవులను, దనతో సమానమైన మెట్టునకు రా సాయము చేయఁగలఁడు. ఐదవ భూమికలోనున్న సాధకుఁడు దనకుఁ దోచినచో జిజ్ఞాసువును చేయిపట్టుకొని యాధ్యాత్మమార్గమున ముందునకు నడిపింపఁ గలఁడు. అట్టి సందర్భమున సాయముపొందు జిజ్ఞాసువు మానసిక భూమికలోనున్న గురువు తనలో నిరంతరము వసించునట్లు తెలిసికొనును. (ఈగురువును 'వాలి' అని సూఫీలు

పిలచెదరు.) గురువు తనను నడిపించుచున్న సంగతి స్వానుభవమువల్ల తెలిసికొనును. ఇట్టి యనుభవమును గుఱించి సూఫీజు కవితను వ్రాసెను.

“వాహనములెక్కి చనుచున్న వారి వెనుక
తప్పటడుగుల కాల్చు డన్ దరలుచుంటి;
చేతి నూతగనిచ్చినన్ జిత్తగించి
పరమపథమున నడపుమో పరమపురుష!”

సాధారణముగా మహాపురుషుడు, సాధకుని కన్నులలోనికి తీక్షణముగాఁ దనదృష్టిని బఱపి, లోపలి మనోనేత్రమును గప్పినతెరను భేదించుచున్నాఁడు. ఇట్లు దృష్టివల్ల ప్రసాదించఁబడు నాధ్యాత్మికశక్తిని ‘తనజ్ఞ’ యని సూఫీలు చెప్పుదురు. ఈ శబ్దము సద్గురువులకు వర్తింపదు. వారి విషయమై ‘సంకల్పము’ అను మాట యుచితముగా నుండును. ఆ భూమికలో నుండు మహాపురుషుల కవసరమైనట్లు సద్గురువులకు భౌతికశరీరములతో సంబంధ మవసరములేదు.

శ్రీమెహర్ గూబాగారిట్లు తెలుపుచున్నారు. ఐదవ భూమికలో సాధకుఁడు, భగవంతుని సామీప్యమును గోరును. మరియొకప్పుడు లౌకికప్రపంచవ్యవహారములను బరిష్కరించుచుండును. వాస్తవమునకు భగవంతుఁడైదవభూమికలో నిత్యము సన్నిహితుఁడై యున్నాఁడు. కాని ప్రపంచవ్యవహారములలో మగ్నుడైయున్నప్పుడు సాధకుఁడు తన మోగిల

భగవంతుడు నిలచియుండుట వాంఛింపకపోవచ్చును. ఆటవ భూమికలో భగవంతుడును సాధకుడు నొకరినొకరు విడువకుండనుండుటకుఁ బూర్తిగాఁ గోరుచుందురు. విదవభూమికలోని యీ యనుభవమునుగూర్చి హాఫీజు యిట్లు చెప్పుచున్నాడు. “ఓహాఫీజు, నీవు భగవంతుని సాన్నిధ్యము కోరెదవేని, నీవు గైరుహాజరు కాకుము.”

8 (71వ పేజీ 2వ పంక్తి యావభూమిక)

ఈభూమికకుఁ జేరిన యాత్రికుడు ‘పీరు’ సత్పురుషుడని పిలువబడుట కర్హతఁ గలిగియున్నాడు. ఇంగ్లీషుభాషలో నీ మాటలకు సరియగు మాటలేదు. సాధువు, యోగి యనునర్థమిచ్చుపదము ఆంగ్లములో కలదు. కాని యది సరియగు భావమును దెలుపలేదు.

ఆటవభూమికను గుఱించి హాఫీజ్ యీక్రిందిభావమును దెలుపుచున్నాడు.

“ప్రేమస్వరూపుని ముఖము మా హృదయపాత్రములోఁ బ్రతిబింబించుట చూచినాము. అజ్ఞానుడా! దానినుండి మేము గోలు నానందవిశేషము నీకు గాగ్రహ్యము కాదు”.

9 (72వ పేజీ 18వ పంక్తి భగవంతునికంటె భిన్నుడనను)

ఆటవభూమిక యధ్యాత్మికవిశేషమును గుఱించి శ్రీమెహర్ బాబాగా రిట్లు తెలుపుచున్నారు. భగవంతుఁ డొక్కఁడే యున్నవాడు. అజ్ఞానమువల్ల నింకేదైన నున్నది అన్నచో (నదిమిథ్యయనుటసత్యము)నది భగవంతుని ఛాయగా

నున్నది. అనగా భగవంతుడు జ్ఞానాజ్ఞానస్థితుల రెండింటిలోను నున్నాడు. ఈ క్రింద తెలుపబడిన నాలుగు దృక్కోణములు, భగవంతుని యెదుట ప్రత్యక్షముగానుండియు నింకను ద్వంద్వస్థితిలోనున్న యాతనభూమికలోనున్న యాత్మల భిన్నములగు నాధ్యాత్మికస్థితు లీ లక్షణములన్నియు నొకే మారు అనుభవములోనికి వచ్చుచున్నవి.

(1) హమాఅస్త్—సమస్తము ఆయనే; ఈ సత్యమును అనుభవించువానికి భగవంతుఁడొక్కఁడే సత్యము.

(2) హమాఅక్ అస్త్— సమస్తమాయననుండియో నచ్చినది. ఈ యనుభవమును పొందినవారి కే తారతమ్యములు ననేకత్వములు నజ్ఞానజనితమైన మాయలోఁ బుట్టుచున్నవి.

(3) హమా-బఅస్త్— సమస్తమాయనతో నున్నది. ఈ యనుభవము కలిగిన వారికి భగవంతుఁడు నిర్గుణుడును, సగుణుఁడును. జ్ఞానము కలిగినప్పు డాయన గుణము లనంతములు, అజ్ఞానమున్నప్పు డాగుణములు పరిమితములైనవి. శరీరము మనస్సుమూఁడు లోకములు లేనివే. అవి యుష్మత్స్థు లోఁజేసేని యవి ఛాయామాత్రములే.

(4) హమాదార్ అఫ్తే—సమస్తమాయానలో నున్నది. ఇది తెలిసినవారి కజ్జానముకూడ వాస్తవమైనది కాదు. ఇది పైకిఁ బ్రస్తుటమైనప్పుడు భగవంతుని చైతన్య రహితానింతజ్ఞానమునుండి పైకివచ్చును. అజ్ఞానము నుండి ద్వంద్వముగా బైకివచ్చునదంతయు శాశ్వతముగా భగవంతునిలోనున్న స్థానమునుండియే వచ్చినది.

10 (73వ శేజీ 5వ పంక్తి సాధ్యమైన పనికాదు.)

ఏదనభూమికలో లీనమగు సందర్భములో లోకముతోను, స్థూలసూక్ష్మమనశ్శరీరములతోను సంబంధము తెగిపోవును. ఈ సంఘట్టనతోఁ బోల్చుటకు పిలైన యంశము మామూలు భౌతికజీవితములో నుండదు. మరణము పైదానితోఁ బోల్చి చూచినయెడల బహుస్వల్పవిషయము. అది త్రొడును ద్రెంపి న్లు తోచును. సాధారణముగా సూక్ష్మశరీరము ప్రాణశక్తి స్థూలశరీరమునుండి పూర్తిగా విడిపోవును. కాని మనస్సు మాత్రము మరణానంతరము విడుదలములవరకు భౌతిక శరీరముతో సంపర్కము కలిగియుండును. పిదప సంతకంఠైఁ గొంచెము తక్కువగా మరియొక వారముదినములు సంబంధము కలిగియుండును. ప్రధ్వంసాత్మకమగు వియోగము శరీరమునకు మనస్సునకు గాక సంస్కారనాశాత్మకమగు మనోలయము.

11 (76వ శేజీ 6వ పంక్తి భగవంతుని స్థానము)

[శ్రీపరీద్ ఉద్దీన్ అట్టార్ వ్రాసిన సూఫీగ్రంథము 'మన్ టిక్ ఉచ్ తయూర్' అను "పక్షులనమావేశము" చదివినచో నీ భూమికల

గుండా జరుగు ప్రయాణమును గురించిన మనోహరమగు వర్ణనమును జూడఁగలరు. సంపాదకుఁడు.]

12 (94వ శేఠీ 16 పంక్తి హైనసంపాదనమున)

వివిధములగు నద్భుతక్రియలు (మహత్త్వప్రదర్శనములు)

శ్రీమేహర్ బాబాగారు, ఈ క్రిందివారు చూపు మహత్త్వప్రదర్శనములలోని వ్యత్యాసములను గూర్చి తెలుపుచున్నారు.

1. అవతారము 2. సద్గురువు 3. పీరు, వాలి (ఆఱు విదుభూమికలలోనున్నవారు) 4. తక్కిన క్రిందిభూమికలలోనున్నవారు (1,2,3,4 భూమికలు.)

ఈనాలుగు తరగతుల వారిలోను:—

1. అవతారపురుషుఁడుచూపు ప్రదర్శనము లోకవ్యాప్తమై లోకసహాయార్థమవసరమైనప్పుడు జరుగును. సందర్భములనుబట్టి యవతారము 6,5, లేక 4వ భూమికలోనికి వచ్చి యీ యద్భుతక్రియలను జరుపును. ఈ యద్భుతక్రియలు బహుతీవ్రముగా నుండవలెనని యుద్దేశించిన యెడలనాసమయమునకు 4వభూమికలో ప్రవేశించును.

2. సద్గురువుచూపు మహత్తులు పెద్దయెత్తున నుండును. కాని యవి బ్రహ్మాండమంతయు వ్యాపింపవు. అవతారకార్యములవలెనే యితరులలో నాధ్యాత్మికజ్ఞానము మేల్కొలుపుటకే మహత్తును ప్రదర్శించెదరు. అవతారమువలెనే సద్గురువు

చూడ నీ పనిని నిర్వహించుటకు, 6, 9, లేక 4వ భూమికలో తాత్కాలికముగాఁ బ్రవేశించును. ఏడవభూమికలోనుండి యిట్టి మహత్తులు ప్రదర్శింపబడవు. దానికిఁ గారణమేమనగా మజూబ్ స్థితిలోనున్న యాత్మకు స్థూలసూక్ష్మచక్షుకోశము లుండవు.

(3) పీర్ లేక వాలి చేయు సద్బుద్ధికార్యములు పరిమితముగానుండును. వారు నేరుగా నే పనులను చేయురు. ఇతరుల యాలోచనలమీద, భావములమీద తమ మనశ్శిష్టభావమును ప్రవేశపెట్టి పనిచేయుదురు. దీనివల్ల ఆధ్యాత్మిక లాభము, ఐశ్వర్యాదిభౌతికలాభముకూడ కలుగును. బలమైన యాధ్యాత్మికశక్తులు కలిగిన నాలుగవ భూమికలోనికి వారు దిగి రారు.

(4) 1,2,3 భూమికలలోనున్న సాధకులు తామున్న భూమికనుండియే యీశక్తులను బ్రదర్శింతురు. ఇతరుల మనస్సులలోనుండు విషయములను జెప్పట, యేమియులేనిచోట నస్తువులను బుట్టించుట, ఒకపుస్తకములోనివిషయమును చూడకుండఁగనే చదువుట, రైళ్ల నాపుట, గంటకొలది భూమిలో గప్పబడియుండుట మున్నగునవి. ఈశక్తులు కేవలము మాయయని, గారడయని చెప్పటకు వీలులేదు. సాధకున కాయా భూమికలలో సంక్రమించిన శక్తు లివి. సద్గురువులు నవతార పురుషులును సాధకులనుండి 1,2,3 భూమికలకు సరిబంధించిన శక్తులను నాలుగవభూమికాశక్తులనుగూడ లాగుకొనఁగలరు.

దిగునభూమికలలోనున్న వారి శక్తులను లాగికొనుట సూక్ష్మిలా
“సల్పయే విలాయత్” అని చెప్పదురు.

మహత్తరమైన శక్తులన్నియు నాలుగనభూమికలో కేం
ద్రీకరింపబడి యున్నవి.* వానిని సాధకుఁడు వినియోగించు
కొనినయెడల నాశనము తప్పదు. అట్టి మహత్వప్రదర్శనములు
లోకమున కసకారము చేయలేవు. ఎందుచేతననగా నా
స్రిత్యాధ్యాత్మికయుగపురుషుఁడు నీమహత్తుల నిష్ఫలములఁ
జేయును.

(శ్రీ) మెహర్ బాబాగారింకను చెప్పనదియేమనగా
సాధకుఁడు మొదటి మూఁడుభూమికల యాధ్యాత్మికశక్తులను
విచక్షణలేకుండ వినియోగించినయెడల చాల ప్రమాదము
తటస్థించును. కాని నాల్గవభూమికలోని శక్తులను దుర్వినియో
గముచేసినవాఁ డధఃపతనము చెంది చివరకు వృక్షగుల్మద్వ్యా
సస్థలోనికి దిగిపోవును.

కబీరు యీ ప్రమాదములనుగురించి యిట్లు చెప్పెను.

“సాహేబ్ కాఘర్ దూర్ హై జైసిలంబీఖజూర్
చా ఢేసోచ క్కే ప్రిమ్ రస్ గిర్ సోచక్నా చోర్”

ఖడ్గారపుచెట్టువలె భగవంతుని నివాసము ఎత్తున
నున్నది. ఆయెత్తును జేరితివా ప్రేమామృతమును గోల్ల
గలవు. అక్కడనుండి పతనముజెందితివా సీ నడుము విరిగి
పోవును.

* నాలుగవభూమికలో నున్న వానిని మహాయోగియని పిలుతురు.

స్మృతి-విస్మృతుల జరుగు మహత్తులు

అవతారపురుషులు సద్గురువులుచేయు మహత్తులకు ఎనుక నొక పవిత్రోద్దేశముండును. అవి ప్రయత్నపూర్వకము కావచ్చును; అప్రయత్నముగా కావచ్చును. ప్రయత్నపూర్వకముగా జరుగు మహత్తులు యవతారము లేక సద్గురువుచూపు బలమగు క్రియాశక్తిరంకల్పముననుండును. అప్రయత్నమైన మహత్తులు జరుగునప్పు డా మహత్తుల సంకల్పము లేకయే వారి నానరించియుండు గొప్పశక్తులనలన జరుగుచుండును. తనలోనుండి బయలుదేరినప్పుటికి నీమహత్తులగురించి యామహత్తులకు స్పృహ యుండదు. ప్రయత్నపూర్వకమైనవి, అప్రయత్నపూర్వకమైనవి యను రెండురకములమహత్తులుకూడ లోకాధ్యాత్మిక కల్యాణముకొఱకుఁ బ్రయోగింపఁబడుచుండును.

అవతారపురుషులు సద్గురువు లీ మహత్తుల

ప్రదర్శనము లెందులకు చేసెదరు ?

లోకకార్యములలో నిమగ్నులైనవా రాధ్యాత్మికముగా నుండులై యుండురు. అట్టి జడత్వమునుండి వారిని మేల్కొల్పుట కస్పృహపూరిత మహత్తుల ప్రదర్శనము అవసరము. ఈ క్రింది యుపమానమునల్ల విషయము తెలియఁగలదు.

ఒకపిల్లవాఁ డొక పిచ్చుకను తనచేతితోఁ బట్టుకొని శుర్రుగా పట్టుకొలేక దానిని సలిపి చంపెడి స్థితిలోనున్నాఁ డనుకొందము. ఆ పిట్టను రక్షింపవలెనన్న నా బాలునిచేతనుండి

పిచ్చుకను బలాత్కారముగా లాగుకొన ప్రయత్నించుట ప్రయోజనకారి కాదు. ఈ ప్రయత్నములో నా పిల్లవాఁడా పిచ్చుకను మరింతగట్టిగా పట్టుకొన్నచో నది వానిచేతిలోఁ జనిపోవచ్చును. వానికొక రూపాయి చూపినచో పిచ్చుకను వదలి వానిదృష్టి రూపాయిపైకి మరలును. సద్గురువులుచూపు మహత్తులుకూడ నిర్ణేయపరచుచును. ఆధ్యాత్మికవిషయముల యజ్ఞానమునల్ల తమకు నితరులకును గల్గు హానినుండి రక్షించుటకీమహత్తులు చూపఁబడుచున్నవి.

తక్కువమెట్టులోనున్న యోగి తన శక్తిని ప్రదర్శించి చూచువారిని సమ్మోహితులను చేయుటకు యత్నించును. అట్టియోగికి వారు లొంగిపోయినచో వారు కొంతకాలమునకు తమకు జరిగిన మోసమును గుఱించి తెలిసికొని గలుగుదురు. అనంతరపురుషులు, సద్గురువులు అట్లుగాక లోకమాయలోఁ దగుల్కొనియున్న వారి సంతకంఠె నాకర్షణీయమైననస్తువును చూపి దానిద్వారా ఆత్మదర్శనమునిచ్చు నాధ్యాత్మికమాన్దములలోనికి మరలింపఁ గలుగుచున్నారు.

దృష్టిదోషముగల న్యక్తికి సప్రపంచమంతయు నీలముగాఁ గనఁబడును. అతనికన్నుల నీలపుటద్దములు పెట్టుకొన్నట్లు తోచి సర్వము నీలపురంగుగాఁ గనఁబడును. ఆధ్యాత్మికభాషలో చెప్పినచో లోకమునకు రంగులేదు. యోగి తన మహిమలను బ్రదర్శించినపు డామనుష్యుని నీలపుదృష్టినిమార్చి యాతని కన్నులకెఱ్ఱనివో, పచ్చనివో యద్దముల నమర్చి యంతయు నెఱ్ఱగానో, యాకుపచ్చగానో కనఁబడునట్లు చేయును.

ఇదివర కొకేరంగుచూచుట కలవాటుపడినవారికి, యోగియేదో మహాఘనకార్యముచేసినట్లు తోచును. సద్గురు వీరంగులన్నియు వాస్తవమైనవి కావని తెలిసినవాడగుటచే నీరంగులను మార్చుటకై తనకాలమును వ్యర్థముచేయఁడు. అసఁగా నీ లోకమునకు రంగనునది లేదను సంశయము మనకు త్వరలో తెలియఁజెప్పచున్నాఁడు. మహత్తులఁబ్రకటించు తక్కువమెట్టునందలి వారొక మాయకు బదులు వేరొకమాయను చూపుచున్నారు. సద్గురు వీరమాయను తెఱచున శాశ్వతముగా చించివైచి, సృష్టియంతయు నూహజనితమని భగవంతుఁడొక్కఁడే సత్యమని తెలుపును. సద్గురువుచూపు తోవ కష్టముతోఁగూడినది; కృమముగా సాగవలసినది. యోగులు చూపునది డాంబికపదర్శనముతోఁగూడి తప్పతోవలోనికి లాగును. అందుచేతనే సద్గురువులు తమ జీవితకాలములో గుర్తింపఁబడలేకున్నారు.

మహత్తులను జూపు శక్తికథికారి యెవరు ?

మహత్త్వప్రకటనమున సద్గురుశక్తులును నాలుగవ భూమికలోనున్న యోగిశక్తులు నొకే మాదిరిగా పైకిఁగనఁబడును. ఒకప్రధానమైన భేదముకలదు. సద్గురువుశక్తులాయనవే; ఎందుకనఁగా ఆయన శక్తిస్వరూపుఁడు. ఆయన సంకల్పించినమాత్రమున నది జరిగితిరును. 'అగుగాక యనినంతనే యది జరుగును' అనుమాట సూక్ష్మముచెప్పినట్లు భగవత్ స్వరూప శక్తియే.

యోగులశక్తులట్లుకాదు. అవి వారి స్వంతము కాదు. ఈ మహాత్ములను చూపుటకు వారు పైనుండి శక్తినిపొందవలసి యున్నారు. సద్గురువులనుండి నిరంతరము పైకి ధారావాహిని గాఁ బ్రవహించు శక్తుల నీయోగులు గ్రహించి యీమహాత్ములను చూపుచున్నారు. సూఫీవిశ్వాసముప్రకారము 'వాలీ'లు మహమ్మద్ ప్రవక్తయొక్క సాక్షులు. వారు చేయు మహాత్ములనన్నింటి నరఁటిపండునుండి ద్రవించు మధురబిందువులవలె మహమ్మదునుండి పొందుచున్నారు. ఈ విశ్వాస మొక్క మహమ్మదుకే వర్తించునట్లున్నది. కాని యాదినుండియు నొకే యవతారమున్నదనియు భిన్న భిన్న దేశములలో వేరు వేరు పేళ్లతో నాయన కనఁబడుచున్నాఁడన్న నమ్మకము సర్వత్రా వ్యాపించి యున్నది.

ఈవిషయమై విపులీకరించుచు శ్రీ మెహర్ బాబాగారిట్లు తెలిపిరి. బ్రహ్మభూతస్థితిలో మహాత్ములుండవు. తురీయావస్థలో జీవన్ముక్తునకు నియమితమైన పనిలేదు. మహాత్ములను జూపఁడు. కాని యాయనకుఁడెలియకయే జీవన్ముక్తునిద్వారా కొన్ని మహాత్ములు జరుగుట కవకాశము కలదు. దిగువభూమికలోనున్న సాధకు లాయనశక్తులను గ్రహించి యీమహాత్ములను ప్రదర్శించెదరు. కాని జీవన్ముక్తునిశక్తులు దానివల్ల క్షీణింపవు.

అవతార పురుష సద్గురువుల మహాత్ములు

భగవంతుఁడు నరజన్మము నెత్తినప్పుడాయన యవతారము లేక రక్షకుఁడు అగును. మానవుఁడు భగవంతుఁడై

నప్పుడు బ్రహ్మభూతస్థితిని పొందును. మానవలోకమున కా
యన నిర్వర్తింపవలసిన ధర్మము లున్నప్పుడు రెండు మూడు
దివ్యయాత్రలను చేసి సద్గురుస్థితిలోనికి వచ్చును. రక్షకు
డును సద్గురువు నాధ్యాత్మికముగా పరిపూర్ణతఁ గలవాడు. వా
రిద్దరు భగవంతునిలో నైకము పొందినారుగనుక మరల వా
రిద్దరిలో నవతారము నిర్వహింపవలసిన ధర్మము ప్రత్యేక
మైనది. ఇందులో వీరిద్దరికి భగవంతుని సామీప్యములో
కొద్ది తారతమ్యము కలదు. అనతారమున కప్రయత్నమైన
సన్నిహితత్వము కలదు. సద్గురువునకు ప్రయత్నపూర్వకమైన
సామీప్యము కలదు.

అనతారము మహత్తులను జూపినప్పుడు భగవంతుఁడు
కర్త; మానవుఁడు నిమిత్తమైన పనిముట్టు. సద్గురువులో నిది
భిన్నముగానుండును. మానవుఁడు కర్త. భగవంతుఁడు పనిము
ట్టుగా నుండును. మహ్మద్ ప్రవక్త బదర్ యుద్ధములో శత్రు
ముఖముపై గుప్పెడు మట్టిని పోసి వారిని పరాజితులనుగాఁజేసిన
సంగతి యనతారపురుషుఁడు చూపిన మహత్తున కుదాహర
ణము. మహమ్మదు మానవమాత్ముఁడుగా కనఁబడినప్పటికిని
భగవంతుఁడే మహమ్మద్ రూపములో మట్టిని గొట్టెను. మహ
మ్మదు మనుష్యాంశములో శత్రువుల నోడించెను. ఇదే
యప్రయత్నమైన భగవంతుని సన్నిహితత్వమువలన కలిగిన
మహత్తు.

సద్గురువులు చేయు మహత్తులు బుద్ధిపూర్వకముగా
చుండును. అనఁగా మృతుఁడైన వానిని బ్రతికించుట యెఱుక

మంచి యుదాహరణము. “పామ్స్-ఎ-తబీజ్” ఉదాహరణ. మిం దుల్లేఖింపబడినది. పామ్స్ ‘భగవంతుని పేరుమీఁద కోరుచున్నాను లెమ్ము’ అనియడిగినప్పుడు మృతుడైన రాజకుమారుడు లేవలేదు. ‘నాపేరుమీఁద నడుగుచున్నాను లెమ్ము’ అని అడిగినప్పుడు రాజకుమారుడు సజీవుడయ్యెను. అనఁగా నిచ్చట మనుష్యుడు కర్తగాను భగవంతుడు పరమముగానుండెను. పశ్చిమదేశములకు బ్రాగ్దేశముల కీ మహత్తుల యందుఁగల దృక్పథములలోని తారతమ్యములను గమనిం తము. సద్గురువులతో నాధ్యాత్మికోన్నతినొందిన వ్యక్తులతోఁ జిరకాలపరిచయముకల బ్రాగ్దేశము లనంతుడగు భగవంతుని నర్థము చేసికొనుట పరిమితమగు మనస్సునకు సాధమ్యకాదని గ్రహించెను. ఆధ్యాత్మికసంబంధమైన సమస్యలను బరిష్కరించుటలో మానవుని పరిమితమగు బుద్ధికుశలత కొంతదూరము వఱకు మాత్రమే యుపయోగపడునని బ్రాగ్దేశములకుఁ దెలియును. వేదాంతి డాక్టర్ ఇక్బల్ యిట్లు రచించెను.

“బుద్ధి లేక తెలివితేటలు (భగవంతుని) ద్వారము నుండి దూరముగా లేకపోయి నప్పటికిని, భగవంతుని విభూతుల, శక్తి సనుభవించు యోగము లేకయున్నది.”

మానవాతీతమైన విషయములను దెలిసికొనలేక బుద్ధితన ప్రయత్నమునుండి విరమించినచోట, ‘ప్రేమ తన పనిని బ్రారంభించును. పశ్చిమదేశములు బుద్ధికి హేతువాదమునకుఁ బ్రాధాన్యమిచ్చును. తనహేతువున కందని దానిని దిరస్కరించును లేదా హేళనముచేయును. పాశ్చాత్యదేశము లీ

దృక్కోణమునుండి చూచుటచే నమెరికాదేశములో (mystic) 'అధ్యాత్మికపిపాసి' అను మాటకు పూర్తియగు సపార్థము పొందినది. మధ్యయుగములనాటి యూరప్ దేశములలోని మతసంబంధమైన సన్నివేశమునకు బదులుగా శాస్త్రవిజ్ఞానములు బయలుదేరినవి.

విజ్ఞానశాస్త్రసూత్రములు కొంతవఱ కనిశ్చితములై యున్నవి. శాస్త్రములందు శ్రద్ధకల శాస్త్రవేత్త విషయము యొక్క నిజస్థితి గ్రహించుటకు యత్నించును. విజ్ఞానశాస్త్రము బహుముఖములఁ బురోగమించినప్పటికిని, స్థూలపదార్థసత్యము నుండి యింకను దూరముగా నేయున్నది. ఆధ్యాత్మికవిషయముల నుండి యింక నెక్కువ దూరములో నున్నది యనియు, హృదయమునకు బుద్ధికిని సమన్వయము కుమరవలసియున్నదనియు (శ్రీ) మెహర్ బాబాగారు దెలుపుచున్నారు.

ప్రజాసామాన్యములో మహత్తులుగా 'చలామణి'యగు కొందఱి యోగులప్రదర్శనములు భౌతికసంబంధములగు చర్యలగుటచే వైద్యశాస్త్రము వానికి సహేతుకమగు నర్థము చెప్పవచ్చును. సద్గురువులు చూపు మహత్కార్యములు విజ్ఞానశాస్త్రరీతిని విశదపఱచుటకు వీలైనవికావు. అవతారపురుషులు సద్గురువులు మహత్ములు చూపెడి యీ మహత్తులను గుఱించి యీ యా ప్రజల మతగ్రంథములలోఁ బురాణములలోను దెలుపఁబడియున్నది. నిరంతరము కార్యాన్వితమైయుండెడి యీ యాధ్యాత్మికాధికారబృంద మనుక్షణ మీ మహాకార్యముల సంఖ్యను బెంచుచునేయున్నది. వాస్తవములగు విషయ

ములను గమనింతము:- క్రైస్తు తదితరసద్గురువులు, మృతులైన వారికిఁ బ్రాణమిచ్చిరి. రోగుల నారోగ్యవంతులుగాఁ జేసిరి. పితృక్షముగాఁ దమ కన్నులయెదుట చూచినప్పటికి నది మాయకాదు మహత్తేయని గుర్తించినప్పటికిని దీనికి సహేతుక మైన యర్థమును జెప్పటకష్టము. హేతుపూర్వకమగు బుద్ధి కందని విషయ మది. జీవితమెంత మర్మమైనదో యిదికూడ నంతే.

దీనికి కారణము లేకపోలేదు. ఈ సద్గురువు లెల్లు వర్తింతురో దాని రహస్యము లోకమునకు సామాన్యముగాఁ దెలియదు. వీని రహస్యములు సద్గురువులతో సన్నిహిత సాహచర్యము కలిగి, వారి యనుగ్రహమును పొందినవారి హృదయములలో నీ సత్యములు దాఁగియున్నవి. ఒక సద్గురునిలో నణఁగియున్న విషయము లాయన పెదవులనుండి బిందురూపములోనైనను బైకివచ్చినచో భూమ్యాకాశములు భయముతో దద్దరిల్లును.

ప్రజాసామాన్యమున నీమహత్తులయం దొక విధమైన మోహ మున్నప్పటికి నాధ్యాత్మికగురువులయందొక విధమగు నాకర్షణమున్నప్పటికినిఁ బశ్చిమదేశములలోవలెనే యింప్రాదేశములలోఁగూడ నొక సందేహదృష్టి వానియందుఁ గలదు. చిరకాలానుభవము కారణముగా వ్రాద్దేశములలో నీయాధ్యాత్మికరాజవర్గమును విశ్వాసముతోఁ నంగీకరింపకపోయినను, తిరస్కరించుటయనునది లేదు. చిరకాలమునాటి సూఫీలలో నొకరిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. “భగవంతునిచేరు మజిలీల

యనేకమున మహాత్ములనునహాక మజిలీ". యుగమునకు సంబంధించిన యవతారము శ్రీమహర్ బాబా సద్గురువు చేయఁగలఁగిన మహాత్ము సాధారణమానవునొకని దనవలెనే పూజ్యునిగాఁ జేయుటయని తెలుపుచున్నారు.

13 (95వ పేజీ 18వ పంక్తి ధ్యానముచేయునపుడు)

ధ్యానము

“ఆరంభదశలోని సాధకులకు భగవంతుని సృష్టినిగురించిన విషయపరిశీలనపై నిర్ణయింపఁబడిన విధానము” శ్రీమహర్ బాబాగారివలన.

ధ్యానమనఁగా నొక భానముపై నగాని వస్తువుపై నగాని మనస్సును బలవంతముగా (యంత్రమువలె) ప్రవేశపెట్టుటయను తప్పడభిప్రాయము సాధారణముగాఁ గలదు. ఒక ప్రత్యేక మార్గములో మనస్సును బలవంతముగా నిలుపుటకుఁ జేయు యత్నమున గొందరు కష్టపడుదురు. అట్లుగాక యొకవస్తువుపై దీర్ఘముగా మనస్సు నణఁచియుంచుటకుఁగూడ నిట్లే కష్టపడుదురు. ఈపద్ధతిని మనస్సు నొక యంత్రముమాదిరి చేయవలెననెడి సాధనలో శ్రమయున్నది. చివరకు జయము పొందలేరు.

మనస్సేసూత్రములతో సృష్టిలోనిర్మింపఁబడినదో వానిపై నాధారపడి ధ్యానములో మనస్సును స్వాధీనములోనుంచుకొని నడవవలెనన్న ప్రథమసూత్రమును సాధకుఁడు జ్ఞాపకముంచుకోవలెను. కేవలము సంకల్పబలముచే సాధించుటకుయత్నము చేయఁగూడదు.

కొందరు సిద్ధాంతప్రకారము ధ్యానముచేయనివా రైనప్పటికి నేవిషయమును గురించిగాని, క్రియాత్మకమగు సమస్యను గుఱించిగాని కట్టుదిట్టమైన, నిర్దుష్టమైన యాలోచనల చేయఁగలశక్తి కలిగియుండును. అనవసరమగు విషయములతోఁ బ్రసక్తి లేకుండ నే సమస్యను గురించియైన దీప్తిముగా చింతనముచేయఁగలశక్తియే ధ్యానమునందుగూడ గావలసియుండును. ఈవిధమైన మనోయత్నమువల్ల ధ్యానము సులభమగుటకుఁగారణమేమనఁగా మనస్సున కభిమానముకలిగిన విషయమై చింతించుట. దీనివలన నా విషయరహస్యము క్రమముగా విశదమగుచుండును. మామూలుగా మనశ్చింతనము ముఖ్యమగు నాధ్యాత్మికవిషయముపై జరుపకపోవుట వల్ల సభాసగుచున్నది. ధ్యానమునకు వలసినవిషయమునుఁ పరిశీలించి యేర్చి గ్రహింపవలెను. అది యాధ్యాత్మికముగా దగినంత ముఖ్యమైనదిగా నుండవలెను. దైవసంబంధమైన ధర్మముల సత్యములను గురించిన విచారణమున మనస్సును బ్రవేశపెట్టుటయేగాక వాని యంతరార్థమును గ్రహింపనేర్చుకొనినచో ధ్యానము జయప్రదమగును. విచక్షణతకలిగినధ్యానము మనస్సును నైసర్గికమార్గములో నడపును. దీనివల్లఁ గేవలము బలవంతముగా మనస్సు నదిమి విసుగును గలిగించెడి యొకే నిదానమగు మార్గమున నడపనవసరములేదు. దీనివల్ల ధ్యానమప్రయత్నముగ, నుత్తేజకరముగ నుండుటయేగాక సులభసాధ్యమై జయప్రదమగును. (జ్ఞాత్వాకుర్వీత)

బుద్ధియుతమైన జ్ఞాన మనఁగా నొకవిషయమై కూలంకషముగా నాలోచనముచేయుటకాన యుచితమైన విషయమును

దీసికొని సంక్షిప్తమును స్వచ్ఛమునగు విమర్శనముచేయుటనల్ల ధ్యానముబాగాసాగును. అట్టికార్యమునకు భగవంతుని సృష్టిపరి శీలనముకంటె మంచివిషయము లభ్యముకాదు. దానినే చిత్రములద్వారా నీక్రింద వివరింపఁబడినది.

(శ్రీ)మెహర్ బాబాగారు నిర్వచించిన ధ్యానపద్ధతి : మూడంతరములు కలది.

(1) మొదటిమెట్టులో, సాధకుఁడు చిత్రముల సాహాయ్యముతో భగవంతుని సృష్టిని గూర్చి పూర్తిగాఁ జదివె యవగాహనచేసికొని, దానిని గుఱించి తీవ్రమగు నాలోచనము చేయవలెను.

(2) రెండవయంతరములో నీ విషయమంతయు సాధకునికి మనోగతమై తలఁచినంతనే జ్ఞాపకమునకు వచ్చునట్లు డ్యుణ్ణముగా వచ్చినతరువాత నింకపైనఁ జదువుట యవసరము. అనంతరమని తోఁచినప్పుడు చిత్రములసాహాయ్యమున నీ విషయము నంతను మనస్సులోనే పరిశీలించుచుండవలెను.

(3) రెండవయంతరమునుండి స్వాభావికముగా సాధకుఁడు మూడవయంతరములోఁ బ్రవేశించును. అప్పుడు తనకుఁ దెలిసిన యంశములనుగాని భావములనుగాని క్రమానుగతముగాఁ దనమనస్సునఁ జింతనము చేయవలసిన యవసరము లేదు. ఈ విషయమైన మనన మంతమునకు వచ్చును. ధ్యానములో నీ యనన్తచేరునప్పటికి భావపరంపరలనుండి మనస్పృధిగమించును. కాని యీ పైనుదహరింపఁబడిన విషయమంతయు పరమసత్యముయొక్క భావనగా నప్రయత్నమై

హేత్వతీతమైన జ్ఞానముగా సాధకునికి లభ్యమగును. (“ప్రమాణ ప్రమేయసంశయ ప్రయోజనదృష్టాంతసిద్ధాంతావయవ తర్క నిర్ణయవాదజల్పవితండహేత్వా భాసచ్ఛలజాతినిగ్రహస్థానా నాం తత్త్వజ్ఞానాన్నిశ్చేయసాధిగమః” అనిన్యాయదర్శనము, “ధర్మవిశేషప్రసూతాద్ధృన్యగుణకర్మసామాన్యవిశేష సమవాయానాంపదార్థనాంసాధర్మ్యవైధర్మ్యభ్యాం తత్త్వజ్ఞానాన్నిశ్చేయసమ్” అని వైశేషికదర్శనముచెప్పుచున్నది.)

14 (చిత్రముల పీఠిక)

భగవంతుని సృష్టివస్తువు.

శ్రీమెహర్ బాబాగారివల్ల పరిణామము పునర్జన్మము, ఆత్మసాక్షాత్కారమార్గము.

పరిణామమార్గము, జన్మపరంపర సాక్షాత్కారముల ద్వారా ఆత్మ* పరిపూర్ణతను పొందును. పూర్తిచైతన్యమును పొందుటకుఁ బరిణామమార్గములో సంస్కారముల నెక్కువగాఁ బొందుచుఁ జివరికి మానవరూపములో పూర్తిచైతన్యము నన్ని స్థూలసంస్కారములను పొందును. జన్మపరంపరానుభవములో నీ యాత్మచైతన్యమును నిలబెట్టుకొని వివిధములగు సంస్కారములను దనలోనే పొందుచుండును. సాక్షాత్కారము పొందుమార్గములోఁ జైతన్యముమాత్రమింకను నిలబడి సంస్కారములుమాత్రము క్రమముగా క్షీణించుచుండును. తుదకు సంస్కారములు పోయి చైతన్యముమాత్రము

* 6, చిత్రము చూడవగును. ‘ఏ’ ఆత్మ ‘జడ్’ గా మారును.

మిగులును. ఈ పద్ధతిలో స్థూలనశనుండి సంస్కారములు సూక్ష్మదశలోనికి మారి తరువాత మనోదశలోనికికి జోయి తుద కంతరించిపోవును.

మానవరూపము ధరించునటకు సంస్కారములు క్రమముగా వృద్ధియగుచుండును. మానవరూపములో జన్మములు మారినప్పుడుకూడ నీసంస్కారముల ప్రభావమట్లే యుండును. కాని యాత్మసాక్షాత్కారము పొందుటకు జేయుచున్నమున నీ సంస్కారములు బలహీనమగుట ప్రారంభమగును. తుదకవిరాలిపోవును.

భగవంతుడు పరమాత్మ యొక్కడే, సత్యము లేక యదార్థము. భగవంతుడుతప్ప యేదియులేదు. ఈ యాత్మలన్నియు పరమాత్మలోనుండి దానితో నేకమైయున్నవి. పరిణామపునర్జన్మ సాక్షాత్కారము లన్నియు నాత్మకుఁ దన్నుతాను తెలిసికొనుట కవసరములు. సంస్కారము లొకప్రక్క బంధనములు కల్పించుచున్నను చైతన్యము వృద్ధియగుట కవిసహాయముగా నున్నవి. కాని క్రమముగా నీ సంస్కారములు బలహీనములై నశించుచున్నవి. ఇట్లయ్యి వృద్ధిపొందిన చైతన్యమట్లే నిలచియుండును.

సంస్కారములు వృద్ధియగుచున్నకొలది నాత్మ క్రింది మెట్టునుండి యేడంతరములను దాటును. సంస్కారములు క్షీణించుటకు వలసినమార్గములో నాత్మ యేడంతరములు ఊర్ధ్వగతిని పోవును. ఈ యధోమార్గము ఊర్ధ్వమార్గము రెండును మాయతోఁగూడినవి. ఆత్మ సర్వవ్యాపకముః

అవిభాష్యముగా ననంతమైనది. అది చలనము లేనిది. ఆరోహణావరోహణములు లేనిది.

అన్ని జాతులందలి, మతములందలి, స్త్రీ పురుషుల యాత్మ లొక్కటే. మంచి చెడ్డ, మిత్రత్వము, శత్రుత్వము, యుద్ధము, శాంతము అనునవియన్నియు స్వకపోల కల్పితములు, మాయావృతములు. ఈ యనుభవములన్నియు శరీరమువల్లను మనస్సువల్లను గలుగుచున్నవి. వానికి నిజమైనస్థితి లేదు. అవి శూన్యములు.

రూపములు ద్వంద్వములుగల లోకము సృష్టిలోనికి రాకపూర్వ మనంతమగు శక్తిజ్ఞానానందమయసముద్రముతోఁ బోల్పదగు భగవంతుఁడుతప్ప వేరెవరునులేరు. కాని యీ మహాసముద్రమునకు స్వీయస్మృతిలేదు. నిశ్చలము, ప్రశాంతమునై స్వీయశక్తిజ్ఞానానందములయు, సముద్రతయు, స్మృతి లేని సముద్రముస్థితి నూహించుకొనుము. సముద్రములోనున్న కోట్లకొలదిబిందువులకు స్మృతి లేదు. తాము సముద్రములోనున్నట్లుకాని సముద్రములో నొకభాగమనికాని వానికి స్మృతిలేదు. అస్తిత్వసనాతనస్థితి యిట్లుండును.

తన్ను తాను తెలిసికోవలెననెడి ప్రేరణ మీ యస్తిత్వమునకుఁ గదలిక పుట్టించుచున్నది. ఈ ప్రేరణము సముద్రములో నిమిషియున్నది. అది ప్రస్ఫుటమైనప్పుడే నీటిబిందువులకు వ్యక్తిత్వము కలుగఁజేయుచున్నది. ఈ ప్రేరణము కదలికలేని ప్రశాంతమైన నీటిలోఁ గదలిక పుట్టించును. దీనివలన నీ నీటిబిందువులచుట్టును బుడగలు కట్టును. ఈబుడగలు బిందు

పులకు వ్యక్తిత్వము నిచ్చును. అవిధక్తమగు మహాసముద్రము నీబుడగలు విడచియలేవు; బిందువులు సముద్రమునుండివిడచియలేవు. ఈబిందువులు తాము వేరనిభావముకలిగెడి పరిమళమగు వ్యక్తిత్వము నిచ్చును.

ఈబిందువాకదాని వివిధాస్థులలోని మాపును గమనింతము. నీటిబుడగ బయలుదేలుటతోడనే బిందురూపమగు నాత్మకు చైతన్యహీనతపోయి వ్యక్తిత్వముకలుగును. దీనివల్ల ప్రత్యేకతతోడి చైతన్యలేకము కలుగును. ఈ చైతన్యము సముద్రసంబంధికము. బిందువు ఆత్మసంబంధియు కాదు. కాని యది నీటిబుడగయను రూపసంబంధి. ఆబుడగకు స్వతస్సిద్ధమైన యస్తిత్వములేదు. ఈ యసంపూర్ణమైన నీటిబుడగ యీ స్థితిలో నొక తాత్తిరూపములోనికి మారవచ్చును. ఈతాత్తిరూపము కొంతకాలమున కింకొకరూపముదాల్చునచ్చును. ఒక నీటిబుడగ బ్రద్దలైనప్పుడు రెండు విషయములు జరుగును. ఒకటి చైతన్యాభివృద్ధి కలుగును. రెండు పూర్వరూపములలో సంక్రమించిన సంస్కారములు మఱింత బలపడును. బిందువు నాత్మచైతన్యము కొంచెము వృద్ధియైనది. ఈబిందువు తనకుఁ గ్రోత్తగాకలిగిన బుద్ధుడచైతన్యమును గలిగియున్నది. కాని తన బిందుతాచైతన్యమును గాని సముద్రతాచైతన్యమునుగాని యెరుగదు. ఈగ్రోత్తబుడగ లోహరూపమును దాల్చుచున్నది. ఈబుడగకూడ కాలక్రమమున బ్రద్దలగును. అప్పుడు తిరిగి వెనువెంటనే యొకేమారు చైతన్యసంస్కారముల వృద్ధి బలపడుటయు జరిగి

యింకొక క్రొత్తబుడగ యుద్భవించును. పరిణామదశయంతయు నిట్లేజరుగుచు తాయి, లోహ, వృక్ష, మత్స్య, పక్షి, పశురూపముల బరిణామమునుబొందుచుండును. ఇట్లు చివరకు చైతన్యము పూర్ణ త్వమునుబొంది మానవబుద్ధుడము లేకరూపమును బొందును. సంస్కారము లిట్లే నృద్ధియగుచు నాత్మచైతన్యమును బలపఱచుచునచ్చుచుండును. ఈ చైతన్యము నీటిబుడగతో బోల్పఁబడినరూపమునే యాశ్రయించియుండునుగాని తన నిజస్వరూపమును బొందఁజాలదు. మానవరూపములోనికి వచ్చినతరువాత గూడ నిట్లేయుండును.

మానవరూపమును బొందిన తరువాత రెండవవిధానము ప్రారంభమగును. అది జన్మపరంపర లేక పునర్జన్మలతో సంబంధించినది. ఇప్పటికి సంస్కారనృద్ధి యంతమగును. బిందువుతో బోల్పఁబడిన యాత్మ యొకటితరువాత నొకటిగా ననేక రూపములను బొందుచుండును. ఈ రూపములు 84 లక్షలు. ఈ రూపము లొకప్పుడు పురుషుఁడుగాను, మరి యొకప్పుడు స్త్రీగా నుండును. అవి జాతులు, అందఁచందములు, నర్లమతములు, మార్పుకొనుచుండును. ఈ బింద్వాత్మ మానవజన్మములద్వారా యొకప్పుడు ఘోరగాను మరియొకప్పుడు అమీరుగాను ననుభవములను బొందుచు నా యా సంస్కారముల మంచిచెడ్డల ననుసరించి సుఖదుఃఖముల ననుభవించు చుండును. ఈ జన్మపరంపరలో బిందురూపమగు నాత్మ తన పూర్ణచైతన్యమును నిల్పుకొని ద్వంద్వములు నన్యోన్యవిరుద్ధములు నగు సంస్కారముల యనుభవములను

సాక్షాత్కారమార్గమును జేయవలయును. బొందుచుండును. ఈ సాక్షాత్కారమార్గములో సంస్కారములు క్షీణించుట ప్రారంభమగును. జన్మపునర్జన్మములలో సంస్కారములు తగ్గుట జరుగును. ఈ క్షీణించుటకును సాక్షాత్కారమార్గములో బలహీనమగుటకును భేదము కలదు. సంస్కారములు న్యాయమగునపుడు కొత్తసంస్కారములు బయలుదేరుచున్నవి. ఇవి యాత్మను బంధించును. సంస్కారములు క్షీణింప మొదలిడినప్పుడు కొత్తసంస్కారములు సృష్టింపబడవు. బింద్వాత్మచిక్కుకొనియున్న సంస్కారముల బలమైన పట్టును సడలించుటయే ప్రధానోద్దేశము.

పరిణామపద్ధతిలో మానవరూపమును పొందువలయును సంస్కారములు నృద్ధియగుచుండును. జన్మపరంపరలలో, పరిమితముచేయు విధమున సంస్కారములు నృద్ధియగుచుండును. మానవరూపము (బుడగ) మారుచున్న కొలది నిదివలయు కలిగిన సంస్కారముల బిగువు 84 లక్షల జన్మముల వలన సడలుచుండును. సాక్షాత్కారపద్ధతిలో సంస్కారములు వెనుకముఖము సట్టుట యప్పుడు ప్రారంభమగును.

ఇప్పుడు సాక్షాత్కారపద్ధతిలో మూడవయంతరము ప్రారంభమగును. అనరోహణము ప్రారంభమగును. బింద్వాత్మసంస్కారములను వదల్చుకొనుచుండును. అప్పుడవి బలహీనము లగుచుండును. వెనువెంటనే బింద్వాత్మచైతన్యము తన చైతన్యకే మరలుచుండును. అట్లా బింద్వాత్మసంస్కారములన్ని రానిపోవువలయును సూక్ష్మ మానసికావరణములను

దాటును. అప్పుడు తానే మహాసముద్రము నని తెలిసి
కొనును.

అనంతమగు మహాసముద్రమువంటి 'మహాత్మ'లో నీ
వొక బిందువవు లేక యాత్మవు. సాధారణస్థితిలోని యాత్మవు.
నీవు. నీ చైతన్యముతో రూపము లేక బుద్ధుదానుభవమును
పొందుచున్నావు. జలబుద్బుదస్థూలభూమికద్వారా మరియొక
స్థూలబుద్బుదమగుభూలోకము ననుభవమును పొందుచున్నావు.
మహాత్మకంటె భిన్నుడవుగాక అవిభాజ్యమై యీమహాత్మ
యందే శాశ్వతావాసము నేర్పఱుచుకొన్నవాడవు నీ వయ్యె
దవు. కాని నీ కా యనుభవములేదు. మూడవ భూమిక
లోని వృద్ధిస్థితి వచ్చినప్పుడు, నీ చైతన్యసాహాయ్యముతో,
సూక్ష్మ ప్రపంచమును సూక్ష్మబుద్బుదముగఁ జూడఁగలుగు
చున్నావు; లేక యట్టి యనుభవమును, బొందగలుగుచున్నావు.
ఇది నీ సూక్ష్మశరీరము లేక రూపముద్వారా పొందుచున్నావు.
నీ చైతన్యము మహాత్మవైపునకు మరల్పబడకపోవుటచే నీవు
వసించుచున్న 'మహాత్మను' చూచుటకాని, దాని యనుభవ
మును బొందుటకాని జరుగదు. నాలుగవభూమికలోనుండి
యారవభూమికలోనికిఁ బురోగమించినప్పుడు నీ చైతన్యసాహ
య్యమునఁ బెద్దదగు మనోబుద్బుదముగా దర్శించెదవు. ఈ
మనోమయలోకమును మనశ్శరీరముద్వారా చూచుట లేక
యనుభవించుట జరుగును. ఇప్పుడుకూడ మహాత్మానుభ
వము నీకుఁ గలుగదు. భగవత్ సాక్షాత్కారము పొందిన
స్థితిలో నీ చైతన్యసాహాయ్యమున నెడతెగకుండ మహాత్మను

చూచుటయు ననుభవించుటయు, దటస్థించును. అప్పటికి రూపములన్నియు నీటిబుడగలకంటె వేఱుకావను సంగతి నిశ్చయమగును.

స్థూలరూపమున కయిదుపొరలవెనుక మహాత్మ్యలో నున్న యాత్మబిందువను నేనని యెంచుకొనుము. నీవు (అనగా నీయాత్మబిందువు) స్థూలశరీరమువైపునకుఁ జూచుచున్నావు. దానిద్వారా స్థూలప్రపంచమును జూచుచున్నావు. దానిద్వారా రెండవపొరను జూచునప్పుడు మొదటిది కేవలమొక పొరగానే కాన్పించును. ఒకదాని వెనుక నీ పొరలను జూచినయెడల నవి ఛాయామాత్రములగు నాచ్ఛాదనములుగా మాత్రమే కనబడును. చినఱకు మహాత్మ్యను దర్శించిలందులోలీనమై పోయినప్పుడు, నీవు మాత్రమే సత్యము లేక యదార్థపదార్థమనియు, నీవు చూచునది యనుభవించునది, నీ ఛాయతప్ప వేరేమియు కాదని తెలిసికొందువు.

ఆజేడు చిత్రముల వివరణము

ఆటవచిత్రము.

ఆటవచిత్రములోని యర్థవలయము మహాత్మ్యనుఁబెలుపుచున్నది. బ్రహ్మాండములోని సమస్తము సం దిమిడియున్నది. ప్రతిప్రత్యేకాత్మ జీవితప్రధానమగు పరిణామము, పునర్జన్మ, సాక్షాత్కారమార్గము నను మూడపథము నిందుఁ జూపఁబడినవి. (8) వ్యక్తిగతాత్మను (జీవాత్మను)చూపును. మానవ రూపమును బొందుటకుఁ బూర్వ మిక్కిలిదతెలుపఁబడిన సప్త

వస్థలను పొందును. గుల్మ, లోహ, తమ, కీటక, మత్స్య, పక్షి, జంతువుల యేడవయస్థులోఁ గొత్త రూపమును పొందుటకు ముందు చిత్రములో నొక ముడివంటి తిరుగుడు కనబడును. దాని యర్థము అంతకుముందు సంక్రమించిన సంస్కారముల ఘనీభావమది. న్యక్త్యాత్మ (8) కు పైనచుట్టు కొని యెఱ్ఱరంగు గల వలయము, పరిణామమార్గమున సంక్రమించిన సంస్కారములను దెలుపును. దానిచుట్టును (8) చుట్టు కొన్న నీలపు రంగుగల వలయము వెనువెంటనే వృద్ధియగు చున్న చైతన్యమును దెలుపును. (A) స్థితిలోనుండిన యాత్మ (2) స్థితిలోనికి వచ్చును. అది పరిణామదశః పునర్జన్మ. ఆత్మ సాక్షాత్కారముపొందినయనంతర మా స్థితిలోనికి వచ్చును. భగవంతుని స్థితికలిగినప్పుడే సంస్కారములనుండి విముక్తి కలుగును.

స్థూలప్రాణమనోలోకములు ప్రత్యేకముగా నొక్కొక్క వలయముగా కుడివైపునఁ జూపఁబడినవి. మానవరూపమునకుఁ బూర్వములగు పరిణామదశలలో స్థూలప్రపంచచైతన్యము పూర్తిగా వృద్ధిపొందకపోవుటచే తాత్తి, లోహ, పృక్ష, కీటక, మత్స్య, పక్షి, జంతుసంబంధముగు నాత్మ లా యా రూపము లతో గీతలవల్ల కలుపఁబడినవి. అవి స్థూలప్రపంచమందలి యొక భాగముతోడనే సంబంధము కలిగినట్లు చూపఁబడినవి. మానవరూపమున చైతన్యము పూర్తిగా వృద్ధిపొందుటచే నర్వతోముఖముగా స్థూలప్రపంచము నర్థముచేసికోఁగలిగినట్లు గీతలద్వారా చూపఁబడినది.

జన్మ పునర్జన్మములనాత్మ పురుష స్త్రీరూపములతో నొకదాని దాల్చినచ్చును. అది ఒక జాతి, మత, కులసంబంధము కలది కావచ్చును. ఆత్మజ్ఞానదృష్ట్యా మానవరూపము దాల్చునరకు జరుగు కార్య మవరోహణము. అది యారోహణమువలెగనబడును. సాక్షాత్కారమార్గమారోహణము, అది యవరోహణమువలె గనబడును. ఈ రెండుమార్గములు రెండు గీతలవలె చిత్రములలోఁ జూపబడినవి. ఒకగీతవృద్ధియగుచున్న సంస్కారములముఖ్య (అవరోహణము పొందుచున్నట్లుగా) తాతినండిస్థూలప్రపంచమునఱుకును బోవునట్లుచూపును. రెండవగీత (ఆరోహణముచూపునది) విడిపోవుచున్న లేక క్షీణింపుచున్న సంస్కారముల ముఖ్య స్థూలప్రపంచమునుండి భగవంతునిస్థితిలోనికి క్రిందికి వచ్చునట్లు చూపును. సంస్కారవృద్ధి పూర్తియైనప్పుడు సాధారణపునర్జన్మ ప్రారంభమై యీ సంస్కారములు సడలుట లేక క్షీణించుట ప్రారంభమగునర కదిసాగును.

ఆత్మసాక్షాత్కారమార్గమున మొదటిభూమికనుండి మూడవభూమికనఱుకు బరిపక్వదశలోనున్న యాత్మలు, తమ సూక్ష్మశరీరములద్వారా సూక్ష్మలోకచైతన్యమును మాత్రము కలిగియుండును. స్థూలచైతన్యముకల సాధారణాత్మలపై తమ ప్రభావమును సూక్ష్మలోకమున చూపకలవు. కాని యిదంతయు తమ సూక్ష్మశరీరముద్వారా సూక్ష్మలోకములో సాధింపఁగలవు. వానికి స్థూలశరీరముద్వారా స్థూలప్రపంచముతో సంబంధ ముండదు. అట్లే నాలుగునుండి

యాలువఱకుగల భూమికలనున్న పరిపక్వాత్మలు, స్థూల సూక్ష్మచైతన్యములుగల యాత్మల నెఱిగియున్నవి. కాని యవి తమ మనశ్శరీరములద్వారా వానిపై మనోప్రపంచములో తమ ప్రభావము చూపును. వానికి స్థూలసూక్ష్మ శరీరములద్వారా స్థూలసూక్ష్మప్రపంచములలో సంబంధముండదు. అందుచే చిత్రిములోని గీతలద్వారా, సూక్ష్మచైతన్యముకల యాత్మలు సూక్ష్మలోకముతో సంబంధమున్నట్లు చూపఁబడినవి. అట్లే మనశ్చైతన్యము కల యాత్మలు గీతలద్వారా మనఃప్రపంచముతో సంబంధమున్నట్లు చూపఁబడినవి. సంస్కారములన్నియు తిరుగుముఖమువట్టిన 'భగవంతునిస్థితి'లో జీవచైతన్యము భగవంతునివైపు మాత్రమే తిరిగియుండును. ఇది మజూబ్ లఁ (బ్రహ్మభూత) స్థితి. వీరికి స్థూలసూక్ష్మమనోలోకములతో సంబంధముండదు. భగవంతునిస్థితిని ఆనగదించు కొందఱు క్రిందకువచ్చి, సమస్త సృష్టిచైతన్యమును మరల బొందుదురు. ఇవి గురువులయో యజమానులయో (Masters) యాత్మలు. యజమానుని యాత్మ యేకకేంద్రముకలిగిన యేడురంగుల వలయముల వలనఁ జూపఁబడినది. *గీతచేఁ గూర్పఁబడిన యీక్రింది విషయములు జాగ్రత్తగా గమనింపవలెను. (1) గురువు నాత్మవిజ్ఞానభూమికతో లేక గురువులు నసించుస్థానముతోఁ గలియుచున్నది. (2) భగవంతునిస్థితితోఁ గలియుచున్నది.

(3) మూఁడులోకములతో సంబంధమును గలిగియుండుటయే కాక, స్థూలసూక్ష్మమనశ్చైతన్యముగల యాత్మలతోను, మానవరూపమునకుఁ బూర్వాత్మస్థితులతోను సంబంధము కలదు.

7 వ చిత్రము.

7వ చిత్రము మానవరూపమునఁజుకు పరిణామపద్ధతిని భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందినయాత్మమార్గమును వివరములతో విశదము చేయుచున్నది. అన్నిటికిని మధ్యనుండి (8) గుర్తుగల చిన్నవలయము వ్యక్తిగతాత్మను (జీవాత్మను) తెలుపుచున్నది. ఈ యాత్మనుబట్టి మానవరూపమునఁజు కనేకవలయములు కలవు. తరువాతగూడ నీ వలయము లన్నియు నిలచియున్నట్లు చూపఁబడినవి. ఆత్మకు తరువాతనున్న వలయము, చైతన్యమును సూచించును. ఇది మానవరూపము నొందునఁజు వృద్ధిపొందుచుండును. తరువాత నది వృద్ధిలేక నిశ్చలముగా నుండును. పరిణామమున వృక్షజాతి యపరిపూర్ణమైన ప్రకృతి (instinct) లక్షణము కలిగియున్నది. కీటకములు, సరీసృపములలో సూక్ష్మశరీరముండును. ఇది వృక్షజాతిలో లేదు. మానవరూపము నొందునఁజు నీ సూక్ష్మశరీరము వృద్ధిచెందుచునే యుండును. ఈ సూక్ష్మశరీరముతోఁ గూడ వెనువెంటనే ప్రకృతిస్వభావలక్షణముకూడ వృద్ధి పొందుచుండును. కొంతవఱకు బుద్ధివికాసము జంతుస్థితిలో బొడచూపును. కాని మనశ్శరీరముమాత్రము మానవరూపము చేరినతరువాతనే కనఁబడును.

మానవరూపములో నన్నిటికంటె లోపలనున్న వలయము వ్యక్తిగతాత్మనుఁ (జీవాత్మను) తెలుపును. తరువాత వలయము పూర్తిచైతన్యమును తెలుపును. దానితరువాత నున్న వలయములు (1) వ్యక్తిత్వస్థానము (2) సంస్కారములు లేక అప్రకటితమైనవాంఛలు. (3) బుద్ధి (4) మనశ్శరీరము ద్వారా అనుభవమునకు వచ్చుకోరికలు (5) సూక్ష్మశరీరము (ఇందు కోరికలు కొంతవఱకు ప్రజ్వలించుచుండును.) (6) స్థూల శరీరము (ఇందు కోర్కెలు పూర్తిగా ప్రకాశముపొందును.) ఆత్మనుజూపు మొదటి వలయము చుట్టునున్న వలయములు, చైతన్యమును దెలుపురెండవ వలయము తప్ప తక్కిన వన్నియు చైతన్యము పొరలు. ఈ పొరలలో నన్నిటికంటె పైననున్న వలయము, దానికిందనున్న వలయము స్థూలసూక్ష్మశరీరములను దెలుపును. చైతన్యము చుట్టునున్న మిగిలిన నాలుగు పొరలు మనశ్శరీరము నాలుగు కార్యక్రమములను దెలుపును. ఈ నాలుగు మనశ్శరీరకార్యములలోను రెండు (అనుభవములగు కోర్కెలు, బుద్ధి) సాధారణముగా మనస్సునకు చెందినవి. మిగిలిన రెండు (అనఁగా సంస్కారములు లేక ప్రకటింపఁబడని కోర్కెలు, భావలక్షణముగల వ్యక్తిత్వము) అహంకారమునకు చెందినవి. ఈ విధముగా మానవస్థితి నందిన యాత్మ, తన చైతన్యముతో మూడుశరీరములు గలిగియున్నది. కాని యీ స్థూలశరీరమని పిలువఁబడెడు స్థూలమగు పొరతోఁగూడ నాటుపొరలఁ గలిగియున్నది.

పునఃపునరావృత్తిగా జన్మించిజన్మించి జీవాత్మ మోక్ష మార్గమును బట్టునెడ విజ్ఞానవికాసమునకు బదులుగా భావా వేశము కలుగును. ఇది మొదటి మూఁడుభూమికల వ్యక్త మగును. నాలుగవభూమికనుండి యాఱవభూమికను బ్రవేశించునప్పటికి భావావేశము జ్ఞానజ్యోతిగాఁ బ్రకాశించును.

ఏకకేంద్రముగల రంగుల వలయములు, భగవదను భూతిగల మానవుని యాత్మను దెలుపును. ఈ యాత్మకు వలసిన యుపకరణములన్నియు దాని స్వాధీనములోనుండును. ఈ చిత్రిమువిషయమై యీ క్రింది విషయములను జాగ్రత్తగాఁ బరిశీలించవగును. (1) పైనున్న మూఁడు వలయములు నొక్కొక్కటిగా స్థూలసూక్ష్మ మనశ్శరీరములను దెలుపును. ఇవన్నియు సాధారణమానవులలోనుండును. (2) భగవదను భూతిగల మానవునియందొక నూతనమగు శరీరము బయలుదేరును. దానినే మహాకారణశరీరమని చెప్పవచ్చును. ఇటు భగ్నావరణమై మనస్సు సర్వవ్యాపకత్వము నొందును. పాత్రలో జల ముండునట్లే మహాకారణశరీరములో మహామనస్సుండును. ఈరెండును రెండు ప్రత్యేకవలయములుగాఁ జూపఁబడినను అవి విడివిడిగా నుండఁజాలవు. (ఇట్లావరణ భంగము నీమహాకారణశరీరముద్వారా పనిచేయుగురుమనస్సు సృష్టిలోనున్న ప్రతివ్యక్తియందున్న జీవుల మనశ్శరీరములతో నేరుగా సంబంధము కలిగియుండును. అది యీ మనశ్శరీరముల ద్వారా మనస్సుస్థూలప్రపంచములలో మార్పులు గల్గించుపరిగలదు. గురువునకు మామూలుమానవులకువలె మన

శృరీరమున్నప్పటికి నాతఁ డెప్పుడును మహామనస్సుద్వారా పనిచేయును.) (3) గురువు ఆత్మలో మానవస్థితిలోని పరిమితమగు నహమిక గురువు నాత్మయం దనంతమగు మహాహంకారముగా రూపొందుచున్నది. అనఁగా సంకుచితమై ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వమునకు బదులుగా నవిభక్తమై సర్వవ్యాపకమైన యస్తిత్వము పొందుకొనినదనుట. (4) గురువునాత్మకనంతచైతన్యము ప్రాప్తించునది. మానవరూపమున గలిగిన చైతన్యమువలన నాత్మ యానంత్యము పూర్తిగా విశేషము కాఁజాలదు. సంస్కారముల పరిమితప్రభావమే దీనికిఁ గారణము. కాని భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందినవానిలో పూర్తిచైతన్యము సంస్కారములచే బంధింపఁబడదు. అందువల్ల ఆత్మానంతత్వమతనికి గోచరమగును.

15 (100 వ పేజీ 3వ పంక్తి అలాఁ-యే-హాలకుట్)

శ్రీమెహర్బాబాగారు వర్ణించిన ఆయిదు గోళములు

(శ్రీ)బాబాగారు ఆయిదుగోళము లున్నవని చెప్పుచున్నారు. (1) స్థూలము, (2) సూక్ష్మము, (3) మనోమయము, (4) సమగ్రిము (విశ్వరూపము Composite) (5) యదార్థము లేక వాస్తవము. మొదటినాలుగు నన్యోన్యసంబంధముగల అస్తిత్వమును గురించినవి. ఐదవది కేవలము సత్యమునై యస్తియనఁబడునది.

విషయము సామాన్యమానవుల యనుభవమునకందనదగుటచే నీసంబంధ మగు వివరములు తెలిసికొనుటయవసరము.

ఎక్కువ వినరములలోనికి బోయినచో బుద్ధి మోహము పుట్టించును. లేనిచో విషయము సరిగా బోధపడదు. అనేక దృక్కోణములనుండి వివిధసందర్భములను గురించి తెలుపవలసినప్పు డనేకములగు పదజాలము నుపయోగింప వలసియుండును. తగిన యనుభవము లేకపోయినప్పు డోకేవిషయమై వర్ణింపఁబడినప్పు డావర్ణన లన్యోన్యవిరుద్ధములుగాఁ గనఁబడును. కాని పరస్పరసంబంధములగు ననుభవముల విజ్ఞానముతోఁ జూచినప్పుడు లేక అంత్యమున దర్శింపఁబడిన సత్యమునుండి గ్రహించినప్పు డన్యోన్యవిరుద్ధములుగాఁ దోచినవిషయములే పరమసత్యమగు నొక్కదాని సమన్వయస్వరూపములుగాఁ దెలియును. వాస్తవికములును గోశపంచకమున విజ్ఞాతమగు పారమార్థిక యాదార్థ్యముల నీవిషయము ద్యోతకము చేయును.

తన యునికికి సూక్ష్మలోకమాధారమైనను మొదటిదగు స్థూలలోకము, సూక్ష్మలోకముకంటె బహువిషయముల భిన్నమైనది. స్థూలలోకము లెక్కలేని లోకములు-సూర్యులు, చంద్రులు, నక్షత్రములు సున్నితము మొదలు మోటుపదార్థమువఱకును కలిగియున్నది. కొన్ని లోకముల ఖనిజములు, వృక్షజాలమునుకలదు. కొన్ని లోకముల నసంఖ్యాకములగు దేహధారణముకల జీవులుకలరు. కొన్నిటిలో మానవ జీవులు కూడఁగలరు. ఈస్థూలప్రపంచములోఁ బ్రధానమైనది భూలోకము. ఇందు హెచ్చుతగ్గులుగల చైతన్యముకల జీవులలో చైతన్యపూర్ణుడగు మానవుడు శ్రేష్టుడుగానున్నాడు. అతఁ

డన్ని స్థూలలోకములలోని జీవకోటికంటె సధికుఁడు.* ఇచ్చట మానవుఁడు దనలోని సూక్ష్మలోకచైతన్యము గ్రహించునట్లుకాదు. నతనిచైతన్యమంతయు స్థూలపరిసరములలో మునిగియుండును. ఇచ్చట మనము చర్చించుచున్న యాధ్యాత్మికవిషయములను గుఱించి యతఁడు చదువుచున్నప్పు డాలోచించుచున్నప్పుడు గూఁడ స్థూలవ్యాసంగములో నిమగ్నుఁడైయుండును.

రెండవలోకము ప్రాణమయలోకము. అందేడు భాగములున్నప్పటికి నది యంతయు గలిసి యొకటే లోకము. దాని శక్తికి మనోలోక మాధారము. దానికి స్థూలప్రపంచాధారమెంతమాత్రమును లేదు. దిక్కాలములను మాట

* దీని తాత్పర్యమే సునఁగా స్థూలప్రపంచమున మానవాకృతిభాసించు శీవులందఱిలో నధిపతుని నాధ్యాత్మికస్థితియందుండుట. శ్రీమెహర్ బాబాగారు చెప్పుచున్నారు. 'మానవనివాసములును, స్థూలస్వరూపములునగు మూఁడులోకములలోను మన భూలోకములోని మానవుని కాధ్యాత్మికముగా నత్యున్నతస్థితికలదు. ఇచ్చట మానవునియందు నూటికేబది పాళ్ళు విజ్ఞానము, నేబదిపాళ్ళు హృద్దతయు నుండును. మిగిలిన రెండులోకములలో నొకదానియందు మానవునకు నూటికి నూరుపాళ్ళు విజ్ఞానమును, రెండవదానియందు నూటికి డబ్బదియైదుపాళ్ళు విజ్ఞానమును, ఇరువదియైదు పాళ్ళు హృద్దతయు కలుగునని శ్రీమెహర్ బాబాగారు తెలుపుచున్నారు. మానవుఁడు తన పునర్జన్మములలో నీ మూఁడులోకములలో నేదోయొకదానియందు జన్మ నెత్తుచున్నాఁడు. కాని భగవత్సత్త్వాత్కారమును బొందుటకు భాగవతపథమున చరించు మానవునకు తుదకైన నీభూలోకమునందు జన్మ మెత్తక తప్పదు. (భౌతికలోకము లన్నింటి స్థూలప్రపంచములో భూలోకము ముక్తిమార్గమునకు బహు సమీపమున నున్నది.)

లవ్యక్తమగు భౌతికాకృత్యముందు గోచరించెడి యనంతాకాశమున నసంఖ్యాకసూర్యనక్షత్రాదిగోళములు భూమితోఁగూడ నిమిడియున్నవి. సూర్యులొకముతోఁ బోల్చిచూచినయెడల నిది మిక్కిలి యల్పముగాఁ గనబడును.

ఆత్మసాక్షాత్కారమార్గము—సూర్యులు దీని “రాహు యేతరీకత్” అని వేదాంతు లాధ్యాత్మికమార్గమని పిలుచును. ఇది ఏడుభూమికలు గలది. [ముఖములు లేక స్థానములు]—ఒక్కటే మొదటి స్థూలప్రపంచమునకు, యదార్థలోకమగు నయిదవదానికి మార్గము నేర్పఱచును. ఇందు మొదటి మూడుభూమికలు రెండవగోళములో నుండును.

సూర్యుగోళము తనసూర్యశక్తిద్వారాను దేవతల నల్లను అన్నిటికంటె ముఖ్యముగా మానవుని పాక్షికముగాఁగాని పూర్ణముగాఁగాని యభివృద్ధినొందిన సూర్యుచైతన్యము నల్లను (స్థూలరూపములోని మానవచైతన్యముకొంతగాని, పూర్తిగాఁగాని స్థూలలక్షణమునుండి విముక్తిపొందినది.) తన స్థూలగోళమును దాటి, సూర్యులు నక్షత్రము లనేకములు కలిగిన స్థూలాకాశమును గూడ బ్రద్దలుచేసి చొచ్చుకొని పోఁ గలుగుచున్నది.

సూర్యమైన దృశ్యములు, శబ్దములు, భావములు శక్తులు లెక్కలేనన్ని భిన్నరూపములుగా వ్యక్తమగును. వీని కిది స్థూలగోళమునకును పోలికయే యుండదు. స్థూలపరిమితిలో శక్తి పరిమితమగును. మానవచైతన్యముగూడ నట్లే స్థూలపరిసరముల పరిమితలక్షణములచే నాపరింపబడును.

మూడవది మనోగోళము లన్ని గోళములలోనికి ప్రధానమైనది. ఇది స్థూలసూక్ష్మ గోళముల యాధార మేమాతృములేక స్వతంత్రమైయుండును. ఇది భగవంతునిచే ప్రత్యేకముగా నిర్వహింపబడుచున్నది. మనోగోళము మనోనివాసస్థానము. వ్యక్తిగతమనస్సు, సాముదాయకమనస్సు నుహామనస్సుల యావాసము. ఈ మనస్సు తన గోళము సంతను వ్యాపించియుండుటయేగాక సూక్ష్మస్థూలగోళములను గూడ వ్యాపించియుండును.

బుద్ధి, సహజజ్ఞానము, అంతర్దృష్టి, జ్ఞానప్రకాశమునంటి విషయములన్నియు నీ మనోగోళమునకు సంబంధించియుండును. ఇందులోనే యున్న తశ్రేణికిఁజెందిన యాధ్యాత్మమార్గము లోని యైదామిభూమిక లిమిడియుండును. నాలుగవభూమిక సూక్ష్మగోళములోని మూడవభూమికకు, మనోగోళములోని యైదవభూమికకు కూడలిస్థానములోనున్నది.

అయినప్పటికిని మనోగోళము సత్యగోళమునుగాని, నిజస్థితినిగాని పొందలేదు. ఎందుచేతననఁగా 'నేనే భగవంతుఁడ' ననిగాని 'అహమస్మి' అను స్థితినిగాని నిరూపించి తన నిజస్థితిని తానే పొందినప్పుడు గాని లభ్యముకాదు.

నాలుగవది సమగ్రగోళము. దీనినిగుఱించి తఱచు వినుచుందుముకాని, దాని యర్థము బహుస్వల్పముగదెలియును. అందు 21 చిన్న గోళములున్నవి. అందుచే నది గోళముగాను, కానిదిగానుగూడ నెన్నబడుచున్నది. ఇందు స్థూలసూక్ష్మగోళములమధ్యమున నేడు చిన్న స్థూలగోళములు నేడు చిన్న

సూక్ష్మగోళములు గొలుసుకట్టుగా గలిసియున్నవి. సూక్ష్మమనోగోళములమధ్యమున 7 చిన్న సూక్ష్మగోళములు 7 చిన్న మనోగోళములు కలిసియున్నవి. మనోగోళమునకు వాస్తవిక గోళమునకును నడుమ 7 చిన్న మనోగోళములు, 7 చిన్న మహా మనోగోళములు కలిసియున్నవి.

ఈ విషయ మీక్రిందచూపిన పద్ధతిని బాగా అర్థమగును.

టేబిల్ I

4 సమగ్రగోళము	1 స్థూల	7 (నీచ)
	2 సూక్ష్మ	7 (మధ్యమ)
	3 మానసిక	7 (ఉచ్చ)
	4 సత్య	
	5 సత్య	

టేబిల్ II

(1) స్థూలగోళము (మొదటిది)

7 తక్కువశ్రేణికి చెందిన (యాంతర) నీచ గోళములు యివి 4వ సమగ్రగోళ సంబంధములు.

(2) సూక్ష్మగోళము (రెండవది)

7 మధ్యమ నీచగోళములు

4 వ సమగ్రగోళ సంబంధములు.

(3) మనోగోళము (మూడవది)

7 ఉచ్చగత నీచగోళములు

4 వ సమగ్రగోళమునకు చెందెనవి.

(5) సత్యగోళము (ఐదవది.)

తక్కువ శ్రేణియందలి యేడు నీచగోళములు నాధ్యాత్మిక విచారణమున స్థూలగోళముకంటె నెక్కువైనవి. వానికి స్థూలగోళముతో సంబంధము కలదు. కాని 7 ఉత్తమ శ్రేణియందలి నీచగోళములు, మనోగోళములకంటె నున్నతమైనవి కావు. వానికి సత్యగోళస్వరూపును లేదు. ఈ విషయమింక క్రింద విశదము చేయబడినది.

మానవునికిని భగవంతునితో సంధానము చేయఁగల మార్గమొక్కటే కలదు. అది సూక్ష్మమనోలోకములనుండి పోవును. ఈ రెండుగోళములలో ససంఖ్యాకములగు నస్తువులు జీవులు కలరు. అట్లే యేడు క్రింద శ్రేణియందలి యేడు పై శ్రేణియందలి గోళములలోఁగూడ గలవు. ఈ వస్తుజీవసముదాయమునఁ బ్రతివ్యక్తియు బ్రత్యక్షముగానో పరోక్షముగానో యాధ్యాత్మికమున ముఖ్యమైనదే.

సూక్ష్మగోళములోఁగూడఁ గ్రింది శ్రేణి యేడుగోళములు మొదలుగా నేడు మధ్యమ నీచగోళముల వఱకు, విగత శరీరులైన యాత్మ లింక నితరనస్తువులతో వసించుచుండును. శరీరహీనములైన దేవతాత్మలుకూడ నిందే యుండును. మధ్యములో నున్న యేడుగోళములనుండి పైశ్రేణియందలి యేడు

చిన్నగోళముల వలకును మనోగోళముతోఁగూడ మిగిలినవస్తువులతోఁబాటు ప్రధానదేవతలు నివసించెదరు. శరీరములను వదలిన యాత్మలు లేక జీవులు మంచివి చెడ్డవి కూడ కష్టసుఖముల యనుభవములను బొందుటకుఁబూర్వమును, తదనుభవానంతరమునఁగూడ 'వేచియుండుస్థితి'లో నుండవలసి యున్నది. ఈ స్థితులనే సామాన్యముగా స్వర్గమని, నరకమని చెప్పుదురు.

శరీరములేని దేవతలు భగవంతుని యిచ్ఛననుసరించి సంచరించు యంత్రముల వంటివి. భగవంతుని ప్రేరణము లేనిదే యని యేసనియుఁ జేయవు. సర్వవ్యాపకమై సంచలితమైన భగవంతుని శక్తిపై ననే యీ ప్రేరణములు, సంకల్పములు నాధారపడి యుండును. అచఁగా భౌతికశరీరమువల్ల మలినముగాక దేవతలు స్వచ్ఛముగానుందురు. స్థూలవాతావరణము దాటనేరని చైతన్యముగల మానవునికంటె దేవతలుచ్ఛస్థితిలో నున్నారు. (ఆధ్యాత్మికమార్గమున బ్రవేశింపని మానవుఁ డిటు యుద్దేశింపబడినాడు.) విరుద్ధముగాఁ దోచినను, స్థూలశరీరస్థితివల్ల మలినమువకు గుఱియైన మానవుఁడు తనయం దంతర్గతమైయున్న యనకాశమువల్ల నున్న తశక్తుల కాలవాలమై యున్నాఁడు. తనలోనున్న లోటుబాటుల ననుభవములను బొందుచు, మనోచాపృథ్వలక్షణములను, బంధనముల నెదుర్కొనుచుఁ దననైజస్వచ్ఛతను, శక్తినాత్మానుభూతిని బొందుటకై సమస్తజ్ఞై యున్నాఁడు. ఈ యున్నత శక్తు లొకప్పుడు ప్రధానదేవతలకుఁ గూడ నందుబాటులో నుండవచ్చు.

సృష్టిస్థితిలయములను, భగవంతుని ప్రధానదివ్యలక్షణములను పరిమితమగు జీవితద్వారమున నపరిమితమగు రూపమున నావిర్భవించి యఖండజ్ఞానమును పరిమితముగాఁ బ్రజ్ఞలినపఁజేయుట కీప్రధానదేవతలు భగవంతునకుఁ గరణమాత్రులగుచున్నారు. ఈ ప్రధానదేవత లెప్పుడు నానందము ననుభవించెదరు. ఎప్పుడు బాధలను పొందరు.

ఈ ప్రధానదేవతలు నాలుగవగోళమగు చిన్నమహామనోలోకములలో నుండురు. దానినే సమగ్రగోళమనియిందు తెలిపితిమి. ఇది మూడవదియగు మనోలోకమునకుఁ దన హిత వచ్చును. అయిదవదియగు సత్యగోళమునకు సమీపముగా నుండును. కాని యున్నయదార్థమంతయు నిం దిమిడి లేదు. సమీపములో నున్నప్పటికి నయిదవగోళమును పొందఁజాలదు. పై నుదహరించిన మహామనోగోళములోనున్న ప్రధానదేవత భగవంతుని సాక్షాద్దర్శనము పొందలేదు. కాని మానవుఁడు మూడవ మనోగోళములోని యారవ భూమిక నుండి భగవంతుని ప్రత్యక్షముగా నెల్లెడల నన్ని వస్తువులలోను గనుఁగొనును. చివర చిన్న మహామనోగోళములలోని తుది ప్రదేశమునుండికూడ ప్రధానదేవతయగు కేబ్రియల్ దాటలేడు. (ఈ చోటును సూఫీలు తుది సరిహద్దులేక 'నదీతుల్ మున్ తహ'అని చెప్పుదురు.)

సత్యదూరములై పరిస్పరసంబంధముగల యేడు బంధములను, నాలుగు గోళములను దాటి సత్యగోళమగు నైదవ దానిలోనికి మానవుఁడొక్కడే పోగలుగుచున్నాఁడు. ఇది

నిజము. దేవతలుకూడ భగవత్సాక్షాత్కారము పొందనతె
నన్న దేవత్వమునునదలి మానవజన్మ మెత్తకతప్పదు. మాన
వుడు భగవంతునిలో నైక్యము పొందినప్పుడు, దేవతలు,
ప్రధానదేవతలు కూడ తన లక్షణములు కలవారేయని
గ్రహించును.

నాలుగవ సమగ్రగోళమునకు చెందినట్టియు, నుచ్చశ్రే
ణికేఁజెందినట్టియు నేడు చిన్నలోకము లంతమున విచ్ఛిన్నమై
నప్పుడు దానిని మహాప్రళయ మందుము. ఇది జరిగినప్పుడు
స్వత్వవిహీనమైన సృష్టియంతయు (non-existent-non existence)
తన గోళములు చిన్నగోళములలోఁ గూడ, ననావిరూఢతబీజ
ములోనికే దిరిగి పోవును. తిరిగి యనంతకాలములోని యుత్తర
క్షణములో నూతనసృష్టి ప్రారంభమగును.

నాలుగవదియగు సమగ్రగోళము సాధారణముగా నీ
క్రిందఁ జెలుపఁబడినవిధముగా మొదటి మూడుగోళములలో
నిమిడియున్నది.

1. స్థూలగోళము నాల్గవదానిలోని కొంతభాగముకలిసి
సమగ్రగోళము. దీనిని వేదాంతులు అన్నమయకోశ
మందురు. సూఫీలు 'ఆలమ్-యే-ససుల్' అందురు.
2. సూక్ష్మగోళము నాల్గవ (సమగ్ర) గోళములోని
కొంతభాగము కలిసి ప్రాణమయకోశ మందురు.
(వేదాంతపద్ధతి) 'ఆలమ్-యే-మల్ కుత్' అందురు.

3. మనోగోళము నాల్గవ (సమగ్ర)గోళములోని కొంత భాగముకలిసి మనోమయగోళమందురు. (వేదాంత పద్ధతి). సూక్ష్మీలు 'ఆలమ్-యే-జిబ్-రూత్' అందురు.

వేదాంతభాషలో నీ నాలుగుగోళములు త్రిభువనము అనిగాని త్రిగోళములనిగాని పిలుతురు. సూక్ష్మీలు 'దో-ఆలమ్' అని పిలుతురు. స్థూలగోళ మొకటిగాను, సూక్ష్మమనగోళమును (సమగ్రగోళముతోఁగూర్చి) రెండవదిగా నెంచెదరు.

ఐదవదియైన యదార్థ గోళము ఆధ్యాత్మమార్గము లోని ఏడవభూమిక. ఇది పూర్ణమగు మహాచైతన్యసంబంధము కలది. అదివరలో నాలుగుగోళములలో నంటియున్న ద్వంద్వలక్షణములన్నియు చైతన్యమునుండి వీడిపోయినవి. ఐదవ గోళమగు నేడవభూమికయనునది గోళముకాదు, భూమికయు గాదు. అది భగవంతుని నిజవిభూతి. దానినే మానవకోటి పరమాత్మయనియు, అల్లాయనియు, సర్వమయుఁడగు దేవుఁడనియు, 'యెజ్-దన్' అనియు పిలుతురు. ఆ యేకేశ్వరుఁడగు భగవంతునే 'అస్మి' నుండి 'అహమస్మి' అహమస్మినుండి "సర్వాంతర్యామి" యను వేర్వేరు పదములు భగవంతుని యదార్థతకు వేర్వేరు అనన్తలనుబట్టి యుపయోగింపఁ బడుచున్నవి. వేదాంతులు విజ్ఞానమయగోళము విజ్ఞానమని, సూక్ష్మీలు 'ఆలమ్-యే-హహోత్', 'ఆలమ్-యే-లహోత్' అని చెప్పుదురు.

15 (104వ పేజీ 23వ సంక్తి స్వామిభవమువలన గలిగిన విశ్వాసము.)

సూఫీ ధర్మప్రకార మాధ్యాత్మికజీవితము నాలుగంతరముల నున్నది. ఈభూమిమీద మానవునిజీవితము భగవంతుని సాక్షాత్కారమునకు సహకారియగు జ్ఞానప్రదీప్తికి వలయు కార్యక్రమమునకు సహకరించుమార్గము. ఈనాలుగంతరములు షరియత్ (ధర్మశాస్త్రము), తరికత్ (ఆధ్యాత్మమార్గము), హకికత్ (కైవల్యము), హకికత్ యొక్క మరెఫత్ (అనుభవము)

నాలుగుపౌరలుకలకాయత్తో నీనాలుగంతరములను, యిమామ్ మహమ్మదుఖుజలీ పోల్చెను. మొదటిది పైబెరడు, రెండవది లోపలితోక్క, తరువాతది పలుకు, నాలుగవది పలుకులోని శైలము. ఈనాలుగు నొకదానికొకటి యాధారములుగా నున్నవి.

ఆత్మ యీనాలుగు మార్గాంతరములనుండి పోవుచున్నప్పుడు సత్యదర్శనము విషయమై క్రమముగా విశ్వాసము బలపడుచుండును. సూఫీ లీనమృతము కలిగించు విషయములను (1) యిల్-ముల్-యాకిన్ (2) ఐనుల్-యాకిన్ (3) హక్కుల్-యాకిన్ (4) డిర్-పుల్ యాకిన్ అనిపిలుతురు.

(1) యిల్-ముల్-యాకిన్—భావసంబంధమైన విశ్వాసము లేక నిశ్చితార్థము. అదియంతర్గత భావస్పందనమువల్లను, కలలోని దివ్యదర్శనమువల్లను, నాధ్యాత్మికానుభవమువల్లను కలుగును. అవియాధ్యాత్మికమార్గముననున్న పుడుగాని, దానికి సంబంధము లేనప్పుడుగాని సంభవించుచుండును.

(2) ఐనుల్-యాకిన్ లేక దృష్టికి యదార్థము గోచరించుట. ఎడదెగకుండ నన్నియెడలను భగవంతుని జూచుట. వేదాంతములు దీని సంతర్దృష్టి యందును.

(3) హక్కుల్-యాకిన్ లేక సాక్షాత్కారనిశ్చయము. ఆధ్యాత్మికయాత్రలోని యేడవభూమికయందు దాత్మపొందగలిగినది. దీనిని హాకీకత్ అందుము. ఇచ్చట ఆత్మ (జీవుడు) తనంతట తానే యాత్మసాక్షాత్కారము పొందును. వేదాంతములు దీనిని విశ్వానుసంధానమని చెప్పదురు.

(4) ఉర్-ఫుల్-యాకిన్ - అనుభవయాదార్థ్యము మానవునిలోని భగవంతుని సరిపూర్ణత్వమును దెలిసికొని తద్వారా మహాత్మయు, సమస్తబ్రహ్మాండమునయు రహస్యములన్నియు దెలిసికొనును. ఇందుసార్వభౌమిక మనస్సు లేక మహామనస్సు పనిచేయును. ఇందలి విచక్షణస్థానము దేవతాప్రణిధానమున గలినది.

ఈ విషయములనుగుఱించి యుదాహరణపూర్వకముగ నింకను దెలుపవలెనన్న నొకపాత్రయందు బాలున్న నని యొక నికిదెలిసి తద్విషయమునుగుఱించి యకుంతిత విశ్వాసమును కలిగియుండుట 'యిల్-ముల్-యాకిన్' అందును. తన బుద్ధికి దెలిసిన యీవిషయమున దృష్టిలేక పాత్ర దగ్గఱకు స్వయముగాఁబోయి తన కన్నులతో బాలను ప్రత్యక్షముగాఁజూచి తనబుద్ధికి సహజజ్ఞానమునకు దెలిసినదానితో సరిగా నున్నదని తెలిసికొనుట 'ఐనుల్-యాకిన్' (దృష్టికి తృప్తి). ఆపాలను

త్రాగి దానితో నేకత్వమును బొందుట 'హక్కుల్-యాకిన్' (విక్యానుసంధానము) పొందుట. పాలలోనుండు చక్కెర, నీరు, కొవ్వువిటమిన్లు మొదలగు వివిధభాగముల రుచుల మంచిచెడ్డలను గుఱించినజ్ఞానమును దనలో కలిగియుండి వీని ప్రయోజనముల నితరులకు వివరములతో జెప్పగలుగుట నిశ్చయజ్ఞానము లేక యనుభవము కలిగియుండుట. దానినే సూఫీలు 'ఉర్-పుల్-యాకిన్' అందురు. అనగా 'హకీకత్' యొక్క మరెఫత్.

అయిదు విధములగు జ్ఞానము.

సూఫీమతప్రకారము మానవులకు సంబంధించినది ఐదు విధములగు జ్ఞానము కలదు.

మొదటిది భూగోళమునకు సంబంధించిన జ్ఞానము. ఐహికసుఖముల సముపార్జనతోఁ గూడినది.

రెండవది :- ధర్మశాస్త్ర (మరియట్) మునకు సంబంధించినజ్ఞానము. ఇది శాస్త్రచర్చలో మాటల తెలివితేటలతో నెదుటివారి నోడించుట కుపయోగించును. ఇది సామాన్యమైన యోగులకు వేదాంతములకుఁ దెలిసినది.

మూడవది :- ఆధ్యాత్మికమార్గమునకుఁజెందినది. ఇది యాంతరంగికమగు నాధ్యాత్మశిక్షగల మార్గము నవలంబించి పేలవములగు శాస్త్రచర్చలకు దూరముగానుండువారికి సంబంధించినజ్ఞానము. ఇందు అహము అంటిపెట్టుకొనియుండును. ద్వంద్వములగు మంచిచెడ్డల జ్ఞప్తి జీవు నంటియుండును.

వేదాంతులయు, నాలోచనాపరులయు జ్ఞానముపై నుదహరింపఁ బడిన రెండు మూడుతరగతుల జ్ఞానమునకు మధ్యముగా నుండును. నాలుగవవిధమగు జ్ఞానము భగవంతుని గుఱించిన జ్ఞానము-ఆత్మజ్ఞానము. (హాకీకట్)

ఈజ్ఞానముదయించినవానికి, మాయావృతమగు నహంకారము లేకమునుండదు. ద్వంద్వలక్షణములన్నియు పూర్తిగా మాసిపోవును.

ఐదవవిధమగు జ్ఞానము నిజమగుజ్ఞానము. హాకీకట్ యొక్క మరెఫట్. ఇదేభగవంతునియు సమస్తబ్రహ్మాండములయుఁ బరిపూర్ణజ్ఞానమని శ్రీమేహర్ బాబాగారు తెలుపుచున్నారు. అవతారపురుషుండును (రసూల్) సద్గురువును (కుతుబ్) ఈపరిపూర్ణతను తెలుపు జ్ఞానమునుగలవారు.

ఆత్మ యీవివిధములగు జ్ఞానాంతరములనుండి పోయిన గాని, జ్ఞానశిఖరమును జేరఁజాలఁడు. అది(సులుక్) లేనిచోసాధారణ జీవస్థితిలోనికిఁ దిరిగిరావలెను. ఈజ్ఞానస్థితిలోనికివచ్చిన వానిని సద్గురువని పిలువవచ్చును. నడుమనున్న యంతరములతో నిమిత్తములేకుండగనే నాలుగవ జ్ఞానాంతరముచేరిన వారున్నారు. కాని యట్టివారరుదు. అట్టివారికి సద్గురుప్రాప్తివలన నిది సాధ్యమగును.

ఆధ్యాత్మికముగా నున్న తస్థితియందున్న యాత్మలను 5 ప్రధానములగు తరగతులుగా శ్రీమేహర్ బాబాగారు విభజించుచున్నారు. భగవంతునితో లీనమైనవారు, భగవదావేశము

గలవారు. భగవన్ని మగ్గులు, భగవన్ని త్య సంబంధులు భగవదున్మాదులు. ఈవిషయమై తెలిసికొనుటకు డాక్టర్ డాన్ కిన్ వ్రాసిన Way farers అనే యింగ్లీషు పుస్తకములోని 21-37 పేజీలుచూచినచో సచట బాబాగారి అభిప్రాయములు విశదముగాఁ దెలియఁగలవు.

17. (157వ పేజీ 11వ పంక్తి దివ్యకలయగు స్ప్రిహటకములోని)

అయిదాధ్యాత్మిక విషయములు.

- (1) సాధారణమానవుఁడు—మానవుఁడు తనవలెనే యితరుల నితరవస్తుజాతమును జూచును.
- (2) ఆఱవ భూమికలోనివాని—మానవుఁడు మానవుఁడుగా నుండియే యందఱిలోను అన్నిటియందును భగవంతుని జూచును.
- (3) ఏడవభూమికలోని మజూబ్ — (బ్రహ్మభూతుఁడు) భగవంతుఁడు భగవంతుఁడుగా తన్ను తానందఱిలోను నన్నిటియందునుగనును.
- (4) కుతుబ్ (సద్గురువు) —భగవంతుఁడు మానవుఁడుగా, ప్రతిపురుషునందు, ప్రతివస్తువునందు ననుజూచును.
- (5) అనతార్ —భగవంతుఁడు మానవరూపిగా భగవంతుఁడుగా నేకకాలమందు తనయాత్మదర్శనమును ప్రతిపురుషునందుఁ బ్రతివస్తువునందుఁగాంచును.

((శ్రీ మెహర్ బాబా)).

18. (1983 ఏప్రిల్ 5వ పంక్తి బాఖా అనగా శాశ్వతస్థితి)

పానాబాఖాలను గుఱించి సూఫీ అభిప్రాయము.

పానా మరియు బాఖాయను పదములను సూఫీ తెట్ల ర్థముచేసికొనినదియు సంగ్రహముగాఁ దెలుపఁబడినది. ప్రతి భూమికయు దన ప్రత్యేక పానాబాఖాలను గలగియున్నది. ఈ భూమికలలోని పానా యేడవభూమికకుఁజెందిన పానా కాదు. భూమికలబాఖా సద్గురువు స్థితిలోగలుగు బాఖాకాదు. సూఫీ మతప్రకార మాధ్యాత్మికజ్ఞానములోని కొన్ని ముఖ్యవిషయములను గమనింతము. అవి యెక్కువగా నేడవభూమికకు సంబంధించినవి. ఈపదము లాధ్యాత్మిక ప్రధానములైన యర్థము కలిగినవి. పానా అనఁగా త్యాగము లేక ఆత్మ బలి. అట్టిస్థితి శాశ్వతముగా నుండదు. బాఖాయనఁగా శాశ్వతము; ఎల్లప్పుడు నుండునది. పానా భగవంతుని చేరు ప్రయాణమున తుదిఘట్టము. బాఖా భగవంతునిలోఁజేరు ప్రారంభదశ. పానా ఒకగుణమని యెంచరాదు. అది నీటిలోపంచ దారను కరగించుటవంటిది. హాజీవిరి చెప్పినప్రకారము ప్రధానాంశము నాశనముకాదు. బాఖా యిదివరలో నున్నదిగా నిక ముందుకూడ నుండునదిగాను తెలుపునస్తువు; భగవంతుని ప్రధానతత్వమువంటిది. పానా ద్వంద్వము లంతమొందుటను దెలుపును. బాఖా యీద్వంద్వములు నాశనమైనపిమ్మట భగవంతునిగూర్చి కలుగు జ్ఞానము గుల్-షా-యే-రాజ్ అను గ్రంథములో మహమ్మదు పా బిస్తారి చెప్పినట్లు మోహమునగాని కోర్కెలనలనగానిగలుగు నుద్రేకనాశనము; సంకల్ప

మహంకారమున కంతము. దీనివలన శాశ్వతత్వము నిచ్చు నా ధ్యాత్మిక ప్రబోధముకలుగును (బాఖా). అల్పమగు నహమును మఱపించును. ఈయహమునల్లనే మానవుడు తననిజ స్వరూపమగు భగవంతుని గనలేకున్నాడు. ఆత్మకంటె దాను వేరని సాధకునకుఁ దోచునంతవఱకు నదిలోఁబుగానెంచనలెను. అట్టి వేరుచేయుభావమునుండి దూరమగుటే యశ్చ్యుత్క్రష్టస్థితి.

పానా రెండువిధములు. బహిర్గతము—అంతర్గతము.

బహిర్గతమైనది. కార్యములు సాధించుట. దిన్యప్రభావముకల పనులుచేయుట. ఈపానానుపొందినవాడు తన్ను దాను మఱచి భగవంతుని కార్యములో నిమగ్నుడై యుండును. భగవంతుని యిచ్ఛసంకల్పము తప్ప అతనికితరస్పృహయుండదు. కొందఱు పవిత్రులగు సాధకులు శరీరమునకు వలయు సాధారణావసరములనుగూడఁ జూచుకొనెడి స్థితిలోనుండరు. అట్టితరి వారిని జూచుటకు భగవంతుడే కొందఱిని నియమించును.

అంతర్గతమైనది.—సత్యములో గలిసియున్న లక్షణములు గల పానా యిది. తనకుఁ బ్రత్యక్షమైన భగవంతుని గుణములవల్ల తన గుణముల పానాలో మునిగి యుండును. ఒక్కొక్కసమయమున భగవంతునియొక్క తేజఃప్రభావములలో మునిగియుండును.

బహిర్గతమగు పానా:—హృదయమునకు ప్రభువులగు వారలయు భగవద్గుణాను భవముగల సహాధ్యాయులయు భాగము.

అంతర్గత పానాః— అనుభవముల శక్తినిదాటి హృదయమును జొచ్చుకొనిపోయిన యుదాహరణ భాగము. ఇట్టి యుదాహరణముల బృందమునుండి భగవదాప్తు లట్టివారగుదురు. బహిర్గతమగు పానాకును బాఖాకును యీ సంబంధము కలదు. పానాసంబంధములగు వాంఛాసంకల్పముల వశుడగువానిని దరువాత భగవంతుడు వాంఛాసంకల్పములకు యజమానునిగాజేయును. దానివల్ల నతనికి సర్వాధికారము భగవంతుడిచ్చును.

అంతర్గతపానాకు, బాఖాకునుగల సంబంధమిది. ఆత్మ భగవంతునితో నైక్యముపొందదు. సృష్టి కడ్డముగా తెరవలెనున్న భగవంతుడు, భగవంతుని కడ్డముగానున్న సృష్టి యడ్డుగానే యుండును. పానాలో భగవంతుడు సృష్టికి తెలిగ నున్నాడు (మాయాశబలితుడగుగా). పానా స్థితికి చేరనివారికి సృష్టియే భగవంతుని మఱుగుపరుచు మునుగు.

19. (198వ పేజీ 15 పంక్తి కొస్త్రసంస్కారముల యనుభవములను)

(శ్రీ)బాబాగారింక నీకిందివిధముగ వ్యాఖ్యానించుచున్నారు: మానవరూపముమొదటగా ధరించినతరువాత నప్పటికిఁ బూర్తియైన పూర్ణచైతన్యము క్రమముగా భూమిక తరువాత భూమిక వెనుక బడుచుండును. ఈ చైతన్యాంతర్గత పరిణామము కరుడుగట్టిన స్థూలసంస్కారములు పలుచబడుట తోడనే ప్రారంభమగును. చైతన్య వివిధమున బిధమ భూమికానుభవమును పొందును. సంస్కారములు బలహీనమైనకొలదిని చైతన్య మంతర్గతపరిణామమునఁ బురోభివృద్ధి.

గాంచుచు రెండవభూమిక యనుభవము పొందును. అట్లే
యేడవభూమిక చేరునఱకుఁ గ్రమవిశిష్టానుభవముల నొందుచు
బురోగమించును.

చైతన్యము వెనుకమార్గముపట్టుటయనఁగా పూర్ణత్వము
చెందిన చైతన్యము ప్రథమమున భగవంతునిపై దృష్టినుంచుటకు
బదులు స్థూలసంస్కారములపై కేంద్రీకరించుట, అంతర్గత
పరిణామమార్గమున నన్యోన్యవిరుద్ధ ద్వంద్వసంస్కారముల
సృభావమువలన నది క్రమముగా క్షీణించుట పాఠ్యభావముగనుట.
తోడనే చైతన్యముకూడ నాత్మవైపు తనదృష్టిని మరల్చును.
ఏడవభూమిక చేరునప్పటికి చైతన్యమున కేవిధముగు సంస్కార
ములసంపర్కము మిగులదు. దీనివల్ల ఆత్మవైపు దృష్టి సహ
జముగా మరలును. అనఁగా నాత్మతో నేకమగుననుట.

20 (201వ పేజీ 20వ పంక్తి మజాబియత్ స్థితి.)

ఐదు సాంకేతిక నిర్వచనములు

1. భగవంతుఁడు = అనంతస్థితి + అఖండ అనంతజ్ఞానము +
అపరిమితానందము—చైతన్యహీనత
= సత్ + చిత్ + ఆనంద—జడత్వము లేక
చైతన్యహీనత = సచ్చిదానందము—చైత
హీనత.

2. స ధ్ధ రు వు := సద్ధరువు = అనంతస్థితి + అఖండజ్ఞానము + అపరిమితానందము + చైతన్యము = అనంత స్థితిచైతన్యము, పరిమితమగుదానిస్మృతి.
3. అ న తా ర ము = యిన్ సానేకమిల్ = పురాతనపురుషుఁడు = బుద్ధ = సాహేబేజమాన్ = రసూల్ = జీవ కైస్తు = సచ్చిదానందము + చైతన్యము. = అనంతపరిమితస్థితుల స్మృతి యేకకాల మందు కలిగియుండుట.
4. మానవుఁడు
లేక జీవాత్మ
లేక యిన్ సాన్ } = శరీరము + ప్రాణశక్తి + మనస్సు + చైతన్యము + ఆత్మ.
5. మజాబ్
(బహ్మభూతుఁడు) } = దైవసమానమగు నేను = భగవంతుని చైతన్యము - పరిమితమగు చైతన్యము.
- 21 (203వ పేజీ 18వ పంక్తి సారిక్లు లేక జీవమృత్తులనువారు)

నాలుగు విధములగు ముక్తి

వివిధములగు సహజసమాధిస్థితిని (Perfection) తెలుపుటకు వేదాంతములోఁ గొన్ని వాడుకలోనున్న పదములుకలవు. ఈ భగవత్సాక్షాత్కారముపొందు ప్రయత్నములో సాధకుఁడు వాని యుపయోగమును దెలిసికోవచ్చును. ఇందు ప్రధానమగు పదము ముక్తి. అనఁగా విడుదలపొందుట. అది నాలుగు విధములుగా నున్నది.

ఈక్రింద తెలుపబడిన నాలుగువిధములగు ఆత్మముక్తి యేడవభూమికా సంబంధములైనవి.

1. సాధారణముక్తి
2. విదేహముక్తి
3. జీవన్ముక్తి
4. పరమముక్తి

1 సాధారణముక్తి (మోక్షము)

సత్యప్రియులును యోగులు నెక్కువగా భగవంతుని యందు భయభక్తులుగలవారు మరణానంతరము సాధారణముక్తి నొందుదురు. ఆత్మ శరీరమును ద్యజించిన నాలుగైదు దినములలో నీముక్తి లభ్యమగును. శరీరములేక యీముక్తి సంపాదించుటచే వానియాత్మ యానందము ననుభవించును. శక్తిజ్ఞానము లున్నప్పటికి ముక్తినిపొందినవాడు వానిపట్ల తూష్ణభావము నహించియుండును. సంయోగానందానుభవము మాత్రమే యట్లు ముక్తినిపొందిన యాత్మకుఁ గల్గును. అతనికిక సృష్టి లేనట్లే. ఇంతటితో జననమరణముల పరిభ్రమణమంత మొందినట్లే.

నిర్వాణమునకును, నిర్వికల్పసమాధికి నీ సాధారణముక్తి యనఁదగు మోక్షస్థితికిని సంబంధములేదు. ఆత్మముక్తిని పొందుట భౌతికశరీరము నశించినపిమ్మటనే. అప్రియాత్మ శరీర మరణానంతరమే భగవంతుని సమీపించును. పైనఁ దెల్పిన

నిర్వాణ, నిర్వికల్పసమాధులకును, సాధారణముక్తికిని ముఖ్యమగు న్యత్యాసముకలదు. మొదటి రెండు నాత్యశరీరముతో నుండగనే యనుభవములోనికి వచ్చును. అనగా నట్టివాఁడు విదేహముక్తుడగును.

2 విదేహ ముక్తి

విదేహముక్తులని చెప్పఁబడు సాక్షాత్కారము పొందిన కొన్ని యాత్మలీ సాక్షాత్కారముపొందిన మూఁడునాలుగు దినములవఱకు శరీరమును నిలుపుదురు. వారి చైతన్యము తమ నిజాత్మ(భగవంతుఁడు)లో లీనమగును. అందుచే వారి శరీరములయు, సృష్టియు, స్మృతి వారి కుండదు. వారు సదా భగవంతుని యనంతానందము, ననంతశక్తిజ్ఞానముల ననుభవింతురు. కాని వారిశక్తులను సృష్టిలో నుపయోగింపలేరు. ఇతరుల ముక్తికొఱకై వానిని వినియోగింపలేరు. వారు భూమిపై నున్న కొలది దినములలో ననంతమైశ్వర్యము, నీపైన దెలుపఁబడినట్టియు శక్తులను నలుదిశలఁ బ్రసరింపఁజేయుదురు. అట్టివారిని సమీపించి వానికి సేవచేసి యారాధించువా రెక్కున లాభమును పొందఁగలరు. కొండలు తమప్రార్థవిశేషములచే దమ శరీరము నేండ్ల తరఁబడి నిలుపుకొందురు. విదేహముక్తుని వేదాంతములో బ్రహ్మభూతులనియు, సూక్ష్మ ముజూబేకమిల్ అనిపిలుతురు. విదేహముక్తులు మూఁడు కోశములను దమంతతామే యప్రియత్నముగా ననుభవింతురు. వేదాంత

మున నీమూఁడుకోశముల నానందకోశము, జ్ఞానమయకోశము, శక్తిమయకోశము అని తెలుపుదురు.

3 జీవన్ముక్తి

జీవన్ముక్తుఁడు తురీయావస్థలోనుండును. (చానాలలో బాఖా) పైన దెలుపఁబడిన మూఁడుకోశముల ననుభవించును. అతని చైతన్య మొక్కొక్కసమయములో, దానే భగవంతుడననుస్థితిలో నుండును. ఇదియునుగాక మూఁడుకోశములనందగు లోకములు, స్థూలసూక్ష్మమనోలోకముల చైతన్యముగూడఁ గలిగియుండును. కాని నియమితమగుపని లేకపోవుటచే నీ మూనందజ్ఞానశక్తుల నితరులకొరకు వినియోగింపఁడు.

4 పరమముక్తి

పరమముక్తుని సద్గురువని (కుతుబ్) పిలుతురు. అతఁడు భగవత్సాక్షాత్కారము పొందినతరువాత సాధారణచైతన్యము నకుఁ దిరిగివచ్చును. భగవంతునిలో నైకస్థితియు ననంతజ్ఞానశక్తిస్థితియును, స్థూలసూక్ష్మమనోలోకములయు ననుభవము నేకకాలమందు పొందియుండును. మూఁడుకోశముల (జ్ఞానానందశక్తుల) ననుభవించుటయేగాక మహామనస్సుద్వారా వానిని సర్వసృష్టిసంబంధమగు సర్వభూమికల నుపయోగించును. అవతారములయు, సద్గురువులయు, మహాకారణశరీరములద్వారాకూడ నీపైనఁ దెలుపఁబడిన శక్తులను నుపయోగించును.

అట్టిపరమముక్తులు తామేభగవంతుడను చైతన్యమును భగవంతుని సగుణ నిర్గుణరూపముల రెండింటియందును కలిగి యున్నారు. వారు మార్పులేని శ్వాశ్వతత్వముకల భగవంతుని నిగ్గనియు, ననంతములగు రూపములనియుఁగూడ వారికిఁ దెలియును. సృష్టికంటె భిన్నమైనభగవంతుని యనుభవమును పొందియున్నారు. అసఁగా సృష్టిస్థితిలయకారకుఁడో నేకత్వమును బొందుచున్నారు. ఈసృష్టిపరిమితలక్షణముల నధిగమించిన భగవంతునిలో నైక్యమును పొందుదురు. 226 వ పేజీకి నెదురుగాఁజూపిన చిత్రములోని భగవంతుని పదియవస్థలలోను ప్రత్యవస్థ చైతన్యమును కలిగియుండును.

మూఁడుకోశముల పరమశాంతిస్థితిని పరమముక్తుడెప్పుడు సనుభవించుచు దాని నుపయోగించును. భగవంతునిసృష్టిలీల నానందించును. అది నడచునట్లుచేయును. సర్వవ్యాపియగు భగవంతుడు తానేయని యతనికిఁ దెలియును. అందుచే నాధ్యాత్మికమార్గమున నెల్లవానికిసహాయము చేయఁగలఁడు. నాలుగువిధములలో నేవిధమగు ముక్తినైన నితరుల యాత్మలు పొందునట్లు ప్రసాదింపఁగలఁడు. అతఁడు మొత్తముమీదః సృష్టియంతకును, ప్రత్యేకము మానవలోకమునకు సహాయకారి.

22 (208వ పేజీ 19వ పంక్తి సాలిక్లు లేక జీవస్మక్తులనువారు)

నాలుగు విధముల ముక్తి సంగ్రహము

(శ్రీ) మెహర్ బాబాగా రీక్రిందివిధముగఁ దెలుపుచున్నారు.

ముక్తివిధము	చైతన్యము	ద్వంద్వము లోని ధర్మము
సాధారణముక్తి	ఆనంద మొక్కటే; నేనే భగవంతుడననికాని, ద్వంద్వ చైతన్యముకాని లేదు.	లేదు
విదేహముక్తి	సచ్చిదానందముతోఁగూడిన నేనే భగవంతుడననుచైత న్యము. ఇందు ద్వంద్వస్మృతి లేదు.	లేదు
జీవన్ముక్తి	నేనే భగవంతుడ నను భావము ఒకమారు ద్వంద్వ హీనమై మఱియొకమారు ద్వంద్వసహితమైన చైత న్యము.	లేదు.
పరమముక్తి	ఏకకాలమందే నేనే భగ వంతుడనను చైతన్యము ద్వంద్వానుభవముతోఁ గూడియుండుట.	కలదు

ఆ న ం ద ము = ఆనందమయకోశము = జ్ఞానమయకోశము +
 శక్తిమయకోశము
 సత్ చిత్ ఆనందము = ఆనందమయకోశము
 + ద్వంద్వము = స్థూలసూక్ష్మమనోలోకములు
 = సర్వస్వస్థి

23 (207 పేజీ 11వ పంక్తి మానవుని సద్గురువు అని పిలుతురు.)

సద్గురువును దప్పకుండా గుర్తుపట్టగల మార్గమును తెలుప
 వలసినదని యొక శిష్యుడు వేసిన ప్రశ్నకు (శ్రీ) మెహర్
 బాబాగారిట్లు తెలిపిరి.

“సాధారణ మనుష్యుఁ డాటనభూమికవలె కాధ్యాత్మిక
 మార్గములలో నుండు వివిధాంతరములను గుర్తించుట
 కష్టము. అట్టి యాత్మ లున్నతదశలో నున్నట్లు తెలిసి
 కోగలఁడుకాని యెంత యుచ్ఛస్థితిలోనున్నవో తెలిసి
 కొనఁజాలఁడు. సరియైన సత్యాన్వేషకుఁ డాధ్యాత్మికముగాఁ
 బుద్ధిదశ పొందినవ్యక్తికి సన్నిహితుడైనయెడల నాంతరంగిక
 మగు నాధ్యాత్మికాన్నత్యమును గొన్ని పైకిఁగనఁబడు సూచ
 నలద్వారా తెలిసికొనఁగలఁడు.

ఈ లక్షణములలో ముఖ్యమైనవి మూఁడు. మొదటిది:
 పరిపూర్ణత. భగవంతునియందైక్యమందుటతో నాగదు.
 సర్వముతోఁ దానొకటేయనుభావ మెడతెగకుండఁ గోచ
 రించుచు. సద్గురు వందఱిలో నిది తన యాత్మయనెడి యను
 భవము నెల్లవేళలందును పొందుచుండును. ఇట్టి యాంతరం
 గికమైన యనుభవము సృష్టి యంతటియందును బ్రకటితమగు

సప్రయత్న ప్రేమగా బహిష్కరమగును. అతని రాగవిరాగములకు గుణియగునదిలేదు. మంచిచెడ్డలు, పుణ్యపాపాత్ములు, సాకారవికారములు, వివేకమూర్ఖతలు, రోగనిరోగములు మొదలగునవియన్నియు నాతని స్వరూపమునందలి నానామూర్తులే. మానవరూపములోనున్న పరిపూర్ణత్వము (సద్గురువు). ఏ జీవినైనను పోషించినను, ప్రేమించినను, దననుదానే పోషించి ప్రేమించినట్లు సంతోషించును. ఇందితరము పరమను ఛాయయే యుండదు.

రెండవచిహ్నము: ఒక విధమగు నతీతాధ్యాత్మికానందమును వెదజల్లు వాతానరణము సద్గురువు పరిసరములలో వ్యాపించియుండును. దానికోసము వెదకుచున్న కొత్తవానికది గుర్తుకువచ్చును. సద్గురు ననంతమగు నానందము ననుభవించుటయేగాక, సర్వవ్యాప్తమగు బాధలనుగూడ ననుభవించును. ఆనందాతిశయముచే బలవత్తరమగు నీబాధ నిస్సారముగా చేయబడుచున్నది. ఎట్టికష్టములలో నితరులుపెట్టు హింసలలోను గూడ సద్గురువానందమయ శాంతమును వహింపఁగలుగుచున్నాడు.

మూడవచిహ్నము: సద్గురువేళేళికి చెందిన మానవకోటితో నైనను సమరసముతో నుండఁగలఁడు. సింహాసనము మీదను, మురికి గుంటలో నొకేవిధమగు నిర్లక్ష్యముతో నుండఁగలఁడు. లేనివారితో క్లుప్తముగాను, నున్నవారితో దుబారాగాను, రాజులతో రాజకీయితోను ప్రజ్ఞానంతులతో బుద్ధిమంతుఁడుగాను, విద్యలేని యమాయకులతో విద్యాగంధము లేనివానివలె నుండఁగలఁడు. భాషాజ్ఞానము కలిగిన పండితుఁడు

సధ్యాపకుఁడు వివిధబుద్ధి చాతుర్యము గల తమశిష్యులకెల్లఁ బోధించునో యట్లే యాధ్యాత్మికముగా దానుద్ధరింపఁ దలంచిన వారిపట్ల సద్గురువు వర్తించును”.

ఆధ్యాత్మికజ్ఞాన సముపార్జనమునుగుఱించి ఘోష్ ఆలీషా కలాండర్ ఉపన్యసించుచు నిట్లుచెప్పెను. “శిష్యుని కాధ్యాత్మిక మహావిద్యను (పూర్ణసిద్ధి)ప్రసాదించుట కొకక్షణకాలము లోని భాగమైనపట్టు. చెవిలోనొక్కమాట నదలినచో మానవుఁడు పరిమితస్థితినుండి యనంతస్థితిపొందును. అట్టి యద్భుతమగు మార్పుపవాసములయు, భార్యసములయు, నాధారమునఁ గలుగును.”

హాలానారూపి యిట్లు చెప్పెను.

“భగవంతుని కరుణ యొకవ్యక్తి శక్తిసామర్థ్యములమై నాధారపడియుండదు. ఒకని సామర్థ్యము వాస్తవముగా భగవంతుని కరుణపై నాధారపడియుండును.” ఈమాటవిని యొక శిష్యుఁడెట్లు ప్రశ్నించెను. “అయ్యా సాక్షాత్కార మింత సులభముగా లభ్యమైనచో, శిష్యులిట్లు దీర్ఘకాలముపరీక్షలకు, శిక్షలకును గుఱిచేయఁబడుచున్నారే?” దానికి బ్రతుత్తరముగాఘోష్ ఆలీషా యీక్రింది వృత్తాంతమును దెలిపెను.

ఒకని దగ్గర ననేక వత్సరములుగా తుష్పమన్ను పట్టిన రెండు పాత్రములున్నవి. వానిని శుభ్రపఱచుట కతఁడు నిశ్చయించుకొనెను. ఒకపాత్రను పాత్రలను శుభ్రపరచువృత్తి కలవానికిచ్చెను. దానిని వాఁడు నలుబది దినములలో బాగు చేసెదననిచెప్పెను. రెండవ దొకనాటిలో బాగుచేసెదనని చెప్పగా వానికిచ్చెను. అదేవృత్తి కలవాఁడా పాత్రను

శాస్త్రోక్తముగా బాగుచేయ ప్రారంభించెను. నలునది దినములు దానిని బాగుచేయ మొదలిడెను. దానిని చక్కగా శుభ్రపఱచుటయే గాక యుపయోగ్యముగాఁ జేసెను. రెండవ వాఁడొకదినములో పనిపూర్తిచేయనెంచి పాత్ర నొక పెద్ద కొలిమిలో నుంచెను. దీనివలన త్వరతో పని పూర్తియాయెను. కాని యా పాత్ర పలుచనై బలముతగ్గినిరుపయోగమాయెను. రెండు పాత్రలు బాగుపడినప్పటికిని దీర్ఘకాలము నిదానముగా శుభ్రపరుపఁబడిన దుపయోగములోనికి వచ్చినది. అందు చేతనే సద్గురువు జిజ్ఞాసువునకు మోక్షాధికారము క్షణమాత్రం లభ్యముగాఁజేయఁడు. క్రమముగా నామార్గములో నడిపి, భగవంతుని కార్యమునకు బలమై ప్రయోజనకరమగు పాత్రను గా నతనిని మార్చును.

ఈ సందర్భములో శ్రీమెహర్ బాబాగారు తనయనుచరులతో నొకమార్లిట్లు పలికిరి.

“సాక్షాత్కార మెనరికైన నొకక్షణములో లభ్యమగు నట్లు చేయవచ్చును. అది పొందినవారికి మాత్రము లాభించును. మిగిలినవారికుపకరింపదు. ఆత్మత్వము శిక్షణ, కష్టానుభవము గురువుగారి యానతిప్రకారము పొందినవాని కొకశక్తి ప్రసాదితమగును. దానివలనఁ దాఁబొందిన భగవత్ సాక్షాత్కార మితరులలో నాధ్యాత్మిక జాగృతికొరకై పని చేయుటకు వలసిన శక్తి యొనకూడును.*

* ఆధ్యాత్మికమగు పరిపూర్ణతకును, ద్వంద్వములకు సంబంధించిన ప్రగతికిని గల తారతమ్యమును తెలిసికొనుటకు శ్రీబాబాగారి Discourses మొదటివాల్యము చూడవలెను.

24 (208 వేదీ 17వ పంక్తి విజ్ఞానభూమికలోనుండి)

అనుభవము అవస్థ (హాల్; ముఖమ్)

సూఫీ అధ్యాత్మ జ్ఞానరీతిననుభవము, అవస్థలను గుఱించి సంగ్రహముగా నీక్రిందఁ దెలుపఁబడినది. కొందఱు సూఫీలీ రెంటికి నెన్నఁదగిన భేదములేదని నమ్ముదురు. ప్రత్యవస్థయు ప్రారంభములో ననుభవమనియు చివరకవస్థగా మారుననియు చెప్పుదురు. ఇది సూక్ష్మమనోగోళములతోఁగూడ నన్ని భూమి కలకును వర్తించును. కాని కొందఱి రెంటికిని భేదమును పాటించును.

బసాఁగి కాపురస్తుడగు శ్రీ అబ్దుల్లా హరిస్ ముహసిని అభిప్రాయ మిట్లున్నది.

అనుభవము దైనదత్తము. అది విద్యుల్లతనలె క్షణికము. అది సాధనవల్ల (ముజాహిదా) లభ్యమగును.

అవస్థయనునది పశ్చాత్తాప ఫలము. అది నిరంతరము భవము కూడ నున్నచో లభ్యమగును.

‘అవారి ఫుల్ మారిప్’ గ్రంథకర్త యిట్లు చెప్పుచున్నాఁడు.

అనుభవము పైలోకమునుండి సాధకుని హృదయముపై పుచ్చి పడెడి యొకరహస్య విషయమును లేక సంఘటనను నూచించును. ఇది సాధకుఁడు క్రిందినుండి యూర్ధ్వప్రతిని పూర్తిగాఁ జేరునఱకును వచ్చుచు బోవుచు నుండును.

అవస్థ యనునది యధ్యాత్మమార్గమున జిజ్ఞాసువుచేరెడి యొక మజిలీ. ముందునకు సాగిపోవువల కతఁ డక్కడకొంత కాలము నిలచియుండుచోటు.

అనుభవము సాధకుని స్వాధీనములో నుండదు. సాధకునే యది స్వాధీనములో నుంచుకొనును.

అవస్థ యాత్రికునికి లోబడియుండును.

అనుభవము దైవదత్తము.

అవస్థ సంపాదించుకొన్నది.

అనుభవము అవస్థతో సంబంధము లేకుండ నుండనేరదు.

అవస్థయు ననుభవముతో సంబంధము లేకుండ నుండనేరదు.

ఘోషారేయి లాహి అనుపేర తెలియఁబడెడి పేక్ మహమ్మదు యిబ్రహీమ్ తన 'యిర్వాదాత్' అను గ్రంథమున నిట్లు చెప్పుచున్నాఁడు.

అనుభవ మెడదెగక యున్నయెడల నవస్థయగును. అనుభవమును పొందినవాఁ డారంభకుఁడు. అది సాగినచో పరిపూర్ణత్వము సిద్ధించును.

శ్రీ మెహర్ బాబాగా రిట్లు వ్యాఖ్యానించుచున్నారు.

అనుభవమును మాట సాధారణార్థమున ననుభవము అంతర్గతమైనది. (అపరిమితానందము మితము అపరిమితము కూడ) ఈ యంతర్గతానుభవము మొదటి యాచుభూమికలలో

సన్మోన్యసంబంధము కలిగిన స్థితికిఁ జెందినది. ఈసందర్భములో సనుభవ మనఁగా ననంతానందమన్నమాట. అది యున్న స్థితికి సంబంధించి యుచ్ఛస్థితియందుండును. వేదాంతములో 'హల్' అనఁగా భావము. ముఖమ్ అనఁగా స్థానము. ఒక ప్రత్యేకభావములో (హల్) ఒక నియమితమైన భూమి కలో సాధకుఁడు నిలచియుండుట 'ముఖమ్' అందురు.

ఆటవభూమికలోనికిఁ బోవునటకు, 'హల్, ముఖమ్' కలసిపోవును భావము హల్ ముఖమ్ (స్థానము లేక అనన్త) కంటఁ బైస్థాయిలో నుండును.

ఈరెండు నేడవభూమికలో నుండవు.

భావమున్నచోట ద్విత్వముండును. ఏడవభూమికలో నున్నవాఁడు తనధర్మనిర్వహణము నిమిత్తము సాధారణచైతన్యమును బొంది యే భూమికయందైనను స్థానరమేష్వరచుకొనిన యెడల నాభూమిక యతనిస్థానమగును. అదియే యనన్త. అందుచే సద్గురువునకు స్థితి(ముఖమ్) తప్ప భావములేదు. సాధారణమానవులు సహజముగా భావోద్యేకము కలవారు సంగీతము వినునపుడు భావానుభవమున నానందింతురు. కాని దీనికి నాధ్యాత్మికమార్గములో నున్న జిజ్ఞాసు భావానుభవము నకును సంబంధములేదు.

25 (218 పేజీ 17వ పంక్తి సద్గురువులద్వారా తనదివ్యస్థితిని)

భగవంతుని సాక్షాత్కారము పొందిన మొదటి వ్యక్తిగత యవతారమగునా యను ప్రశ్నకు బాబాగారి సమాధానము తెలుపుచున్నారు,

“అఖండ చైతన్యమును మొదటపొందినవాడు భగవంతుడు, (భగవంతునిస్థితి IIB లో వ్యాఖ్యానముచూడుము). అనగా భగవంతుడు తన్నుతానెఱిగెను. వెనువెంటనే భగవంతుడు IIA, స్థితిలో సంతములేని చైతన్యహీనతలో నున్నాడు. (God state IIA. వ్యాఖ్యానము చూడవలెను.) భగవంతుని మిగిలిన అనస్థులు, భగవంతుని IIA, స్థితిలో నుండి యసంతమగు చైతన్యమును పొందుటకు జరుగు శాశ్వత సంకల్పము నుండి బయలుదేరుచున్నవి.

“ఈకార్యకలాపము ద్వారా మానవుడు భగవంతుడగుట మనము చూచుచున్నాము.”

“సద్గురువు దేవాంశము కలిగిన మానవుడు. పరిణామాంతః పరిణామ మార్గములను పట్టవలసినవాడు. కాని యనతారము భగవంతుడే మానవరూపము పొందినవాడు. అనగా పరిణామపథతులలో ప్రమేయము లేకుండగనే భగవంతుడు నేరుగా మానవత్వముపొందును.”

“అయిదుగురు సద్గురువులు (కుతుబ్ లు) అనతార్ భూమిపై నవతరించుటకు సహాయభూతులగుదురు. (రసూల్ కైస్తు, బుద్ధుడు) అందుచే సద్గురువులు ముందునచ్చిన తరువాతగానియనతారముభూమిపై నవతరించుట జరుగదు. అందుచే నాదిలో నయిదుగురు సద్గురువు లాత్మ సాక్షాత్కారము పొందిన తరువాత, మొదటి యనతారము భూమిపై నవతరించుట జరిగినది.”

“ఆదాము మొదలు 26 అవతారములు వచ్చెనా? లక్ష యిరువది నాలుగువేల మతప్రసక్తలు వచ్చిరా? యేసుక్రీస్తు తుదియవతారమా లేక ఒక్కజేయవతారమా? మహమ్మదు ఆఖరు ప్రసక్తయా? వీని శాశ్వతత్వమును సత్యము లేక యదార్థతనుగుఱించి ఘనమాలోచించినపు డప్రస్తుతములు నత్యల్పములుగాఁదోచును. అవతారములు పదియా? యిరువదియా? లేక పదిలక్షలా? యనువిషయమంత చర్చనీయాంశముకాదు. సత్యమేమన నవతారమెప్పుడు నొక్కటియే మార్పులేనిది. అయిదుగురు సద్గురువు లా యవతారము భూమిపై నవతరించునట్లు చేయుదురు. ఇదియుగము తరువాతయుగములో జరుగుచున్నది. లక్షలకొలది యుగములిట్లు దొరలిపోవుచునే యున్నవి. కాని యనంతమగుకాలముపై వీనిప్రభావ మిసుమంతైనను లేదు.”

26 (218వ పేజీ 22వ పంక్తి శివాత్మలఖండ శక్తిజ్ఞానా నందములు)

ఏడవ భూమికయందలి నేను భగవంతుడను. ‘అహమ్బ్రహ్మసి’*అను, మజూబ్ (బ్రహ్మభూతుఁడు) అజాడేముతలక్ (జీవన్ముక్త) కుతుబ్ (సద్గురువు) రసూల్ (అవతారము), విషయమును గుఱించిన వినరములను శ్రీమెహర్ బాబాగా రిట్లు తెలుపుచున్నారు.

*భౌతికశరీరమును వదిలిన తరువాత (మరణానంతరము) వీరందరను ననంత కాలముగో ‘అనానుష్ఠి’ లో నుండురు.

1. మజూబ్ (బ్రహ్మభూతుడు)
అసల్-హక్:- అనంతమగు నేన్మభగవంతుడను(అహంబ్రహ్మస్మి) అనుభావము.
2. అజాడేముతలక్ (జీవన్ముక్తుడు)
అసల్-హక్- అహంబ్రహ్మస్మి అనుభావము కలిగియు లేకయు నుండుట.
హమాబామన్ అస్త:- "సర్వము నాతోనున్నది."
3. కుతుబ్ (సద్గురువు)
అసల్-హక్:- (అహంబ్రహ్మస్మి) వెనువెంటనే హమామన్ అమ్:- అనగా సర్వమునేనే హమాదార్-మన్ అస్త:- సర్వము నాతోనేయున్నది. హమాఅజమన్ అస్త:- సర్వము నానుండియే.
4. సాహేబ్ యే జమాన్:- (అవతారము)
అసల్-హక్:- (అహంబ్రహ్మస్మి) వెనువెంటనే మన్-హమాఅమ్:- అనగా నేను సర్వమునై యున్నాను.
మన్-దార్ హమాఅమ్:- అనగా నేను సర్వమునందు నున్నాను.
హమాదార్-మన్ ఓ అజమన్ అస్త:- అనగా సర్వము నాతోనున్నది. నాదగ్గఱనుండి వచ్చుచున్నది.

27. [220 వ పేజీ ఫుట్ నోటు]

శ్రీ బాబాగారు తెలుపదలచిన దేమనగా “సద్గురువు మంచియారోగ్యముగా నున్నాడనికాని, అనారోగ్యముగా నున్నాడనికాని చెప్పినప్పు డీ విషయములను సామాన్యమాన వులు చూచుచు ననుభవమువలన దెలిసికొనుచున్నారు. సత్య మేమనగా సద్గురువు దృష్టిలో నారోగ్యరోగము లాయన యనంతాత్మనంటవు. ఈమాయ యంతయు మాయగానే యాయనకు స్మృతిలోనుండును. రోగము న రోగము రెండు మాయకు సంబంధించినవనియు శూన్యములోనుండి జనించిన వనియు నాయనకు దెలియును.”

“శూన్యమున కాయనపై ప్రభావమెట్లు కలుగును? పరిణామమునల్ల పునర్జన్మము, అంతఃపరిణామమునల్ల శూన్యతా జనితమైన సంస్కారములను జయించెను. అతడే సర్వమయుడను సంగతి సాక్షాత్కారముచేసికొనినాడు. సద్గురువు, సృష్టి ధర్మము పరిమితిలోనున్న నాధర్మ మతని నంటదు.”

“సద్గురువనగా మానవుడు భగవంతుని యంశము పొందెనన్నమాట. అనగా మానవుడు భగవంతుడైన తరువాత మానవుడుగా నుండజాలడు. మానవుడుగా జీవించ వలెనన్నచో, మానవునకు స్వభావసిద్ధములగు లక్షణము లన్నియు బ్రకటించుచు మానవునివలె కర్మములు చేయుచు గనబడవలెను.”

“పూర్ణత్వమును పొందిన సద్గురువుగా దనకు సమయోచితముగుపాత్ర నన్ని యంతరములలో భూమికలలో, నతడు

ప్రకర్షింపవలెను. అందుచే స్థూలప్రపంచములో నుండెడు సాధారణ మానవులలో నొకనినలె గన్పట్టును. సూక్ష్మ భూమికలో నుండువారికా భూమికకు సంబంధించినవాడుగాఁ గనఁబడును. మనోభూమికలో నుండువారి కట్లే మనోభూమికలో నుండునట్లు కనఁబడును.”

“సద్గురు వొకేపర్యాయ మత్యున్నత నీచశ్రేణులలో నుండఁగలఁడు. ఒకవైపున యదార్థమగు ననంతసత్యములో నిలిచియుండును. మరియొకవైపున మాయకథికారిగానుండును. సద్గురువు హెచ్చుతగ్గులు లేక యుచ్చసీచములను దనస్వాధీనములో నుంచుకొనును. వివిధములగు సంతర్కతావస్థలలో నీ సూర్యంతములనుండు ద్వంద్వవిషయములను సమన్వయము చేయవలెనన్నచో సద్గురు వన్నియంతరములలో నొకేమార్గప్రమత్తుడై యుండవలెను.”

“అవతారవిషయ కథవేఱు. ప్రధానమగు న్యత్యాసము, సద్గురువనఁగా మానవుఁడు భగవదంశమును పొందుట; అవతారమనఁగా భగవంతుఁడు మానవుని స్థితిలోనికివచ్చుట. అవతారమును పదము సర్థమును పూర్తిగా గ్రహించుట కష్టము. అవతారమనఁగా భగవంతుఁడని, భగవంతుఁడు మానవరూపము దాల్చినాఁడని మానవజాతి చెప్పట సులభమే. అంతమాత్రముచే నవతారమనుమాట కర్థము పూర్తికాలేదు.”

“అవతారము భగవంతుఁడనుట ఎక్కువ సమజసము. మానవలోకమునకు భగవంతుఁడు మానవుఁడగును. అట్లే

సృష్టిలోని ఖగోళాదిలోకమునకు ఖగోళాదియగును. పిపీలికాఁ జంతుజాలమునకు నాయూ రూపములు గల జంతునగును. రజకకణసమూహములో రజకకణమగును. సృష్టిలోఁ బ్రకృత్యుత్పత్తి విషయములోఁగూడనంతే”.

“అయిదుగురు సద్గురువులు భగవంతుని దివ్యాంశను మాయలోఁ బ్రవేశపెట్టినప్పు డీ దివ్యత్వమే మాయ నంత నాన రించి వివిధములగు రూపములలో దానుగాఁ బ్రత్యక్షమగు చున్నది. స్థూలసూక్ష్మ మనోరూపముల అవతారకాఠముల నీభగవంతుఁడు మానవులలో మానవుఁడుగా జంతువులలో జంతువుగాను జరించును. స్థూలప్రపంచములో నుండు సాధారణమానవుఁ డిది గ్రహింపలేక భగవంతుఁడే మనుష్యుఁడైనాడని చెప్పను. ఈ యభిప్రాయముతోఁ దృప్తిపడియూరకుండును.”

“మానవుఁ డెట్లర్థముచేసికొన్న నవతార మవతరించును; (becomes) (భవతి అస్తి యనుభావవికృతి గలది) సద్గురువు క్రియాప్రధానుఁడగును.”

“అవతారానారోగ్యము కర్మఫలప్రాప్తమైనదికాదు. భగవంతుఁ డవతారమైనప్పుడు మానవరూపమును దాల్చుటచే నారూపము లేక శరీరమునకు సంక్రమించు నైసర్గిక లక్షణముల మంచిచెడ్డల ననుభవింపకతప్పదు. అవతారములో భగవంతుఁడు మానవుఁడైనాడు. మానవుఁడే సాధారణ మానవునినలె నవతార మనారోగ్యమునకు గుఱియైన ననంత.

మగు సచ్చిదానందములు గూడ నతని స్వాధీనములో నున్న ననుసంగతి మఱునరాదు.”

“వ్యక్తుల కర్మపరిపాకఫలముల నవతారము తనపైవేసి కొనఁడు. ఆయన దివ్యవిభూతి (God hood) సర్వవ్యాపకమైన పనిచేయుచుండును.

28. [221వ పేజీకి 3వ పంక్తి నీ భూమిపై]

ఆధ్యాత్మచార్యాధిపత్యపరంపరగుఱించి శ్రీ మెహర్ బాబాగారిట్లు చెప్పచున్నారు. “ఒక్కొక్క కాలచక్రపరిభ్రమణములో ఏడువందలు మొదలు పదునాలుగువందల నత్సరముల నఱకుండును. అందు పదకొండంతరము లొక్కొక్కటి అరు నదియైదు మొదలు నూటయిరునదియైదునత్సరములనఱకుండును. ఈప్రతికాలచక్రము మొదలు చివరనఱకును మొత్తముమీద 56 సద్గురువులుందురు. అనఁగా నొక్కొక్క యంతరములో* 5 గురు సద్గురువులుమాత్రమే యుండురన్నమాట. ఈచక్రములో 11వ యంతరమును తుదిదానిలో నవతారము (సాహెబ్-ఎ-జమన్) కూడ నుండును. ప్రతిచక్రములోను 56 సద్గురువులనవతారముగాక 56 ‘మజూబ్-యే-కమి’లుబ్రహ్మభూతులుకూడ కలరు. ఈబ్రహ్మభూతులు భగవంతుని సృష్టిచీలీకార్యములో నిద్రలో మునిగియుండు భాగస్వాములు.

* వేదాంతములో ఒక కాలచక్రమును యుగమందురు.

సద్గురువులు

బ్రహ్మభూతులు

Perfect

Perfect

Masters

Ones

1. మొదటి

మహాయుగము 5

7 (ఇందు సాక్షాత్కారము
పొందిన వెంటనే శరీరమును ద్రవ్యజించు
వారు నలుగురు)

{ 2	..	5	3
{ 3	..	5	7
{ 4	..	5	3
{ 5	..	5	7
{ 6	..	5	3
{ 7	..	5	7
{ 8	..	5	3
{ 9	..	5	7
{ 10	..	5	3
{ 11	..	5	6

అవతారము 1

(ఇందు ముగ్గురు సాక్షాత్కారానంతరము శరీరమును వదలుదురు)

ఈ సూచిక నర్థము చేసికొనుట కీ క్రిందివిషయములు జ్ఞాపకముగాచుకోవలెను.

(1) ఒకకాలచక్రము 700 మొదలు 1400 సంవత్సరములనరకునుండును. ఇందు 11 అంతరములుండును. ప్రత్యంతరములో నొక్కొక్కటి 65 మొదలు 125 సంవత్సరములుండును. ఈకాలపరిమితి కాలచక్రపరిమితివలెనే భౌతికాధ్యాత్మికసంబంధమైన సర్వస్వప్రేనిగురించిన విషయముల యాధారమునఁ బ్రవర్తించును.

(2) ప్రత్యంతరములో సీపరంపర 7000 మందియాధ్యాత్మికోన్నతకలిగిన జీవులను గలిగియుండును. ఉచ్చస్థితిలోనున్నవారు మొదటిభూమిక మొదలాఱవదానియంతమునఁజకునుండురు. ఇందు సద్గురువులు బ్రహ్మీభూతులుండురు. ప్రత్యంతరములోను 1 మొదలు 10 మందివఱకు 5 గురు సద్గురువులుండురు. అందొకరు 'కుతుబ్-యే-యిర్-షాద్.'

(3) పదునొకండవదియుఁ దుదియునగు సంతరమున నయిదుగురు సద్గురువులలో 'కుతుబ్-యే-యిర్-షాద్' ఉండఁడు; అవతారముండును. ఆయన మానవరూపమున నవతరించును. ప్రత్యంతరములో 5 గురు సద్గురువులసంఖ్య యట్లే నిలచియుండును.

(4) బ్రహ్మీభూతు (మజూబ్-లు) లీ యంతరములలో మారుచుండురు. 7 గురు మొదటియంతరములో, 3 గురు రెండవయంతరములోనుండురు. తిరిగి 7-గురు మూడవఅంతరములోనుండురు.

రములోనుండురు. 11న యంతరములో గురు బ్రహ్మభూతులుండురు.

1,3,5,7,9,11 అంతరములలో ముగ్గురు బ్రహ్మభూతులు కంటే నెక్కువున్నచోట అదనముగానున్న వారు భగవత్సత్తా త్కారము పొందుటతోడనే శరీరమును ద్యజించెదరు. 11న తుదియంతరములో గురు బ్రహ్మభూతులున్నచోట ముగ్గురు దేహత్సాగముచేసెదరు.

అనగా నేయంతరములో నైనను శిగ్గురు బ్రహ్మభూతులుమాత్రము శరీరధారణముచేసెదరు. కార్యనిర్వహణము చేయు నధికారబృందములో* ఒక్కొక్క అంతరములో శిగ్గురు మాత్రమేయుండురు.

అధికారవర్గములోని 7000 మంది వివిధములగు నాధ్యాత్మికభూమికలలో నీక్రిందివిధముగా నుండురని శ్రీబాబాగారు తెలుపుచున్నారు.

*Functioning Hierarchy సర్వకాలములయందు, కాలచక్రములయందు, యుగములయందు, భూమిపై మానవరూపములో భగవత్సత్తా త్కారముపొందిన శివాత్మలు 56 ఉండురు. ఇందెనమండుగురు మార్చిమీ అమలులోనున్న యాచార్య గురువర్గములో ముఖ్యముగా కాకనీక్రమములో నిచుగ్గులై యుండురు. వారివారి యాధ్యాత్మికోన్నతనిబట్టి వివిధచైతన్య భూమికలలోను వేరువేరు నియమితధర్మములను నెరవేర్చుడి యీయాచార్య వర్గములో 7 వేలమంది వ్యక్తులుకలరు.

వైతెక్కలప్రకారము 56 లోను మిగిలిన సాక్షాత్కారము పొందిన 48 మంది వైనతెలుపబడిన 7 వేలమందిలో జేరలేదు. ఈ 48 మంది మిగిలిన 8 మందివలెనే 'అహమస్మి' అనుపవిత్రస్థితి ననుభవించు చున్నప్పటికిని

మొదటి భూమికలోను; 1-2; 2-3; 3-4; 4-5; 5-6 మధ్యముల

6, 7 మధ్యమున	5600
2 భూమికలో	666
3 ,,	558
4 ,,	56
5 ,,	56
6 ,,	56
7 భూమికలో (శరీరధారులైన)	
బ్రహ్మీభూతులు	3
సద్గురువులు	5

7000

11 అంతరములోని అవతారము 1

తో సహా

 7001

ప్రజలుమాత్రము వారిమహత్వమును గుర్తింపలేరు. నియమితకార్యకలాపములలో నిగ్గులైయున్న పెద్దలవలెనను తనదేహములను జాలించినచో వాలోలును దొలగించుట కీ 48 మంది యెప్పుడును సంసిద్ధులైయుందురు.

మైనదహరింపబడిన సాక్షాత్కారముపొందిన యెనమండుగురిలో 5 5 గురు సద్గురువులు. వీరిని ప్రజలుబహుశముగా గుర్తించి గౌరవించెదరు. వీరు మానవకోటికంతకు నాధ్యాత్మికమైన సేవచేయుధర్మమును కలిగిన వారైయున్నారు. మిగిలిన ముగ్గురును మజూర్లు (బ్రహ్మీభూతులు) భగవత్సాక్షాత్కారము పొంది మానవరూపములో నున్నప్పటికిని, మానవకోటికి సంబంధించిన ఆధ్యాత్మికధర్మము నెరవేర్చవలసిన పనికలిగియుండరు. కాని వారితో సంస్కృతము కలిగినవారందరకును వారాధ్యాత్మిక సంబంధముగ మేలుచేయుచుందురు.

29 (228వ పేజీ 9వ పంక్తి అద్వైతసిద్ధాంతమును గూడ)

తాహిద్ “ఏకమేవా ద్వితీయం బ్రహ్మ”

భగవంతుఁడొక్కఁడే యను సిద్ధాంతము నిర్వివాదమైనది. ఎరిగిన యన్నిమతముల కదిప్రధాన ప్రాతిపదికము. వేదాంతములోను సూఫీమతములోను నాధ్యాత్మికసాధనమునకుఁ బరమలక్ష్యము. ప్రజాసమూహ మిసూత్రమునువిశ్వాసముతో నంగీకరించెదరు. కాని దాని ననుభవరూపమైన పరిశీలనచేయు సదవకాశము కొద్దిమందికే కలదు. అనిసులభముగా గనఁబడును. ఉపన్యాసవేదికపై నీసూత్రముపై వ్యాఖ్యానములు చేయవచ్చును. కాని యనుభవైకవేద్యమైన దాని యదార్థతను గ్రహించుట చాలకష్టతరమైనపని.

తర్కాతీతమగు దృష్టినాలోచించితిమేని భగవంతుఁడద్వితీయుఁడు, కేవలుఁడు. వేదాంతములలో దీని నద్వైతమందురు.

అనఁగా రిగ్గురు సగ్గురువులు మానవకోటియంతటికి నాధ్యాత్మికసంబంధమగు సేవచేయుచుండును. మిగిలిన ముగ్గురు సజ్జాతులు వలన వారిని సమీపించువారు ఆధ్యాత్మికప్రయోజనములను పొందుచుందురు. సాక్షాత్కారముపొంది కేషించిన 48 మంది పెద్దలు, లోకము దృష్టిలో లేకుండ దూరముగానుందురు. ఎనఁచుండుగురు నాయకశ్రేష్టులలోనెవరైన బేసమును త్యాగముచేసినప్పుడీ పెద్దలస్థానమునఁ బ్రవేశించుటకు సిద్ధముగానుందురు.

—మెహర్ బాబా—

ఇది క్లిష్టమైన విషయము. అంధు జేనుగురూపమును దెలిసికొన యత్నించినట్లుండును. వ్యక్తిగతముగాఁ బ్రయత్నించుట మంచిదేగాని ఏనుఁగు సమగ్రరూప మంధుల కర్థమగుట కష్టముకదా? ప్రసిద్ధులగు సూఫీలు భగవంతుని యేకత్వమును *గురించి తెలిసినవిషయము లీక్రింద పొందుపరుపఁబడినవి.

*సూఫీలు వ్రాసిన మాటలలో పైకిఁగనఁబడి యన్యోన్యవిరుద్ధములనుభవములొనికి వచ్చిన సత్యసదార్థము నాయాసంపర్కములను బురస్కరించుకొని తగినమాటలలోఁ జెప్పుటకు సాధ్యముకాక పోవుటవల్ల సంభవించినవి. నిజముగ ననుభవముకలిగి సాక్షాత్కారముపొందినవారి మాటలలో సత్యమంతమాత్రమున మరుగుపడదు. ఇదివరకు గ్రంథములో వివేచింపఁబడిన కొన్నిటివల్ల తేటతెల్లము కాఁగలవు. ఉదాహరణము.

279 పేజీ. సత్యాన్వేషణము వ్యక్తిగతముగా జరుగును. వివరణముల విషయములొనది ఆవ్యక్తి యాధ్యాత్మికాభినివేశము, శరీరలక్షణము పరిసర ప్రభావమును బట్టియుండును.

287 పేజీ. అనేకులు భిన్నభిన్నములగు ననుభవములను పొందుచుండవచ్చును. కానియాధ్యాత్మిక మార్గ మొకటియే.

304 పేజీ. సాక్షాత్కారమునకు సంబంధించిన వివిధములగు ననుభవములు పొందుచున్న నిమిషమిన్నియు నొకేపర్యాయము అనుభవములొనికి వచ్చుట జరుగును.

335 పేజీ. ఒకప్పుడు వివరణము లెక్కువైనకొలది కలతయెక్కువగును. అవి తక్కువైనప్పుడు విషయము సరిగా నవగాహనముకాదు. అనేక సంపర్కములను దృక్కోణములను దెలుపు నిమిత్తము వివిధములగు పర్యాయ

సంస్కారములు మాసిపోయి, జ్ఞానోదయమై భగవంతుని సహజ స్వచ్ఛందత యావిష్కారమైనప్పుడాయన యద్వితీయ ప్రతిభగోచరించును. (బాగ్దాద్ వాసి జునైడ్)

తౌహిద్ (భగవంతుని యద్వితీయత) భగవంతుని గురించిన జ్ఞానము, దీనివలన లౌకికపారమార్థిక సత్యముల వివేకించి తెలిసికొనుటకు వీలగును. వాఙ్మనసాతీతానుభవమున నీ వివేక మిమిడియుండును. (జునైడ్)

ప్రేమికుఁడు ప్రేమించిన దానిలో లీనమైపోవుటయద్వితీయత యందుము (జహంగీర్ సమ్నాని)

తౌహిద్ రెండువిధములు. ఒకటి యవస్థ, రెండవదిదాని వర్ణన. ఈవర్ణనాసంబంధమైన భాగము, మతప్రవక్తలు లోక సంక్రమోహము చేయవలసినపనికి సంబంధించినది. ఈయవస్థ యపారమగు సముద్రమువంటిది. వర్ణనకు సంబంధించిన భాగముదృష్టి, వినుట, గుర్తించుట, మాట్లాడుటతోఁగూడినది. ఇవి యదార్థములని నిర్ధారణముకానలెను. బహిర్గతమగు లక్షణములతో వీనిసత్యమును స్థిరపరచుట తిరిగి ద్వంద్వమునకు దారి తీయును. తౌహిద్ లో ద్వంద్వచ్ఛాయకూడ లేదు. మానవుని

పదములుపయోగింపవలసియుండును. అనుభవము లేనప్పుడొక విషయమును గురించిన విశేషికరణమే విఘాతముగాఁ దోచును. కానియన్యోన్య సంబంధముగల అనుభవములవల్లను చివరకాత్మ సాక్షాత్కారమువల్ల నీయన్యోన్య విఘాతములుగాఁదోచు మాటలొకదానితో నొకటిపొందికయు సంబంధమును గలవిగాఁగనలడును.

లోనున్న విశ్వాసమిద్వంద్వ మార్గములో నడచిపోవును. ఈ యవస్థను తప్పించుకొనుటకు వీలులేదు.

తౌహిద్ వర్ణింపఁబడినప్పుడు దీపముతోఁబోల్పనగును. అది స్వతస్సిద్ధమైనదిగా సూర్యునితోఁబోల్పవచ్చును. సూర్యుని ముందరదివ్వె శూన్యములో గనఁబడదు. వర్ణింపఁబడునది, మార్పునకు గురియగును. స్వస్థితిమార్పులేనిది శాశ్వతమైనది. మాటలు హృదయముచేఁబరిశీలింపఁబడును. ఆధ్యాత్మిక మార్గములో హృదయప్రధానమగు స్థితి చేరునరికి మాట్లాడుశక్తి (నాలుక) స్తంభించిపోవును. తరువాత హృదయముమీదనాత్మ తనయధికారమును స్థిరపరచుకొనును. ఈస్థితిలో సాధకుఁడు భగవంతునితో మాట్లాడును.

ఈ సంభాషణ మూలతత్వమును గూర్చికాదు; లక్షణమునుగురించి మాత్రమే. లక్షణము మారునుగాని మూలతత్వము మారదు. సూర్యునివేడివల్ల నీరువేడెక్కి తన లక్షణమును మార్చుకొనును. కాని నీరుమాత్రము మారదు. తౌహిద్ అనఁగా భగవంతుని యేకత్వమును స్థిరపఱచుటకుఁ జేయుయత్నమునల్ల మూలతత్వమగు నద్వితీయత్వ స్వచ్ఛతకుఁ గలంకముకలుగవచ్చును. నిరామయమగు నేకత్వమునకు తౌహిద్ యేకేశ్వరవాదికొక తెరగానుండును. దానిని పొందనలెనని చేయుప్రయత్నమునల్ల నదిబలహీనమగుచున్నది. “తౌహిద్ను గురించి వ్రాయువానిని ముల్ హిద్ అందురు. (హేతువాది) దానినిగురించి వ్రేలెత్తిచూపువాఁడు ద్వైతవాది

దానిని హేతువాదముచే నిర్ధారణచేయువాడు (తర్కాంశముగా) విగ్రహారాధకుడు. (ఊహించువాడు).

దానినిగురించి నూట్లాడువాడు నైతండికునివంటివాడు. దానిని గురించి మాసము సహించువాడు అజ్ఞాని. తాను సాక్షాత్కరించుకొంటిసనుకొనువాడు ఆత్మవంచకుడు. తనకు సమీపములోనున్నదని తలచువాడు దూరముగనున్నవాడు. బుద్ధిబలముచే నెంచి దానినిగురించి యూహించువాడితరులను సమ్మింపబోవును. యత్నము లేకుండఁ దెలిసికొనినవాని కది దక్కదు.

—అబుబకర్ మిల్లి.

“నిరాలంబతతో తౌహిద్నుపోల్చుట దానికి గుణము నాపాదించుటయగును. దానికిగుణమున్నదనిచెప్పటవల్ల దానిని పరిమితముచేయుటయగును. ఈ రెండు సతివాదములకు సమానముగనుండు మధ్యమార్గము సరియైనది; వాంఛనీయమైనది.

—ముహీఅల్ దీన్ యిబన్ అరబి.

తౌహిద్ అనునది తౌహిద్నుగూర్చినస్మృతి లేకుండుట. సామాన్యచైతన్యస్థితికిఁ దిరిగి వచ్చువారికి భౌతికభూమికలోఁ గొంతపని యుండవలెను. అందుచే నెప్పటికి జీవితమునఁ దీర్చలేనిఋణము నిచ్చిన ఋణదాత వంటిది తౌహిద్”

—కుమన్ తుల్ కుబ్రా.

భగవంతుని యద్వితీయస్థితియగు తౌహిద్ను తెలుపుటకు భాషలేదు. ఆ సరమౌత్తమస్థితిలోఁ దెలుపువాఁడు తెలిసికొనువాఁడు లేఁడు. సూఫీలు “తౌహిద్” ను ఐదు ముఖ్యపద్ధతులలో విభజించిరి. అవి మానవుని యాధ్యాత్మికవికాసముతో సంబంధించియుండును.

1. తౌహిద్-యి-అక్వాలి= మాటలో భగవంతుని ఏకత్వము.
2. తౌహిద్-యి-ఆఫాఆలి= కార్యములో భగవంతుని ఏకత్వము.
3. తౌహిద్-యి-అహ్వాలి= భావములో భగవంతుని ఏకత్వము.
4. తౌహిద్-యి-సిపాటి= లక్షణములో భగవంతుని ఏకత్వము.
5. తౌహిద్-యి-జాతి= మూలతత్వములో భగవంతుని ఏకత్వము.

(1) తౌహిద్-యి-అక్వాలి, అవతారమునగాని ప్రవక్తయందుగాని విశ్వాసమున్న బహుజను లీతరగతివారు. ఆయన సందేశములో సమ్మతమున్నవారు వీరు. ఈస్థితిలో భగవంతునియందు నాయన ఏకత్వమున సంగీకారమును నోటిమాటతోఁ దెలిసి ప్రవక్త చెప్పినవిధులను నెరవేర్చువా రధ్యాత్మమార్గ

ములో ముందుకు పోవుదుమని నమ్ముచును. దీనిని తౌహిద్—
యి-షరియత్ అందురు.

(2) తౌహిద్—యి-అఫాలి అనువా రధ్యాత్మమార్గమునః
బ్రవేశము కనుగొనినవారు, సూక్ష్మగోళముతో సంబంధము
కలిగినట్టివారు, భగవంతుని ఏకత్వమునుగూర్చి నమ్మువారు,
దేవతలసమూహములోఁజేరుదురు. ఇందు మంచిచెడ్డల రెండి
నెనుకను భగవంతుని లీల యున్నదను నాధ్యాత్మికవిశ్వాసము
కలుగును.

“మహాత్మానస్తుమాం పార్థదైవీం ప్రకటిమాశ్రితాః

భజన్త్యనన్యమనసోఽజ్ఞాత్వాభూతాదిమన్యయమ్”

(భగవద్గీత, 7-13)

3. తౌహిద్—యి-అహ్మాలి అను స్థితి మనోగోళమున
నయిదవభూమికయందు బురోగమనస్థితిలో నున్న యాత్మలకు
లభ్యమగును. ఈ స్థితిలో నాత్మ భగవంతుని శక్తితో స్పందిం
చుచు స్మృతిపూర్వకముగనో లేక స్మృతి లేకయో స్థూల
సూక్ష్మగోళముల యాత్మల కెక్కున సాయముచేయు చుండును.

(4) తౌహిద్—యి-సిసాటి, మనోగోళములో నాజీవ
భూమికాసంబంధమైనది. స్థూలభూమికకు సంబంధించిన జడ
త్వము, సూక్ష్మభూమికకుసంబంధించిన సూక్ష్మలక్షణము నింక
నాత్మ నంటియున్నయెడల నవి యిక్కడ పూర్తిగా నశించిపో

వును సూక్ష్మనిమిషమునందు సక్షతములు కళనుపోగొట్టుకొనినట్లు. 3, 4 తోహెడ్లు ఒకే మనోగోళము నందలివి. 2, 3, 4 లు మొత్తముమీద తోహెడ్ -యి-తారికట్ అనిపిలువబడుచున్నది.

(5) తోహెడ్ -యి-జాతి, వాస్తవమగు హాకీకట్ యొక్క విదన గోళములోని భగవత్సాక్షాత్కారము. ఇది హాకీకట్ యొక్క మారిపట్. అనగా హాల్ట్ - యే - మహమ్మదీ (లహట్ స్థితిలోనిది) హాహుట్ స్థితిలోని హాకీకట్ - యే - మహమ్మదీ దికి చెందినది. ఇది ముఖ్యసత్యమునకు సంబంధించినది.

సాక్షాత్కారములో స్వతస్సిద్ధముగానున్న వివిధలక్షణములలో పరిపూర్ణతకలిగినది భగవంతునియందు మానవునకుఁ గల దాసానుదాసలక్షణమని సూఫీ లేక గ్రీవాభిప్రాయముకలిగియున్నారు. మానవుఁడు మానవుఁడేయని, భగవంతుఁడు భగవంతుఁడేయని, మనుష్యుఁడు భగవంతుఁడుకాలేడని, భగవంతుఁడు మానవస్థితిలోనికి రాలేడని మతాధిపత్యము నహించు మతపీఠములు తప్పుడర్థమును చెప్పి వానిని తగు కార్యాచరణలో పెట్టలేదు. ఇందుగల నిజమేమిటనగా భగవంతుని సాక్షాత్కారముపొందినతరువాత నీ సేవ్యసేవకసంబంధప్రభావము వల్ల సాలిక్ పరమహంసల మూఁడవప్రయాణమును దెలుపును. అనగా భగవంతుని చైతన్యము సర్వదాయుండును.

పై నుదహరించిన భగవంతుని యద్వితీయస్థితి వివిధలక్షణము లీ క్రిందసూచికలోఁ దెలుపబడినవి.

అవస్థలు	లక్షణములు	గోళములు
తౌహిది - యిగూతీ	(1) అసిక్-ఓ-మహుక్ (ప్రేమి కుండు ప్రేమింపబడినవాడు నొకటి) (2) అసిక్ (ప్రేమికుండు) మరియు మహుక్ (ప్రేమింపబడి నవాడు) ఏకకాలపండు	(1) అలమ్-యే-లహుత్ (2) అలమ్-యే-హహుత్ (అయిదవ గోళము)
తౌహిద్ యి-సిఫాతీ	అసిక్-(ప్రేమికుండు)	అలమ్-యే జబ్రూబ్ (మూడవ గోళము.)
తౌహిద్ యి-అహవానీ	అరిష్-(ఘానీ)	
తౌహిద్ యి-అఫానీ	వసిష్-(క్రీంచువాడు)	అలమ్-యే-సులకుబ్ (రెండవ గోళము)
తౌహిద్ యి-అక్వానీ	వకీష్-(స్థూలచైతన్యము)	అలమ్-యే-ననూబ్. (మొదటిగోళము)

పుజుదియా - మరియు ఘహుదియా

భిన్నులగు నేకేశ్వరవాదులలో (అహ్లే - తౌహిద్)
ప్రధానములును వివాదగ్రస్తములునగు రెండుపక్షములుకలవు.

అందు ఒకటి వ్రజుడియూ రెండవది షుహుడియూ. వ్రజుడియూ పక్షమునకు ముహిఅల్-దీన్-యిబన్ అరాబి బలమగు ప్రబోధకుడు. ఈయన యద్వైతవాదమును బలపఱచును. వేదాంతములో శ్రీ శంకరాచార్యులు, వీరు బలపఱచిన యద్వైతవాద మిదియే. 'ఘజుక్-యి-యిలాహీ' చెప్పినదేమనగా ముబన్ అరాబి భగవంతుని యస్తిత్వము యేకత్వముకంటె కఠినముగాదని చెప్పను. తనంతటతానే యావిర్భవించును. ఎరు పరిమితరూపములో ముచుగా రూపొందినను మూల సస్తువాక్కంటె (దీనినే వివర్తమందుము) అంతఃపరిణామము పూర్ణత్వముచెంది సాక్షాత్కారము కలిగినప్పుడు పరిమితమగు రూపమంతరించి యద్వితీయుడగు సరమాత్మ మిగులును. ఇదే యహమేవాహమ్యునియు, అయమాత్మాబ్రహ్మయనియు గును.

షుహుడియూవాదమునకు ప్రధానులగు షేక్ షహబ్-ఉద్-దీన్ సుహ్రావర్ది, ఈవేదాంతమును వహవత్-అల్-షుహుద్ అని చెప్పిరి. ఇదే వేదాంతములో విశిష్టాద్వైతమని చెప్పుదురు. ఇందు సాక్షాత్కారములో, బాందా (పరిమితమగునది) 'కానా హుహు' లేక భగవంతునిరూపమును పొందును. కాని వానిలో లీనమైపోదు. ఇందుకుదాహరణముగా క్రిందివిషయములు తెలుపఁబడినవి. కొలిమిలోనున్న యినుప మిక్క. అది నిప్పువలె నెఱ్ఱబడును కాని నిప్పుకాఁజాలదు. త్యమగు నినుమునకు నిప్పునకు మధ్యమున వ్యత్యాసముకలదు. ఇనుము, అగ్ని రెండు వేరువస్తువు లనిషుహుడియూ తెలుపును.

ఇనుము తాత్కాలికముగా సగ్నియగును కాని రెండును వేరు వేరు వస్తువులే.

మిర్జాజాన్ బనాన్ యిట్లు చెప్పుచున్నారు. ఆవిర్భవించిన భగవల్లక్షణమునకును, రూపరహితమైన భగవల్లక్షణమునకును సంబంధము సముద్రము అందుబయలుదేరు తరంగములకు, నీటిబుడగలకు మధ్యమునగల సంబంధమునంటిదే. ఈభిన్నత్వములనల్ల సవిభక్తలక్షణముగల సత్త్వమున మార్పు కలుగదు. ఇది సహచత్-అల్-వుజుద్ (యేకీకరణత్వము) అందురు. దీనికి భిన్నముగా భగవంతునికిని సృష్టికిని గల సంబంధమును నిర్ణయించుటలో, నస్తువు దాని నీడ లేక సూర్యుడు, వానికిరణములువలె నున్న దానిని విశిష్టాద్వైతమందురు. (సహచత్-అల్-షుహుద్) ముహి-అల్-దిన్-ఇబన్ అరాబియొక్క సహచత్-అల్-వుజుద్, చైతన్యముతో గూడిన యిష్టాద్వైతశిఖరమునుండి (అహచియత్) బయలుదేరుచున్నది. ఈస్థితికి సంబంధించిన యాధ్యాత్మికవిషయమును భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి (హమాఅస్ట్) అని చెప్పవలెను.

షేక్ సహబుద్దీన్ సుహానర్దియొక్క సహచత్ అల్-షుహుద్ లేక ముజద్దీద్ అను నామాంతరముకలది యీ యిష్టాద్వైతమునుండి (హకీకత్) యే బయలుదేరినది. కాని ఆధ్యాత్మికముగా 'హమాఅజ్ అస్ట్' అందురు. అసంగ (సద్వమాయా) నుండియే వచ్చినది)

ఈరెండు సూత్రములు వానినుండి బయలుదేరిన వాడ ప్రతివాదములు తపనాత నితీనల గురుసరంపరతో బయలుదేరినవి. అరబ్బుదేశ ప్రవక్త జీవితకాలములో నిదిప్రట్టలేదు. ప్రజాదియాల సూత్రము లనదగువాదమనుభవమీదను హేతువాదము మీద నాధారపడియున్నది. ఘహునియాలనుభవముపైనను, సామాన్యలక్ష్యమగు కొరాన్ సంబంధమగు విషయములపైన నాధారపడుదురు.

ఇబన్ అరాబి మానవాతీతమగు సుత్కృష్టతను గాని మాంతరవ్యాప్తినిగాని యంగీకరింపడు. ఇందద్వైతమిమిడియున్నది. భగవంతుఁ డొక్కజేయనియు, సున్నవాడొక్కజేయని యతను తెలుపును. ఉన్నట్లుకనపడు మిగిలిననన్నియు భగవంతునియంశలే(తబల్లియత్) కనుక గుణములతో భగవంతుఁ డేకత్వము కలిగియున్నాడు. దివ్యనామములన్నియు నా ఒక్కనికే చెందును. అతడే అల్లా లేక భగవంతుఁడు. ప్రజాదియూ తెగకు చెందిన సాధువులు భగవంతుని యద్వితీయత్వములో విశ్వాసముకలవారు. మొదటనచ్చిన యా విర్భావము భగవంతుని యంశగా నెంచినప్పుడు, తరువాత నుద్భవించిన మనస్సూక్ష్మమూలలోకములు నీడల లేక ఛాయల నంటివి. యదార్థమూలముపై పైగానుద్భవించిన శూన్యములుగా నెంచవలెను. ఈనీడ యనంతుడును శాశ్వతుఁడునగు భగవంతునిపై నాధారపడియుండును.

పుజుదియూ లీ నీడలనుగూడ (మనస్సున్నప్పుడల్లా లోకములను) వేరే స్వతంత్రమగు నాలంబనములేని భగవంతునిగానే యెంచెదను.

మహుదియూలు, భగవంతునకు రెండు బ్రహ్మనాంశములున్నవని నమ్మెదను. ఒకటి యదార్థత, రెండవది తద్విరుద్ధమైనది. ఒకటి భగవంతుఁడు. రెండవది బంధా. బంధాకు మూలము పూర్ణానుస్వారము (అడమ్). ఈశ్వర్యము పూర్ణాధారసంబంధమైనది. వాస్తవమగు యదార్థముకాదు. ఈ శ్వర్యము యదార్థసత్తువుగాఁ బరిగణింపబడినచో ద్వంద్వమునకు తోచినతీయము రెండు శ్వర్యములుండును. శ్వర్యములెన్నికలిసినను ఫలము శ్వర్యమేయగును. అందుచే భగవంతుని తెలుపు జ్ఞానమున నీశ్వర్యము (నున్న) ఒకసాంకేతికము. మూలతత్వమును భగవంతుఁడొక్కఁడు. అపరిపూర్ణత శ్వర్యము నందయుండును. అందుచే జెడ్డయనునది యీ శ్వర్యమేకుం జేరియుండును. ఈ నహదత్-అల్-మహుల్ అను విశిష్టాద్వైతవాదమును ముబిన్సిద్ ధ్రినపఱచెను. ఇది అల్-యిస్సాన్-అల్-కమిల్ అనుదానికి గర్తయగు అబిద్-అల్-కరిమ్ ఆల్-జిల్లి దీని మొదట స్థాపించెను.

పుజుదియూ వేదాంశముత్తమశ్రేణికిఁ జెందినది. ఇందొకరి సదుపాయముతో గాని రాజీవద్ధితోఁగాని సంబంధములేదు. శ్రీ మెహర్ బాబాగారు తెలిపెడి యాధ్యాత్మవిధానములోఁగూడ సత్యము వన్వేషించెడి యీరెండుమార్గములయందు సమానమగు దృష్టినిచూపుచున్నది. 'భగవంతుని పది

యనవులు' అనుదానిలో దెలిసినదాని ననుసరించునిమిత్తము, సూఫీమతములోఁ దెలుపఁబడిన ఖమ్ సావుజుడబ్ అను(అయిదు స్థితులు) భగవంతుని యంశక్రిమమును తెలిసికోవలెను.

పరిపక్వదశనొందిన సూఫీల యాధ్యాత్మిక దృష్టిలో పరబ్రహ్మ పరమాత్మస్థితిలోని భగవంతుఁ డనిర్వచనీయుఁడు, తెలియగలిగినవాఁడు కాదు. ఈస్థితిని తెలిసికోవలెననియత్నించి నపుడు, బుద్ధికాని యూహకాని యుపయోగపడదు. పరబ్రహ్మ పరమాత్మస్థితిలో నిరాలంబుఁడగు భగవంతుఁ డొక్కడే కలఁడు.

ఈ యతీతస్థితిలోనున్న భగవంతుని సూఫీ లనేకవిధములుగా నర్చించినారు.

మైబ్-ఉల్-మైబ్ (గుప్తాతి గుప్తము)

మర్ఖూల్-ఉన్-నాబ్ (అజ్ఞేయము, అనిర్వచనీయమైనది). ఈ స్థితిలో నాదిశక్తి యాత్మజ్ఞానము కలిగియుండదు.

మున్ ఖల్-ఉల్-ఇహరఖ్ (సూచనబన్నియు నీమతి పోయినస్థితి)

అల్-అమా (నల్లని పొగమంచు) పరాత్పరపరబ్రహ్మ యంతర్గతశక్తిని సూచించునది. ఇందా(ఉల్)దిశక్తి తనయొక్క యతీతమగు నేకత్వముస్మృతికలిగి దానిని బయటకుఁజూపు అహదీయత్ కూడఁ గలదు.

(శ్రీ) మెహక్ బాబాగారిట్లు తెలుపుచున్నారు. భగవంతుఁడు పరమాత్మస్థితినుండి పరాత్పరపరబ్రహ్మస్థితికిఁ దిరిగిపో లేక

పోయిన నాయన యీయనంతస్థి, యనంతజ్ఞానము, ననంతా
సందముకలిగియుండెననియు, కలిగియున్నాడనియు నాయనకుఁ
దెలియును. దానిద్వారా ఆయన మూలస్థితి పరాత్పర పర
బ్రహ్మమని యాయనకుఁ దెలియును.

(జట్-యెల్-బాహ)

సాధకులకు సులభముగా దెలియుటకుగా నీ భగవంతుని
పొందువిషయమునంతను అయిదు భిన్నములగు ఆవిర్భావము
లుగా సూక్ష్మము దెలుపుచున్నారు.

ఖమ్సా-వృజదాత్ లేక అయిదుస్థితులు.

1. నహిద్-ఉల్-వృజద్ (అద్వైతస్థితి) మొదటి ప్రత్య
క్షము లేక సత్యగోళమునకుఁ జెందిన ఆలమ్-యేలహూత్
లోని తాజల్లి-యేల్-అన్వల్ యందు అనాదియత్ స్థితి (చైతన్య
ముతోఁ గూడిన యేకత్వము) కూడ నిమిడియున్నది.

2. అరిష్-ఉల్-వృజద్ (జ్ఞానముతోఁ గూడినస్థితి) దీని
కిని హీకాకత్-యే-మహమ్మద్ (మహమ్మదుయొక్క యదా
ర్థత) లేక నూరేమహమ్మద్ (మహమ్మదుయొక్క తేజస్సు)
యిదే హహూత్ స్థితి లేక యదార్థగోళము. ఇది నహిదియత్
తన్ను దా నెఱిగియుండుట (ఏకతాజ్ఞానమున భిన్నత్వమున నను
సూత్రమగు నేకత్వస్మృతి కలిగియుండుట). ఇది రెండవ
యావిర్భావము. తజల్లి-యేల్-దువ్వం.

3. ముక్తాన్-ఉల్-వుజుద్ (వ్యతిరేకస్థితి) మూడవది. తాజల్లీ-యేల్-సిన్యమ్ (ఇది ఆలమ్-యే-జబూత్-చునోగోళము) ఇచ్చటనే నహదియత్ (భిన్నత్వమునందేకత్వము) సాగ్రంభమగును.

4. ముక్తాన్-ఉల్-వుజుద్ (అనుమానస్థితి) అనేకేతర విషయములతోఁ బాటు దేవతాలోకము విగతశరీరులైన యాత్మలు కలిగియుండును. దీనిని ఆలమ్-యే-మల్ కుట్ (సూక్ష్మగోళము) ఇదే శక్తిగోళము. ఇది నాలుగవస్థితి. దీనిని తాజల్లీ-యేల్-చాహరమ్ అందురు.

5. వజీబ్-ఉల్-వుజుద్ (అనివార్యస్థితి) ఇందు స్థూల జీవితమునకు సంబంధించిన విషయములన్నియు నిమిడియున్నవి. సూఫీలు దీనిని ఆలమ్-యే-నసుట్ (స్థూలగోళము) అందురు. ఇది యయిదవస్థితి లేక లక్షణము. దీనిని తజల్లీ-యేల్-పన జుమ్ అందురు.

ఈ యయిదును షరమాత్మస్థితిలోనున్న భగవంతుని భిన్నావిర్భావములు. వీనిని తజల్లీయత్-యిక్ మసా లేక ఖమ్ సావుజుదత్ అందురు.

అనివార్యస్థితినుండి (వజీబ్-వుల్-వుజుద్) మొదట ఊర్ఫ్ మార్గమున బోవుచు నద్వైతస్థితివరకుఁగల స్థితులను గురించి విచారింశము.

మతధర్మము (షరియత్) ప్రకారము వజీబ్-ఉల్-వుజుద్ (అనివార్యస్థితి) అనఁగా నిరాలంబియగు భగవంతుఁడు ఆయన

నుండి సమస్తసృష్టి యన్నియంతరములలోను దన జన్మమును బొందును. భౌతికసంబంధమైన స్థూలవిషయములనుమాత్రము సూచించుటకీపదమును సూఫీ లుపయోగించెదరు. ఇచ్చట ఉజుద్ అనగా శరీరము. రాళ్లలోను నృక్షములలోను జాంతన మానవరూపములలోను నున్న యాత్మ స్థూలరూపముగల పంచ భూతముల సాయము లేనిచోఁ బరిణామము పొందలేకు. నజిబ్-ఉల్-ప్రజుద్-లోనిస్థూలాస్తిత్వము భగవంతుఁడు ప్రసాదించిన మహావరము. ఈ యాలంబనము లేనిదే (స్థూలశరీరము) పూర్ణత్వమునుపొందుట యాధ్యాత్మికనాయకత్వ మేర్పడుట, మహాసాధుపుంగవులు బయలుదేరుట సాధ్యమయ్యెడిది కాదు.

మానవుని స్థూలశరీర మొక యపూర్వము సద్భూతమునగు యంత్రము. యజ్ఞాథములు, పంస్పరములునగు భగవదవస్థలను సూక్ష్మమనో, మహామనః సంబంధమగుగోళము లీయంత్రముతో నిమిషియున్నవి. అందుచే సూఫీలు మానవశరీరమును ఆలమ్-యే-సాఫీర్ (సూక్ష్మగర్భ) ఇన్-ఆలమ్-యే-కబీర్ (గర్భవిశ్వసారము. ఈ యదావిర్భావములు లేక యవస్థలీమానవ శరీరములో నిమిషియున్నవి. పని రహస్యము నొక సద్భుతపు లేక యవతారపురుషుఁడనువారిలో నొకరి మహామనస్సహాయము లేనిదే భేదించుట సాధ్యముకాదు.

నజిబ్-ఉల్-ప్రజుద్ (అనసరస్థి లేక స్థూలగోళము), సూక్ష్మగోళము (మునిమ్-ఉల్-ప్రజుద్) నుండి యుత్పన్నమగు

చున్నది లేక దాని ఛాయయైయున్నది. ఈ యవస్థలో భగవంతునికిని సృష్టికినిగలసంబంధము సేవ్యసేవకసంబంధము. ఈస్థితిలోఁ బరిణామము పొందుచున్న చైతన్యము లేక మనస్సును దురాత్మ (Evil self) యని పిలుతురు. తమఃప్రభాసములగు సుఖములను పొంద నెల్లపుడు కోరుచుండును. ఇచ్చట భగవంతునికి మానవునికిగల సంబంధము నోటిమాటలతోఁగూడినది. అనఁగా మాటలో భగవంతుని గుర్తించుము.

ముమ్మకిన్-ఉల్-వ్రజద్ (నిమిత్తానస్థ లేక సూక్ష్మగోళము) మనోలోకమునుండి యుత్పన్నమగుచున్నది. ఇచ్చటభగవంతునకు నాతని గుణములనుండి బయలుదేరిన లక్షణములకు నుగల సంబంధము తండిబిడ్డలకుఁగల సంబంధమునంటిది. ఇచ్చట భగవంతుఁడు దయాస్వరూపుడు ఏచింతయులేక యుండుబిడ్డలను ప్రతిఫలాపేక్షగాని, శిక్షగాని యీశింసని జ్ఞానసముపార్జనయందుగాని యాధ్యాత్మిక సంపత్తియందుగాని కోరిక లేని తనబిడ్డలను రక్షించుటయే భగవంతుఁడు తనపనిగాఁ బెట్టుకొనును. అట్టివ్యక్తులు దేవతలనబడుదురు ఈగోళచైతన్యము (అబిమ్-యె-నులకూట్)ను నప్ప-యిల్వామా (నిందార్థమైన యాత్మ) యందురు. ఈస్థితిలో భగవంతుని గుర్తించుట తోహిన్-యి-అఫాలి (యేకాగ్రతగల కార్యము) అనియందురు. అనఁగా నీలోకములోని వ్యక్తులుతమకు నిర్దేశింపబడిన భగవంతునిస్మరణమందు పూర్తిగానిమగ్నులై యుండుట.

ముమ్తాస్-ఉల్-ఉజుద్ (వ్యతిరేక లేక యభావస్థితి. మనోగోళము). ఈమార్గమునం దయిదారుభూమికలను గలిగి యుండును. ఈయనస్థలో ననేకత్వమున నేకత్వము సిద్ధించును (నహిదియత్). నహిదియత్ అయిదవభూమికలో ప్రారంభమై యాటవభూమికలో నుచ్ఛస్థితినిపొందును. స్థూలసూక్ష్మానరణ ములకుసంబంధించిన సృష్టివివరణములన్నియు సందున్యక్తమై యుండును. అరీప్-ఉల్-పుజుద్ (హకీకత్-యి - మహమ్మద్దిస్థితి) లోనుండి యుత్పన్న మైనస్థితి దాని ప్రతిబింబమైనస్థితి అలమ్-యేజబూర్త్ అనుస్థితియిది. దీనిని ముమ్తాస్-ఉల్-పుజుద్ లేక వ్యతిరేకస్థితి అనిపిలచుటకు కారణమేమనగాముమ్తానా అనగా అస్తిత్వములేనిది. పుజుద్ అనగా అస్తిత్వరూపములేక శరీరము, అనగా నది రూపరహితమైనది. బీజములోనే సృష్టములములగు వ్రేళ్ళు శాఖలు నిమిడియుండు బీజస్థితితో దీనినిపోల్చనగును. ఇవి పైకావిర్భవించి విస్తరించినపుడు స్థూలసూక్ష్మభూమికలతో బోలిక కుదర్చవచ్చును. ఆకాసము కాలముతో సంబంధించినభావములన్నియు నొకేచోట కేంద్రీకరింపబడు లా-మాకన్ అను పేరుతో దీనినిబిలుతురు.

మనోగోళ చైతన్యమును సూఫీలు నప్స్-యి-ముల్ మై యన్నా అనిపిలచెదరు. అనగా నయిదవభూమికదృష్టిని పొంది యున్న యాత్మయని అర్థము. ఆటవ భూమికలోనున్న యాత్మ భగవదావేశ పూరితమైనది. దానిని నప్స్-యి-ముల్ హిమాయందురు. ఇచ్చట భగవంతునికిని సృష్టికినిగల సంబంధము

ప్రేమికునకును ప్రేమింపబడినవానికిని గల సంబంధమునంటిది. ఈస్థితిలో భగవంతుడనగా “భావైక్యత” పొందుటయ్యి సూక్ష్మిలందురు. (తౌహిద్-యి-అహ్వాలి) ఈయనస్థనే మానవుని యదార్థస్థితి (హకీకత్-యి-నాని) అందురు. ఇందుమానవుడు భగవంతుని ప్రత్యక్షముగాఁ గాంచును. కాని తనయహమికను పూర్తిగావదలకపోవుటచే ద్వంద్వస్థితిలో మానవుడుండును.

(అలామేలహత్) యదార్థగోళములోని యేకత్వస్థితిలో (నహిద్-ఉల్-వుజుద్) భగవంతుడు తనయొక్క స్మృతిపూర్వకముగా నేకత్వ (అహదియత్) చైతన్యమును పొందుచున్నాడు. మరియు నీయదార్థగోళములోనే అలమేహహుత్ అనస్థానసంబంధముగు అరిష్-ఉల్-వుజుద్, నహదియత్ సంబంధముగు వహదియత్ స్థితియగుచున్నది. అనగా ననేకత్వములోని యేకత్వచైతన్యమును స్మృతిపూర్వకముగా గలిగియుండుట. దీనిని హకీకత్-యే-మహమ్మదీయనియు నందురు. సూక్ష్మమతప్రకారము భగవంతుడు వారా-ఉల్-వారా స్థితిలో మరుగున దాగియున్న యమూల్యధనము. ఆయన బయటకు ప్రచురణ కావలెనని కోరుచుండెను. ఈమరుగుపడియున్న ధనము తన్ను దాను తెలిసికోనలెనను కోరికకలుగుటతోడనే తానొకజ్యోతిగా తనస్మృతిని పొందెను. (నూరెమహమ్మది) ఈజ్యోతి సమస్తస్మృతియందు నావిర్భవించిన లోకములోను నిబిడీకృతమై యున్నది. ఈసందర్భముననే మహమ్మదు ప్రవక్తయిట్లు చెప్పెను. “భగవంతుడు నాదీపమును ఆవిష్కరించెను.

నాదీపమునుండి సమస్తలోకము లుద్భవించెను.” ఏకత్వము కలమూలతత్వములో నిమిషియున్న దివ్యమగు భగవత్ జ్ఞానము నకు సంబంధించినది. ఇచ్చట భగవంతునికి సృష్టికిగల సంబంధము ప్రేమించువానికి ప్రేమింపబడువానికి గలసంబంధమే. ఇచ్చట ప్రేమించువాడు భగవంతుడు. ప్రేమింపబడినవాడు మహమ్మదు. ఇచ్చట భగవంతుడు తనదియు దనసృష్టిదియు నగుపూర్తి చైతన్యమును గలిగియున్నాడు.

పరమాత్మ పరబ్రహ్మస్థితిలో నేకత్వముగల యస్తిత్వము ప్రథమప్రతిబంధకమైనది. లహుత్ అని తెలుపబడు నయిదవభూమికలోని యొకయవస్థ. ఇది స్మృతిగల నిరాలంబస్థితి. జ్ఞానముగల లేక తెలిసినయస్తిత్వము దీనిపై తన ప్రభావమును బటిపినప్పుడాయనకు పానా బాఖా యను రెండింటి యనుభవమును కలుగజేయును ఆధ్యాత్మమార్గములో మిగిలిన అనస్థలవలెనే యాయంతరముకూడ మనస్సునకును బుద్ధికి నందుబాటులో లేనివి. మాటలతో వర్ణింపవీలైనవికావు. తాజల్లి-యెల్-జమాలి (మూర్తీభూత సౌందర్యము) తాజల్లి-యెల్-జలాలి (ఆనందానుభవము). తాజల్లి-యెల్-జలాలి (ఆత్మపరిపూర్ణముగా భగవంతునిలో లీనమైన యనుభవము.) తాజల్లి-యెల్-జమాలిని సాధారణమగు చిదనుభవమును తిరిగి పొందుట. దీనిని సూఫీలు బాఖా (నిత్యము) అందురు. తాజల్లి-యెల్-జలాలిని ‘అషాకియత్ అనికూడ అందురు. ఇందు మానవుడు ప్రేమించువాడు భగవంతుడు ప్రేమింపబడు

వాడుగానుండును. తాజిల్లి-యెల్-జమాలి మఘూకియత్ అందురు. ఇందు భగవంతుడు ప్రేమించువాడు మానవుడు ప్రేమింపబడువాడు. ఇదేయున్నతమైన యాధ్యాత్మికశక్తి యావిర్భావము. దీనిని ఫకీర్ లేక ఫకీరియందురు.

అయిదవ ఆవరణలోని ఆలమ్-యే-లహుత్ లోను ఆలమేహహుత్ లోను-యదార్థగోళము-ప్రేమికుడు ప్రేమింపబడువాడు, అవస్థలలో భిన్నములగునవి కలవు. ఒకదానిలో నిరువు రేకత్వములో లీనమైపోవుదురు. మరియొకదానిలో నిరువురొకరిప్రక్క నొక రేకకాలమందుండురు. మనోలోకములో ప్రేమికుడు జ్ఞానియుండురు. సూక్ష్మలోకములో భగవంతుని గుణగణములను గుర్తించువారుండురు. స్థూలలోకములో స్థూలచైతన్యముకలవారుండురు. ఈస్థితుల నవరోహణ క్రమములో మనము నర్ణించుచుపోవునెడల చైతన్యముగల వ్యక్తి యెక్కువచైతన్యమునుపొంది భగవల్లక్షణముల భాసిల్లుచేత్యుడగును. అచ్చటినుండి జ్ఞానోదయము కలుగుస్థితిలోనికి బోవును. అచ్చటినుండి భగవంతుని 'మాయలు మహత్తులు' కల భూమికలోనికి బోవును. అచ్చటనుండి భగవంతుని దర్శనము లభ్యమగుస్థితికిపోవును. ఇప్పటికి భగవంతుడు ప్రేమించినవాని హోదాకలుగును. తుదకుతానే ప్రేమస్వరూపుడైసప్నాదు సమస్తమునకు దానే యాద్యంతములని తెలిసికొనును. ఈ హుయత్ స్థితిలో నేనే భగవంతుడనను భగవంతుని స్థితిలో సమస్తము లయమైపోవును.

లి. (205 వ పేజీ 11 వ పంక్తి సాధారణ వైశ్యసృజానమును)

మనుష్యుఁడు భగవత్ సాక్షాత్కారము పొందుట
(శాశ్వతముగా మానవుఁడు భగవంతుఁడగుట)

హోదా, స్థితి, అచర్మ లేక లక్షణము యదార్థగోళము
లోని జ్ఞానము మున్నగు మాటల సంగ్రహార్థము 40 పేజీలో
నున్నది. అహమస్మి నేనేభగవంతుడననెడి యాధ్యాత్మిక
జ్ఞానము మూఁడువిధములగు సాక్షాత్కారమునకు ప్రాతిపదిక
యొక్కటే. శరీరము నశించుటతో నశించినది.

స మా స్త ము.
